RAGIP PAŞA
504/1-2
642

٣٠٠ كتاب فرائض مع شرح سجاوندي

سطر ١١

نق

[illegible] وطهـ

بنده احسن املكل [illegible]

RAĞIP P.
Ka. N.
635

حسبي الله وحده
من الكتب التي وقفها الفقير
إلى آلاء ربه ذي المواهب
محمد المدعو بين الصدور براغب
[illegible]

٦٤٢

T. C.
MİLLİ [illegible]
RAGIP P[illegible]
MÜ[illegible]
Sayı: 504/1-2

كتاب | بسم الله الرحمن الرحيم | فرايض

الحمد لله حمد الشاكرين والصلوة على خير البرية محمد وآله
الطيبين الطاهرين قال رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم
تعلموا الفرايض وعلموها الناس فانها نصف العلم قال علماؤنا
رحمهم الله تتعلق بتركة الميت حقوق اربعة مرتبة اولا يبدأ
بتجهيزه وتكفينه من غير تبذير ولا تقتير ثم تقضى ديونه من جميع ما بقي
من ماله ثم تنفذ وصاياه من ثلث ما بقي بعد الدين ثم يقسم الباقي
بين الورثة بالكتاب والسنة واجماع الامة فيبدأ باصحاب

الفرايض وهم الذين لهم سهام مقدرة ثم بالعصبات من جهة النسب
والعصبة كل من يأخذ ما ابقته الفرايض وعند الانفراد يحرز جميع
المال ثم بالعصبة من جهة السبب وهو مولى العتاقة ثم عصبته ثم الرد
على ذوي الفروض النسبية بقدر حقوقهم ثم ذوي الارحام
ثم مولى الموالاة ثم المقر له بالنسب على الغير بحيث لم يثبت نسبه
من ذلك الغير اذا مات المقر على اقراره ثم الموصى له بما زاد على الثلث
ثم بيت المال

فصل

المانع من الارث اربعة الرق وافرا
كان او ناقصا والقتل الذي يتعلق به وجوب القصاص او الكفارة
واختلاف الدينين واختلاف الدارين حقيقة كالحربي والذمي
او حكما كالمستأمن والذمي او الحربيين من دارين مختلفين

والكبير انما تختلف باختلاف الشعر والملك لانقطاع العصمة فيما بينهم

باب معرفة الفروض ومستحقيها الفروض المقدرة في كتاب الله تعالى
ستة النصف والربع والثمن والثلثان والثلث والسدس واصحاب
هذه السهام اثنا عشر نفرا اربعة من الرجال وهم الاب والجد الاب
وان علا والاخ لام والزوج وثمان من النساء وهن الزوجة والبنت
وبنت الابن وان سفلت والاخت لاب وام والاخت لاب والاخت
لام والام والجدة الصحيحة وهي التي لا تدخل في نسبتها الى الميت جد
فاسد اما الاب فله احوال ثلث الفرض المطلق وهو السدس
وذلك مع الابن او ابن الابن وان سفل والفرض والتعصيب وذلك
مع الابنة او ابنة الابن وان سفلت والتعصيب المحض وذلك

عند عدم الولد وولد الابن وان سفل والجد الصحيح وهو الذي
لا يدخل في نسبته الى الميت ام كالاب الا في اربع مسائل وسنذكرها
ان شاء الله تعالى ويسقط بالاب لان الاب اصل في قرابته الى الميت واما
لاولاد الام فاحوال ثلث السدس للواحد والثلثان للاثنين فصاعدا
ذكورهم واناثهم في القسمة والاستحقاق سواء ويسقطون
بالولد وولد الابن وان سفل وبالاب والجد بالاتفاق واما
للزوج فحالتان النصف عند عدم الولد وولد الابن وان
سفل والربع مع الولد او ولد الابن وان سفل فصول
النساء اما للزوجات فحالتان الربع عند عدم الولد وولد
الابن وان سفل والثمن مع الولد او ولد الابن وان سفل واما لبنات الصلب فاحوال ثلث النصف للواحدة

والثلثان للاثنتين فصاعداً ومع الابن للذكر مثل حظ الانثيين

وهو يعصبهن وبنات الابن كبنات الصلب ولهن احوال ست

النصف للواحدة والثلثان للاثنتين فصاعداً عند عدم بنات الصلب

ولهن السدس مع الواحدة الصلبية تكملة للثلثين ولا يرثن مع الصلبيتين

الا ان يكون بحذائهن او اسفل منهن غلام فيعصبهن والباقي

بينهم للذكر مثل حظ الانثيين ويسقطن بالابن ولو تركت

ثلث بنات ابن بعضهن اسفل من بعض وثلث

بنات ابن ابن آخر بعضهن اسفل من بعض وثلث

بنات ابن ابن ابن آخر بعضهن اسفل من بعض

بهذه الصورة

ميت

الفريق الاول	الفريق الثاني	الفريق الثالث
ابن	ابن	ابن
ابن بنت	ابن	ابن
ابن بنت	ابن بنت	ابن
ابن بنت	ابن بنت	ابن بنت
	ابن بنت	ابن بنت
		ابن بنت

العليا من الفريق الاول لا يوازيها

احد والوسطى من الفريق الاول يوازيها العليا من الفريق الثاني

والسفلى من الفريق الاول يوازيها الوسطى من الفريق الثاني

والعليا من الفريق الثالث السفلى من الفريق الثاني بوازيها
الوسطى من الفريق الثالث السفلى من الفريق الثالث لا بوازيها
احد اذا عرفنا هذا فنقول للعليا من الفريق الاول النصف
وللوسطى مع من يوازيها السدس تكملة للثلثين ولا شيء للسفليات
الا ان يكون معهن غلام فيعصب من كانت بحذائه ومن كانت
فوقه من لم يكن ذات سهم ويسقط من دونه واما الاخوات
لاب وام فاحوالهن خمس النصف للواحدة والثلثان للاثنين
فصاعدا ومع الاخ لاب وام للذكر مثل حظ الانثيين يصرن
عصبة لاستوائهم في القرابة الى الميت ولهن الباقي مع البنات
او مع بنات الابن لقوله عليه السلام اجعلوا الاخوات مع البنات

عصبة والاخوات لاب فلهن احوال سبع النصف للواحدة
والثلثان للاثنين فصاعدا عند عدم الاخوات لاب وام ولهن
السدس مع الاخت لاب وام تكملة للثلثين ولا يرثن مع الاختين
لاب وام الا ان يكون معهن اخ لاب فيعصبهن والباقي بينهم
للذكر مثل حظ الانثيين والسادسة ان يصرن عصبة مع
البنات او مع بنات الابن لما ذكرنا وبنو الاعيان والعلات كلهم
يسقطون بالابن وابن الابن وان سفل وبالاب بالاتفاق
وبالجد عند ابي حنيفة ويسقط بنو العلات ايضا بالاخ لاب
وام واما الام فلها احوال ثلث السدس مع الولد وولد الابن
وان سفل او الاثنين من الاخوة والاخوات فصاعدا من اي

جدة كانا او ثلث الكل عند عدم هؤلاء المذكورين وثلث ما بقي

بعد فرض احد الزوجين وذلك في المسئلتين زوج وابوين

او زوجة وابوين ولو كان مكان الاب جد فللام ثلث جميع المال

الا عند ابي يوسف فان لها ثلث الباقي والجدة السدس لام

كانت او لاب واحدة كانت او اكثر اذا كن ثابتات متحاذيات في الدرجة

ويسقطن كلهن بالام والابويات ايضا بالاب وكذلك بالجد الا ام

الاب وان علت فانها ترث مع الجد لانها ليست من قبله والقربى

من اي جهة كانت تحجب البعدى من اي جهة كانت وارثة كانت القربى

او محجوبة واذا كانت جدة ذات قرابة واحدة كام ام الاب

والاخرى ذات قرابتين او اكثر كام ام الام وهي ايضا ام اب الاب

يقسم السدس بينهما انصافا عند ابي يوسف رحمه الله باعتبار الابدان

وعند محمد رحمه الله اثلاثا باعتبار الجهات بهذه الصورة

ام — اب

ام — اب

رجل — ام — ام

باب العصبات

العصبات النسبية ثلثة عصبة بنفسه وعصبة بغيره وعصبة مع

غيره اما العصبة بنفسه فكل ذكر لا يدخل في نسبته الى الميت

انثى وهم اربعة اصناف جزء الميت واصله وجزء ابيه وجزء

جده الاقرب فالاقرب يرجحون بقرب الدرجة اعني اولاهم بالميراث

جزء الميت اي البنون ثم بنوهم وان سفلوا ثم اصله اي الاب ثم الجد

اي اب الاب وان علا ثم جزء ابيه اي الاخوة ثم بنوهم وان سفلوا

ثم جزء جده أي الأعمام ثم بنوهم وإن سفلوا ثم جزء جد جده بقوة القرابة
أعني به أن من جمع القرابتين أولى من ذي قرابة واحدة ذكراً كان أو أنثى
لقوله عليه السلام إن أعيان بني الأم يتوارثون دون بني العلات
كالأخ لأب وأم أو الأخت لأب وأم إذا صارت عصبة مع البنت أولى
من الأخ لأب وابن الأخ لأب وأم أولى من ابن الأخ لأب وكذلك الحكم
في أعمام الميت ثم في أعمام أبيه ثم في أعمام جده وأما العصبة بغيره فأربع
من النسوة وهن اللاتي فرضهن النصف والثلثان يصرن عصبة بإخوتهن
كما ذكرنا في حالاتهن ومن لا فرض لها من الإناث وأخوها عصبة
فهي لا تصير عصبة بأخيها كالعم والعمة المال كله للعم دون العمة وأما
العصبة مع غيره فكل أنثى تصير عصبة مع أنثى أخرى كالأخت مع البنت

كما ذكرنا آخر العصبات مولى العتاقة ثم عصبته على الترتيب الذي
ذكرنا لقوله عليه السلام الولاء لحمة كلحمة النسب ولا شيء للإناث
من ورثة المعتق لقوله عليه السلام ليس للنساء من الولاء إلا ما أعتقن
أو أعتق من أعتقن أو كاتبن أو كاتب من كاتبن أو دبرن أو دبر
من دبرن أو جر ولاء معتقهن أو معتق معتقهن ولو
ترك أبا المعتق وابنه عند أبي يوسف رحمه الله سدس الولاء
للأب والباقي للابن وعند أبي حنيفة ومحمد رحمهما الله الولاء كله
للابن ولو ترك ابن المعتق وجده الولاء كله للابن بالاتفاق
ومن ملك ذا رحم محرم منه عتق عليه ويكون ولاؤه له كثلاث
بنات للكبرى ثلاثون ديناراً وللصغرى عشرون ديناراً فاشترتا

اباهما بخمسين ثم مات الابن وترك شيئا فالثلثان بينهن اثلاثا
بالفرض والباقي بين مشتري نصف الاب اخماسا بالولاء ثلثه اخماسه
للكبرى وخمساه للصغرى وتصح من خمسة واربعين

باب الحجب

الحجب على نوعين حجب نقصان وهو حجب عن سهم الى سهم
وذلك لخمسة نفر للزوجين والام وبنت الابن والاخت لاب وحجب
حرمان والورثة فيه فريقان فريق لا يحجبون
بحال البتة وهم ستة الابن والاب والزوج والبنت والام والزوجة
وفريق يرثون بحال ويحجبون بحال وهذا مبني على اصلين
احدهما وهو ان كل من يدلي الى الميت بشخص لا يرث مع وجود ذلك
الشخص سوى اولاد الام فانهم يرثون معها لعدم استحقاقها جميع

التركة والثاني الاقرب فالاقرب كما ذكرنا في العصبات المحروم
لا يحجب عندنا وعند ابن مسعود رضي الله عنه يحجب حجب النقصان
كالكافر والقاتل والرقيق المحجوب يحجب بالاتفاق كالاثنين من الاخوة
والاخوات فصاعدا من اي جهة كانا لا يرثان مع الاب ويحجبان
الام من الثلث الى السدس

باب مخارج الفروض

اعلم بان الفروض
المذكورة في كتاب الله تعالى نوعان الاول النصف والربع والثمن
والثاني الثلثان والثلث والسدس على التضعيف والتنصيف فاذا
جاء في المسائل من هذه الفروض آحاد آحاد فمخرج كل فرض
سميه الا النصف فانه من اثنين كالربع من اربعة والثمن من ثمانية
والثلث من ثلثة واذا جاء مثنى او ثلث وهما من نوع واحد

فكل عدد يكون مخرجا لجزء فذلك العدد ايضا يكون مخرجا لضعف
ذلك الجزء ولاضعافه كالستة هي مخرج السدس ولضعفه ولضعف
ضعفه واذا اختلط النصف من الاول بكل الثاني او ببعضه
فهو من ستة واذا اختلط الربع بكل الثاني او ببعضه فهو من اثني عشر
واذا اختلط الثمن بكل الثاني او ببعضه فهو من اربعة وعشرين

باب العول العول ان يزاد على المخرج من اجزائه اذا ضاق عن
فرض اعلم ان مجموع المخارج سبعة اربعة منها لا تعول الاثنان
والثلثة والاربعة والثمانية وثلثة منها تعول الستة تعول الى عشرة
وترا وشفعا واثنا عشر تعول الى سبعة عشر وترا لا شفعا
واربعة وعشرون تعول الى سبعة وعشرين عولا واحدا **المسئلة**

المنبرية وهي امرأة وابوان وبنتان ولا يزاد على هذا الا عند
ابن مسعود رضي الله عنه فان عنده تعول الى احد وثلثين **فصل**
في معرفة التماثل والتداخل والتوافق والتباين بين العددين تماثل
العددين كون احدهما مساويا للآخر وتداخل العددين
المختلفين ان يعد اقلهما الاكثر اي يفنيه او نقول ان يكون
اكثر العددين منقسما على الاقل قسمة صحيحة او نقول ان يزيد
على الاقل مثله او امثاله فيساوي الاكثر او نقول ان يكون الاقل
جزء الاكثر مثل ثلثة وتسعة وتوافق العددين ان لا يعد اقلهما
الاكثر ولكن يعدهما عدد ثالث كالثمانية مع العشرين يعدهما
اربعة فهما متوافقان بالربع لان العدد العاد مخرج جزء الوفق

وتباين العددين ان لا يعد العددين معاً عدد ثالث كالتسعة

مع العشرة وطريق معرفة التوافق والتباين بين العددين المختلفين

ان ينقص من الاكثر بقدر الاقل من الجانبين مرارا حتى اتفقا في درجة

واحدة فان اتفقا في واحد فلا وفق بينهما وان اتفقا في عدد

فهما متوافقان بالجزء الذي في ذلك العدد ففي الاثنين بالنصف وفي الثلثة

بالثلث وفي الاربعة بالربع هكذا الى العشرة وفيما وراء العشرة

يتوافقان بجزء اعني في احد عشر بجزء من احد عشر وفي خمسة عشر

بجزء من خمسة عشر فاعتبر هكذا

باب التصحيح

يحتاج في تصحيح

المسائل الى سبعة اصول ثلثة بين السهام والرؤس واربعة بين الرؤس

والرؤس واما الثلثة فاحدها ان كان سهام كل فريق منقسمة

عليهم بلا كسر فلا حاجة الى الضرب كابوين وبنتين والثاني ان

يكون الكسر على طائفة ولكن بين سهامهم ورؤسهم موافقة فيضرب

وفق عدد رؤسهم في اصل المسئلة وعولها ان كانت عائلة كابوين

وعشر بنات او زوج وابوين وست بنات والثالث ان لا يكون

بين سهامهم ورؤسهم موافقة فيضرب كل عدد رؤسهم في اصل المسئلة

كزوج وخمس اخوات لاب واما الاربعة فاحدها ان يكون الكسر

على طائفتين او اكثر ولكن بين اعداد رؤسهم مماثلة فالحكم فيها

ان يضرب احد الاعداد في اصل المسئلة مثل ست بنات وثلث

جدات وثلثة اعمام والثاني ان يكون بعض الاعداد متداخلا

في البعض فالحكم فيها ان يضرب اكثر الاعداد في اصل المسئلة

كاربع زوجات وثلث جدات واثنى عشر عما والثالث ان يوافق
بعض الاعداد بعضا فالحكم فيها ان يضرب وفق احد الاعداد
فى جميع الثانى ثم ما بلغ فى وفق الثالث ان وافق المبلغ الثالث والا
فالمبلغ فى الثالث ثم فى الرابع كذلك ثم المبلغ فى اصل المسئلة كاربع
زوجات وثمانى عشرة بنتا وخمس عشرة جدة وستة اعمام والرابع ان يكون
الاعداد متباينة لا يوافق بعضها بعضا فالحكم فيها ان يضرب
احد الاعداد فى جميع الثانى ثم ما بلغ فى جميع الثالث ثم ما بلغ فى جميع
الرابع ثم ما اجتمع فى اصل المسئلة كامرأتين وست جدات وعشر
بنات وسبعة اعمام **فصل** واذا اردت ان تعرف نصيب كل فريق
من التصحيح فاضرب ما كان لكل فريق من اصل المسئلة فيما صححت فى

المسئلة واذا اردت ان تعرف نصيب كل واحد من آحاد الفريق
فاقسم ما كان لكل فريق من اصل المسئلة على عدد رؤسهم ثم اضرب
الخارج فى المضروب فالحاصل نصيب كل واحد من آحاد ذلك الفريق
وجه آخر وهو ان يقسم المضروب على اى فريق شئت ثم اضرب الخارج
فى نصيب الفريق الذى قسمت عليهم المضروب فالحاصل نصيب كل
كل واحد من آحاد ذلك الفريق وجه آخر طريق النسبة وهو الاوضح
وهو ان تنسب سهام كل فريق من اصل المسئلة الى عدد رؤسهم
مفردا ثم يعطى مثل تلك النسبة من المضروب لكل واحد من آحاد
الفريق **فصل** فى قسمة التركة بين الورثة والغرماء اذا كان
بين سهام كل وارث من التصحيح وفى جميع التركة ثم اقسم المبلغ على التصحيح

ان كان بين التركة والتصحيح مباينة واذا كان بين التصحيح والتركة
موافقة فاضرب سهام كل وارث من التصحيح في وفق التركة ثم اقسم
المبلغ على وفق التصحيح فالخارج نصيب ذلك الوارث في الوجهين
هذا لمعرفة نصيب كل وارث اما لمعرفة نصيب كل فريق فاضرب
ما كان لكل فريق من اصل المسئلة في وفق التركة ثم اقسم المبلغ على
وفق المسئلة ان كان بين التركة والمسئلة موافقة وان كان
بينهما مباينة فاضرب في كل التركة ثم اقسم الحاصل على جميع المسئلة
فالخارج نصيب ذلك الفريق في الوجهين واما في قضاء الديون
فدين كل غريم بمنزلة سهام كل وارث في العمل ومجموع الديون
بمنزلة التصحيح **فصل** في التخارج من صالح على شيء من التركة

فاطرح سهامه من التصحيح ثم اقسم باقي التركة على سهام الباقين
كزوج وام وعم فصالح الزوج على ما في ذمته من المهر وخرج من
البين فيقسم باقي التركة بين الام والعم اثلاثا بقدر سهامهما
سهمان للام وسهم للعم **باب الرد** الرد ضد العول
وهو ما فضل عن فرض ذوي الفروض ولا مستحق له يرد على
ذوي الفروض النسبية بقدر حقوقهم الا على الزوجين وهو
قول عامة الصحابة رضوان الله تعالى عليهم اجمعين وبه اخذ اصحابنا
رحمهم الله وقال زيد بن ثابت رضي الله عنه الفاضل لبيت المال
وبه اخذ مالك والشافعي رحمهما الله ثم مسائل الباب اقسام
اربعة احدها ان يكون في المسئلة جنس واحد ممن يرد

عليه عند عدم من لا يرد عليه فاجعل المسئلة من رؤوسهم كما اذا
ترك بنتين او اختين او جدتين فاجعل المسئلة من اثنين والثاني
اذا اجتمع في المسئلة جنسان او ثلثة اجناس ممن يرد عليه عند
عدم من لا يرد عليه فاجعل المسئلة من سهامهم اعني من اثنين اذا كان
في المسئلة سدسان او من ثلثة اذا كان ثلث وسدس او من
اربعة اذا كان نصف وسدس او من خمسة اذا كان ثلثان
وسدس او نصف وسدسان او نصف وثلث والثالث
ان يكون مع الاول من لا يرد عليه اعط فرض من لا يرد عليه
من اقل مخارجه فان استقام الباقي على عدد رؤوس من يرد
عليه فبها كزوج وثلث بنات وان لم يستقم فاضرب وفق

رؤوسهم ان وافق رؤوسهم الباقي في مخرج فرض من لا يرد عليه
كزوج وست بنات والا فاضرب كل رؤوسهم في مخرج فرض من
لا يرد عليه فالمبلغ تصحيح المسئلة كزوج وخمس بنات والرابع
ان يكون مع الثاني من لا يرد عليه فاقسم ما بقي من مخرج فرض
من لا يرد عليه على مسئلة من يرد عليه فان استقام فبها وهذا
في صورة واحدة وهي ان يكون للزوجات الربع كزوجة واربع
جدات وست اخوات لام فان لم يستقم فاضرب جميع مسئلة
من يرد عليه في مسئلة من لا يرد عليه فالمبلغ مخرج فروض
الفريقين كاربع زوجات وتسع بنات وست جدات
ثم اضرب سهام من لا يرد عليه في مسئلة من يرد عليه وسهام من يرد

عليه بما بقي من مخرج فرض من له فرض او عليه وان انكسر على البعض
صحح المسئلة بالاصول المذكورة **باب مقاسمة الجد** قال ابو بكر
الصديق ومن تابعه من الصحابة بنو الاعيان وبنو العلات لا يرثون
مع الجد وهذا قول ابي حنيفة وبه يفتى وقال زيد بن ثابت رضه
يرثون مع الجد وهو قولهما ومالك والشافعي وعند
زيد بن ثابت رض للجد مع بني الاعيان والعلات افضل الامرين
من المقاسمة ومن ثلث جميع المال وتفسير المقاسمة ان يجعل الجد
في القسمة كاحد الاخوة وبنو العلات يدخلون في القسمة مع
بني الاعيان اضرارا بالجد فاذا اخذ الجد نصيبه فبنو العلات
يخرجون من البين خائبين بغير شيء والباقي لبني الاعيان

الا اذا كانت من بني الاعيان اخت واحدة فانها تأخذ نصفها
نصف الكل بعد نصيب الجد فان بقي شيء فلبني العلات
والا فلا شيء لهم كجد واخت لاب وام واختين لاب فبقي
للاختين لاب عشر المال وتصح من عشرين ولو كانت في هذه المسئلة
اخت لاب لم يبق لها شيء واذا اختلط بهم ذو سهم فللجد ههنا
افضل الامور الثلثة بعد فرض ذي السهم اما المقاسمة
كزوج وجد واخ واما ثلث الباقي كجد وجدة واخوين
واخوين واما سدس جميع المال كجد وجدة وبنت واخوين
ولو كان ثلث الباقي خيرا للجد وليس للباقي ثلث صحيح فاضرب
مخرج الثلث في اصل المسئلة فان تركت جدا وزوجا

وبنتا وامّا واختا فالسدس حينئذ للجد فتعول المسئلة الى ثلثة
عشر ولا شيء للاخت واعلم ان زيد بن ثابت رضى الله عنه لا يجعل
الاخت لاب وام او لاب صاحبة فرض مع الجد الا في المسئلة
الاكدرية وهي زوج وام وجد واخت لاب وام او لاب فللزوج
النصف وللام الثلث وللجد السدس وللاخت النصف
ثم يضم الجد نصيبه الى نصيب الاخت فيقتسمان للذكر مثل
حظ الانثيين لان المقاسمة خير للجد اصلها من ستة وتعول
الى تسعة وتصح من سبعة وعشرين سميت اكدرية لانها وقعت
امرأة من بني اكدر ولو كان مكان الاخت اخ او اختان فلا عول
ولا اكدرية

باب المناسخة

ولو صار بعض الانصباء ميراثا

قبل القسمة كزوج وبنت وام فمات الزوج قبل القسمة عن
امرأة وابوين ثم ماتت البنت عن ابنين وبنت وجدة ثم ماتت
الجدة عن زوج واخوين فالاصل فيه ان تصحح مسئلة الميت
الاول وتعطى سهام كل وارث ثم تصحح مسئلة الميت الثاني وتنظر
بين ما في يده من التصحيح الاول وبين التصحيح الثاني ثلثة احوال فان
استقام ما في يده على التصحيح الثاني فلا حاجة الى الضرب وان
لم يستقم فانظر ان كان بينهما موافقة فاضرب وفق التصحيح الثاني
في التصحيح الاول وان كان بينهما مباينة فاضرب كل التصحيح
الثاني في التصحيح الاول فالمبلغ مخرج المسئلتين فسهام ورثة
الميت الاول تضرب في المضروب اعني في التصحيح الثاني او في

وفقد وسهام ورثة الميت الثاني تضرب في كل ما في يد اولى
وفقد فان مات ثالث او رابع فاجعل المبلغ مقام الاولى والثالثة
مقام الثانية في العمل ثم الرابعة والخامسة كذلك الى غير النهاية

باب توريث ذوي الارحام

وذو الرحم هو كل قريب ليس بذي
سهم ولا عصبة كان عامة الصحابة رضي الله عنهم يرون توريث
ذوي الارحام وبه قال اصحابنا رحمهم الله وقال زيد بن ثابت رضي الله
عنه لا ميراث لذوي الارحام ويوضع المال في بيت المال وبه قال
الشافعي ومالك رحمهما الله وذوو الارحام اصناف اربعة الصنف
الاول ينتمي الى الميت وهم اولاد البنات واولاد بنات الابن
والصنف الثاني ينتمي اليهم الميت وهم الاجداد الساقطون
والجدات الساقطات والصنف الثالث ينتمي الى ابوي الميت وهم
اولاد الاخوات وبنات الاخوة وبنو الاخوة لام والصنف
الرابع ينتمي الى جدي الميت او جدتيه وهم العمات والاعمام لام
والاخوال والخالات فهؤلاء وكل من يدلي بهم من ذوي الارحام وروى ابو
سليمان عن محمد بن الحسن عن ابي حنيفة ان اقرب الاصناف الصنف
الثاني وان علوا ثم الاول وان سفلوا ثم الثالث وان نزلوا
ثم الرابع وان بعدوا وروى ابو يوسف والحسن بن زياد عن
ابي حنيفة وابن سماعة عن محمد عن ابي حنيفة رحمهم الله ان اقرب الاصناف
الصنف الاول ثم الثاني ثم الثالث ثم الرابع كترتيب العصبات
وهو المأخوذ وفي فتوى الصنف الثالث مقدم على الجد

اب الام لان عندهما كل واحد منهم اولى من فرعه وفرعه وان سفل
اولى من اصله **فصل** في الصنف الاول اولهم بالميراث اقربهم الى
الميت كبنت البنت اولى من بنت بنت الابن وان استووا في الدرجة
فولد الوارث اولى كبنت بنت الابن اولى من ابن بنت البنت وان
استوت درجاتهم ولم يكن فيهم ولد وارث او كان كلهم ولد
وارث عند ابي يوسف والحسن بن زياد يعتبر ابدان الفروع
ويقسم المال عليهم ان اتفقت صفة الاصول في الذكورة والانوثة
او اختلفت ومحمد يعتبر ابدان الفروع ان اتفقت صفة الاصول
موافقا لهما ويعتبر الاصول ان اختلفت صفاتهم ويعطي الفروع
ميراث الاصول مخالفا لهما كما اذا ترك ابن بنت وبنت بنت

عندهما المال بينهما للذكر مثل حظ الانثيين باعتبار الابدان وعند
محمد رح كذلك لان صفة الاصول متفقة ولو ترك بنت ابن بنت وابن
بنت بنت عندهما المال بين الفروع اثلاثا باعتبار الابدان
ثلثاه للذكر وثلثه للانثى وعند محمد المال بين الاصول اعني في
البطن الثاني اثلاثا ثلثاه لبنت ابن البنت نصيب ابيها وثلثه
لابن بنت البنت نصيب امه وكذلك عند محمد رحمه الله لو كان
في اولاد البنات بطون مختلفة يقسم المال على اول بطن اختلف
في الاصول ثم يجعل الذكور طائفة والاناث طائفة بعد القسمة
فما اصاب الذكور يجمع ويقسم على اعلى الخلاف الذي وقع في اولادهم
وكذلك ما اصاب الاناث يجمع ويقسم على اعلى الخلاف

وكذلك محمد رحمه الله يأخذ الصفة من الاصل حالة القسمة والعدد
من الفروع كما اذا ترك ابني بنت بنت بنت وبنت ابن بنت بنت
وبنتي بنت ابن بنت بهذه الصورة ميت

بنت	بنت	بنت
بنت	بنت	ابن
بنت	ابن	بنت
ابني	بنت	بنتي

عند ابي يوسف المال بين
الفروع اسباعا باعتبار
ابدانهم وعند محمد يقسم المال على اعلى الخلاف اعني في البطن الثاني
اسباعا باعتبار عدد الفروع في الاصول اربعة اسباعه لبنتي
بنت ابن البنت نصيب جدهما وثلثة اسباعه وهو نصيب
البنتين يقسم على ولديهما اعني في البطن الثالث انصافا
نصفها لبنت ابن بنت البنت نصيب ابيها والنصف الآخر

الذي وقع في اولادهن هكذا يعمل الى ان ينتهي بهن كصورة

بنت بنت بنت بنت بنت ابن بنت
بنت بنت بنت بنت ابن بنت بنت
بنت بنت ابن بنت ابن بنت بنت
بنت ابن ابن بنت بنت بنت بنت
ابن بنت بنت بنت ابن بنت ابن
بنت بنت بنت بنت ابن بنت بنت
بنت ابن ابن بنت بنت بنت بنت
بنت بنت ابن بنت ابن بنت بنت ابن
بنت بنت بنت ابن بنت ابن

لابنى بنت البنت نصيب امهما وتصح من ثمانية وعشرين

وقول محمد رح اشهر الروايتين عن ابى حنيفة رحمه الله فى جميع ذوى الارحام

فصل علماؤنا رحمهم الله يعتبرون الجهات فى التوريث غير ان ابا

يوسف يعتبر الجهات فى ابدان الفروع ومحمد رح يعتبر الجهات

فى الاصول كما اذا ترك بنتى بنت بنت وهما ايضا بنتا ابن

بنت وابن بنت بنت وهذه صورتها

مسئلة ٢ — تصحيح ٢٨

بنت	بنت	بنت
بنت	ابن	بنت
ابن	بنتى	

عند ابى يوسف رح المال بينهم

اثلاثا صار كانه ترك اربع بنات وابنا ثلثاه

للبنتين وثلثه للابن وعند محمد رح يقسم المال بينهم على ثمانية

وعشرين سهما للبنتين اثنان وعشرون سهما ستة عشر سهما

من قبل ابيهما وستة اسهم من قبل امهما وستة اسهم للابن

فصل فى الصنف الثانى اولاهم بالميراث اقربهم الى الميت من

اى جهة كان وعند الاستواء فمن كان يدلى الى الميت بوارث فهو

اولى عند ابى سهل الفرضى وابى فضل الخصاف وعلى بن عيسى البصرى

ولا تفضيل له عند ابى سليمان الجوزجانى وابى على البستى رحمهم

وان استوت منازلهم وليس فيهم من يدلى بوارث او كان

كلهم يدلون بوارث واتفقت صفة من يدلون بهم واتحدت

قراباتهم فالقسمة على ابدانهم وان اختلفت صفة من يدلون

بهم يقسم المال على اول بطن اختلفت كما فى الصنف الاول

وان اختلفت قراباتهم فالثلثان لقرابة الاب والثلث لقرابة

فصل

الام ثم ما اصاب كل فريق يقسم بينهم كما لو اتحدت قرابتهم

في الصنف الثالث الحكم فيهم كالصنف الاول واعني اولاهم بالميراث

اقربهم الى الميت وان استووا في القرب فولد العصبة اولى

من ولد ذوي الارحام كبنت ابن الاخ وابن بنت الاخت كلاهما لاب

وام او لاب او احدهما لاب وام والاخر لاب المال كله لبنت ابن

الاخ لانها ولد العصبة ولو كانا لام فالمال بينهما للذكر مثل

حظ الانثيين عند ابي يوسف رحمه الله باعتبار الابدان وعند محمد

رحمه الله انصافا باعتبار الاصول وان استووا في القرب وليس فيهم

ولد عصبة او كان كلهم اولاد العصبات او كان بعضهم اولاد

العصبات وبعضهم اولاد اصحاب الفرائض فابو يوسف رحمه الله يعتبر

اخ لابوين | اخت لابوين | اخ لاب | اخت لاب | اخ لام | اخت لام

بنت | ابن | بنت | ابن | بنت | ابن

الاقوى ومحمد رحمه الله يقسم المال على الاخوة والاخوات مع اعتبار عدد

الفروع والجهات في الاصول فما اصاب كل فريق يقسم بين فروعهم

كما في الصنف الاول كما اذا ترك ثلث بنات اخوة متفرقين

وثلث بنين وثلث بنات اخوات متفرقات عند ابي يوسف رحمه الله يقسم

المال بين فروع بني الاعيان ثم بين فروع بني العلات ثم بين فروع بني

الاخياف للذكر مثل حظ الانثيين ارباعا باعتبار الابدان

وعند محمد رحمه الله يقسم ثلث المال بين فروع بني الاخياف على السوية

اثلاثا لاستواء اصولهم في القسمة والباقي بين فروع بني

الاعيان انصافا باعتبار عدد الفروع في الاصول نصفه لبنت الاخ

نصيب ابيها والنصف الاخر بين ولد الاخت للذكر مثل حظ

باعتبار الابدان وتصح من تسعة ولو ترك ثلث بنات بنى اخوة متفرقين

المال كله لبنت ابن الاخ لاب وام بالاتفاق لانها ولد العصبة ولها

ايضا قوة القرابة فصل يا فى الصنف الرابع الحكم فيهم انه اذا

انفرد واحد منهم استحق المال كله لعدم المزاحم وان اجتمعوا وكان

حيز قرابتهم متحدا كالعمات والاخوال والخالات فالاقوى منهم

اولى بالاجماع اعنى من كان لاب وام اولى ممن كان لاب ومن كان

لاب اولى ممن كان لام ذكورا كانوا او اناثا وان كانوا ذكورا

واناثا واستوت قرابتهم فللذكر مثل حظ الانثيين كعم وعمة

كلاهما لام او خال وخالة كلاهما لاب وام او لاب او لام وان

كان حيز قرابتهم مختلفا فلا اعتبار لقوة القرابة كعمة لاب وام

وخالة لام او خال لاب وام وعمة لام فالثلثان لقرابة الاب وهو نصيب

الام ثم ما اصاب كل فريق يقسم بينهم كما لو اتحد حيز قرابتهم فصل

فى اولادهم الحكم فيهم كالحكم فى الصنف الاول اعنى اولاهم

بالميراث اقربهم الى الميت من اى جهة كان وان استووا فى القرب

وكان حيز قرابتهم متحدا فمن كان له قوة القرابة فهو اولى بالاجماع

وان استووا فى القرب والقرابة وكان حيز قرابتهم متحدا فولد

العصبة اولى كبنت العم وابن العمة كلاهما لاب وام او لاب

المال كله لبنت العم لانها ولد العصبة وان كان احدهما لاب وام

والاخر لاب فالمال كله لمن كان له قوة القرابة فى ظاهر الرواية

قياسا على خالة لاب وام مع كونها ولد ذى رحم هى اولى لقوة القرابة

خالة الام مع كونها ولد وارث لان الترجيح لمعنى فيه وهو قوة القرابة
اولى من الترجيح لمعنى في غيره وهو الادلاء بالوارث وقال بعضهم
المال كله لبنت العم لاب لانها ولد العصبة وان استووا في القرب
ولكن اختلف حيز قرابتهم فلا اعتبار لقوة القرابة ولا لولد العصبة
في ظاهر الرواية قياسا على عمة لاب وام مع كونها ذات
القرابتين وولد الوارث من الجهتين هي ليست بام ولا خالة
لاب لكن الثلثين لمن يدلي بقرابة الاب فيعتبر فيه قوة القرابة
ثم ولد العصبة والثلث لمن يدلي بقرابة الام ويعتبر فيهم قوة القرابة
ثم عند ابي يوسف رحمه الله ما اصاب كل فريق يقسم على ابدان
فروعهم مع اعتبار عدد الجهات في الفروع وعند محمد رحمه الله

يقسم المال على اول بطن اختلف مع اعتبار عدد الفروع والجهات
في الاصول كما في الصنف الاول ثم ينتقل هذا الحكم الى جهة عمومة
ابويه وخؤولتهما ثم الى اولادهم ثم الى جهة عمومة ابوي ابويه وخؤولتهم
ثم الى اولادهم كما في العصبات **فصل في الخنثى** للخنثى المشكل اقل
النصيبين اعني اسوأ الحالين عند ابي حنيفة واصحابه وهو
قول عامة الصحابة رضي الله عنهم وعليه الفتوى كما اذا ترك
ابنا وبنتا وخنثى فللخنثى نصيب بنت لانه متيقن وعند الشعبي
وهو قول ابن عباس رضي الله عنه للخنثى نصف النصيبين بالمنازعة
واختلفا في تخريج قول الشعبي قال ابو يوسف رحمه الله للابن سهم
وللبنت نصف سهم وللخنثى ثلاثة ارباع سهم لان الخنثى يستحق كمال

إن كان ذكرا ونصف سهم إن كان انثى وهذا متيقن فيأخذ
نصف النصيبين أو النصف المتيقن مع نصف النصف المتنازع
فصار له ثلاثة أرباع سهم ومجموع الأنصباء سهمان وربع سهم
لأنه بعد السهام والعول ونصحح من تسعة ونقول للابن سهمان
وللبنت سهم وللخنثى نصف النصيبين وهو سهم ونصف سهم
وقال محمد رحمه الله يأخذ الخنثى خمسي المال في هذه المسألة إن كان ذكرا
وربع المال إن كان انثى فيأخذ نصف النصيبين وذلك خمس وثمن
باعتبار الحالين وتصح من أربعين وهو المجتمع من ضرب إحدى
المسألتين وهي الأربعة في الأخرى وهي الخمسة ثم في الحالين
فمن كان له شيء من الأربعة فمضروب في الخمسة ومن كان له شيء من الخمسة

مضروب في الأربعة فصار للخنثى ثلاثة عشر سهما وللابن ثمانية
عشر وللبنت تسعة **فصل في الحمل** أكثر مدة الحمل سنتان عند
أبي حنيفة رحمه الله وعند ليث بن سعد رح ثلث سنين وعند
الشافعي رح أربع سنين وعند الزهري رح سبع سنين وأقلها ستة
أشهر ويوقف للحمل عند أبي حنيفة رح نصيب أربع بنين أو أربع بنات
أيهما أكثر ويعطي بقية الورثة أقل الأنصباء وعند محمد رحمه الله
يوقف نصيب ثلث بنين رواه ليث بن سعد وفي رواية أخرى
نصيب ابنين وهي إحدى الروايتين عن أبي يوسف رحمه الله رواه
هشام وروى الخصاف عن أبي يوسف رح نصيب ابن واحد
وعليه الفتوى ويؤخذ الكفيل على قوله فإن كان الحمل من

وجاءت بولد لاقل من اكثر مدة الحمل ولم تكن اقرت بانقضاء
العدة يرث ويورث عنه وان جاءت بولد لتمام اكثر مدة الحمل
لا يرث وان كان الحمل من غيره وجاءت بولد لاقل من ستة اشهر
يرث وان جاءت به لتمامها او اكثر من الحمل لا يرث فان خرج اقل الولد
ثم مات لا يرث وان خرج اكثره ثم مات يرث فان خرج مستقيما
فالمعتبر صدره يعني اذا خرج الصدر كله يرث وان خرج منكوسا
فالمعتبر سرته **فصل** الاصل في تصحيح مسائل الحمل ان تصحح المسئلة على
تقديرين على تقدير ان الحمل ذكر وعلى تقدير انه انثى ثم انظر بين المسئلتين
فان توافقا فاضرب وفق احدهما في جميع الاخر وان تباينا
فاضرب كل احدهما في جميع الاخرى فالمبلغ تصحيح المسئلة ثم اضرب

من كان له شيء من مسئلة ذكورته في مسئلة انوثته او في وفقها
ومن كان له شيء من مسئلة انوثته في مسئلة ذكورته او في وفقها
كما في الخنثى ثم انظر في الحاصلين من الضرب ايهما اقل يعطى لذلك
الوارث والفضل الذي بينهما موقوف من نصيب كل الورثة فاذا
ظهر الحمل فان كان مستحقا لجميع الموقوف فبها وان كان
مستحقا للبعض فياخذ ذلك والباقي مقسوم بين الورثة
فيعطى لكل وارث ما كان موقوفا من النصيب كما اذا ترك
بنتا وابوين وامراة حاملا فالمسئلة من اربعة وعشرين على
تقدير ان الحمل ذكر ومن سبعة وعشرين على تقدير ان الحمل انثى
فاذا ضربنا وفق احدهما في جميع الاخر صار مائتين وستة عشر

على تقدير ذكورته للمرأة سبعة وعشرون ولكل واحد من الابوين
ستة وثلثون وعلى تقدير انوثته للمرأة اربعة وعشرون ولكل واحد
من الابوين اثنان وثلثون فيعطى للمرأة اربعة وعشرون ويوقف
من نصيبها ثلثة اسهم ومن نصيب كل واحد من الابوين اربعة اسهم
ويعطى للبنت ثلثة عشر سهما لان الموقوف في حقها نصيب
اربعة بنين عند ابي حنيفة رحمه الله لان البنين اذا كانوا اربعة
فنصيبها مما بقي سهم واربعة اتساع سهم من اربعة وعشرين
مضروب في تسعة فصار ثلثة عشر سهما وهي لها والباقي
موقوف وهو مائة وخمسة عشر سهما فان ولدت بنتا واحدة
او اكثر فجميع الموقوف للبنات وان ولدت ابنا واحدا او اكثر فيعطى

للمرأة والابوين ما كان موقوفا من نصيبهم وما بقي يقسم بين الا
وان ولدت ميتا فيعطى للمرأة والابوين ما كان موقوفا من نصيبهم
وللبنت الى تمام النصف خمسة وتسعون سهما والباقي للاب وهو تسعة
اسهم لانه عصبة **فصل في المفقود** المفقود حي في ماله حتى لا يرث
منه احد ويوقف ماله حتى يصح موته او يمضي مدة واختلفت الروايات
في تلك المدة ففي ظاهر الرواية اذا لم يبق احد من اقرانه حكم بموته وروى
الحسن بن زياد عن ابي حنيفة رحمه الله ان تلك المدة مائة وعشرون
سنة من يوم ولد فيه وقال محمد رحمه الله مائة وعشر سنين وقال ابو يوسف
مائة وخمس سنين وقال بعضهم تسعون وقال بعضهم موقوف
الى اجتهاد الامام وموقوف الحكم في حق غيره حتى يوقف نصيبه من مال

موريثه مما في الحمل فاذا مضت المدة فماله لورثته الموجودين عند الحكم
بموته وما كان موقوفا لاجله يرد الى وارث مورثه الذي وقف
ومالة الاصل في تصحيح مسائل المفقود ان تصحح المسئلة على تقدير
حيوته ثم تصحح على تقدير وفاته وباقي العمل على ما ذكرنا في الحمل

فصل في المرتد اذا مات المرتد او قتل او لحق بدار الحرب وقضى القاضي
بلحوقه فما اكتسبه في حال اسلامه فهو لورثته المسلمين وما اكتسبه في
حال ردته يوضع في بيت المال عند ابي حنيفة رحمه الله وعندهما
الكسبان جميعا لورثته المسلمين وعند الشافعي رحمه الله
الكسبان جميعا يوضع في بيت المال وما اكتسبه بعد اللحوق بدار الحرب
فهو فيء بالاجماع وكسب المرتدة جميعا لورثتها المسلمين بلا

خلاف بين اصحابنا واما المرتد فلا يرث احدا من مسلم ولا من
مرتد مثله وكذلك المرتدة الا اذا ارتد اهل ناحية باجمعهم
فحينئذ يتوارثون **فصل** حكم الاسير كحكم
سائر المسلمين في الميراث ما لم يفارق دينه فان
فارق دينه فحكمه حكم المرتد فان لم يعلم ردته ولا
حيوته ولا موته فحكمه حكم المفقود **فصل
في الغرقى والحرقى والهدمى** اذا مات جماعة ولا يدرى
ايهم مات اولا جعلوا كانهم ماتوا معا فمال
كل واحد منهم لورثته الاحياء ولا يرث بعض
الاموات من بعض وهذا هو المختار وقال علي

وابن مسعود رضي الله تعالى عنهما يرث بعضهم من

بعض الا مما ورث كل واحد منهم من مال صاحبه

قد بلغ الى الاختتام هذا الكتاب بعون الله الملك

العزيز العلام عن يد العبد الكثير الآثام مصطفى حسين

الاسكوبي غفر الله ولوالديه ولاستاذه وجميع

المؤمنين والمؤمنات والمسلمين

والمسلمات في هجرة كبنوبرى

رمضان المبارك

لسنة اربعين

وافه

عمرو

مسئله	أم	لغ	اخت
٦		٢	١

مسئله آلتى دن اولوب آلتى نك برى ام بشى قالدى واخت اوجى اوج بشى السدس مباينه داخل بو تقدير جميعها ملزوم ... موافقت اولماز لبحوزها ... آلتى يه ضرب اتدك اوتوز اولدى ... اتدوك اودن بشى قالدى ... بردك اودن قالدى اوتى ... مثل حظ الانثيين طريقى اوزره يعنى ايكى حصه ... بر حصه ... وبردك مسئله تمام اولدى

بكر

فالمسئله	أم	آب
٣	١	٢

تفصيله وصورته يعني مات بكر وترك ابا وأما فالمسئله من ثلثة لانه مخرجها ثلثا وما بقى فالثلث للام وما بقى للاب وهو الاثنان ... نقل هذه المسئله من حل مشكلات الفرائض فرحمة الله على جامعها ومؤلفها رحمة واسعة بمنه ولطفه وكرمه

قال الشيخ الامام سراج الملة والدين محمد بن محمد بن عبد الرشيد السجاوندي
قدس الله سره العزيز الحمد لله جميع حمد ايدنلرك حمدي ثابت در الله ايچون
رب العالمين كه عالملرك پرورده كاري در حمد الشاكرين حق تعالى
حضرتلرينك نعمتلري اوزرينه شكر ايدنجيلرك حمدي كبي والصلوة
دخي الله تعالى دن رحمت والسلام دخي سلاملق على خير البرية
محمد يرادلمشلرك خيرلوسي حضرت محمد اوزرينه اولسون وآله دخي آلي
اوزرينه اولسون الطيبين كيم آنلر طيبلر در يعني كوكللري خباثت
شركدن پاك ايتمشلردر الطاهرين كيم آنلر طاهرلردر يعني اعضالريني
اسباب معصيتدن حفظ ايتمشلردر قال رسول الله رسول الله ايتدي
صلى الله عليه وسلم تكرينك صلوة وسلامي انك اوزرينه اولسون تعلموا
الفرايض علم فرايضي اوكرنك وعلموها الناس دخي آني خلايقه
اوكردك فانها بدرستي اول فرايض نصف العلم علمك ياريسيدر ويه
بر روايتده دخي ايتدي بو علمي سز اوكرنك فرصت الوب ايكي بزه
بيك سنه باقي قالماسيدن جني بر سيوكلر اكوزدن انسم بو علم دخي
امتمدن الينسن آنلردر اول اونودولان علمدن بو علم اولسه دركي

ايله

ايله اولسه بو علمي اوكرنمك واوكرتمك فرض كفايه در دخي بو علمك عاقبتنده
احتياط كركدر شول فاضللر وفقيهلر كيم بو علمك رعايتنده قاصرلردر
بنم عقلم كسمي حقسز چقارلار يا خود حقندن حظ ايدرلر نعوذ بالله تعالى
حديثنده كلمشدر كيم بر وارثك حقني سنن عن مو حضر وير مسد بلكم اكسك
ويرد بيلوب اكر جهالت عند اولمازسه حق تعالى انك جنتدن كي مقامندن
اكسلدر ديمشلردر انوك ايچوندر كيم رسول الله عم امتني صقنوب
بو علمك تعلمينه دخي تعليمينه امر ايتدي ذكر بيان ايتدك بس بنم وصيتم
بودر هر كيم كه بو كتابمي يازه لازمدر كه كيم كلمه لريني دخي حرفلريني دخي
نقطه لريني رعايت ايليه اندن صكره بر صحيح كتابدن تصحيح ايليه اندن صكره كرر
جمع ايليه بر مسئله ده بنجه كره تأمل وتفكر ايليه اندن صكره حكم ايليه هر كيم
بو وصيتمدن تكاسل ايليه كتابمه بقيج اوليه والا بن انكا قيامت
كوننده خصم اولورم زيرا تركي ديل اوزرينه تصنيف اولنان كتاب
بخربعد داخي تغيير قريب اولور هر سوز خوانه اكا قادر اولور اسبتي
فورقارنكه غلط قلالر باطل حكم ايدولر ايكي سبب اولمي بن خوج بو تركي
دل غلط اولسون ايچون نقل ايتدم هر لر مشقت حكم متن فرايض بر
وجهيله توضيح ايتدم كه هيچ بر احد بعد بو توضيح ايتمك ميسر اولمدي
بو سوزم بخريه شاهديدر كم علوم عربيتدن بضاعتي آز اولنلره
بو كتابك نفعي تمام اولور هيچ بر احد غلط ايدوب حقي مستحقنه ويره
زياده ونقصان قليه دخي بو ضعيفي دعادن اونتميه سي علمار حمهم الله

بو حدیثک معناسنده ایکی بولک اولدیلر بری بولکه طریق اسلم اختیار ایتدیلر
یعنی ایتدیلر چونکه رسول الله علیه السلام بو علمی مجموع علومک نصفی دیدی بز آنی
ایله بیلوروز هیچ بر وجهله تأویل ایتمزز دیدیلر بری بیلوکی طریق احکم اختیار
ایتدیلر یعنی بو حدیثی اللی وجهله تأویل ایتدیلر اول ایتدیلر که برنجکم بر
علوم متعلق در حالت حیوته بو علم متعلق در حالت مماته ایکنجی بنجکم سایر
علوم ایله املاکک اسباب اختیاریه سی بیلنور بو علم ایله اسباب اضطراریه سی
بیلنور بونلر ایله حاصل اولان تملک جبریده کشی انکا اختیارسز مالک
اولور اوچنجیسی بنجکم سایر علوم ایله کشینک بر معرفت اسبابی حاصل اولور که
بو علم ایله دخی معرفت انسابی حاصل اولور دردنجی بنجکم سایر علومک
تحصیلنده کشی مشقت چکرسه ایجلیی بو علمک تحصیلنده دخی مسائلنک
تصحیحنده مشقت چکر بشنجی بنجکم سایر علومک فروعی چوقدر
ایجلیی بو علمک اصولی بسیط اولسه فروعی چوق اولور التنجی
بنجکم سایر علومک تحصیلنده کشی یه ثواب حاصل اولور ایجلیی بو علمک
تحصیلنده ثواب حاصل اولور حتی دیمشلر که کیم علم فقهک هر مسئله سنه
اون ثواب ویریلور فرائضک هر مسئله سنه یوز ثواب ویریلور پس
بو علمک اون مسئله سنی اوکرنمک علم فقهک یوز مسئله سنی اوکرنمک
کبیدر ثوابده دیرلر فقهک یوز مسئله سنه ویریلن بیک ثواب فرائضک
اون مسئله سنه ویریلور ایمش اولسه عجب دکلدر که بو علمک ثوابی
نقدینجه صغیر ایسه سایر علومک ثوابنجه اولور نقدینجه کبیر ایسه

قال علماؤنا رحمهم الله بز علما دیدیلر که آنلرک اولوسی ابو حنیفه در دخی
ابو یوسف در دخی محمد در رحمهم الله تکمل کیم مصنف علمائنا دیمکله
احتراز ایتدی علمای شافعیه قولندن زیرا آنلرک قولنده ترتیب قسمت
بو دکلدر نته کیم بیان اولنه ان شاء الله تعالی تتعلق بترکة المیت متوجه
اولور میتک ترک ایتدوکی ماله حقوق اربعة دردر حق متوجه اولور
مرتبة کیم دردی حق مرتبه یعنی بری بری آردنجه متوجه اولور شویله کیم
بو کتابک ترتیب مصارفنده اول قنغی مصرف ذکر اولنور ایسه اول آنک
حقنی ادا ایتمک واجب اولور یعنی اول وارلکی آنی صکره ذکر اولنان
مصرفه مال ویریلمز آندن صکره ایکنجیسنک حقینی ادا ایتمک واجب اولور آندن
صکره اوچنجیسنک تا آخره قدر یبدأ اولا یبدأ بتجهیزه وتکفینه اول
باشلنور اولنک تجهیزینه یعنی حوایجنه دخی کفننه خرج اولنور من غیر
تبذیر ولا تقتیر وجه مسنون اوزره زیاده ونقصان قلنمز یعنی حالندن پس
تکفینی کفن صارمغه دیرلر تجهیز حوایجی کورمکه دیرلر ایله اولسه
تجهیز عامدر تکفینه دخی شاملدر لکن مصنف اهتمامدن اوتری تکفینی بیله
ذکر ایتدی دخی تکفینی جمیع مالندن معتبردر دخی میتک مالی اولسه لکن
دین مالنی احاطه ایتسه بو قدر ورثه کیم کالکفن مثل صره لرینه حالت
حیوتنده کیدوکی طونلر کبی نفیس طونلر صره لر بلکه کفن کفایه صرمه کرک
اما مالی اولسه تجهیزی دوزمک اوزرینه لازم اولور اکر آنلر عاجز اولور
بیت المال اوزرینه یا خود جمیع مسلمانلر اوزرینه لازمدر و لوم تم تقضی دیونه

اندن صکره میتک بورجلری اوده نور واُ ایسه من جمیع ما بقی من ماله
شول ملک جمیعسندن اوده نور کیم تجهیزدن آرتدی دیو بنده مراد شول
بورجلردر کیم عباد طرفندن طلب اولنه اما شول بورجلر کیم الله طرفندن طلب
اولنور زکوة بورجی کبی و دخی کفارت بورجی کبی و دخی فدیه و دخی نذر
بورجی کبی آنلر اولمکله ساقط اولور بزم امام‌لرمز قتنده ولی کناه اوزرینه
باقی قالور خلاف شافعینک مکر وارثلر راضی اوله یاخود میت وصیت ایله
اول وقت بو بورجلر ساقط اولمز اتفاقی بس ثلث مالدن ویریلور اما
شافعی قتنده جمیع مالدن ویریلور کرک میت وصیت ایتسون کرک ایتمسون
بس اکر نماز ایچون وصیت ایتسه هر وقت ایچون یارم صاع بغدای کیم بش یوز
یکرمی درهمدر یاخود بر صاع اربه کیم بیک قرق درهمدر ویره لر و وتر ایچون
دخی یارم صاع بغدای ویره لر خلاف امامینکدر زیرا امامین قتنده
وتر سنتدر آنک ایچون فدیه لازم دکلدر بس ابو حنیفه قتنده هر کون ایچون
اوچ صاع بغدای اولور بش صاع اربه اولور صوم ایچون وصیت ایتسه
اول دخی ثلثدن معتبردر بس هر کون ایچون یارم صاع بغدای یاخود بر
صاع اربه اولور اکر حج ایچون وصیت ایتسه اول دخی ثلثدن حج اولنور
نتکم کتب فقهیه ده بیان اولنمشدر اکر دیون الله ایله دیون عباد جمع اولسه دیون عباد
تقدیم ایتمک اولیدر خلاف شافعینک اصل بورجی اوده مکدن بو حیله کیم اکر
صاحب حق بر ایسه تجهیزدن باقی قلان ترکه دکن دیونلر اکر صاحب حق
جماعت ایسه اکر بعض حق بعضندن اولی دکل ایسه مجموعنه حقیقی ویره لر اکر ترکه

ایسه

ایسه حقلری مقدارنجه ویره لر مثلا یوز اقچه بری اولسه اون اقچه ویره لر
اون اقچه بری اولسه بر اقچه ویره لر اکر بعض حق بعضندن اولی اولورسه
اول اولی اولنه ویره لر نسبی غلبه حاصل اولدوغی یاخود مرض ایچنده معاینه
ایله ثابت اولدوغی مثلا کویه دیرکم میت بر کونک مالنی آلدی یاخود
تلف ایتدی یعنی اوزرینه قالدی یاخود شهود ایله ثابت اولدی بو دینلر
اولیدر بزم ائمه قتنده مرض ایچنده اقرار ایله ثابت اولان دیندن اما
شافعی قتنده کلیسی برابردر دخی بو دینلر کلیسی وصیت اوزرینه مقدمدر
اتفاقی بلکه ترکه لغتده ترک معناسنه در اما اصطلاحده شول مالدر
کیم صاحبی اولوب آنک عیننده حق غیر متعلق اولمیه ایله اولسه میتک ترک
ایتدوکی عورتینی دخی اوغلوینی یاخود قزینی ترکه دیمزلر زیرا آنلر مال دکلدر
دخی میتک ترکه سنک عیننه بر کیمسه‌نک حقی متعلق اولسه آکا ترکه دیمزلر
بس میتک قولی قالسه اول قول جنایت ایتمش اولسه آکا ده ترکه دیمزلر
مثلا بر کیمسه‌نک اوغلنی اولدرمش و مستحق قصاص اولمش اولسه یاخود
میت اول قولی بر کیمسه‌ده رهن قومش اولسه یاخود اول قولی مهر ایچون
تسمیه ایدوب بر عورتی نکاح ایتمش اولسه یاخود مشتری بر طونی بیع فاسد
ایله صاتون آلوب قبض ایتمش اولسه شویلکه بایع اول بیعی فسخ ایتمدن
اول طونی بایع قتنده قالسه آنلر کبی ترکه دیمزلر زیرا حق غیر اول
مالک عیننه متعلق اولمشدر بس میتک تجهیزنده اوکدن آنلری ایشلوب
ایسته ویرمک کرکدر زیرا مالک آنک عیننده حق غیر متعلق اولسه نتکم

وکذا ما تعلق حق الغیر بعینه
من الاموال لا یسمی ترکة کالعبد
الجانی والمرهون والمبیع
والعبد الماذون اذا اجتمع الدیون
والعبد التاجر اذا اخذ القصاص
والعبد الذی جعل مهرا قبل
والعبد اذا مات
بالبیع الفاسد
یفسخ فان
تتعلق باعیانها
والتکفین
حیر ورثته ترکة
روح الشیخ
رحمه الله تعالی

حال حیوتنده کسوه‌سی اوزرینه تقدیم اولنور یعنی انی کیمی کیسنده صو بلوبر
کشف عورت دخی اولور اما کسوه‌سی اسنه ویریلور انجلیمی ماتنده تجهیز
وتکفینی اوزرینه تقدیم اولنور واول مال اسنه ویریلور میت کفنسز دخی
قالور بو ذکر ایتدیکمز شول وقتدر که حق غیری مالک عیننه متعلق اولمسه اکر
عیننه متعلق اولسه مثلا میتک بعض اشیاسی قلسه اول وقت تجهیز
وتکفینی تقدیم اولنور دیو اوزرینه زیرا بو صورتده دین ترکه‌نک عیننه
متعلق دکلدر ایله اولسه مصنفک تجهیز وتکفینی دین اوزرینه مقدم قلنور
دیدوکی بو نوعه مخصوصدر یعنی دین مالک عیننه متعلق اولماینجه ثم
تنفذ وصایاه اندن صکره میتک وصیتلری قبول قلنور من ثلث
ما بقی بعد الدین بورجندن ارتن اوچ بخشنده بر بخشندن یسه اکر ما الثلث
کلیسن وصیت اتسه وارثلر آنی رواکورسه لر کلیسی وصیت اولور اکر روا
کورمسه‌لر ثلث مال وصیت اولور البته باقیسی ورثه‌نک اوزرینه تقسیم اولنور
اکر بعض ورثه روا کورسه بعضیسی روا کورمسه روا کورن‌لرنک حصه‌سی وصیت
اولور روا کورمینک حصه‌سی ویریلور ثم یقسم الباقی اندن صکره تجهیزدن
دخی وصیتدن باقی قلان مال تقسیم اولنور بین الورثة وارثلر آرا
بالکتاب قرآن حکیمله والسنة دخی پیغمبر قول وفعلی بوجهینه والاجماع
دخی علمانک اتفاقی ایله اکر سؤال اولنسه که ادلۀ شرعیه دردر مصنف
بو مقامده اوچنی ذکر ایتدی نیچون قیاسی ذکر ایتمدی جواب بز ایدرز بو
کتاب بحث تقدیرات شرعیه‌دندر کیم او تقدیرات کتاب ایله دخی سنتله

دخی اجماع ایله ثابتدر قیاس ایله ثابت اولمز زیرا قیاس مظهر حکمدر مثبت
حکم اولماز نته کیم علم اصولده بیان اولنمشدر انوکیچون قیاسی ذکر ایتمدی زیرا
تقدیرات شرعیه‌ده وجه حکمت مخفیدر قیاس ایله بلنمز فیبدأ اول مشغول اولنور
باصحاب الفرائض سهام اصحابیله فرایض جمع فریضه‌در فریضه دیوب سهام مقدره
دیرلر یعنی اصحاب فرایضه حقنی ویررز قلنی اصحاب حقوقه حقی ویرلمز
وهم الذین لهم دخی اصحاب فرایض آنلردر کیم وارثلرک ایچنده سهام مقدره
بلو بلو نصیبلری وارددر کیم اول نصیبلری نصف وربع وثمن دخی
ثلثان وثلث وسدس در کیم بو نصیبلری تقدیر اولنمشدر کتابده دخی
سنتده دخی اجماع امتده ثم بالعصبات من جهة النسب آندن صکره
نسبدن اولن عصبه‌لر ابتدا اولنور والعصبة دخی عصبه کل من یاخذ هر
کمسه در کیم آلور ما ابقته الفرائض شول مالی آلور کیم اصحاب فرایض آنی باقی
قودی یعنی اصحاب فرایضک نصیبلرندن آرتدی وعند الانفراد دخی
یلکزلوک قتنده یعنی عصبه‌دن غیری وارث اولماینجه یحرز جمیع المال
اول عصبه مالک جمیعسن آلور اکر سؤال اولنسه اشبو عصبه‌که دیرلر کیم
یالکز قالینجه مجموع مالی قبله بو مسئله‌ده نقض دیرسنکه بر کیشی اولسه اوغلی
قوسه دخی قزی قوسه اول قز بو مسئله‌ده معصبه‌سی مجموع ائمه قتنده حتی
ایکی نصیب ارا وغلی آلور بر نصیبی قز آلور دخی اول قز یالکوز قالسه عصبه
اولماز بلکه صاحب فرض اولور مالک یاروسنی فرض وجهیله آلور دخی
یاروسی رد وجهیله آلور جواب بز ایدرز جوز اول قز یالکوز قالسه مجموعی

آلور مجموع مالى احراز ايدوب احاطه ايتمش اولور غايتى مالك بارور ورم فرض جهتيله
آلور يا دوس رد جهتيله آلور اكر سؤال اولنسه شول مسئلهيه نه ديرسكز كه
بر آر اولوب عورتين قودى دخى اناسنك قرنداشى قودى اول عورت
مالك ربعنى آلور قالور صكره باقيسنى عمه آلور پس اول عمه صاحب فرض باقى
قودوغى مالك كليسنى آلدى مع هذا عصبه دكلدر زيرا ذوى الارحامدندر جواب
بنا ايدرسكز كه لازم اول عمه اصحاب فرايضدن باقى قودوغى مالى آلدوغندن براز
نقصدر فرايضدن شول اصحاب فرايضدركه بعضيسى نسبى اولور بعضيسى
سببى اولور عصبه آنلرك قودوغنى آلور بو مسئلهده اول عمه نسبى باقى قودوغن
آلدى انجق پس تعريفلرى صادق اولمدى بلكه كيم بعضيلر وصف جواب
بو ايكى سؤاله بو تعريفه ذكر اولنورى لكن بو ايكى جوابدن نظر واحد زيركه
اوكنجى جواب موضحيه لازم كلور كيم مسئلهء اولىده قرناكونه فالبحق عصبه
اولور زيرا عند الانفراد مجموع مالى قبلر مع هذا صاحب فرضدر اتفاقى دخى
ايكنجى جواب تقديرنجه لازم كلور كيم قچن بر آر اولسه عورتين قودى دخى اوغلى
قودى كركدر كه اول اوغلن عصبه دكيدر زيرا اول اوغلى صاحب فرضدر باقى
قالان مالى آلدى بلكه سببى باقى قودوغى مالى آلدى انجق مع هذا عصبه در اتفاقى
پس جواب صحيح بودر قچن اولكه مصنف بو مقامده عصباتك تعريفنى قصد
ايتدى كيم بو اكى وجهله سؤال وارد اوله بلكه مجرد توضيحى قصد ايتدى
ديدك اكا كيم عصبه نك تعريفى ايدن عصباتى ذكر ايتدى دخى بلكه كيم قچن
بو مقامده عصبه بنفسه دن نسبه بو ايكى سؤال مندفع اولور تعريف مستقيم

اولورلر بالعصبة من جهة السبب آنلردن صكره سببيه جهتيله اولان عصبه ايله
باشلنور وهو دخى اول عصبهء سببيه مولى العتاقة آزاد اولنمش
قولك آفنديسى در يعنى عصبهء نسبيه دن صكره مولاى عتاقه نك عصبه سيدر
اول قولك آفنديسنك اوغلى كبى دخى آتاسى دخى قرندشلرى نكى نقدركم باب عصباتده
ذكر اولنه ثم الرد آنلردن صكره اكر عصبه اولمسه رد ايتمكله باشلنور زيرا عمر ز
قتنده خلاف شافعينك بوحشيه شافعى قتنده رد اولنمز بلكه بيت الماله ده قونلر
على ذوى الفروض النسبية شول فرض اصحابى اوزرينه رد اولنور كيم
آنلرك قرابتلرى نسبيله اوله احترازدر اندرى شول فرض اصحابندن كيم آنلرك
قرابتلرى سببيله اوله زوج ايله زوجه كبى پس آنلرك اوزرينه رد اولنمز
نتهكيم رد بابنده كله ان شاء الله تعالى بقدر حقوقهم اول ذوى الفروضك
حقلرى مقدارنجه رد اولنور مثلا كيم فرض جهتيله نصف آلسه رد جهتيله
بنه اول مقدار آلور كيم فرض جهتيله ثلث آلسه رد جهتيله كنه اول مقدار
آلور ثم ذوى الارحام آنلردن صكره يعنى رد ايتمك متعسر اولسه ذوى
الفروض النسبيه بولنمادوغى ذوى الارحام ايله باشلنور خلاف
شافعينك ذوى الارحام شول خصملره ديرلركيم صاحب فرض اولميه لر
دخى عصبه اولميه لر ثم مولى الموالاة آنلردن صكره مولاى موالاة ايله
باشلنور خلاف شافعينك موالاة لغتده دوستلشمغه ديرلر اما اصطلاح حدده
اولدركيم مثلا زيد بكره ايدرسه سن بنم مولامسن اول يعنى جنايت ايتسم عاقلهم
اول يعنى جنايتمك ديتنى ويرا واولسم ميراثمى آل ديه بكر دخى قبول ايليه

ان من ياخذ فى باب الارث النصف
التركة ياخذ فى الرد ايضا بالرد
بمقدار عدد النصف ومن
ياخذ الثلث التركة ياخذ ايضا
بمقدار عدد الثلث وعلى هذا
للقنارى

یعنی قبول ایلسه عقد ولا ایکیسی بیننده صحیح اولور ایوج فتندن بس زیدک موسی
اولور یعنی زید جنایت ایتسه بکر آنوک دیتنی ویرر یعنی زید اولسه بوقاردوده
ذکر اولنان وارثلردن کمسه ترکه ایتسه بکر آنک میراثنی آلور آکر بکر دخی زیدک اولیاء
دیسه زید دخی قبول ایلسه زید دخی بکرک موسیسی اولور بس اول وقت ولا ایکی
طرفدن اولور شول شرط ایله کیم عاقل و بالغ اولالر دخی عجمی اولالر یعنی عربی
اولمیهلر دخی نسبلری معلوم اولمیه دخی اونلرک کمسهنک آزادلوقولی اولمیهلر
دخی بونلر اوکدن کمسنه ایله عقد ولا قیلمامش اولهلر شونکله جنایتنک دیتنی
ویرمش اولهلر ثم المقرله بالنسب انکر صکره مقرله بالنسب ایله باشلنور
علی الغیر عبارتسنده بحث لم یثبت برحیثیتله کیم ثابت اولمیه نسبی
اول مقرله نسبی اقراره اول مقر اقراری ایله من ذلک الغیر اول غیردن مثلا
زید ایتسه عمرو بنم قرنداشمدر یاخود اوغلمدر و علی در یاخود قرنداشمدر و علی در
بو اوج مسئلهده عمرو مقرله در نسبیله غیره اوزرینه کیم اول غیر اولکه مسئله
زیدک اتاسیدر ایکنجی مسئلهده زیدک اوغلیدر اوچنجی مسئلهده زیدک قرنداشیدر
بو اوچ صورتده عمرونک نسبی زیدن ثابت اولماز زیرا زیددن ثابت اولمیجق اول
غیردن دخی ثابت اولمیه لازم اولور مثلا زید عمرونک قرنداشی اولمغله اتاسنک
یا آتاسنک اوغلی اولمغله اقرار علی الغیر خود باطلدر زیرا کشینک اقراری ایله
ضرر کندویه لازم اولور اوزکه غیره لازم اولماز بو اقرار ایله عمرو زیدک قرنداشی
یاخود اوغلنک اوغلی یاخود قرنداشنک اوغلی اولماز لکن زیدک وارثی
اولور زیدک اقراری ایله یعنی بوقاردهکی وارثلردن کمسه اولمسه زیدک

وارث

وارث اولمغه غیری صحیح اولماز اذا مات المقر علی اقراره شول شرط
ایله وارث اولمیه کیم زید اقراری اوزرینه طورمیه اقرارندن دونمیه تا اولنجه دخی
مقرله‌نک نسبی معلوم اولمیه مثلا کیم زیدک اتاسی یاخود اوغلی یاخود قرنداشلرندن
اقرار ایلسه لکن زید کرچک سویلر دیو یاخود بر کشی زیدک اقرارینه مناسب شهادت
ایلسه اول وقت عمرونک نسبی ثابت اولور حتی زیدک عصبه‌سی اولوب غیردن دخی
عمرو زیدک اول وقت نسبندن عصبه‌سی اولور مقرله بالنسب اولماز ثم
الموصی له انکر صکره موصی له باشلنور بما زاد علی الثلث شول مال ایله موصی له
کیم زیاده اولدی اول مال ثلث اوزرینه موصی له شول کیمسنه کیم بر دیرلرکیم مالک
وصیت ایدن لر شافعی ایله مالک قتنده بما زاد علی الثلث جایز دکلدر بیت
المال ویرلور اما بزم ائمه قتنده بو وصیت جایزدر یعنی بونلردن بوقاردهکی
اولاد و وارثلردن کمسه قلمسه دخی بونک مسائلی التی دراوزرینه اکر مالنک
کلی یاخود ثلثانی یاخود نصفنی وصیت ایلسه بو اوچ تقدیر اوزرینه
یا آر اولور یاخود عورت اولور اوچ ایکی برضرب ایتسه وز التی مسئله اولور
اول التی مسئلهده ایکی تقدیر واردر بری جایز قلمق تقدیری بری جایز
قلمامق تقدیر بریله بس بو ایکی تقدیری اول مسئله بر ضرب ایتسه‌ک اون ایکی
مسئله اولور اول ایکی مسئله بر ار اولوری عورتنی قودی دخی مالنک
نصفنی وصیت قودی اول عورت اول وصیتی جایز قلدی تعبیر مسئله‌نر
سکزدن در نصف حصته ویردک موصی له‌یه قالدی حصه حصه ویردک
ویردک عورته اوچ قالدی ویردک بیت المال جایز قلدی یخشی نفذ بر جبر

مطلب
مسئلهء اولی

مسئله من التی دنه ثلث ایکی ویردک موصی لها ایجون ربع ویردک عورتنه قالدی
اوچ اوچکن بری بنه موصی لها ایجون ویردک وصیتی تکمیل ایدر وبی قالدی ایکی
ویردک بیت الماله ایکنجی مسئله بر ار اولدی عورتنی قودی دخی مالنک
ثلثانن وصیت قودی عورت جایز کورمدوکی تقدیرجه مسئله من اون ایکیدن در
ثلثانی کر ویردک موصی لها ایجون باقی ثلثنک ربعنی ویردک عورتنه باقیسی بیت المال
جایز قلدیغی تقدیرجه مسئله من التیدن ثلث ایکی ویردک موصی لها ایجون ربعی ویردک
عورتنه قالدی اوچ اوچکن ایکیسنی بنه ویردک موصی لها ایجون وصیتنی تکمیل ایدروبن
قالدی بر ویردک بیت الماله اوچنجی مسئله بر ار اولدی عورتنی دخی مالنک
جمیعسن وصیت قودی عورت جایز قلدیغی تقدیرجه کل مال موصی لهه ویریلور
جایز قلدیغی تقدیرجه مسئله من التیدن ثلث ایکی ویردک موصی لها باقی قالانک
ربع ویردک عورتنه قالدی اوچ آنی دخی ویردک موصی لها ایجون وصیتنی تکمیل
ایجون بقدر الامکان دردنجی مسئله بر عورت اولدی ارن قودی دخی
مالنک نصفنی قودی وصیت ایدوب وصیتی قودم ار جایز قلدوغی تقدیرجه
مسئله من دردت دنه نصف ایکی ویردک موصی لها ایجون قالدی ایکی ایکینک
برینی ویردک ارینه برن بیت الماله جایز قلدیغی تقدیرجه مسئله من التیدن
ثلث ایکی ویردک موصی لها ایجون قالدی درت دردک نصفی ایکی ویردک ارینه قالدی ایکی ایکینک
برینی بنه موصی لها ایجون ویردک وصیتنی تکمیل ایجون برینی ویردک بیت الماله
بشنجی مسئله بر عورت اولدی ارن قودی دخی مالنک اوچ بلوکندن
ایکی بلوکی وصیت قودی ار جایز قلدیغی تقدیرجه مسئله من التیدن

مطلب مسئلهٔ ثانیه

مطلب مسئلهٔ ثالثه

مطلب مسئلهٔ رابعه

مطلب مسئلهٔ خامسه

آلتنك

آلتنك درددن ویردک موصی لها ایجون ایکی قالدی بردن ویردک ارینه بری دخی
بیت الماله ویردک جایز قلدیغی تقدیرجه مسئله من اوچدن در ثلث بر ویردک
موصی لها ایجون وصیتنی تکمیل ایدوب التنجی مسئله بر عورت اولدی ارن قودی
دخی مالنک کلیسنی قودی وصیت ار جایز قلدیغی تقدیرجه مالک کلیسنی موصی لها
ایجون ویریلور جایز قلدیغی تقدیرجه مسئله من اوچدن در ثلثنی بر ویردک
موصی لها ایجون باقی قلانک نصف بر ویردک ارینه باقیسن بنه ویردک موصی لها
ایجون وصیتنی تکمیل ایدوب بقدر الامکان ثم بیت المال اندن نصکره مال
بیت الماله قونلور یعنی ذکر اولنان اصحاب حقوقدن میتک هیچ بریسی ترک
اتمسه آنوک مالی بیت المالده قونلور بلکه کیم شمدیه دکین ذکر اولنان ترتیب
علمای حنفیه مذهبی اوزرینه در اما شافعی مذهبنده عصبه سببیه دن
صکره ذکر اولنان مصرفلره مال صرف اولنماز بلکه بیت الماله قونلور
پس بو طقوز مصارفکر دردی کیم اولکیسی اصحاب فرایض در ایکنجیسی
عصبات نسبیه در اوچنجیسی عصبات سببیه در آخرکیسی بیت الماله بونلر
اتفاقی مصرفلر در اما باقی قلان بشی کیم بزم ائمه قتنده مصرفدر کیم بیان
اولندی شافعی قتنده مصرف دکللردر انلر نوعیله کیم مصنف مصارفلری
ترتیبنه شروع ایدیجک قال علماؤنا دیدی شافعی نک خلافنه اشارت
ایتدی دخی علما بو طقوز مصرفک ترتیبی اوزرینه دلیل ذکر ایتمشلردر ولکن
دلیللری ترک ایتدم اختصاردن ایتوری فصل جونکم مصنف
رحمه الله بیان ایتدی مصارف ترکه بو وجه اوزره کیم متضمن [illegible]

مطلب مسئلهٔ سادسه

اسبابکی ذکرندن کیم موجبدر ارثه کیم رحمدر دخی نکاحدر دخی ولادر اردنجه
بیانه قلدی شول مانعلریکیم انلرله زایل اولور اسباب ارثک عملی یعنی ایتدی
المانع من الارث شول سببلر کیم منع ایدیجیدر وارثی ارثدن یعنی
میراثدن المنقذر اربعة درت در الرق بری وارث یاخود مورث قول
اولمقدر وافرا کان کرکسه وافر اولسون او ناقصا یاخود ناقص اولسون
رق وافر انکادیرلر کیم آزادلق اسبابندن هیچ بر سبب انکا اولشمیه قوله
قول اوله رق ناقص انکادیرلر کیم آزادلق اسبابندن بر سببی انکا اولشه مکاتب
کبی دخی مدبر کبی دخی ام ولد کبی اما بعضیسی آزاد اولمش قول مکاتب
کبیدر ابو حنیفه قتنده نه وارث نه مورث اولور حر بونلر کبی در اما بونلر قتنده
هم وارث اولور هم مورث اولور نیچون قول اولمق مانع اولدی ارثدن زیرا
بیغمبر عم قول نسنه یه مالک اولماز دیدی زیرا اولسه قولدن کیمسه میراث
یمیه نترکم قول کسنه دن میراث یمز مالکیتی بولنماد وغیچون والقتل الذی یتعلق
به دخی ایکنجیسی منع ایدیجیلردن ارثدن شول قتلدرکیم متوجه اولور انکا
قتل وجوب القصاص قصاصک وجوبی یعنی اول قاتلک قتلی لازم
اولور مثلا اوغلی اناسنی بالغ اولدقدنصکره قلیچ ایله یاخود اوق ایله
اولدوره اول اوغل اناسندن میراث آلماز اما اکر صبی اناسنی اولدوره
کرک عمد ایله کرک خطا ایله اول قتل ارثدن مانع اولمز صبی عفو یجون
خلافا شافعی نکه او الکفارة یاخود متعلق اولور اول قتله وجوب
کفارت یعنی آرغونی جایع ایتمکی اوله یاخود آنتر یاصلسه

کنده

کنده واقف درنده ایکن یاخود اویقوده کن اوستینه یووارلنسه یاخود جانوره بنوب او
انارکن مورثنی طفوتنسه یاخود طامندن دوشوب مورثنک اوستینه دوشسه یاخود النده
طاش مورثنک اوستینه دوشسه اولدرسه بو تکرکلرنده قاتله کفارت واجب
اولور قصاص واجب اولماز بس اول قاتل میراثدن محروم اولور زیرا بعضی
قاتله میراث یوقدر دیدی اکر قاتله میراث ویرلسیدی نیچه وارث طمع ایدوب
مورثنی قتل ایدیدی اما کشی مورثنی قصاص واجب اولدی قتل ایتسه یاخود
کندوده حملسی دفع ایدیجی قتل ایتسه یاخود قاتل حاکم ایسه اولسه مورثنی
قطع طریق ایتدوکیچون قتل ایتسه بو قتلک کیمیسی ارثدن مانع دکلدر بزم ایمه مز
قتنده خلاف شافعی نکه دخی بلکه کیم مقتولک دیتیدر مقتولک بورجی
اوده نور دخی وصیتلری ویریلور باقیسی وارثلرینه تقسیم اولنور
وارث نه کرکسه اولسون خلافا مالکه مالک قتنده زوج زوجه نک یاخود زوجه
زوجک دیتندن میراث الماز زیرا زوجیت منقطع اولور مورثک دیتی
موتندن صکره واجب اولور واختلاف الدینین دخی اوچنجیسی منع ایدیجیلردن
ارثدن وارث ایله مورثک دینلری بری بریله مخالف اولمقدر شویلکیم بری
مسلمان بری کافر اوله زیرا بیغمبر علیه السلام مسلمان کافردن کافر مسلماندن
میراث یمز دیدی بو بوتلرک اما بری یهودی بری نصرانی اولسه یاخود بت
پرست اولسه اول اختلاف ارثدن مانع اولماز زیرا کفر ملت واحده در بزم
عندمزه نقدرکه بوسده مرد بریکنده در واختلاف الدارین دخی
دردنجیسی منع ایدیجیلر ارثدن اختلاف دارین در حقیقة کرکسه

یجیلك

حقیقتده مختلف اولسون کالحربی والذمی حربی ذمیه و برمیمی کافر ایله ارث
ویرمه کافرلکی بسیوداره ایکی نوع اوزرینه در بریسی دار اسلامدر بریسی دار
کفردر یعنی حربی دار حربده اولسه آنک اناسی یاخود اوغلی دار اسلامده ذمی
اولمش اولسه بری برندن میراث یمزلر او حکما یاخود حکماً مختلف اولور
کالمستامن والذمی امان دلیجی کافر ایله ارث ویرمز کافر کبی اگرچه
ایکیسی دخی دار اسلامده اولسه مثلا ذمینک اناسی یاخود اوغلی دار حربده
قلسه امان ایله دار اسلامه کیروب اولسه اول ذمی آنکدن میراث یمز بلکه انک مالی
بیت المالک اولور زیرا حوه حربینک قصدی ینه دار حربه وارمقدر پس
اول حربی دار حربده اولمش کبی در حکما انوکچون بونه مستامن اولندی فقط
بوقته دخی بر مسلمان تجارت ایچون دار حربه کیروب آنده وفات ایتسه آنوک
میراثی دار اسلامده مقیم اولان وارثلر آلور شول سببدن ایتدی کیم
ذکر ایتسک اوالحربیین یاخود ایکی حربی کافر کبی کم دارین مختلفین
ایکی دارده که بری برینه مخالف اوله مثلا بری هندی کافر بری رومی
اولسه لر والدار انما تختلف دار بری برینه مختلف اولور یا اختلاف
المنعة الآخر یسنک اختلاف سببی ایله اختلاف اولور والملک دخی بکا
اختلاف ایله مختلف اولور بکل که مصنف منعه تقدیم ایتدی ملک اوزرینه
ملکک کرامتی وار ایکن شوکه بناکه لر ملک ملک اولمان لا منعه سبیله ملک
اولمز لانقطاع العصمة فیما بینهم بو ایکی دارک اهل السنن کدلو
دخی ایمنلک کسلدکن اونوری مثلا بر مملکتک حربیسی دخی بکی کافر

یعنی اوله
صرین ده

بنالث

بر مملکتک حربیسنه دخی بکنه دشمن اولسه لر بری برینک یاشلرینه دخی
مالکلرینه فرصت بولنجق چاپارسه لر اول ایکی طائفه ارالرنده عصمت
قالماز اول وقت اختلاف دار حاصل اولور حکما پس اول ایکی حربی بری
برندن میراث یمزلر زیرا میراث نصرتدر دخی دوستلق اثریله تحقیق بری
بری ارالرنده عصمت قالمسه نصرت دخی دوستلق قالمز انوکیچون بری برندن
میراث یمزلر اما اختلاف ایکی مملکتک مسلمانلری ارالرنده اولسه اول
اختلاف مانع دکلدر ارثه زیرا اسلام آنلری جامع در پس دار مختلف
اولماز مسلمانلر ارالرنده منعه نکره دخی ملوکک اختلافیله دخی مصنف
بو مقامده صورت عروض اولانلرک اوده یازلوک دخی دیوار التنده قلنلرک
موتنک تاریخی بلنمدیکی ایچون ارثه مانع اولوروغنی ذکر ایتدی کتابک آخرنده
بر فصل قلوب ذکر ایلدوکیچون **باب معرفة الفروض ومستحقیها**
بو باب فرضلری دخی آنلرک مستحقلرینی بلدیرر کیم ویلدسنکم فروض دخی فرائض
دخی سهام بو علومده اوچی بر معنایه استعمال اولنور پس فرض یا مقدر در
نصف کبی ربع کبی ثمن کبی دخی ثلثان ثلث سدس کبی یاخود مقدر
دکلدر عصبات کبی دخی ذوی الارحامک سهملری کبی دخی مقدر اولان سهملر
یا کتاب الله ده مذکوردر نته کیم شویله بیان اولنور یاخود اجماع ایله ثابت در
سبع کبی نته کیم باب عولده بلنور ان شاء الله تعالی الفروض المقدرة
شول فرضلر کیم مقدردر یعنی مقدارلری معلومدر اولان فی کتاب الله
حق تعالینک کتابنده یعنی قرآنده اصحابلری ایچون شول فرضلردن کیم

مقتضیدر لکن مذکورده کلدکده سبع کبی تسع کبی که کلور باب عولده سقتده
نوع اول
التی در النصف بری نصفدر نصف بش طائفه ایچوندر برکیسی زوجدر
ایچوندر عورتی ولد یا خود ولد ابن ترک ایتمسه بری دخی صلب قزی ایچوندر
ایچون بر اولسه بر دخی اوغلی قزی ایچوندر ایچون بر اولسه شول شرط ایله
میتک صلب قزی اولمیه بر دخی انا انا بر قز قرنداشی ایچوندر ایچون بر اولسه
بر دخی انا بر قز قرنداشی ایچوندر ایچون بر اولسه شول شرط ایله کیم انا انا بر قز
قرنداشی اولمیه والربع دخی بری ربعدر ربع ایکی طائفه ایچوندر برکیسی
زوج ایچوندر عورتی ولد ترک ایدیجک بر دخی زوجه ایچوندر زوج ولد
ترک ایتمیجک والثمن دخی بری ثمندر ثمن بر طائفه ایچوندر زوجه ایچوندر
نوع ثانی
زوج ولد ترک ایدیجک والثلثان دخی بری ثلثاندر ثلثان درت
طائفه ایچوندر برکیسی صلب قزلر ایچوندر ایچون بردن زیاده اولسه‌لر بری
دخی اوغل قزلری ایچوندر ایچون بردن زیاده اولسه‌لر شول شرط ایله کیم میتک
صلب قزی اولمیه بر دخی انا انا بر قز قرنداشلر ایچوندر کیم بردن زیاده اولسه‌لر
بر دخی اتا بر قز قرنداشلر ایچوندر شول شرط ایله کیم میتک انا انا بر قز
قرنداشلری اولمیه والثلث دخی برسی ثلثدر ثلث ایکی طائفه ایچوندر برسی
آنه ایچوندر آنه‌یه ثلث کل واردر ایچون میتک ولدی دخی اوغلنک ولدی
اولمسه دخی آز قرنداشلر دخی یا قز قرنداشلردن ایکی کیشی اولمسه دخی ایکیدن
ثلث باقی وار زوج یا خود زوجه ترکه‌دن نصیبنی آلدقدن صکره
بر دخی آنه بر قرنداشلر ایچوندر اولسون قز اولسون ایچون بردن

زیاده

زیاده اولسه‌لر والسدس دخی برسی سدسدر سدس یدی طائفه
ایچوندر برسی اوغل قزلری ایچوندر ایچون میتک بر یالکوز صلب قزی
قالسه بر دخی انا بر قز قرنداشلر ایچوندر ایچون میتک انا بر یالکوز بر قز
قرنداشی اولسه بر دخی آنه بر قرنداشی ایچوندر ارککل اولسون دیشی
اولسون ایچون بر اولسه بر دخی آتا ایچوندر ایچون میتک اوغلی یا خود
میتک اوغلنک اوغلی اولسه بر دخی دده ایچوندر ایچون میتک اوغلی
یا خود اوغلنک اوغلی اولسه شول شرط ایله کیم آتاسی اولمیه بر دخی
آنه ایچوندر ایچون میتک اوغلی یا خود اوغلنک اوغلی اولسه کرک
ارککل کرک دیشی یا خود میتک ایکی قرنداشی اولسه بر دخی جده صحیحه
ایچوندر ایچون میتک آنه‌سی اولمیه واصحاب الفرائض من السهام دخی بو التی
نصیبک صاحبلری اثنا عشر نفردر اون ایکی نفسدر ارککل کیم نفر
بر نفسی عبارتدر بعضی ایتدیلر کیم نفر عشره دکن اولنور بو قاروده
استعمال اولنمز بلکه اوچدن اونه دکین استعمال اولنور دخی نفر شول یکوکر
اولا
دیرلر کیم آنده عورت اولمیه بونده خود عورت دخی قریشمشدر پس مناسب
نفسدر عبارتده اربعة من الرجال اولدر اون ایکی نکندن درت ارکلردر
وهم دخی اول درت کیم ارکلردر الاب اتادر والجد دخی دده در
اب الاب کیم اتا اتاسیدر الا جد صحیح دیرلر بونکله احتراز ایدیلدی
جد فاسددن کیم آنه اتاسیدر زیرا کیم کلیسی ان شاء الله تعالی وآن علا
اگر جد عالی دخی اولورسه والاخ لام دخی برسی آنه بر قرنداشدر

والزوج دخی بو یسی عورتك اری در بیلكل كیم مصنف طائفهٔ رجالی تقدیم
ایتدی طائفهٔ نسا اوزرینه تزفیندن اوتوری وثمان من النساء دخی اول
اون ایكی طائفه‌نك سكزی عورتلردندر وهن دخی اول سكز عورت
الزوجة ارك عورتیدر والبنت دخی صلب قزیدر وبنت الابن دخی
اوغلنك قزیدر وان سفلت اگرچه بنت ابن ابن اولسه دخی اولور والاخت
لاب وام دخی اتا انا بر قز قرنداشدر والاخت لاب دخی اتا بر قز
قرنداشدر والاخت لام دخی انا بر قز قرنداشدر والام دخی اناسیدر
والجدة الصحیحة دخی جدهٔ صحیحه‌در وهی التی دخی جدهٔ صحیحه اولدر كه
لا یدخل كرمز فی نسبتها اولجده نسبت ایروب نسبتی اولشدرمقده
الی المیت اولیه جده فاسد جد فاسد كرمز جد فاسد اكا دیرلركیم انی
میته نسبت اتسكلر العدم آم كیرم نتركیم كلمه ان شاء الله تعالی ایلم اولسه جده
ایكی نوع در یا صحیحه‌در یا خود فاسده‌در پس میتك انه‌سی نقدیر بوقارو
كیده یا خود اتاسنك انه‌سی انه‌لری نقدیر بوقارو كیده جدهٔ صحیحه‌در اما
میتك انه‌سنك اتاسنك انه‌سی نقدیر بوقارو كیده جدهٔ فاسده دخی
بیلكل كیم یعنی جده بر جهتدن صحیحه اولسه دخی بر جهتدن یا خود ایكی جهتدن
فاسده اولسه اعتبار صحیحه‌در چونكیم مصنف اصحاب فرایضك احوالنی
مجملا بیان قلدی شروع ایتدی مفصلا بیان قلمغه پس ایتدی اما الاب
بیلكل كیم مصنف طائفهٔ رجالدن ابی تقدیم ایلدی جد اوزرینه انوكیچون
كیم ابه جدهٔ جده یعنی میته یا خود محجوب اولور جد ابیله پس شنك

بوقدیكم

بو قدیكم حاجب اولا اولیسه تقدیره محجوب اولان فاله احوال ثلث بو ابیچون
اوچ حال وار در بری فرض مطلق در كیم اول سدسدر بری هم فرض هم
تعصیبدر بری تعصیب محض در الفرض المطلق اتانك اوكلی حالی فرض
مطلق در یعنی عصبه اولمقسزین وهو السدس دخی اول فرض سدسدر
وذلك دخی اول سدسدر مع الابن اول ابه میتك اوغلی ایله كلور جقده
اوابن الابن یا خود میتك اوغلونك اوغلی ایله كلور جقده دخی میتك
اوغلنك هم اوغلی هم قزی قلور جقده وان سفل اگرچه ابن ابن سافل دخی
اولورسه مثلا بر كشی اولسه اتاسی دخی اوغلی قوسه یا خود اوغلنك
اوغلی قوسه تركه سنك سدسی اتاسنكدر وبروزی باقیسی اوغلونكدر وبروزی
اگر اوغلی اولمسه اوغلونك اوغلنه ویرورز اگر اول دخی اولمسه
اوغلنك اوغلنك اوغلنه ویرورز والفرض والتعصیب دخی
اتانك ایكنجی حالی فرضله تعصیبدر یعنی اتا فرض جهتیله تركه سنك سدسی آلدقدن
صكره وارثلردن باقی قالانه عصبه اولمقدر وذلك دخی اتانك
هم صاحب فرض اولمقدر هم عصبه اولمقدر یعنی مع البنت او بنت الابن
شول وقتده كیم اول اتا میتك قزیله قاله یا خود اوغلنك قزیله قاله
وان سفلت اگرچه كیم بنت ابن سافل دخی اولورسه شویله كیم اوغلنك او غلنك
قزیله قاله ویا خود اوغلنك اوغلنك اوغلنك قزیله قاله مثلا
بر كشی اولسه اتاسی قوسه دخی قزین قوسه یا خود اوغلونك قزین قوسه
یا خود اوغلونك اوغلنك قزین قوسه مسئله من التی‌دن دخی تصحیح ایكی‌دن

آننك فصفی قزینه ویرورز اکر قزی اولمسه اوغلنك قزینه ویرورز اکر اوغلنك
قزی اولمسه اوغلونك اوغلونك قزینه ویرورز دخی سن سن اناسنه ویرورز
فرضیت جهتیله باقیسنی انا سنه ویرورز عصوبت جهتیله والتعصیب المحض دخی
اتانك اوجنجی حالی خالص عصبه اولمقدر شویله کم عصبه اولمغه صاحب
فرض اولیه پس اتانك بو حالی عند عدم الولد وولد الابن شولدر
دقتله دیدکیم میتك اوغلی اولیه کرك ارکك کرك دیشی دخی اوغلونك اوغلی
اولیه کرك ارکك کرك دیشی وان سفل اکرچه بو ولد ابن سافل دخی اولسه
مثلا بر کشینك اتاسی قوسه دخی آنه سن قوسه بو مسئله مزده وجهی در اوچدر بر
سهمدر کیم ثلث کلدر آنه سنه ویرورز باقیسی اتاسنه ویرورز پس ولد ابن
دیمکله احتراز ایتدی ولد بنت دن اکر اولسه فرزاولسه اول ولد بنت ذوی
الارحامدندر بو کلام اتانك عصوبتنی زایل اولماز دکنی بیلکل کیم چونکه اتانك ایکی
اوکلکی حالی ولد دن یا خود ولد ولددن بریسی بولنمقایله مستحق اولدکی
اول ایکی حالی مصنف او لفظیله ذکر ایتدی کیم اول اواحد شیئین ایچوندر
انوکیچون او ابن الابن دیدی دخی او بنت الابن دیدی اما اتانك اوچنجی
حالنك تحققنده لازم اولدیکیم هم ولد هم ولد ابن ایکیسی بله اولمیه لاجرم مصنف
واو عاطفه ایله کتوردیکم اول واو مطلق جمع ایچوندر انوکیچون وولد الابن
دیدی هم اتانك ایکی اوکلکی حالنده حصرینی معلوم اولدوغنیچون مصنف ذلك
عبارتیله اکا اشارت ایتدی اما اوچنجی حالنده اشارتی ترك ایتدی یعنی ذلك
عبارتنی کتورمدی مشار الیه کیم عصوبتدر مالده مقداری معلوم اولمدوغیچون ناقابل

جد

والجد الصحیح دخی طائفه بر جالدندر صاحب فرض اولنلر برسی جد صحیحدر بونکله
احتراز ایتدی جد فاسددن بیلکل کیم مصنف جدی تقدیم ایتدی اولادلر
اقربیدر میتك اصلی اولدوغندن ایتدی دخی جد ایله اولادم محجوب
اولدوغندن اوتوری هو الذی جد صحیح اولدیکیم لا ایدخل کیم فی نسبته
اولجد اولنسنه میته الی المیت اولیه ام آنه کیم امادایدام کیم سه اول
جد فاسد اولور پس جد جد کبی ایکی نوعدر یا جد صحیح درکیم اولجد صاحب
فرضدر یا خود جد فاسد درکیم اولجد صاحب فرضدر کلدر بلکی ذوی الارحامدندر
پس میتك اناسنك اتاسی اتالر نقدر یوقاروکیدرسه جد صحیح در ولکن آنه سنك
آنه سی آنه لر نقدر یوقاروکیدرسه جده صحیحه در دخی اتاسنك آنه سنك اتاسی
نقدر یوقاروکیدرسه جد فاسددر اما اتاسنك آنه سنك آنه سی نقدر یوقا
کیدرسه جده فاسده در بونکلکه بیلکل کیم اجداد بری بری اوستنده
صرف ذکور اولسه لر صحیح لردر دخی جدات بری بری اوستنده صرف
اناث اولسه لر صحیحه لردر زیرا قونیك قوتیسی کیم ذکوردر دخی ضعیفك
ضعیفیکم اناثدر قرابتلری میته نسبت ایتکده واسطه اولیلور سببدندر
اوتری خلافنجه آنك کیم ذکور ایله اناث مختلط اولسه پس اول قوی
ضعیف واسطه اولیلور ولکن ضعیف قوی به واسطه اولماز پس
انوك نسبتی تمام اولماز یعنی اولجد فاسد اولسه الکامبتی نقدر جد
دخی جده اولسه فاسد اولور زیرا مبنی علی الفاسد فاسد اولور
انوکیچون ایسه جده صحیحه اولدکه انوکله میت آراسنده جد فاسد کیرمیه

کالاب اولاجد صحیح میتک اناسی کبی در جمیع صورلرده شو ل شرطله کیم میتک
اناسی اولیه مثلا بجی میتک اوغلی قالسه یاخود اوغلونک اوغلی قالسه اول
جدک حالی فرض مطلق در کیم اول سدس در بجی میتک قزی قالسه یاخود اوغلو
قزی قالسه اول وقت جدک حالی فرض ایله تعصیب در بجی میتک اوغلی وقزی
قالمسه اول وقت جدک حالی تعصیب محض در اب کبی الا فی اربع مسائل الا
درت مسئله ده جد اب کبی دکلدر فی سنذکرها دخی اول درت مسئله یی بز
ذکر ایدر ور مناسبلو منسلبی فیننده ان شاء الله تع اکر نکری تحادیلر
لکن بن اول درت مسئله یی بو مقامده ذکر ایدیب جنوی تعجیل ایدروب
ودخی انتظاری دخی اشتباهی دفع ایدروب اکر نصیب اولورسه برنو
برنوع هو برینه اشارت ایدرم ان شاء الله تعالى اوکلکی مسئله بنو الاعیان کیم
انا انا بر قرنداشلو در دخی بنو العلات کیم اتا بر قرنداشلو در کلسی ساقط
اولورلر میتک اناسی قالیجق اتفاقی دخی ددهسی قالیجق ابو حنیفه قتنده ساقط
اولورلر خلاف ابو یوسف ایله محمدک اول ایکیسی قتنده انلر اب ایله ساقط اولدقلری
لکن جد ایله ساقط اولمازلر پس بو مسئله ده امامین قتنده جد اب کبی
اولمدی ایکنجی مسئله میتک انرسی دخی زوجه برسی قالیجق دخی میتک
اناسی قالیجق ترکه ده اول انه ثلث باقی الور اما میتک اناسی قالسه ایکی
ده ده سی قالسه اول وقت اول انه ثلث کل الور ابو حنیفه قتنده خلاف
ابو یوسفک انوک قتنده بو ایکی صورتده انه ثلث باقی الور ثلث کل الا پس
ابو حنیفه قتنده مسئله ده جد اب کبی اولمدی اوچنجی مسئله بودر که

نك

مطلب
فی اربع مسائل الا دونکی
مسئله لر بو درت
مسئله در که
ذکر اولنه
جق

مطلب
مسئله
اولی

مطلب
بنو الاعیان انا انا
بر قرنداشلر در
بنو العلات اتا
بر قرنداشلر
دیرلر

مطلب
مسئله
ثانیه

مطلب
مسئله
ثالثه

میتک

میتک اناسنک انرسی محجوب اولور میتک اتاسیله خلافا احمد بن حنبلک لکن
اول انه محجوب اولماز میتک دده سیله اتفاقی پس بز بو مسئله ده جد اب کبی
اولمدی دردنجی مسئله آزاد اولمش قول یعنی افندیسنک اتاسی ترک ایتسه
دخی افندیسنک اوغلی ترک ایتسه مالک کلیسی اول اوغله الور ابو حنیفه قتنده
دخی محمد قتنده خلاف ابو یوسفک ابو یوسف قتنده سدس مالی اتا الور
باقیسی اوغلی الور اکر اول قول افندیسنک دده سیله اوغلی ترک ایلسه
مالک کلیسی اوغلی الور اتفاقی پس بز بو مسئله ده جد اب کبی اولمادی امام
ابو یوسف قتنده و یسقط دخی ده ده ساقط اولور بالاب اتا وجودیله
لانه الاب زیرا انا اصل فی قرابته یعنی اولرفی محجوز دده جنه الی
المیت اولیه حاصل کلام جدک اوچ حالی وار در تیرکیم ابک اوچ حالی
ولدیده لکن جدک بر حالی دخی وار در کیم اول سقوطدر پس جد ساقط اولور
اب ایله لکن اب ساقط اولماز هیچ بر کیمسه ایله و اما الاولاد الام دخی طایفه
رجالدن برسی انه بر قرنداشلر در کیم انلره بنو الاخیاف دیرلر جونکه نکرک
اناتنک حکمی ذکورنک حکمی کبی در پس مصنف انلرک اناثنک حکمنی ذکورنک
حکمیله ذکر ایتدی طوایف رجالده اختصارا قصد ایدروب دخی اولاد
امی زوج اوزرینه تقدیم ایتدی زیرا اولاد امک قرابتی نسبیده در وجک
قرابتی سببیدر نسبی سببی اوزرینه مقدم در فالحوال ثلث یعنی اولاد ام
ایچون اوچ حال وار در برنسی سدس در بری تکلفده برکی سقوطدر السدس
مالک اتنجی بحثنده برنجی للواحد بریکلو انه بر قرنداش ایچوندر

ابو حنیفه
قتنده
صح

مطلب
مسئله
رابعه

مطلب
بنو الاخیاف انه
بر قرنداشلره
دیرلر
ثالثم

قوله فصاعداً نصب على انه حال من العدد والتقدير فذهبت عددهم الى الصعود ومن حاشية على [illegible]

والثلث دخی اوچ بخشدن بر بخشی للاثنین آنه بر اکی قرنداشی ایچون بر
فصاعداً پس یوقاروکیدیجی اولدوغی حالده کرک اوچ اولسون کرک
اون اولسون ذکورهم اول آنه قرنداشلرک ارککلری واناثهم دخی
دیشیلری فی القسمة میراث مالنی اولشمده والاستحقاق دخی آنلر
اول ماله مستحق اولمده سوای برابردر اما قسمتده برابردر زیرا آنلرک
ارلری عورتلری اوزرینه تفضیل اولنماز یعنی ارککنه زیاده مال ویرلمز نتیکیم
انا بر قرنداشلرکن ارککی دیشیسی اوزرینه تفضیل اولنور اما استحقاقده برابردر
زیرا بونلر اولاد امدن برکیشی اولسه ایچون کرک ار کرک عورت التیده بیر نصیبه
مستحق چیقار عورت دخی اول نصیبه مستحق چیقار انا بر قرنداشلر کبی
خلاف بخلاف زیرا انلرک ارککی تعصیبه مستحق اولور دیشیسی فرضه مستحق اولور
حاصل کلام تساوی فی القسمة عبارتدر انلرک ذکورینک دخی اناثنک نصیبلری
برابر اولمسندن حالیه احتلاطلرندن تساوی فی الاستحقاق عبارتدر انلرک
نصیبلری برابر اولمسندن حالت انفرادلرنده ایله اولسه مصنفک عبارتنده
تکرار یوقدر بلکه لف ونشر غیر مرتبدر اورده مع هذا تساوی فی القسمة مستلزم
دکلدر تساوی فی الاستحقاق زیرا ابن بنت واحده ایله مساوی اولور قسمتده
لکن استحقاقده مساوی دکلدر دخی بنت ابن بر بنت صلبیه ایله مساوی اولور
استحقاقده لکن قسمتده مساوی دکلدر ورثا ایله ویسقطون
دخی اولاد ام ساقط اولورلر بالولد میتک صلبی اولدیلر ایله وولد الابن
دخی اوغلونک اوغلی ایله مذکر اولسون مؤنث اولسون وان سفل

اکرچه کیم اول ولد ابن سافل دخی اولورسه بکمل کیم مصنف ولد ابن دیکله
احتراز ایتدی ولد بنتدن ایله اولسه اولاد ام ولد بنت ایله ساقط
اولمازلر زیرا اول ذوی الارحامندندر وبالاب والجد دخی اتا ایله دخی جده
ایله ساقط اولورلر بالاتفاق مجموع ائمه قتلرندن خلافی بخلاف اتا انه بر یا خود
اتا بر قرنداشلر کبی جد ایله ساقط اولمسندن خلاف واردر بزم کلم ان شاء الله تعالى
حاصل کلام اولاد امک اوچ حالی واردر بری سدس بری ثلث بری
سقوطدر حددر تخصیصدر کیم بری ولد برده ولو ابن دربری اب دربری
جددر واما للزوج دخی طابقه حالدن بری زوجدن یعنی عورتک اریدر
فحالتان پس اول زوج ایچون ایکی حال واردر بری نصفدر بری بعدر
النصف ارایچون مالک اکی بخشدن بر بخشی اولور عند عدم الولد
عورتک اولری فالمایجوددر وولد الابن دخی اوغلونک اولادی
فالبحقده وان سفل اکرچه کیم ولد ابن سافل دخی اولورسه ولد عام
شامللدر مذکر دخی مؤنث اما ولد ابن اولمیه دیدیکی بو سوزدن ظاهر
بودر یعنی عورتک قزینک ولدینه ترک انسبه کیم ذوی الارحامندندر
آنک نصیبی نصفدر ربعدر وارمزه والربع دخی ارایچون مالک درت
بخشدن بر بخشی اولور مع الولد اول عورتک اریندن کندونک ولدی ایله
ترک ایدیکی یا ولد الابن یا خود اوغلونک ولدی ایله ترک ایدکلر
وان سفل اکرچه ولد ابن سافل دخی اولورسه بکمل کیم مصنف زوجک
اوکی حالنده وولد الابن دیدیکی تا بخی حالنده وولد الابن دیدیکی

بر دقیقه‌دن اویوتری کیم اگر واقف اولور ایسه اولور ادخی بصیرتی اولا کشی بزالیه
دقیقه‌یه بیان ایتدک لطائفی ابن فصول النساء طائفهٔ نساءنک تفصیلی
بیاننده‌در چونکه مصنف طائفهٔ رجالی علی التفصیل بیان قلدی شروع ایتدیکم
طائفهٔ نسائی علی التفصیل بیان قلمقلغه لکن فصول جمع صیغه‌سیله کتوردی
هر فریقک حالی نساءدن بر فصل عدا ایدوب یاخود چون جمعه مضاف
قلدی اول نساء فصولی دخی جمع صیغه‌سیله کتوردی مناسبت رعایت
ایدوب دخی زوج بنات اوزرینه تقدیم ایتدی بناتک اصلی اولدوغیچون
بس ایتدی للزوجات ارکک عورتلری ایچون بردن دردده وار ایکن حالتان
ایکی حال وار بیری ربع بیری ثمن در الربع عورت ایچون مالک حدت
بخشندن بر بخشی اولور عند عدم الولد میت عورتی کنو وارکوکی
ایله ترک ایتمیجکده وولد الابن دخی اوغلونک وزیله ترک ایتمیجکده
وان سفل اکرچه اول ولد ابن سافل دخی اولورسه والثمن دخی عورت
ایچون مالک سکز بخشنده بر بخشی اولور مع الولد اول عورت اربنک
ولدیله فالبحق دسر کرک ارکک کرک قز وان سفل اکرچه اول ولد ابن سافل
دخی اولورسه بس عورتک نصیبی ربع اولسه اگر عورت بر اولسه
اول ربع احاطه ایدر اگر بردن زیاده اولورسه کرک ایکی اولسون کرک
اوچ اولسون کرک درت اولسون اول ربعی برابر اولشورلر کرکرد ربع
آنا اولسون کرکچ چوق اولسون اگر نصیبی ثمن ولوسه اولر دخی ربع
کبی‌در اما مصنف ولد ابن اولیدر دیدی بو سوزده ظاهر بودر کیمی ا

اول

اولسه عورتی دخی قزینکو اولادنک ترک اتسه عورتک نصیبی ربعدن ثمنه
وارمز دخی مصنف عورتک حالی ربع اولور دخی بردر وولد الابن دیدی
بر علتدن اوتوری آنی ذکر ایتدک اتانک حالی تعصیب محض اولدوغی بردر
واما البنات الصلب دخی طائفهٔ نساءدن برسی بنات صلبدر یعنی
کشینک کنو بلندن کلمش قزلریدر مصنف بنات صلبی بنات ابن اوزرینه
تقدیم ایتدی میتر یقین اولدوغیچون زیرجهده فاحوال ثلث بس انلرک ایچون
اوچ حال وار بیری نصفدر بیری ثلثان بیری عصوبتدر النصف
مالک یاروسی للواحدة بریالکوز قز ایچوندر والثلثان دخی مالک اوچ بولکند
ایکی بولوکی للاثنتین ایکی قز ایچوندر فصاعدا بس یوقاروکیرچی اولدوغی
حالده یعنی قزچی ایکی قالسه انوک نصیبی ثلثانده قزچی ایکیدن زیاده قالسه
کرکر اون قالسون کرک یوز قالسون بینه نصیبلری ثلثانده ومع الابن
دخی اول قزلر اوغلی ایله ایله قالسه للذکر مثل حظ الانثیین بر اوغلان
ایچون ایکی قز نصیبی واردر وهو اول حالده کیم اول ابن یعصبهن
اول قزلری صاحب فرض ایکن عصبه ایلر اول قز نقدر اولور ایسه اولسون
بس اول وقت هر قزه برسهم ویریلور هر بر اوغلانه ایکی سهم ویریلور
اختصارا ابدادن طریقی ایلر یاخود بسط سهام طریقیله نتیرکیم کله ذوی
الارحامکر صنف اولنده ان شاء الله تعالی وبنات الابن دخی طائفهٔ
نساءدن برسی ابن در یعنی میتک اوغلنک قزلریدر بس آنلر کبنات
الصلب میتک صلب قزلری کبی‌در بجمیع ائمهٔ فقیهدن بر ذکر ایتدوکی

احکامدر اما مصنف بنات ابنی اخوات اوزینه تقدیم ایتدی زیرا بنات ابن
میتک جزئیدر جزئیدر اخوات اناسنک جزئیدر جزئنک جزئی کندو جزئی کبی در
بس انوکیچون تقدیم اولندی و کهمی داخی واردر اوغل قزلری کیچون احوال
ست آلتی حالدر بری نصفدر بری ثلثاندر بری سدسدر بری
عدم ارثدر بری عصوبتدر بری سقوطدر اوج حالی آنوک بنات صلب کبی در
النصف مالک یاروسیدر للواحدة یالکوز بر قز ایچوندر والثلثان
مالک اوج بولوکندن ایکی بولوکی للاثنتین فصاعدًا ایکی قز ایچوندر ایکی قزدن
زیاده ایچوندر نتکیم بنات صلبیه بیانده ایتدک عند عدم بنات الصلب
شول شرطله کیم میتک صلب قزی قالمیه وطهق دخی واردر اوغل قزلری ایچون
السدس مالک آلتی بخشندن بربخشی واردر مع الواحدة الصلبیة شول
شرط ایله کیم میتک بر صلب قزی قله تکملة للثلثین ثلثان کامل قلوبن زیرا بردن
زیاده بناتک نصیبی ثلثاندر مثلا مسئله مز آلتیدن اولسه صلبی قز اولالتینک
نصفن آلسه اوغل قزی سدسن آلسه آلتی تکمیل ایدر کیم بنات ثلثان کیم درت
آندرک ایچون تکمیل اولنور باقی قلان ایکی سهم آنلرک اوزینه رد اولنور حصه لرنجه
حسابنجه ولایرثن داخی اوغل قزلری میراث آلماز مع الصلبیتین
یعنی بنات ابن ایله میتک ایکی صلب قزی قالسه زیرا دیدیکیمز زیاده اولان
قزلرک نصیبی ثلثاندر اول ایکی قز آلدی اوغل قزلرینه ویرجک نصیب قالمدی
آنوکیچون محروم اولدیلر بس اول ایکی سهم که آلتیدر باقی قالمشدر بنزاول
ایکی صلب قزلر اوزرینه رد ایدرلر اولرا خی انلره ویریلور الا ان یکون

مکرکیم اولر بجذایتی اول قزلرنک درجه سنده اولا اسفل منهن یا اخوی د
اوغل قزلرنک درجه سنده آشاغه اوله غلام ار اوغلی اوله شویله کیم میت
ایکی صلب قزن ترک ایده دخی اوغلنک هم اوغلی هم قزن ترک ایده یا اخوی
اوغلونک قزین ترک ایده آتابرا اوغلونک اوغلی ترک ایده یا بر اوغلونک
اوغلی ترک ایده بو ایکی صورتده اول غلام اوغل قزلریله درجه ده مساوی
یا اخوی ایکی صلب قزن ترک ایده دخی اوغلونک قزلر بوه ترک ایده یا انده بر
اوغلونک اوغلونک اوغلی ترک ایده کر بر درجه ده آشغه در یا اخوی اوغلنک
اوغلنک اوغلنک اوغلی ترک ایده ایکی درجه آشغه در فیعصبهن
یعنی ول غلام اول اوغل قزلرینی عصبه ایلر عصبه حکمیده رد اولنور موته
نتیرکیم ترتیبی اصحاب فرایضده بلدک والباقی دخی اولنرکیم صلبیتینک
نصیبندن باقی قالمشدر اول وقت صلبیتین اوزرینه رد اولنمان
بلکه اول نرته تقسیم اولنور بینهم اول اوغلانلرا رندن کیم کیسی ارکیسی
قزدر للذکر مثل حظ الانثیین ار اوغلانه اولا ایکی قز نصیبجه
نصیب ویریلور کی حالده وسیقطون دخی اول اوغل اوغلانلری
کرک صرف اناث اولسون کرک ذکور ایله مخلوط اولسون ساقط
اولوب میراثدن محجوب اولورلر الا ابن میتک صلب اوغلی ایله زیرا غایت
اقرب اولر بنات ابن غلام سببیله عصبه اولورلر لکن عصوبتدن صلب
اوغلی آندکن اوزرینه مقدمدر نتیرکیم ترتیب عصبات کلیسی در بحکل کیم
علما رحمهم الله بر بو مقامده بر دخی بیان فو وضحه فارغ اولیچوق

اسباب ذکر ایدیلورتا کیم طالبی بصیرت اوزره قلوب تنوعات اصولی مطلع
قله‌لر دخی بو مقامدن ذکر اختلاط اصعود یدیلر اول مقامدن ذکر اولنان
اختلاطه ایکی دیدیلر ایله اولسه بن دخی سکا بو ایکی مقامدن اختلاطی ذکر
ایدیورز شول ایدیکلرکیم غفلت اویقوسندن اویانمیش بن ضعیف حیننده قلیل دخی
شول خنثی مشکل کیم آنک آدی آلتی وار درهم عصبه آلتی وار در بیلنمز کیم ارمیدر
یاخود عورتمیدر نیجه اولسه ار اولورسه دخی عورت اولورسه ارینه نصف
وار در عورتنه ربع وار در دخی انلرک ایله آنه بر قرنداشی قوسه ارینه نصف وار
عورتنه ربع وار در آنه بر قرنداشنه سدس وار در یاخود انلرکله آنه بر ایکی قز
قرنداشی قوسه ارینه نصف وار در عورتنه ربع وار در آنه بر ایکی قزقرنداشنه
ثلث وار در دخی انلرکله دده سن قوسه ارینه نصف عورتنه ربع اولاد ام
جد ایله ساقطدر جده نیجه تعصیب محض وار در دخی انلرکله اوغلنک بر قزین
ترک اتسه ارینه ربع وار در عورتنه ثمن وار در اولاد ام جد له ساقطدر جده نیجه
هم فرض هم تعصیب وار در اوغلنک قزینه نصف وار در یاخود انلرکله اوغلنک
ایکی قزین قوسه ارینه ربع عورتنه ثمن اولاد ام جد له ساقطدر جده نیجه هم
فرض هم تعصیب وار در اوغلنک ایکی قزینه نیجه ثلثان وار در دخی انلرک ایله
بر صلب قزین قوسه ارینه ربع عورتنه ثمن اولاد ام جد ایله ساقطدر جده
نیجه هم فرض هم تعصیب وار در اوغلنک ایکی قزینه نیجه سدس وار در
اول صلب قزینه نیجه نصف وار در یاخود انلرکله ایکی صلب قزین قوسه ارینه ربع
عورتنه ثمن اولاد ام جد له ساقطدر جده نیجه هم فرض هم تعصیب وار در

اول

اول ایکی صلب قز سببیله اوغلی قزلری ساقطدر اول ایکی صلب قزینه نیجه
ثلثان وار در دخی انلرکله اوغلنک اوغلنی قوسه ارینه ربع عورتنه ثمن اولاد ام
جد ایله ساقطدر جده نیجه فرض مطلق در اولاد ابنه نیجه عصوبت وار در اول
ایکی صلبیه قزه نیجه ثلثان وار در دخی انلرکله صلبی اوغلنی قوسه ارینه ربع عورتنه
ثمن اولاد ام جد ایله ساقطدر جده نیجه فرض مطلق وار در اولاد ابن صلبی
ابن ایله ساقطدر اولاد صلبیه نیجه کیم ایکی قز برادردر عصوبت وار در للذکر
مثل حظ الانثیین دخی انلرکله اناسن قوسه ارینه ربع عورتنه ثمن اولاد
ام جد ایله ساقطدر اولاد ابن صلبی ابن ایله ساقطدر اولاد صلبیه نیجه عصوبت
وار در ابه نیجه فرض مطلق وار در چونکیم مصنف بحمد الله فارغ اولدی
بنات ابنک احوالنک بیانندن شروع ایتدی شول مسئله یه کیم آنک کمال وقوف
حاصل اولور بنات ابنک احوالنده دخی بو مسئله یه تشبیب بنات ابن دیرلر تشبیب
لغتده اوده حرکت ایتدی یا کتابینه دیرلر دخی عورتی شاعر شعرنده
چوق ذکر ایتمکه دیرلر پس بو مسئله کشینک خاطرین هیجان ایتدیرور
حرکته گتورورکیمی دخی بنات ابن ذکری بو مسئله ده چوق اولدوغیچون
بو مسئله یه تشبیب بنات دیرلر اما اصطلاحده تشبیب بنات
ذکر ایتمکدر بنات درجاتنک اختلافی اوزرینه پس ایتدی ولو ترک دخی
میت ترک اتسه ثلث بنات ابن اوغلنک اوچ قزین بعضهن
اسفل من بعض اوحالده کیم بعضی قز بعضی قزدن آشغه درده جه
بالکلیه کیم مصنف بو اوچ قز بیلکه هر برنده ثلث بنات دیدی ونبت

ابن تغلیب ایتری کبر وفلان بنتلرک اوزیرینه آنوکبجوی فریق اولره ثلث بنات
ابن دیکی والا حقیقتده بنت اولان اوج قزک برسیده باقیسی یا بنت
ابن ابنه یاخود بنت ابن ابن ابنه باقی قلان فریقلرده دخی بعیدکر ور ثلث
بنات ابن ابن آخر دخی انا براوغلنک اوغلنک اوج قزن ترک ایسه بعضهن
اسفل من بعض وحالن کیم بعضیسی بعضندن آشغه درجه ده وثلث بنات
ابن ابن ابن آخر دخی انا اوغلونک اوغلونک اوغلونک اوج قزن ترک
ایسه بعضهن اسفل من بعض اولحالده کیم بعضیسی بعضندن اشاغی
درجه ده بهذه الصورة یعنی بو صورتده که تصویر اولنمشدر

الفریق الاول	الفریق الثانی	الفریق الثالث
ابن	ابن	ابن
ابن بنت	ابن	ابن
ابن بنت	ابن بنت	ابن
ابن بنت	ابن بنت	ابن بنت
	ابن بنت	ابن بنت
		ابن بنت

فرض ایت که بر ایرک اوج اوغلی
وار ایدی اوکی اوغلونک بر اوغلی بر قزی اولدی
اول اوغلنک دخی انا بر اوغلی بر قزی اولدی اول اوغلنک دخی انا بر
اوغلی بر قزی اولدی اول اوغلنلرک جمیعسنه فریق اول تسمیه اولنور
دخی اول ایرک ایکنجی اوغلنک بریالکوز اوغلی اولدی اول اوغلنک دخی انا بر

اوغلی بر قزی قالدی اول اوغلنک دخی انا بر اوغلی بر قزی اولدی اول
اوغلنک دخی انا بر اوغلی بر قزی اولدی بو اوغلنلرک جمیعسنه فریق ثانی
تسمیه اولنور دخی اول ایرک اوچنجی اوغلنک بریالکوز اوغلی اولدی اول اوغلی ثك
دخی انا بر یالکوز بر اوغلی اولدی اوغلونک دخی انا بر اوغلی بر قزی اولدی
اول اوغلنک دخی انا بر اوغلی بر قزی اولدی اول اوغلنک دخی انا بر
اوغلی بر قزی اولدی بو اوغلنلرک جمیعسنه فریق ثالث دیو تسمیه
اولندی نته کیم بو شکلده کورسن آنده نصکره اول ایر اوغلنک مجموعی کیم
اون بشی کلیسی ولدی بر صرف قزلر قلدیلر کیم آنلر طعونه قریب دراتی نصکره
اول ایر اولدیکم جداعلی در اوغلانلرنک قزلرن بو ترتیب اوزره ترک
ایتدی العلیا من الفریق الاول فریق اولدن شول قزکیم قلان قزلرک
اوستنده در لا یوازیها احد هیچ بر قز اول قزلرده اکا برابر دکلدر
درجه ده یعنی بینه بینهن اولمقدن نیره اول قز میتک اوغلونک قزیدر
یبرو ثلاث قزلرایلم دکلدر الوسطی من الفریق الاول فریق اولدن شول
قزلرکیم اکی قزک اراسنده در توازیها برابر اولور اول قزه درجه ده
العلیا من الفریق الثانی فریق ثانی دن شول قزکیم قلان قزلرک اوستنده در
زیرا نته کیم فریق اولدن وسطی اولان قز میتک اوغلونک اوغلونک قزیدر
بو قز دخی میتک اوغلنک اوغلنک قزیدر السفلی من الفریق الاول
فریق اولدن شول قزکیم قلان قزلردن آشغه در توازیها برابر اولور
اول قزه درجه ده الوسطی من الفریق الثانی فریق ثانیدن شول قزکیم

اوغلی

آکی قزکر اسنده در و العلیا من الفریق الثالث دخی برابردرلر کذلک جده صرده
فریق ثالثدن شول قزکیم قلن قزلرک اوستنده در زیرا اول قزلرک اوچنجی
میتک اوغلنک اوغلنک اوغلنک قزیدر و السفلی من الفریق الثانی فریق ثانیدن
شول قزلرکیم قلان قزلردن آشغه در و توازیها برابردر اولور اول قزدخی
الوسطی من الفریق الثالث فریق ثالثدن شول قزکیم آکی قزکر اسنده در
زیرا بو ایکی قز میتک اوغلنک اوغلنک اوغلنک اوغلنک قزلریدر
السفلی من الفریق الثالث فریق ثالثدن شول قزکیم دکلی قزلردن آشغه در
لا یوازیها احد هیچ بر قز آکا برابر دکلدر زیرا اول قز بو قزلرک جمیعندن
آشغه در جده ده اذا عرفنا هذا فجی بزنکک ترتیبنی بو حکم ایلسون
فنقول پس ایدرز للعلیا من الفریق الاول واحد فریق اولدن شول
قز ایچون جمیع قزلرک اوستنده در النصف مالک نصفی واردر زیرا
اول قز میتک صلبی قزی منزله سنده در و للوسطی مع من یوازیها دخی
وار شول ایکی قز ایچون کیم برسی فریق اولدن کی قزلرک اورتاسنده در برسی
فریق ثانیدن که قزلرک اوستنده در السدس اول ایکی قز ایچون مالک
سدسی واردر زیرا اول ایکی قز میتک اوغلنک قزلری منزله سنده در تکملة
للثلثین ثلثان کامل قلوب کیم اول ثلثان بردن زیاده اولماز قزلرک
تمام نصیبیدر کیم بو فقرده بیان اولدی پس بو مسئله التی دن تصحیح
اولنور و لا شیء للسفلیات دخی اول اوچ قزدن آشغه اولان
قزلرکیم التی قزدر اول کی قز میتک مالندن نصیب یوقدر زیرا ثلثان

تکمیل

تکمیل اولنور بو ذکر اولنان اوچ قزلر اسندن بلکی اول مالک ثلثی کیم باقی
قالدی بنلر اول قزلره اوغلی بیلر رد اولنور حقلری مقدارنجه الا ان یکون معهن
غلام مگرکیم اول اوچ قزدن آشغه اولان قزلر ایله اوغلان اوله
کرک آنلر بربیله قرنداشی اولسون کرک ایکی قرنداشی اوغلانلری اولسون
فیعصبهن پس اول وقت اول اوغلان عصبه ایلر من کانت بحذائه
شول قزی کیم برابردر اول اوغلان کیم جده ده و من کانت فوقه دخی عصبه
شول قزلرکیم جده سی اول غلام جده سندن یوقاردر و ممن لم تکن ذات سهم
احتراز دید ذات سهم اولان قزلردن یعنی اول اوغلان شول قزلری عصبه
ایلرکیم اول قزلر اول اوغلانک فوقنده اولر لکن مالدن نصیب الماشی اولمیه
اول اوچ قزکیم ثلثانی فرض جهتیله الشی ایدی اول اوغلان انلری عصبه ایلمز زیرا
عصبه ایلمکدن مقصود اولدر کیم اول قزلر مالدن محروم قالمیه لر اول اوچ قز
مالدن فرض جهتیله نصیبلرین آلدیلر پس انلری عصبه ایلمکه احتیاج قالمدی
ایله اولسه مالک ثلثی کیم اول اوچ قزک نصیبندن باقی قالدی اول وقت
اول اوچ قزه اوغلی بیلر رد اولنماز بلکه اول اوچ قزدن آشغه دولان قزلره تقسیم اولنور
علی ان جده سی عام اولنجه بر اعصبت معه ... اوفرنه سینر پس اول اوچ
قزدن آشاغه اولان قزلرکیم جده ده اول غلام جده سندن آشغه اولیه مجموعی
اول غلام ایله عصبه اولورلر اول ثلثی للذکر مثل حظ الانثیین اوزره الورلر
و تسقط من دونه دخی ساقط اولورلر اول ثلثدن محروم اولورلر هر قز
کیم آنوک جده سی اول غلامک جده سندن آشغه اولور زیرا اول غلام کندو

درجه سندن آشغه اولان قزلری عصبه ایلر سؤال اکلت ننه کیم غلام کندی درجه سنده
مساوی اولان قزلری عصبه ایلر دخی کندی درجه سندن یوقاروا اولان قزلری
عصبه ایلر اما کندو درجه سندن آشغه اولان قزلری عصبه ایلر جواب بز الله
اما کندو درجه سنده مساوی اولان قزلری عصبه ایلر زیرا اول قزلر چونکه درجه ده
اوغلان ایله مساوی اولدیلر پس اوغلان انلری کسب ایدر چوق محرومیت صفتندن
قورتاریلر اوغلان عصبه ایدی آنلر دخی آنک سایه سنده عصبه اولدیلر دخی اول
غلام کندو درجه سندن یوقاروا اولان قزلری عصبه ایلر زیرا انلر کر صورتندن
غلام ایله درجه لری مساوی دکللر لکن چونکه درجه لری مساویدر مثلا غلام بنک
بنت فی مقاومتده ایله درجه ده دون اولدوغندن پس درجه ده اول قزلر میراثی
کبی اولور یاخود قزلرکه مرتبه سی دونده اولدوغی مقاومت ایله درجه لرینک
بوجه لکنه کانه درجه ده غلام درجه سندن بوجه دکل کبی اولور پس اول وقت
اختلاط حکمی حاصل اولور درجه ده انوئیجون اوغلان آنلری عصبه ایلر اما بنجی
اول قزلرکه درجه سی غلام درجه سندن آشاغی اولسه اول قزلر غلام ایله بر حکم
اولمازلر زیرا اول وقت اختلاط بولنمز درجه ده صورتا نه حکما اما صورتا اختلاط
بولنمدوغی ظاهردر اما حکما بولنمادوغی ظاهردر زیرا اگر اوغلان حکمده
متأخر قالسه یاخود اول قزلری حکمده متقدم قلسه وز قلب موضوع حاصل
اولوب جوره مؤدی اولور بلکه کیم شمدی بیر دکر ذکر اولنان تشبیب ...
قسمی اجمالی سیما بقتدا اولنور ذکر ایتدی ایرکسیده صکره شروع ایدر قسمت تفصیلی
ولی اول قسمت یسیر اولمازیا کیم اول صورتده حرمت مسئله تصویر قلمایجز

سؤال جواب

مطلب
مسئلهٔ اولی

کیم اول ایکی مسئله رد طریقین بلدردی باقیسی عصبیت طریقن بلدیر اول ایکی
مسئله بر کشی اولری علیای فریق اولنده قودی بر قزن دخی وسطی فریق
اولنده قودی بر قزن مع مزبولزیها مجموعی اوچ قز اولدی مسئله نصف
واردی سن سوز اوغریکیم مسئله ده نصف اولسه دخی سدسی اولسه
آنک اصلی آلتیدن در آلتی نک نصفی اوچ ویردک علیای فریق اولنه یعنی
فریق اولنده کی اوچ قزکه اولکسینه سدس سر ویردک وسطی فریق اولنده مع
بولزیها یعنی فریق اولنده کی اوچ قزکه اولکسینه کی قوله فریق ثانی ده
اوچ قزکه اولکسینه ویردک قالدی ایکی سهم بلدیک کیم مسئله ردیه تجی مسئله
ردی اولسه آنوک طریقی اولدیکیم اولا نظر اولنه کوره لوم کیم من لا یرد علیه
واری یوخسه یوقمی ثانیا نظر اولنه کوره لم کیم من یرد علیه جنس واحدمی
یوخسه اکثرمی نظر ایتک کیم من لا یرد علیه یوق کیم زوج ایله زوجه در دخی
من یرد علیه جنس واحد دکل اکثردر زیرا جنس بنت ابن در بر جنسی بنت
ابن ابنه ایچون ایله اولسه حکم اولکه مسئله لرینک سهاملرین قلم ورسه ...
در بند پس مسئله اولان دخی ... ذکر ایتدکیم عمل رد
دیو ... صکره نظر ایدهلم کوره لم سهام ایله رؤوس ارالرنده اصول ثلثه دن
استقامتمی وار یوخسه موافقتمی یوخسه مباینتمی وار علیای فریق اولکه
سهامی اوچدر رأسی بر اوچ بره مستقیم در پس اوچی اکا ویردک ضربه محتاج
اولمدک وسطی فریق اولده مع مزبولزیها سهم بر رأسی ایکی رلیکی
ارالرنده تباینت وارکیم سهام ایله رؤوس ارالرنده مباینه اولسه دخی

بر طائفه‌یه کسر لاحق اولسه کیم اول طائفه بو مسئله‌ده اوغلنك اوغلنك قزیدر
مع من بوازیها حکم اولندیکیم کل عدد رؤسی طائفه کیم سهاملرندن کسر لاحق
اصل مسئله‌ده ضرب ایدوب حاصل نه اولورسه مبلغ اوله اول طائفه‌نك
کل رؤسی ایکی اصل مسئله‌یه اوردیغیم حیثیته سکز اولوری پس سکز بو مسئله‌نك
مبلغی دخی بو ذکر ایتدوکمز تصحیح عمل دیرلر بو عملدن بیزم اوچ نسنه معلوم
اولدی اصل مسئله‌یی بلدك دورتدر مضروبی بلدك ایکیدر مبلغی بلدك سکزدر
بنم لیجمز ایکی عمل دخی قالدی بری اولدیکیم بلدورنز حالا اولری هر فریقه بری
دخی اولدر کیم بلدورنز حالا اولور هر فریقك فردنه اولکی عملك طریقی اولدیکیم
هر فریقك نصیبی ضرب اولنه اصل مسئله‌دن مضروبده پس مبلغدن ویریله
پس علیای فریق اولکه نصیبی اصل مسئله‌دن اوچ مضروبی ایکی اوچی ایکی
اوردوق آلتی سهم اولدی ویردك علیا فریق اولادینه وسطانی فریق اولادك
مع من بوازیها اصل مسئله‌دن نصیبی بر ایکی بر ضرب ایتدك ایکی سهم اولدی
ویردك وسطای فریق اولاد مع من بوازیها ایکنجی عملك طریقی اولدیکیم نسبت
اولنه هر فریقك سهام رؤسنه اول نسبت مثل مبلغدن ویریله قیاس ایدون
مضروبی اوچدر علیا فریق اولکه سهامی اوچ رؤسی بر اوچی بر ثلثه
امثال رؤس نسبت دوتربز دخی اکه ثلثه امثال مضروبی ویردك مضروب ایکی
ثلثه امثال آلتی پس علیای فریق اولاده آلتی سهم ویردك دخی وسطای فریق
اولکه مع من بوازیها سهم بر رؤسی ایکی بر ایکی بر نصف رؤس نسبت دوتربز
دخی آنك جوزینك نصفنه ویردك مضروب ایکی انوك نصفی بر پس هر بر فریقه بر

مطلب مسئلهٔ ثانیه

سهم ویردك آلتنجی مسئله برکشی اولدی علیای فریق اولادن قودی بر قزه
دخی وسطای فریق اولادن قودی بر قزن مع من بوازیها دخی سفلای فریق
اولادن قودی بر قزه مع من بوازیها بر غلامله مجموعی آلتی قز بر اوغلان اولدی
مسئله‌ده نصف وار دخی سدس وار دخی باقی وار دخی ایله او
آنك اصلی آلتی دن آلتی نك نصفی اوچ ویردك علیای فریق اولاده سدس
بر ویردك وسطای فریق اولاده مع من بوازیها قالدی ایکی ویردك عصبات
خمسه‌یه کیم عددده درت شخص اوچی قزیدر آندن اما معنی ده بش
قزدر زیرا اوغلان ایکی قز منزله‌سنده درشیمدی ذکر ایتدوکمز عمل
قسمت و تصحیح صکره نظر ایدرکم سهاملر رؤسلر ارلرندن احوال ثلثه‌دن
استقامتی وار موافقتی وار مباینتی وار علیای فریق اولکه سهامی
اوچ رؤسی بر اوچ بر مستقیم دیدیمز اوچی آکا ویردك ضربه محتاج
اولمدق دخی وسطای فریق اولکه مع من بوازیها سهم بر رؤسی ایکی برله
ایکی ارلرندن مباینه وار دخی ایکی طائفه‌یه کسر وار اول ایکی طائفه‌نك بریسی
وسطای فریق اولادی مع من بوازیها بریسی دخی سفلای فریق اولادی
مع من بوازیها فحیی سهام ایله رؤسی ارلرنده مباینه اولسه دخی ایکی
طائفه‌یه یا خود ایکی طائفه‌دن اکثره کسر لاحق اولدیکیم کلی رؤسی طائفه
کیم سهاملرندن کسر لاحق موقوف قلنه اول طائفه مسئله فرده ایکی دیه
پس ایکییی موقوف قلدوق دخی عصبات سهامی ایکی رؤسی بشی مثله ایکی
ارلرنده مباینه وار بشی موقوف قلدوق شمدی‌یه دك نظر ایتدك

مبلغی بیان

سهامله رؤس اراسندهکی احوال ثلثهده کیم استقامتده موافقت ومباینت
ثمدر صکره نظر ایدهلم رؤس ایله رؤس اراسندهکی احوال اربعهده کیم مماثلت و
مداخله وموافقه ومباینهدر رؤسک رؤسه موافقتنه اراسندهکیم ایکی
ایله بشده مباینه واریجی ایله اولسه حکم اولیه کیم اصلا ماندکلیسنی آخره کلیسنه
اوروز مبلغ بینه ثبوت اصل مسئلهیه اورورز حاصل اولور مسئلهنک
مبلغی اوله ایله اولسه ایکسینی بشر اوروق اون اولدک اندن صکره اونی
اصل مسئلهیه اوروق کیم التی در التمش اولدی پس بو مسئله التمشدن تصحیح اولنور
بو بیان ایتدوکمز تصحیح عمل دیرلر بو عملدن بزه اوچ نسخه معلوم اولدی
اصل مسئلهنک التیسی مضروبی بلکه اون مبلغی بلکه التمشدن بزم تصحیح
ایکی عمل دخی قالدی برکی اولیه کیم بلهوزه حاصل اولور هر فریقه برد دخی اولکم
بلهوزه حاصل اولور هر فریقک فردینه مسئله اولیده اکیسنک دخی طریقنی ذکر
ایدرکمانا اوکیسی علیای فریق اولکه اصل مسئلهده سهام اوچ مضروبی
اوده اوچی اونه اوروق اوتوز سهم اولدی ویردک علیای فریق اولده
وسطای فریق اولکه مع من یوازیها سهم بر اونه اوروق اوده سهم
حاصل اولدی ویردک اونی ایکی قزه عصباتک سهامی ایکی اونه اوروق
یکرمی حاصل اولدی ویردک بشی عصبیه اما التجانسی علیای فریق اولکه
سهام اوچ رأسی براوج بر ثلثة امثال رؤسی نسبت دوتر دخی اکثر
ثلثة امثال مضروبی ویردک مضروب اوده ثلثة امثالا اوتوز سکز اوتوز
سهم ویردک وسطای فریق اولکه مع من یوازیها سهم بر رأسی ایکی بر

سهامی بیان

ایکی به نصف رؤسی نسبت دوتر دخی انوکی هر بیری نصف مضروب
ویردک مضروب اوده نصف بشی هر بیری بشر سهم ویردک عصباتک سهام
ایکی رأسی بش ایکی بشنه خمس رؤسی نسبت دوتر دخی انوکی هر بیری خمس
مضروبی ویردک مضروب اوده خمسنده در زیرا اونک خمسی ایکی اولیجق
خمسی دخی اولور پس هر بیرینه دخی سهم ویردک اوچنجی مسئله بر کشی

مطلب مثال ثالث

اولدی علیای فریق اولان قودی بر قزن دخی وسطای فریق اولده
قودی بر قزه مع من یوازیها دخی سفلای فریق ثاینده قودی بر
قزه مع من یوازیها بر غلام ایله مجموعی سکز قز براز اولدی مسئلهده
نصف وار دخی سدسی وار دخی ما بقی وار دخی ایله اولسه اصل مسئله
التیدندر التینک نصفی اوچ ویردک علیای فریق اولده سدسی ویردک
وسطای فریق اولده مع من یوازیها قالدی ایکی ویردک عصباته سبقه
کیم مجموعی بش قز بر احد بر اوله غلام ایکی قز منزلهسنده در شیمدی یردک
ذکر ایتدوکمز عمل قسمته یوراندن صکره نظر ایدهلم سهام ایله رؤس اراسنده
احوال ثلثهده استقامتی وار موافقتی وار مباینتی وار علیای فریق
اولکه سهام اوچ رأسی براوچ بر مستقیم در بیسی اوچی الکا ویردک
ضربه محتاج اولدی وسطای فریق اولکه مع من یوازیها سهم بر رأسی
ایکی بر ایله ایکی اراسنده مباینه وار دخی ایکی طائفهده کسر واردر اوکی طائفه
فریق اولده مع من یوازیها ایکنجی طائفه باقی عصبات پس اول ایکی فریقی
موقوف قلدق دخی عصباتک سهام ایکی رؤسی بدی ایکی ایله بدی

اراسنده مباینه وار ایسه بونلره دخی موقوف قلدیکی شیئی بر دکر نظر ایتدکده
سهام ایله رؤس اراسنده اولان احوال ثلثه به شمدن صکره نظر ایدرلر رؤس
رؤس موقوفتان اولان احوال اربعه یه کیم مماثله در بعدها احدهما وار موافقه
مباینه در ایسه رؤس رؤس موقوفتان مسئله مزده ایکی در دخی یدی
ایکیله یدی اراسنده مباینه وار در ایسه ایکی یی یدی یه اوردوق اون درت
اولدی آنی جزء سهم اولان درت اصل مسئله ده ضرب ایتدک کیم آتی در سکسن درت
اولدی ایسه سکسن درت بو مسئله نک مبلغی در شمدی بر دکر ذکر ایتدوکمز تصحیح
عمل دیرلر بو عملدن غرض اوچ نسنه معلوم اولدی اصل مسئله بلمک کیم آنی در
مضروبی بلمک کیم اون درت مبلغی بلمک سکسن درت در بونی بلدکدن صکره ایکی عمل در
قالدی بری اولکیم بلمک در حالا اولور هر فریقه مرتبه دخی اولکیم بلمک در حال
اولور هر فریقه هر فرد نه کیم مسئله اولی ده اکسنکده طریقی بونی
ایتدک اما اولکیسی علیای فریق اولدی سهامی اوچ مضروبه اوردوق
کیم اون درت در فرق ایکی اولدی ویردک علیا فریق اولیه وسطای
فریق اولکه مع من یولیها سهم بر اون درت اوردوق اون درت اولدی
ویردک وسطای فریق اولیه مع من یولیها عصبات سهامی ایکی اون
درت ضرب ایتدک یکرمی سکز اولدی ویردک عصبات اما ایکنجیسی علیای فریق
اولدکه سهام اوچ راسی بر اوچ بر ثلثه امثال رؤس نسبت دوتر بر دخی
اکره ثلثه امثال مضروب ویردک مضروب اون درت ثلثه امثالی قرق ایکی
ایسه اکره قرق ایکی سهم ویردک وسطای فریق اولکه مع من یولیها

سهم بر راسی ایکی بری ایکی بر نصف رؤس نسبت دوتر دخی اکا نصف
مضروب ویردک مضروب اون درت اونک نصفی یدی ایسه هر بیرینه
یدی سهم ویردک عصباتک سهام ایکی رؤس یدی ایکی بریه سبعی رؤس
نسبت دوتر بز دخی آنوک هر بیرینه سبعی مضروب ویردک مضروب اون
درت آنوک سبعین درت ایکی در زیرا اون درتک بر سبعی ایکی اولیجق سبعین
درت اولور ایسه هر بیرینه درت سهم ویردک دینه دخی مسئله بر کیشی اولدکه

علیای فریق اولده قودی بر قزن دخی وسطای فریق اولده قودی
بر قزن مع من یولیها دخی سفلای فریق اولده قودی بر قزن مع
من یولیها دخی سفلای فریق ثانی ده قودی بر قزن مع من یولیها
دخی سفلای فریق ثالثه قودی بر قزن بر غلام ایله مجموع طقوز قزن بر
اولدکه مسئله ده نصف وار دخی سدس وار دخی ما بقی وارجق
ایله اولسه اصلی آلتی دنده آلتینک نصفی اوچ ویردک فریق اولیه سکز
بر ویردک وسطای فریق اولیه مع من یولیها قالدی ایکی ویردک سکز
عصبه یه کیم مجموعی آلتی قز بر ذکر در زیرا الغلام ایکی قز منزله سنده در شمدی بر دکر
ذکر اولنان عمل قسمتده شمدن صکره نظر ایدرکم کوره لم سهام ایله رؤس
اراسنده احوال ثلثه دن استقامتی وار موافقتی وار مباینتی وار
علیا فریق اولدکه سهامی اوچ راسی بر اوچ بره مستقیم در ایسه اوچ
سهم اکا ویردک ضربه محتاج اولمدق وسطای فریق اولدکه مع من
یولیها سهم بر راسی ایکی بر ایله ایکی اراسنده مباینه وار در دخی ایکی

كسور اردرنتركم مسئلهٔ ثالثك بيان قلدق بس اولا ايكى موقوف قلدق
عصباتك سهامى ايكى رؤوس سكز ايكيله سكز ارسنده موافقه بالنصف وار
يعنى ايكيله اولسه دخى ايكى طائفه يه كسر كلسه حكم اولديكم نصف رؤوس
موقوف اوله نصف رؤوس مسئله مزده درتدر بس درتى موقوف
قلدق شمدى بردك نظر ايدرك سهامله رؤوس ارسنده كى اوج حالك شمديكى
نظر ايدهم دخى رؤوسله رؤوس ارسنده كى حاليكم مماثله در مداخله در موافقه در
مباينه در بس رؤوس رؤوس موقوفان ايكى ايله درت در ايكى ايله درت
ارسنده مداخله واردر يعنى ايكى درتك داخلنده يعنى رؤوسله رؤوس
ارسنده مداخله اولسه حكم اولدركيم اكثر اعداد ضرب اوله اصل مسئله ده
نه حاصل اولورسه مسئله نك مبلغى اوله اكثر اعداد مسئله مزده درتدر اصل مسئله يه
ضرب ايدرك كيم التى دره يكرمى درت اولدى بس يكرمى درت بو مسئله نك مبلغى در
بعد ذكر ايتدوكمز عمل تصحيح ديرلر بو عملدن بزه اوج نسنه معلوم
اولدى اصل مسئله يه بلدك اكثر اعداد مضروب بلدك درتدر مبلغى بلدك
يكرمى درتدر بز نيجون ايكى عمل دخى قالدى برى اولدركيم بلمه وزنه حاصل
اولدى هر فريقك برى دخى اولدركيم بلمه وزنه حاصل اولدى هر فريقك فرد فرد
مسئله اولدن كيمسنك دخى طريقن بيان ايدركم اما اولكسى عليا فريقك
سهامى اوج مضروب اولدوقكيم درتدر اون ايكى سهم اولدى ويردك
عليا فريق اوله وسطاى فريق اولدكم مع من يولزنها سهم بر ضرب
ايدرك درت ده درت سهم اولدى ويردك وسطا فريق اوله مع من يولزنها

عصباتك

عصباتك سهامى ايكى ضرب ايتدك درده سكز اولدى ويردك عصبات
اما اكبنسى عليا فريق اولدك سهام اوج رأس بر اوج بره ثلثه امثال
رؤوس نسبت درتدر اكر دخى ثلثه امثال مضروب ويردك مضروب درت
ثلثه امثال اون ايكى بس اكا اون ايكى ويردك وسطاى فريق اولدك
مع من يولزنها سهم بر رأس ايكى بر ايكى بر نصف رؤوس نسبت درتدر دخى
اولكيه بر نصف مضروب ويردك مضروب درت اولدك نصفى ايكى بس
هربرينه ايكى سهم ويردك عصباتك سهامى ايكى رؤوس سكز ايكى سكزك ربع
رؤوس نسبت درتدر دونيه اتركيم بر درتدك بعنى انجلين ايكى سكزك بعنى
دخى هربرينه ربع مضروب ويردك مضروب درت ربعى بر بس هر برينه
بر سهم ويردك واما الاخوات لاب وام داخى طائفه نسادر بريسى
اناآنه بر قز قرنداشلردر مصنف بو طائفه اتا بر قز قرنداشلر اوزرينه
تقديم ايلدى زيرا بو طائفه نك قرابتى هم اتا هم انا طرفندندر فالحاصل
بس انلرايجون بش حال واردر برى نصفدر برى ثلثاندر برى عصوبة
مشتركه در برى عصوبة محضه در برى سقوطدر النصف مالك نصفى
للواحدة يالكوز بر قز قرنداش ايجوندر والثلثان دخى مالك ثلثانى
للاثنين فصاعدا ايكى قز قرنداش ايجوندر ومع الاخ لاب وام
داخى مثلك انا آنه بر قز قرنداشى قاچ اولورسه اولسون يعنى اتا آنه بر
ار قرنداشلر قالسه اول ار قرنداشى انجلين قاچ اولورسه اولسون
للذكر مثل حظ الانثيين هر بر ار قرنداشى ايچون ايكى قز قرنداش

نصیبوکه نصیبی واردر تصریح عصبه اول قز قرنداشلر عصبه اولورلر
بنات اولاد قرنداشلر سببیله پس بو عصبوتیه عصبوت مشترکه دیرلر
اما بونلر شرکت اولدقلری لیحوز المال لاستوائهم برابر اولور قرنداش اوغلی
اول اناسی برادر قرنداشیله اناسی بر قز قرنداشلر فی القرابة الی المیت اولیه
نیه اولمقده پس مصنفک بو قیدیله معلوم اولورکه بری انا بر ار
قرنداشی انا بر قز قرنداشلری عصبه ایلمز نیته کیم ابن ابن بنت صلبیه
عصبه ایلمز دخی انا بر ار قرنداشی انا بر قز قرنداشی عصبه ایلمز قربعکی
برابر اولمز و یحوز و لیس الباقی دخی مالک باقیسی و انا بر قز قرنداشلری
ایچوندر مع البنات یعنی میتک صلب قزلری ایله فالسدس او مع بنات الابن
یاخود میتک اوغلنک قزلریله فالسدس لقوله علیه السلام بیغمبر علیه
السلام ایتدی وکنز اوتوری واجعلوا الاخوات دخی میتک قز قرنداشلر
میتک انا بر اولسون انا بر اولسون مع البنات میتک قزلری ایله
دخی اوغلنک قزلریله عصبة عصبه قلک دیروکنز انیوری انا بر قز
خلافیه زیرا انلر محجوب اولورلر بنت ابن ایله پس بو عصبوت عصبوت
محضه دیرلر زیرا اولقزلر فرض جهتیله نصیبلرین آلدقدن صکره یعنی اول قز
ب اولسه مالک نصفن آلور اکر ایکی اولورسه یاخود ایکیدن زیاده اولورسه
مالک ثلثانین آلدقدن صکره باقی قلان مالی تخصیص اولقز قرنداشلر آلورلر
اول بنات ایله مشترک اولمزلر آنی یحوز بوکه عصبوت محضه دیرلر سوآل اکر
ایتسکه چونکه پیغمبر علیه السلام بنات دخی اخوات جمع صیغه‌لر کتورمیدی

وتقیید الاستواء فی القرابة احترازعن الاستواء فی العصوبة فان الاخ لاب مع الاخ لاب و ام مستویة فی العصوبة لعدم الاستواء فی القرابة

بناتلرکی

لازم

لازم کلورکه اخت واحده بنت واحده ایله عصبه اولمیه جواب بز ایدرز که
اخواتله بناتده کی لام جنس ایچوندر جمعیت معناسی زایل اولشدر ایله اولسه
حکم واحده یه دخی متناولدر والاخوات لاب دخی طائفه ثالثدن
بری انا بر قز قرنداشلردر مصنف بو طائفه‌یه آنلر اوزرینه تقدیم ایتدی
زیرا قز قرنداشلر یعنی زیاده اولسه لر آنلر حجب ایدر ثلث ده سدسه
الترکلرایله اولسه معلومدرکه جنس حاجب جنس محجوب اوزرینه مقدمدر پس
اول انا بر قز قرنداشلر کالاخوات لاب وام انا آنا بر قز قرنداشلرکبی درر
حکمی وهن دخی واردر اول انا بر قز قرنداشلر ایچون احوال سبع یدی
حال واردر بری نصفدر بری ثلثاندر بری سدسدر بری عدم
ارثدر بری عصبوت مشترکه‌در بری عصبوت محضه‌در بری سقوطدر
النصف مالک نصفی للواحدة بریالکوز انا بر قز قرنداش ایچوندر والثلثان
دخی مالک ثلثانی للاثنتین فصاعدا ایکی قز قرنداش ایچوندر دخی
ایکی قز قرنداشدن زیاده یه اولورسه انلرک ایچوندر عند عدم الاخوات
لاب وام شول شرطیله کیم انا آنا بر قز قرنداشلری اولمیه ولهن
السدس دخی اول انا بر قز قرنداشلر ایچون مالک سدسی واردر مع الاخت
لاب وام یعنی میتک انا آنا بر یالکوز قز قرنداشیله فالسدس تکملة
للثلثین ثلثان کامل قلدیغی نیته کیم بنات ابن بیانی قلندی ولا یرثن
دخی انا بر قز قرنداشلر میراث بیلمزلر مع الاختین لاب وام میتک
انا آنا بر ایکی قز قرنداشیله فالبحوزیرا اول وقتده ثلثانی ایکی قز

قرنداشی احاطه ایدر باقی قلان ثلث ینه آنلرک اوزرینه رد اولنور الاناث
یکون مکرر کیم اوله معهن اولا انابر قز قرنداشلر لاب اتابر قرنداشی
اوله فیعصبهن پس اول وقت اتابر قرنداشی اتابر قز قرنداشلری
عصبه ایدر والباقی اولدقلری کیم اولا انا آنه بر ایکی قز قرنداشلر نصیبنی
باقی قلان ثلث تقسیم اولنور بینهم اولنور قز قرنداشلر ایله کیم
کیسی قزدر للذکر مثل حظ الانثیین ارککه ایکی عورت نصیبی ویررکه
حالده بالکل کیم مصنف بینهم دیمکله ذکوری تغلیب ایتمشدر اناث اوزرینه حال
که اما آنه بر اتا قرنداشلر ایله قز قرنداشلر میتک صلبی اوغلنک کبی دیر
ارککلری ارککلری کبی دیر دیشیلری دیشیلری کبی دیر آنلرک عارضاو و احکامده
جمیعسنده الا بو صورتده دکل زیرا اولاد ابنک ارککی دیشیسنی عصبه ایلر
یعنی درجه سی ارکک درجه سنده بولنور و لیسر باخوج برابر اولسه کیم تشبیه
بنات ابن بیان قلدوغی اما میتک ار قرنداشنک اوغلی درجه ده کندو دنت
بولنمادوا ولو میتک قز قرنداشنی عصبه ایلمز زیرا ار قرنداشی اوغلی
چونکه میتک ار قرنداشنک قزن کندو بلمه درجه ده برابر ایکی تعصبه ایلمز
پس میتک اختیکم کندو درجه سنده بولنور بالطریق الاولی عصبه ایلمز
بو صورتده کبی میت ——— اخ اخ اخت
یعنی ایله اولسه شول دیللرکیم بنات ابن بنت ذکر اولنق
وارد سکاکیم بو مقامده ذکر ایدرسن والسادسة دخی اتابر قز
قرنداشلرک التجی حالی ان یصرن عصبة آنلر عصبه اولور لغیره

مع البنات میتک صلبیه قزلریله اومع بنات الابن یاخود میتک اوغلی
قزلریله لما ذکرنا شول احدیثدن اوتریکیم حضرت پیغمبر علیه السلام نقل ایتدی
پیغمبر عم اجعلوا نی بنات ایله عصبه ایلک دیدی دیوب سؤال اگر ایتسک حکمت
ندرکیم مصنف قلان احوالک عددنه ترک ایتدی التجی حالک عددن ذکر
ایتدی والسادسة دیدی جواب ایدرنکه اگر مصنف بو حاله والسادسة
دیمسه صانلایدیکیم مصنفک الا ان یکون معهن اخ لاب بیوردیغی التجی
دکلدر بلکه دردنجی حالک تفسیری ایله اولسه ان نصرین عصبة دیدوکی
بشنجی حالده صانلایدی پس والسادسة دیمکله دفع ایدر بونی والسادسة
دیدی وبنو الاعیان دخی انا آنه بر قرنداشلرکه ارکک کرک قز کرک
شیء مشترک مختار بنه دیرلر قرنداشلرکه دخی مختاری انا آنه بر اولان
قرنداشلردر والعلات دخی اتابر قرنداشلری علته دیو قمایه دیرلر
پس بنو العلات دیمک قما اوغلنلری دیمک اولور یعنی اتابر اولوب آنه آیری
اولان قرنداشلر کلهم انلرک کلیسی یسقطون ساقط اولورلر
بالابن میتک صلبی اوغلیله وابن الابن دخی اوغلنک اوغلیله و اگر
سفل ایدرسه اولدن اوغلی اوغلی دخی اولورسه وبالاب دخی میتک اتاسیله ساقط
اولورلر بالاتفاق جمیع ائمه قتنده وبالجد دخی میتک دده سیله ساقط
اولورلر ابو حنیفه قتنده اولدوغیچون عند ابی حنیفة اوبوح قتنده خلاف
امامینک ویسقط بنو العلات دخی (یعنی بابا بر) اتابر قرنداشلر ساقط اولورلر
ایضا ابن ایله دخی ابن ابن ایله دخی اب ایله ساقط اولدقلری کبی

بالاخ لاب وام اتا انه بر قرنداشلر ایله احق اراثدر انه بر قز قرنداشلرک
دیرا انوکلر بنو العلات ساقط اولماز اما بنو الاخیاف کیم انه بر قرنداشلردر
اخیفه یوشوق انه دیرلر کیم ایکی کوند نک برنکی بری برینه مخالف اولسه
بونلر ده بنو الاخیاف دیرلر برینک اناسی برینک اتاسنه مخالف اولدوغیچون
بس انه بر قرنداشلرک کلیسی بو فتح طایفه ایله ساقط اولورلر اتفاقی
ننه کیم بو قاروده بیان اولندی لکن انه بر قرنداشلر اتا انه بر قرنداشلر ایله
ساقط اولمازلر نیچون بو مذکور ایدی بلسک بلکه کیم مصنفک و بنو
الاعیان والعلات دیدوکی اشارتدر اتا انه بر قز قرنداشلرک بشنجی حالنه
کیم اول سقوطدر بر مصنف لکن اتا انه بو قرنداشلرک بشنجی حالی وار در
دیکر بره بیان ایتدی بر ده بیان ایتدی بز انجلین مصنفک و بنو الاعیان
والعلات دیدوکی اشارتدر اما بو قز قرنداشلرک بو بشنجی حالنه کیم اول سقوطدر
چونکه اول ایکی حال معناده بر حال اولدی بس مصنف اول ایکی حالی
برده ذکر ایتدی اختصاردن ایتوری دخی مصنف بو مقامده ذکر ایتمدی
بنو العلاتک سقوطن مثلا اتا انه بر قز قرنداش ایله سقوطن کیم اولدر اتا
انه بر قز قرنداشی میتک قزی ایله عصبه اولور اعتماد ایدوب باب
عصباته ذکر ایدوب جکنه دخی بلکه بو مقامده ذکر اولنان خلاصه دعوت
مسئله نک اوکلیسنده کیم انده جد ابکی دکلدر اماسی فتندر و اما
الام دخی طایفه نسادن بریسی میتک انه سیدر مصنف ام جدام وزارنه
نقدیم ایتدی زیرا ام جدّه نی حجب ایلر حاجب مرتبه ده مقدمدر محجوبدن

ای بالولد وولد الابن وان سفل وبالاب والجد بالاتفاق سبیقة

صن قال ذو نجون بقوه القرابة اعنی به ان ذا الفرابتین اولی من ذی قرابة واحدة ذکرا کان او انثی لقوله ان اعیان بنی الام یتوارثون دون بنی العلات کالاخ لاب وام اولی من الاخ لاب سراجیة

منال لقوله اوانثی مصنفک

منال لقوله ذکرا مصنفک

شوال اکر دیرسک مصنف طوایف نسادن بنجه ای نقدیم اتدی کی
ننه کیم طوایف حالنده ای نقدیم ایتدی جواب بز ایدرز امک نصیبین
بلک چونکه موقوف اولدی طوایف نسانک بعضیسنک نصیبی بلمکه
کیم اول اخوات در لازم اولدی کیم موقوف علیه نقدیم اوله فلها الخوات
ثلث بس ام ایچون اوچ حال وار در بری بس سدس بری ثلث کل در بری ثلث
ما یبقی در السدس ام ایچون سدس اولور مع الولد میتک صلبی و علی
ایله قالیچون دیه او و لد الابن یاخود اوغلنک اوغلیله قالیچون دیه رک
اولسون دیشی اولسون وان سفل اکرچه کیم ولد ابن سافل دخی اولورسه
او الاثنین من الاخوة والاخوات یاخود میتک ار قرنداشلرندن دخی
قز قرنداشلرندن ایکی قرنداشی ایله قالیچون فصاعدا دخی ایکی قرنداشدن
زیاده نقدیم ولو کانوا من ای جهة کانا اولار قرنداشلر قز قرنداشلر
قنغی جهتدن کلسه اولسون یعنی کرک اکسی بله اتا انه بر قرنداشی اولسون
یاخود اکیسی بله اتا بر قرنداشی اولسون یاخود اکیسی بله انه بر قرنداشی اولسون
یاخود بریسی اتا انه بر قرنداشی اولسون بریسی اتا بر قرنداشی اولسون ایچون
دخی برابر در سکر کی اکیسی بله ار قرنداشی اولسون یاخود اکیسی بله قز قرنداشی
اولسون یاخود بریسی ار قرنداشی اولسون بریسی قز قرنداشی اولسون بو ذکر
اولنان صورتلرک کلیسنده انه یه سدس وار در کرک اول قرنداشلر
میتدن میراث بسونلر اتا انه بر کی قرنداشی کبی یاخود اتا بر یاخود
انه بر کبی کرکسه میراث بسونلر اتا انه ایله قلان اتا انه بر اکی قرنداشی کبی

یاخود اکی ارقرنداشی کبی یاخود اتا بر یاخود آنه بر دخی کرک اول ایکی قرنداشک
بری میراث بسون بری بسون شول ایکی ارقرنداش کبی کیم برسی اتا آنه
بر اوله برسی اتا بر اوله وثلث الکل دخی انه ایچون کل مالک ثلثنی ویرمک
واردر عند عدم هؤلاء المذکورین اولادکرایتدوکمز طایفه لردن
هیچ برسی انه ایله قالمایجق یعنی میتک اوغلی و قزی قالمسه نقدر آشغه کیده
کنسه دخی ارقرنداشلرندن دخی قرقرنداشلرندن ایکسی قالمسه کرکسه
بری قالسه کرکسه هیچ بری قالسون آنه ایچون ثلث کل وارد و ثلث ما یبقی
دخی آنه ایچون ثلث ما یبقی سن ویرمک واردر بعد فرض احد الزوجین
ارکک عورت یاخود عورت ارکک اری نصیبی الدقدن صکره و ذلک دخی آنه ایچون
ثلث ما یبقی اولور فی المسئلتین ایکی مسئله ده برینجی زوج و ابوین
اولکی مسئله اولدرکیم عورت اوله اری قویه دخی اتاسن آنه سن قویه
مسئله مزده نصف واردر دخی ثلث ما یبقی واردر دخی ما یبقی واردر
ایکی اولسه اصل مسئله التی دندر آلتینک نصفی اوچ ویردک اره قالدی
اوچ اوچک ثلثی بر در بر دک آنه سنه قلانی ویردک اتاسنه و زوجه
وابوین ایکنجی مسئله اولدرکیم ار اوله عورتنی قویه دخی اتاسن آنه سن
قویه مسئله مزده ربع واردر دخی ثلث ما یبقی وار دخی ما یبقی وار بسی اوکوز
دخی جنک اتلی دردر دردک ربعی بر در ویردک عورتنه ثلث ما یبقی دخی
بر در ویردک آنه سنه قالدی ایکی ویردک اتاسنه و لوکان مکان الاب جد
دخی اکر میت بو ایکی مسئله ده اتاسی یرینه دده سن قویه فللام پس وارث

آنه

آنه ایچون ابویح ایله محمد قتنده ثلث جمیع المال دکلی مالک ثلثنی الا عند ابی یوسف
لکن ابو یوسف قتنده دکل فان لها پس واحد ابو یوسف قتنده آنه ایچون
بو ایکی مسئله ده میت آب یرینه جد ترک ایدیجک ابی ترک ایتدوکی کبی
ثلث الباقی زوجینک نصیبندن باقی قلان مالک ثلثی واردر برسی ابو حنیفه
ایله محمد قتنده یعنی عورت اولسه هم ار ده هم آنه سی هم دده سی ترک ایتسه
مسئله نک اصلی آلتی دندر آلتینک نصفی اوچ ویردک اره ثلث ایکی ویردک
آنه سنه باقیسن ویردک دده سنه اما یعنی ار اولسه هم عورتنی هم آنه سنی هم
دده سن ترک ایتسه مسئله نک اصلی اون ایکی دندر ربع اوچ ویردک عورتنه
ثلث کل درت ویردک آنه سنه باقیسن ویردک دده سنه یعنی بس بوخالی دلیسک
بلکل کیم بو مسئله ابویح ایله محمد قتنده درشول مسئله نک که درت ایدی
ایکنجیسی کیم آنه جد اب کبی دکلدر و للجدة دخی طایفه نساده
برسی جده صحیحه در یعنی میتک آنه سنک آنه سیدر یاخود اتاسنک
آنه سیدر نقدر یوقاروکیدرسه پس جده ایچون ایکی حال واردر برسی سقوط
بریسی برسی در السدس سدس جده ایچوندر لام کانت کرکه اول
جده آنه طرفندن اولسون میتک آنه سنک آنه سی کبی واحدة کانت
کرکسه اول جده یالکوز بر اولسون او اکثر یاخود برده زیاده اولسون
بلکل کیم جده صحیحه وارثه اولور یعنی میراث آلور آنه طرفندن بر اولور
زیاده اولمازاما اتا طرفندن زیاده اولور بر آنه طرفندن اولان
جده نک میتینه جده در ایکی اولدیجه اتا طرفندن اولان جده صحیحه

اولاب کرکسه اول
جده یا اتا طرفندن اولسه
میتک یا اتاسنک
آنه سی کبی
صح

زیاده اولورسه اول جده لر وارث اولورسه سدس مال آنلرک اوزرینه
تقسیم اولنور اذا کن فی اولسه اول جده لر ثابتات صحیحات اولسه لر
فاسدات اولمسه لر نته کیم بو مقامده بیان قلدوق متحاذیات فی الدرجة
درجه ده بر برینه برابر اولسه بعضی قریب
بعضی بعید اولسه بو صورتده کبی
اما صحیحات اولمق شرط اولندی زیرا
جدات فاسدات اولمیجق ذوات

الفروض اولمازلر بلکه ذوات الارحامدن اولورلر اما درجه ده بر برینه
برابر اولمق شرط اولندی زیرا اگر درجه ده برابر اولمسه لر بلکه بعضی
بعضیسندن میته یقین اولورسه اول یقین اولانلر اوزاق اولانی
حجب ایلر فنفسیسی یقین اولورسه مالی اول آلور یا فیسی ساقط اولور
ویسقطن کلهن دخی اول جده لرک کلیسی ساقط اولورلر کرک اتا آنه کرک
اولسون کرک آنه آنه لری اولسون بالام آنه ایله والابویات دخی
اتا طرفندن اولان جده لر ساقط اولورلر ایضا میتک آنه سیله
ساقط اولورلر کبی بالاب میتک اتاسیله وکذلک بالجد دخی نته کیم
اتا آنه لری اتا ایله ساقط اولورلر دده ایله دخی ساقط اولورلر
الا ام الاب لکن اتا آنه سی حکم کیم اول اتا آنه سی میتک اتاسنک عینیدر
یعنی اتا طرفندن اولان جده لرک کلیسی دده ایله ساقط اولورلر لکن
اتانک آنه سی دده ایله ساقط اولماز بلکه میتک اتاسنک آنه سی میراث

آلور میتنک دده سیله وان علت اکرم اول ام اب جده عالیه دخی اولورسه
فانها بمعنی اول ام اب ترث مع الجد میراث آلور میتک جدیله
لکن میتک ابیله میراث آلماز مثلا میتک اتاسنک آنه سی نقد بو قاروکیده
میتک اتاسنک اتاسیله میراث آلور لانها زیرا میتک اتاسنک آنه سی نقد
بو قاروکیده لیست من قبله میتک اتاسنک اتاسی طرفندن دکلدر پس
اول جده ام ابی جد ابیغا اکرم اول جده حبه ده اقرب دخی اولورسه جده که
ام کبی لکن جد قبلندن اولان جده لرک خلافنجه پس جد حجب ایدمنک
امتی کندو قبلندن اولدوغیچون لکن جد میراث برقنی اب ابه اولسه
بر ابوی ایلکیم اول ام ابنه نیز ا زوجه سیدر نته کیم بیان قلندی دخی
جد اب اب اولسه میراث بر ایکی ابوی ایله کیم بری ام اب ابه بری
ام ام ابه دخی حجی اب اب اب اولسه میراث بولوج ابوی ایله
کیم بری ام اب ابیه بری ام ام اب ابه بری ام ام ام ابه صورته کبی
حجی بن بو حالی بلسک بالکل کبی بو شکل میت نک

اوج جبجیسه کیم آنن جد اب کبی دکلدر زیرا
میتک اتاسنک آنه سی اتاسیله ساقط اولورلر لکن
دده سیله ساقط اولمز والقربی دخی اول جده لرک میته قنغیسنک
درجه سی یقین اولورسه من ای جهة کانت قنغی طرفندن کرک اولسون
یعنی کرک اتا طرفندن جده اولسون کرک آنه طرفندن جده اولسون
تحجب البعدی میتدن درجه سی ایراق اولان جده لری حجب

ایدیعی میراثدن منع ایلومز ای جهت کانت اول میتدن درجه سی
اراق اولدیغی جهتدن کرکسه اناطرفندن اولسون کرکسه آنه طرفندن
اولسون وارثه کانت القربی کرکسه وارث اولسون اول میته
یقین اولدیغی جهتدن مثلا میتک آنه سنک آنه سی کیم وارثه در محجوب قیلور میتک
اناسنک آنه سنی او محجوبه کرکسه محجوبه اولسون اول میته
یقین اولدیغی جهتدن مثلا میتک اناسنک آنه سی محجوب اولور وعند نصیبکره میتک
اناسی وجودیله میتک آنه سنک آنه سنی محجوب قیلورسندیه درلک
ذکر اولنان شول جداتک احوالیدر کیم جهت قرابتلری متعدد اولمیه
اولم وان کانت جدة دخی محجوب برجهتدن اولسه ذات قرابة واحدة
آنوک خصملغی میته برجهتله اولسه کام ام الاب میتک اناسنک
آنه سنک آنه سی کبی والاخری دخی برجهتدن اولسه ذات قرابتین آنوک
خصملغی میته ایکی جهتله اولسه اوالتی یاخود ایکی جهتدن زیاده اولسه
کام ام الام میتک آنه سنک آنه سی کبی وحی حال بو اولسه کیم اول میتک
آنه سنک آنه سنک آنه سی ایضا اول میتک آنه سنک آنه سنک آنه سی
اولدوغلینی ام اب الاب میتک اناسنک اناسنک آنه سی اولسه
بو صورتده کیم دسکنا فرض ایتکم زینبک برقزی وار ایدی آدی
خدیجه ایدی فاطمه نک دخی براوغلی برقزی وار ایدی اول اوغلنک
آدی بشر ایدی قزینک آدی سلیمه ایدی اول فاطمه نک اوغلی کیم بشردر زینبک
قزی کیم خدیجه در جفتلندی اول ایکسندن پس زینب طوغدی پس زینبک

زینبک قزینک اوغلیدر کیم اول قز خدیجه در دخی فاطمه نک اوغلنک
اوغلیدر کیم اول بشردر آندن صکره فاطمه نک قزی کیم سلیمه در خارجدن
بر ارجفتلندی اول ایکیسندن عایشه طوغدی پس عایشه فاطمه نک قزی کیم
سلیمه در آنک قزیدر آندن صکره فاطمه قزینک قزی کیم عایشه در اوغلنک
اوغلنه ویردیکم زینبدر اول ایکسندن بکر طوغدی پس زینب بکرک
اناسیدر کیم زینبدر آنه سنک کیم خدیجه در آنه سیدر دخی فاطمه بکرک آنه سنک
کیم عایشه در آنه سنک کیم سلیمه در آنه سیدر آنجلین دخی فاطمه بکرک اناسنک
کیم زینبدر اناسنک کیم بشردر آنه سیدر آندن صکره بو زینبن بر کیمسه قالدی
هب اولدکده هان زینب قالدی دخی فاطمه قالدی دخی بکر قالدی آندن
صکره بکر اولدی اکی جدة سن قودی کیم برسی زینبدر برسی فاطمه در تقسیم
السدس سدس تقسیم اولنور بینهما اول ایکی جدة الجنس کیم بری زینبدر
بری فاطمه در انصافا نصفلر اولور دخی حالده یعنی اول سدسی ایکی
بلوک قلنور بربلوکی برجدة یه وبربلوکی برجدة یه ویریلور عند
ابی یوسف ابو یوسف قتنده باعتبار الابدان بدنلری اعتباریله پس
ابو یوسف ایکی جدة نک بدنلرینه نظر ایدر جهتلرینه نظر ایتمز بدنلری برابر
اولدیغی اولسی سی برابر اولشدر وعند محمد دخی محمد قتنده اثلاثا
تثلیث اولور دخی حالده تقسیم اولنور یعنی محمد اول ایکی جدة یه سدسی
اوچ بلوک ایلیوب اولشدره باعتبار الجهات قرابتلرینک جهتلرینک
اعتباریله پس محمد اول جدة نک میته اولان خصملغنه نظر ایدر ایلرو اولسه

اولسه سنی اوج بخشی ایدر ایکی بخشی قوزانی ایکی جهتله اولانه جده ویرور
کیم اول فاطمه درر بخشی بر جهتله اولان جده یه ویررکیم اولدر ینبه اما
مصنفک اوکتردیکی صورتده بودیر کیم مثلا زینب قزینک قزینی قزینک
اوغلونه چیقلنددی اول کیسنه نک ادطوغدی دخی اولزینب انا بر قزینک
قزینی مذکور زید چیقلنددی اول کیسنه بکر طوغدی پس زینب بکرک
آنه سنک آنه سنک آنه سنک آنه سی درر ینبه اولزینب بکرک اتاسنک آنه سنک آنه سنک
آنه سیدر ینبه اولزینب بکرک اتاسنک اتاسنک آنه سیدر اوچ جهتله یعنی
اولزینب بکرک برجده سیدر دخی کیم فاطمه درر جهتده محاذی اولسه کیم اول
فاطمه بکرک اتاسنک اتاسنک آنه سیدر آنندن صکره بکرده دخی
زینبدن دخی فاطمه ده غیری یوق اولسه اتک نصفی بکرک اولسه ایکی جده سی
قوسه کیم بری زینبدر بری فاطمه در بو صورتده یعنی که درر کنار کتابده آیدوب
قتندن بیته لکن سنی ایکی بلوک اولوسبار بلوکی برجده سیه ویریلور بر بلوکی
برجده یه ویریلور اما محمد قتنده اول سنی دخی بلوک اولور اوچ بلوکی
قزینی اوچ جهتله اولان جده یه ویریلور کیم زینبدر بر بلوکی قرابتی بر جهتله
اولان جده یه ویریلور کیم اول فاطمه در الاختلاط الاکبر یعنی خنثی مشکل
اولسه جده سی قوسه اولجده نک بحثی سدسی واردر یعنی آنه سی بیله قوسه جده سی
ساقط اولور آنه ایله آنه سنه ثلث کل واردر یعنی آرین قوسه جده سی ساقط درر
آنه ایله آنه سنه ثلث کل واردر آرینه نصف واردر یعنی عورتی بیله قوسه جده سی
ساقطدر آنه ایله آنه سنه ثلث کل واردر آرینه نصف واردر عورتنه ربع واردر

یعنی آنه بر قرنداشی بیله قوسه جده سی ساقطدر آنه ایله آنه سنه ثلث کل واردر
آرینه نصف واردر عورتنه ربع واردر آنه بر قرنداشنه سدسی واردر
یعنی آنه بر ایکی قرنداشی بیله قوسه جده سی ساقطدر آنه ایله آنه سنه سدسی واردر
آرینه نصف واردر عورتنه ربع واردر آنه بر قرنداشلرینه ثلث واردر یعنی
اتا بر قرنداشی بیله قوسه جده سی ساقطدر آنه ایله آنه سنه سدسی واردر
آرینه نصف واردر عورتنه ربع واردر آنه بر قرنداشلرینه ثلث واردر اتا
بر قرنداشنه نصف واردر یعنی اتا بر ایکی قز قرنداشی بیله قوسه جده سی
ساقطدر آنه ایله آنه سنه سدسی واردر آرینه نصف واردر عورتنه ربع
واردر آنه بر قرنداشلرینه ثلث واردر اتا بر ایکی قز قرنداشلرینه ثلثان
واردر یعنی اتا آنه بر بر قز قرنداشی بیله قوسه جده سی ساقطدر آنه ایله
آنه سنه سدسی واردر آرینه نصف واردر عورتنه ربع واردر آنه بر قرنداشلرینه
ثلث واردر اتا بر ایکی قز قرنداشنه سدسی واردر اتا آنه بر قز قرنداشنه
نصف واردر یعنی اتا آنه بر ایکی قز قرنداشی بیله قوسه جده سی ساقطدر
آنه ایله آنه سنه سدسی آرینه نصف واردر عورتنه ربع آنه بر قرنداشلرینه
ثلث واردر اتا بر ایکی قز قرنداشی اتا آنه بر ایکی قز قرنداشی سببیله ساقطدر
اتا آنه بر ایکی قز قرنداشنه ثلثان واردر یعنی اتا بر ار قرنداشی بیله قوسه جده سی
ساقطدر آنه ایله آنه سنه سدس واردر آرینه نصف عورتنه ربع آنه بر قرنداشلرینه
ثلث واردر اتا بر ایکی قز قرنداشیله اتا بر ار قرنداشنه عصبتی واردر
اتا آنه بر ایکی قز قرنداشنه ثلثان واردر یعنی اتا آنه بر ار قرنداشی بیله قو

شلرینه

تکمله للثلثین منه

شلرینه

جده ساقطدر آنه ایله آنه سنه سدس واردر ایرینه نصف عورتینه ربع آنه بر
قرنداشلرینه ثلث واردر آتا بر قرنداشلری کیم کمی ارکمی قزدر اتا آنه بر قرنداشی
ایله ساقطدر اتا آنه بر قرنداشلر چونکم کمی ارکمی قزدر عصبت واردر قچن جد
قور جده ساقطدر آنه ایله آنه سنه سدس ایرینه نصف عورتینه ربع واردر
آنه بر قرنداشلری جد ایله ساقطدر اتفاقی دخی اتا بر قرنداشلر دخی اتا
آنه بر قرنداشلر جد ایله ساقطدر ابو حنیفه قتنده جدینه تعصیب حقی واردر
قچن اوغلونك قزی بله قور جده ساقطدر آنه ایله آنه سنه سدس ایرینه ربع
عورتینه ثمن واردر آنه بر قرنداشلر جد ایله ساقطدر اتفاقی دخی اتا بر قرنداشلر
دخی اتا آنه بر قرنداشلر جد ایله ساقطدر ابو ح قتنده جدینه هم فرض هم
تعصیب واردر اوغلنك قزینه نصف واردر قچن اوغلونك ایکی قزی بله
قور جده ساقطدر آنه ایله آنه سنه سدس ایرینه ربع عورتینه ثمن واردر آنه بر
قرنداشلری جد ایله ساقطدر اتفاقی اتا بر قرنداشلر دخی اتا آنه بر قرنداشلر
جد ایله ساقطدر ابو ح قتنده جدینه هم فرض هم تعصیب واردر اوغلنك ایکی
قزینه ثلثان واردر قچن بر صلب قزی بله قور جده ساقطدر آنه ایله
آنه سنه سدس ایرینه ربع عورتینه ثمن واردر آنه بر قرنداشلر جد ایله ساقطدر
اتفاقی آنه بر قرنداشلر دخی اتا آنه بر قرنداشلر جد ایله ساقطدر ابو ح قتنده
جدینه هم فرض هم تعصیب واردر اوغلنك ایکی قزینه سدس واردر صلب قزینه
نصف واردر قچن ایکی صلب قزی بله قور جده ساقطدر آنه ایله انه سنه سدس
ایرینه ربع عورتینه ثمن واردر آنه بر قرنداشلر جد ایله ساقطدر ابو ح قتنده

جدینه

جدینه فرض هم تعصیب واردر اوغلنك ایکی قزینه نسنه یوقدر اول ایکی صلب
قزینه ثلثان واردر قچن اوغلنك اوغلی بله قور جده ساقطدر آنه ایله
آنه سنه سدس ایرینه ربع عورتینه ثمن واردر آنه بر قرنداشلر جد ایله ساقطدر
اتفاقی اتا بر قرنداشلر دخی اتا آنه بر قرنداشلر جد ایله ساقطدر ابو ح قتنده
جدینه فرض مطلق واردر اوغلنك اوغلنلرینه کیم کمی ارکمی قزدر عصبت
واردر ایکی صلب قزینه ثلثان واردر قچن صلب اوغلی بله قور جده
ساقطدر آنه ایله آنه سنه سدس ایرینه ربع عورتینه ثمن واردر آنه بر قرنداشلر
جد ایله ساقطدر اتفاقی اتا بر قرنداشلر دخی اتا آنه بر قرنداشلر جد ایله
ساقطدر ابو ح قتنده جدینه فرض مطلق واردر اوغلنك اوغلنلری
صلب اوغلی ایله ساقطدر اول ایکی صلب قز ایله صلب ایله بیله اوغلنه عصبت
واردر قچن اناسی بله قور جده ساقطدر آنه ایله آنه سنه سدس ایرینه ربع
عورتینه ثمن واردر آنه بر قرنداشلر جد ایله ساقطدر اتفاقی اتا بر قرنداشلر
دخی اتا آنه بر قرنداشلر جد ایله ساقطدر ابو ح قتنده جد ساقطدر
اتا ایله اولاد ابن ساقطدر ابن صلبیه ایله دخی ایکی صلبیه قزی ایله صلب
اوغلینه عصبت واردر اناسنه فرض مطلق واردر جد ایله ابو حنیفه
تمام ضبط ایلکیم مجموع اصحاب فرایضی جامع در باب العصبات
بو باب مینك عصبه لرینك حالنی بیلدرر چونکم مصنف اصحاب فروضك
احوالنك بیاننده فارغ اولدی ایمدی شروع ایتدیکم عصبات احوالنی بیان
ایلیه دخی عصبه نسبیه عصبه سببیه اوزرینه تقدیم ایتدی زیرا

عصبهٔ نسبیه میتڭ نسبی جهتیله اولنور عصبهٔ سببیه سبب جهتیله اولنور
نسب جهتیله اولنن اولی در زیرا اقوی در حقیقیده سببیه نڭ ادخالی
حکمی در دخی عصبه لغتده احاطه معناسنه در پس بو طایفه بر دخی عصبه دیدیلر
عند الانفراد مالک کلیسن احاطه ایلدوکی ایچون العصبات النسبیة نسبی عصبه
اولانلر ثلثة اوچ طایفه در عصبة بنفسه بریسی عصبه بنفسه در عصبه
بنفسه اولدر کیم کندو بالذات عصبه اوله عصوبتی آخر غیری ایله اولمیه و عصبه
بغیره بری دخی عصبه بغیره در عصبه بغیره اولدر کیم عصوبتی آخر غیری ایله
اوله پس نته کیم اول غیر عصبه در بو دخی انڭ ایله عصبه اوله و عصبه مع غیره
دخی بر عصبه اولدر کیم عصوبتی آخر غیری ایله اوله لکن اول غیر عصبه اولمیه
بلکه اول انڭ حالی اوزرینه دوره اما العصبة بنفسه اما کندو مستقل
عصبه اولان فکل ذکر پس هر ذکردر کیم لا یدخل گیرمز فی
نسبته الی المیت اول مذکرک میته نسبتی ایچنده یعنی نسبتنده اولنمه معلوم
انثی یا گوئن عورت گیرمز زیرا یا گوئن عورت گیرسه اول وقت صاحب فرض
اولور یا خود ذوی الارحامدن اولور عصبه اولمز اما اگر عصبه ایله میته ارالرنه
هم عورت هم ار ایکیسی بیله گیرسه اتا آنه ار قرنداش گبی اول وقت اول عورتڭ عصوبته
زیانی دکلدر زیرا عصبه ایله میت ارالرنده واسطه اولمقدن چونکیم یالگوز ار
کفایت ایلدی اتا بر ار قرنداش گبی ایله اولسه عورتڭ وجودی عدم منزلهسنده
اولور عصوبته زیانی ایلمز و هم دخی اول بنفسه عصبه اولانلر اربعة
اصناف درت صنفدر جزء المیت برصنفی میتک جزئیدر و اصله دخی

برصنفی میتک اصلی در و جزء ابیه دخی برصنفی میتک اتاسنک جزئیدر
و جزء جده دخی برصنفی میتک دده سنک جزئیدر الاقرب فالاقرب یعنی
بو درت صنفک قرابتلری میته برابر دکلدر بلکه بعضیسی بعضیسندن
اقربدر یرجحون تقدیم اولنورلر یعنی صنف اقرب اولورسه میته قلان صنفلر اوزرینه
اول ترجیح اولنور یعنی اول اقرب اولانلر یعنی آیروغه مال ویرلمز بقرب الدرجة
درجه میته یقین اولدوغی سبب ایله چونکه میتک اتاسیله اوغلی
الجهة استنباه اولکه قرب درجه ده زیرا اوغلنک قربی میته نته کیم
واسطه سز در اتانک قربی دخی واسطه سز در پس مصنف اول اشتباهی دفع
ایدوب ایتدی اعنی اولاهم بالمیراث جزء المیت یعنی اول درت صنفک
لایقراقی میراث مالنه المعه میتک کندو پارهسی در دیدی احتراز ایدوب
میتک اتاسندن دخی چونکه میتک قربی اوغلنه منتسب اولدی میتک جزئی
اولمقده متفق علیه اول اشتباهی دفع ایچون ایتدی ای البنون یعنی
میتک اوغلانلری دیدی احتراز ایدوبنی قزلردن ثم بنوهم
اندن صکره میتک اوغلانلرینک اوغلانلری چه واره سفلوا اگرچه اول
ار اوغلانلر ابن ابن سافل دخی اولورسه ثم اصله اندن صکره اولی و الان
میتک اصلی در چونکه میتک اندن مشارک اصل اولمقدن میتک اتاسیله مصنف
اول اصلی تفسیر ایدوب ایتدی ای الاب یعنی میتک اتاسی دیدی احتراز
ایتدی آنه سندن ثم الجد اندن صکره اولی اولان میراثه میتک دده سیدر
چونکه جد فاسد مشارک اولدی جد صحیح میتک جدی اولمقده مصنف

ای اب الاب
بابان

لوازمندن قید ایدوب ابیه ای لاب الاب اولدی که سنک آتاسیدر دیو احتراز
ایدوبن آندن سنک آتاسنه که جد فاسددر وان علا اگرچه کیم اول جد
جد عالی دخی اولورسه ثم جزء ابیه آندن صکره اولی اولان میراثده
سنک آتاسنک جزئیدر احترازا ایتدی آندن سنک جزئندر کیم آنلر بر قرنداشلر
چونکه سنک آتاسنک جزئی سنک آتاسنک اوغلنه مشارک اولدی جزء
اولمقده مصنف اول جزئی تفسیر ایدوب ایتدی ای الاخوة یعنی سنک
ار قرنداشلریدر دیدی احترازا ایدوبن قز قرنداشلردن که کرک اول آنا
قرنداشلر آتا آنا برا اولسون کرک آتا برا اولسون ثم بنوهم آندن صکره سنک
ار قرنداشلرینک ار اوغلانلریدر احترازا ایتدی قز قرنداشلرینک اوغلانلریندن
دخی ار قرنداشلرینک قزلریندن وان سفلوا اگرچه کیم اول اوغلانلر ابن ابن الاخ
دخی اولورسه ثم جزء جده آندن صکره اولی اولان میراثده سنک آتا طرفندن
اولان دده‌نک جزئیدر چونکه سنک دده‌ک قرنداشی دده‌نک اوغلنه مشارک
اولدی جزء اولمقده مصنف اول جزئی تفسیر ایدوب ایتدی ای الاعمام
یعنی سنک عمولریدر دیدی احترازا ایدوبن اعماتدن یعنی عمه‌لریندن
ثم بنوهم آندن صکره سنک عمولرینک ار اوغلانلریدر احترازا ایتدی عمه‌لرینک
ار اوغلانلرندن دخی عمولرینک قزلریندن وان سفلوا اگرچه اول ار اوغلانلر
ابن ابن سافل دخی اولورسه ثم یرجحون آندن صکره عصبات فی درجه
مساوی اولسه دخی قرب درجه ایله ترجیح اولنمسه پس اول وقت آنلرک
بعضی بعضنه ترجیح اولنور بقوة القرابة خصملولرینک قوتی ایله

اعنی

اعنی بر بن دیلوین قوت قرابت ایله ان ذا القرابتین بر سببی سوی عصبه کیم
آنلرک خصملغی میته‌در اتاهم اتا آنه جهتندندر اولی اول عصبه‌یه میراث
ویرمکلا لایفرقبه من ذی قرابة واحدة شول عصبه‌دن کیم آنلرک خصملغی
میته بر جهت ایله اوله ذکرا کان کرکسه ار اولسون اول قوت قرابت ایله
اولان عصبه اوانثی یاخود عورت اولسون لقوله علیه السلام پیغمبر ایتدی وکذا
و تری ان اعیان بنی الام یختصفا اتا آنه بر قرنداشلر بیوارثون
میراث الوارث دون بنی العلات اتا بر قرنداشلر آلمازلر یعنی اتا آنه بر
قرنداشلر وار ایکن اتا بر قرنداشلر میراث بیزلر خلافا فیحجر آنه بر قرنداشلرینک
زیرا آنه بر قرنداشلر صاحب فرضدر اتا آنه بر قرنداشی ایله میراث الور ایکن
کیم پیغمبر علیه السلام ان بنی الام دیدی ان اعیان بنی الاب دیدی یاخود
ان بنی الاعیان دیمکله اشارت ایدوبن اتا آنه بر قرنداشلرک جهتی
ترجیحندر زیرا آنلر اتا برا اولمقده بربرینه مساوی در پس بنو الاعیان
ترجیحی جهتی آنه بر اولمقدر کالاخ لاب وام اتا آنه بر قرنداشی کبی
او الاخت لاب وام یاخود اتا آنه بر قز قرنداشی کبی اذا صارت
عصبة مع البنت قچن اولا اتا آنه بر قز قرنداشی یاخود اتا آنه بر
قرنداشی میتک قزی ایله یاخود اوغلنک قزی ایله عصبه اولسه اولی
اولا اتا آنه بر قز قرنداشی یاخود قز قرنداشی میراث المعتق لایفرقه قرابتی
ایکی جهت ایله اولورد نحوه من الاخ لاب اتا بر قرنداشندن وابن الاخ
لاب ولعم دخی اتا آنه بر ار قرنداشی اوغلی اتا آنه سنک ایکی جهت ایله اولورد

لانهما وان استویا فی الدرجة
لکن الاول اقوی قرابة لکونه
قرابته من جهتین
منح

اولى ميراثه لكن لا يتقدم ابن الاخ لاب اتا بر ار قرنداشى اوغللرنده
بالكل كيم قرابتى ايكى جهت ايله اولان شول وقت ترجيح اولنور قرابتى بر جهت ايله
اولانه اوزرينه كيم انلر بطنده برابر اوله لر مثلا اولكر بطن اولده اولورسه
بوده دخى بطن اولده اوله اكر اول بطن ثانيده اولورسه بوده دخى بطن ثانيده اوله
اما فيجى بريسى بريسنه مخالف اولسه لر مثلا قرابتى بر جهت ايله اولان بطن اولده
اولسه ايكى جهت ايله اولان بطن ثانيده اولسه اتا بر ار قرنداشى اوغلى ايله
اتا انه بر ار قرنداشى اوغلنك اوغلى كبى اول وقت اعتبار قرب درجه يه اولور
قوت قرابته اولماز پس اول وقت اتا بر قرنداشى اوغلى ترجيح اولنور دخى نيجه كيم
اعتبار عصباتك اوغلانلرينك روسنده در اتالرينك روسنده دكلدر پس
اكر بر كيشى اولسه اتا انه بر عميسنك بر اوغلى قوسه بر دخى اتا انه بر عميسنك اون
اوغلى قوسه اول وقت تركه اون بر بولوك اولنور هر بر بولوكى بر اوغلنه ويرلور
ينه انجلين بر كيشى اولسه اتا انه بر ار قرنداشنك بر اوغلى قوسه بر دخى اتا انه
بر ار قرنداشنك بش اوغلى قوسه اول وقت تركه التى بولك اولنه التيسنه
ويرلور وكذلك الحكم دخى حكم بو قاعده ذكر اولنان كبيدر يعنى ترجيح
قرب درجه ايله در فيجى درجه ده مساوى اولسه اما فيجى درجه ده مساوى
اولسه ترجيح قوت قرابت ايله در في اعمام الميت ميتك عميلرندن ثم في اعمام
ابيه انندن صكره ميتك اتاسنك عميلرندن ثم في اعمام جده انندن صكره ميتك
دده سنك عميلرندن پس بنفسه عصبه اولنلرك اقربى ميتك اوغلى در انندن صكره
اوغلنك اوغليدر واكرچه سفلوا انندن صكره ميتك اتاسيدر انندن صكره اتا انه بر ار

قرنداشيدر ياخود اتا انه بر قز قرنداشيدر فيجى عصبه اولسه اول ميتك
قزى ايله بنده ائمه قتنده خلافا ابن عباسك انندن صكره ميتك اتا بر قرنداشيدر انندن صكره
ميتك اتا انه بر ار قرنداشنك اوغليدر انندن صكره اتا بر ار قرنداشنك اوغليدر
انندن صكره اول ايكيسنك اوغلانلريدر واكرچه سفلو انندن صكره ميتك اتا انه بر عميسيدر
انندن صكره اتا انه بر عميسنك اوغليدر انندن صكره اتا بر عميسيدر انندن صكره اتا بر
عميسنك اوغليدر انندن صكره اول ايكيسنك اوغلانلريدر واكرچه سفلو انندن
صكره ميتك اتاسنك اتا انه بر عميسيدر انندن صكره اتا بر عميسيدر انندن صكره اول ايكيسنك
اوغلانلريدر واكرچه سفلو انندن صكره ميتك دده سنك اتا انه بر عميسيدر انندن
صكره اتا بر عميسيدر انندن صكره اتا انه بر عميسنك اوغليدر انندن صكره اتا بر
عميسنك اوغليدر انندن صكره اول ايكيسنك اوغلانلريدر واكرچه سفلوا
واما العصبة بغيره دخى عصبات نسبيه نك ايكنجى قسمى عصبه بغيره در
اول عصبه هر عورتدر كيم اكا بنفسه عصبه در بر ار وعصبه سندن اولور وغيرى
عصبه اولورلر فاربع پس اول عصبه درت عورتدر من النوع شول كيم
عورتلردر كيم صاحب فرضلردر وهن اللاتى اول درت عورت كيم عصبه
بغيره در شول عورتلردر كيم فرضهن النصف انلرك سهملرى نصفدر
فيجى يالكوز اولسه لر والثلثان اذا انلرك سهملرى ثلثاندر فيجى ايكى
زياده اولسه لر بو كلام احترازيدر بو درت عورتدن باقى قلان عورتلردن
كيم انلر دخى صاحب فرضدر لكن سهملرى بو درت دكلدر نيتكيم فصول سابقه ده
ذكر اولندى يصرن عصبة باخواتهن اول درت عورت عصبه اولورلر

آن قرنداشلری شبیهی کیم آنلر اصلنده عصبه لردر کما ذکرنا شمدی بز اول درت
عورتلر عصبه اولدوغنی ذکر ایدرک فی حالاتهن اول درت عورتلر کیم حاللرن
بیان ایتدوکمز کیم اول درت عورتک برکسی بنت صلبیه کیم اول عصبه اولور
ابن صلب ایله ایکنجیسی بنت ابنه کیم اول عصبه اولور ابن ابن ایله یاخود ابن
ابن ابن ایله وان سفل تتمه کیم تشبیب بناتده بیان ایتدک اوچنجیسی اخت
لاب وام دیدکیم اول عصبه اولور اخ لاب وام ایله دردنجیسی اخت لاب
اول عصبه اولور اخ لاب ایله ومن لا فرض لها من الاناث ذی عورتلردن
شول عورت کیم آنوک ایچون شرعده سهم تقدیر اولنمامشدر واخوها
عصبة حال بو جهدر کیم اول عورتکه ارقرنداشلری عصبه در لا تصیر عصبة باخیها
اول عورتکه ارقرنداشیله عورت عصبه اولماز کالعم والعمة میتک
آناسنک ارقرنداشیله قزقرنداشلری کیم کرک آنا آنابر اولسون کرک آنابر اولسون
المال کله للعم مالک کلیسی عمی ایچوندر زیرا اول عصبه در دون العمة عمه یه
دکلدر زیرا اول ذوی الارحامندندر عصبه آنوک اوزرینه مقدمدر
حکم ایچلیدر یعنی جمع اولسه میتک ارقرنداشنک قزی ارقرنداشنک اوغلیله
پس مالک کلیسی ارقرنداشنک اوغلنه ویریلور قزینه نسنه ویریلمز واما العصبة
مع غیره دخی عصبات نسبیه نک اوچنجی قسمی عصبه مع غیره در فکل
انثی یعنی اول عصبه عورتلر ایلم صاحب فرضه تصیر عصبة اول
عورتدر یا الکون کندوسی عصبه اولور معاده اولدوغی حالده مع انثی
اخری بر عورتله کیم اول عصبه کلدیکی صاحب فرضه کالاخت میتک

قزقرنداشی کبی کرک آنا آنابر اولسون کرک آنابر اولسون یعنی جمع اولسه مع
البنت میتک قزی ایله یاخود اوغلنک قزی ایله خلافیجه آنابر قزقرنداشک
زیرا اول میتک قزی ایله ساقط اولور کما ذکرنا شمدی کیم بز آنی ذکر ایتدک
واجعلوا الاخوات مع البنات عصبة دیدوکی یرده مثلا برکشی اولسه
آنا آنابر یاخود آنابر قزقرنداشی قویسه کرک اوغلی قویسون دخی صلب قزینی
یاخود اوغلونک قزین قوسه اول وقت قزینه یاخود اوغلی قزینه فرض جهتیله نصف
ویریلور باقی قلانی قزقرنداشنه ویریلور عصبه جهتی ایله پس اول قز
قرنداشی عصبه اولور میتک قزینه یاخود اوغلونک قزینه مقارن اولدوغی
لکن اول قز عصبه اولماز ایلا اولسه عصبه بغیره ایله عصبه مع غیره ارالرنده
فرق ظاهر اولدی زیرا اول کلیده غیری آنوک ایله عصبه اولور خلافیجه
تا بنجنک چونکه مصنف عصبات نسبیه نک بیاننده فارغ اولدی شروع
ایتدیکیم عصبه سببیه بیان قلدی پس ایتدی آخر العصبات عصبه لرک
آخری کیم آنلرک آشغه عصبه اولیه مولی العتاقة قولین یاخود خلایقی
آزاد ایلین مولی دیر مصنف آخر العصبات دیمکله اشارت ایتدی
بو مسئله یه کیم یعنی عصبه نسبیه ایله عصبه سببیه جمع اولسه آزاد
اولمش قولک اوغلی ایله افندیسی کبی عصبه نسبیه مقدم اولنور
ثم عصبته آنلرک صکره مولانک عتاقک عصبه سینه علی الترتیب
الذی ذکرنا شول ترتیب اوزره کیم عصبات نسبیه ده ذکر ایتدک
یعنی عصبات الذکور آزاد اولان قولی آزاد ایلیی اولمسه آزاد ایلینک

اوغلی در آنڭ صکره اوغلنڭ اوغلی چوق آن سفل آنڭ صکره اناسیله اتاسی
صکره دده‌سی آنڭ صکره افندیسنڭ اتاسی برادر قرنداشی آنڭ صکره اتا بر
ار قرنداشی در نته‌کیم عصبات نسبیه‌ده بیان ایتدککه لقوله عم زبراهیم
بیغمبرم اتدی الولاء لحمة كلحمة النسب ولاء وصلتیله نسب وصلتی کبی
دیدی آنوکیچون نته‌کیم ولانسب کبی سبب اولدی استحقاق ارثه زیرا
نته‌کیم اناسبیله اوغلنڭ حیاتنه انجلینی مولی سببیله آزاد ایتدوکی
قولڭ حیوتنه حکما زیرا قول مادامکه آزاد اولمیه محجور اولور نیجه دیرلر
شرعیده پس ولی تصرفاتده اول قول اولی متولی سنه چون محجور اول
قولی افندیسی آزاد ایلسه تصرفاتی نافذ اولور اوگی ایکی دیرلیشی کبی اولور
پس مولاتیه الکا سبب اولور اتا اوغلنڭ حیوتنه سبب اولدوغی بوسوزدن
معلوم اولدیکه عصبه نسبیه‌ده مراد عصبه بنفسه در ایچون عصبه بغیره دخی
عصبه مع غیره دکلدر ولاشیئ دامچی نسنه ویرمک یوقدر فلا ماکند
للاناث عورتلر ایچون من ورثة المعتق آزاد ایدیجی مولانڭ وارثلرندن
یعنی بر آزاد اولنمش قول یاخود جاریه افندیسنڭ هم اوغلی هم قزی قوی
یاخود افندیسنڭ هم ار قرنداشی هم قز قرنداشی قوسه مالک کلیسین ار ویررلر
قزه نسنه ویرمزلر لقوله علیه السلام بیغمبرم بیوردی کیم لیس للنساء بوقدر
عورتلر ایچون هیچ بر نسنه من الولاء آزاد اولنمش اسیر ترکه ترک ایتدیکی
مالدن الا ما اعتقن الا شول اسیرکه مالی وارثی کیم عورت آنی کندو
مالندن آزاد ایلکی مثلا بر عورت اسیرینی آزاد ایلسه او اسیری بیچکر

مالنی اول عورت آلور اگر اول عورت اولسه اول عورتڭ عصبه‌لری
آلورلر شول ترتیب اوزره کیم ذکر ایتدک بلکل کیم بو حدیثده بیغمبرم ماکی
من معناسنه استعمال ایتمشدر مجازا یاخود عبیدی بهایم کبی بازارلوده صاتلد
یاخود میت منزله‌سنه اولور وغی ایچون مجازا انی الحاق ایتمشدر وی اعتقولد
عدایتمشدر دلیل اکه کیم اول قول آزاد اولمقدن صکره من لعظیله تعبیر
ایتدی او اعتقوا من اعتقن دیدی یاخود نسا ایچون وارد در آزاد ایتدوکی
اسیرک اوته آزاد ایتدوکنڭ ولاسی وار در مثلا بر عورت اسیرینی آزاد
ایلسه اول اسیر دخی آزاد اولمقدن صکره بر اسیر آلوب آزاد ایلسه اول
عورتڭ آزاد ایتدوکی اسیر اولسه آندن اسیرینڭ آزاد ایلدوکی اسیر
اولسه مالنی اول عورت آلور او کاتبن یاخود نسا ایچون کتابته کسردوکی
اسیرینڭ ولاسی واردر مثلا بر عورت اسیرندن بیک اقچه کتابته
کسسه بدل کتابتی آلوب اول اسیر آزاد اولسه آندن صکره اولسه مالنی
اول عورت آلور او کاتب من کاتبن یاخود نسا ایچون واردر کتابته
کسردوکی اسیرینڭ اوته بر کتابته کسردوکنڭ ولاسی واردر مثلا بر عورت
اسیرینه کتابته کسسه اول اسیر بدل کتابتی ادا ایتدوکدن صکره اول دخی
بر اسیر آلوب کتابته کسسه اول دخی بدل کتابتی ادا ایدوب آزاد اولدقدن
صکره اول عورتڭ مکاتبی اولسه آندن مکاتبنڭ مکاتبی اولسه مالنی اول
عورت آلور او دبرن یاخود نسا ایچون وار در مدبر قلدوغنڭ ولاسی
مثلا بر عورت اسیرینه ایتسه بن اولدکدنصکره سن مالمدن آزادسن دیسه

حیاتنه نسخه
حیوتنه نسخه اصح
بیغمبرم بیوردوکنده

آنلر صكره اولسه عورت مرتده اولسه دار الحربه كيرسه دخي قاضي آنوك لحوقنه
حكم ايلسه اول عورتك مدبري آزاد اولور زيرا ارتداد موت حكمنده در
آنلر صكره تخي اول عورت مسلمان اولوب بنه دار الاسلامه كلسه صكره اول عورتك
مدبري اولسه آنوك مالني اول عورت آلور اوده ثم من دبرته ياخود
نسا ايچون وارسه مدبر قلدوغي اسيرينك اوغلي بر مدبر قلدوغنك ولاسي
مثلا اول عورتك مدبري آزاد اولدوغندن صكره بر اسيري آلوب مدبر قلسه
آنلر صكره مدبر قلان اولسه آنلر صكره اول عورتك مدبرينك بري اولسه
آنوك مالني اول عورت آلور اوجر فلاء معتقهن ياخود شول نسنه وارسه
ولاده نسا ايچون كيم اول عورتك آزادلو قولي جر ايدوب كندي طرفنه
چكدي مثلا بر عورت قولنه بر كوكنك آزاد اولمش جاريه سي جفتلنده
اولوب اكيسندن حاصل اولان ولدك ولاسي آنه سنك اولور اناسنك اولان
تخي آنه سي اولسه آنه سنك اوقندن يسنك اولور ماداما كه اول عورت قولني
آزاد ايمنه زيرا الولد امه تابعدر حريتده دخي رقيتده تخي اول عورت
قولني آزاد ايلسه اول قول ولدينك ولاسي جانب ابه قوي اولور ايچون
آنه طرفندن منع ايدوب كندو طرفنه چكوب بس اول قول آزاد اولدقده صكره اولسه
آنلر صكره اول ولد اولسه اول ولدك مالني اول عورت آلور او معتق
معتقهن ياخود شول نسنه وارسه ولاده نسا ايچون كيم آني اول عورتك
آزادلو قولنك آزادلو قولي كندو طرفنه چكدي مثلا اول آزادلو قولك قولني
بر كوكنك آزادلو جاريه سي جفتلنده اولوب ايكيسنك ولدي حاصل اولسه اول

آزاد

آزاد قولنه وقت قولني آزاد ايلسه اول ولدك ولاسي آنه طرفندن منع ايدوب
كندو طرفنه چكر تخي اول ايكي آزادلو قول اولسه آنلر صكره اول ولد اولسه
اول ولدك مالني اول عورت آلور ولو ترك دخي اكر اول آزادلو قول اولوب
ترك ايلسه ابا المعتق وابنه كندوني آزاد ايلين كشينك هم اتاسين هم
اوغلني عند ابي يوسف ابو يوسف قتنده سدس الولاء ترك ايتدوكي
مالك سدسي للاب اتا ايچوندر والباقي دخي باقيسي للابن اوغلي ايچوندر
بس ابو يوسف ولاني معتقك تركه سنه قياس ايتدي مثلا بر كشي اولسه
هم اتاسين هم اوغلني ترك ايلسه نته كيم مالك سدسي اتاسنه وير يلور باقيسي اوغلنه
وير يلور بو دخي ايجلي در ديدي خلافا لهما ايكيسنك اول ايكيسي قتنده
ولا تركه بر قياكاولنماز اتا ابن ايله قابلحق اتانك نصيبي سدس در فرض
جهتيله ولاحق محض عصوبتدر اتانك انده حقي يوقدر دخي حق اولدوغي
نقل بحمد اوغل عصوبتده اتاسي اوزرينه مقدمدر بس بو ايكي امام قتنده
ولانك كليسني ابن آلور اتا آنده نسنه المازو لو ترك ابن المعتق وجده
دخي اكر ميت كندوني آزاد ايلينك هم اوغلني هم دده سني ترك ايلسه الولاء
كله ولانك كليسي للابن اوغل ايچوندر بالاتفاق بجميع ائمه قتنده اما
امامين قتنده ابن ايچون اولدوغي ظاهر در زيرا ايشك اتاسي ايله ولا
ابنك اولمغه دده كيم بر جهتده جراقدر بالظاهر الاولى ابنك اولور اما
ابو يوسف قتنده ولا ابن ايچوندر اوده قتنده ايله ميت ارالرنده
واسطه وارده دده سي ابن آنده اقربدر اما مولانك هم جده هم ارقرنداشي

لانه ليس بباب الولاء الحكم
وتفصيله
في البسيط منه

ترك ايتسه ولانك كلیسی جده ایچوندر ابو ح قتنده خلافا امامینك امامینی قتنده

مال ولانی ایکیسی برابر اولشورلر دخی مولاسنك اوغلنك اوغلی ترك ایتسه

دده سیله ظاهر بودر که ابو یوسف قتنده دخی ولا اوغلنك اوغلی ایچوندر

زیرا ابن ابنك ابنه مشابهتی ارثقدر جدك ابنه مشابهتی تعلق اتوك ایچوندر کیم

قونداشلرك دکلیسی ابن ابن المحجوب اولورلر اتفاقی اما جد المحجوب

اولمقدن خلاف واردر و نجی دخی مولاسنك اوغلی ترك ایلسه واولمولا

اوته بر اوغلنك اوغلی ترك ایتسه یا خود مولاسنك اوغلنك اوغلی ترك

ایتسه واول مولانك اوته بر اوغلنك اوغلنك اوغلی ترك ایتسه ولا

مولانك برینده ده اقرب اولانكدر یعنی بو حالی بلسك بلکل کیم مصنف

ولو ترك ابا المعتق وابنه دیدوکی تفریع درصدر کتابدن ثم عصبته دیدو کینه

دخی بو مسئله ده یخیدر شول مسئله نك کیم آندن جد اب کبی دکلدر سول

اکر دیرسك مصنفه ایچون یالکوز ابو یوسف قولنی ذکر ایتدی امامینی قولنی

بله ذکر ایتدی یا خود چونکه یالکوز ذکر ایتدی نه ایچون یالکوز امامینی قولنی ذکر

ایتدی جواب ابو یوسف که امامین قولنی بله ذکر ایتدی نطو یلدن قاچوب دخی

ابو یوسف قولنی ذکر اتکدر امامینك خلافی فهم اولنور دخی ایچون دخی امامین

قولنی ذکر اتکدر ابو یوسفك خلافی فهم اولنور دخی ایچون ابو یوسف قولنی کیم

ایتدی سول اکر دیرسك مصنف نه ایچون ایلكی مسئله ده ابنی تقدیم ایتدی

مع هذا اوکلی مسئله ده ابو ثانی تنقیص ایتدی جواب برابینه اشارت

ایدوبن ذکر دمکی ترتیب ایله حلمه کی ترتیب اوزرینه یز را چونکه ابنك عصبی

مثال بقیه‌سی بیان

اوغ

الرحم بالفتح اسم لمكان تخلق الولد ثم سمیت به القرابة من جهة الولادة

الرحم فی الاصل منبت الولد فی البطن ثم سمیت به القرابة وجهة

الولادة والله تعالی اعلم اجری

اوکلی مسئله ده ابنك عصبی اوزرینه مقدم اولدیغی ابو یوسف قتنده شول

سببدندر کیم ابنك سهمی فرضیتی جهتیله آلمیز باتنسی عصبتی جهتیله ابنه و برلمز آنوك

ایچون اوکلی مسئله ده ابنی ابن اوزرینه تقدیم ایتدی ولو ترك ابا المعتق

وابنه دیدی دخی چونکه ابن جد اوزرینه مقدمدر اولدیغی ایلكی مسئله ده اتفاقی

انوك ایچون ابنی جد اوزرینه تقدیم ایتدی و لو ترك ابن المعتق وجده دیدی

ومن ملك دخی بر کیمسه کیم مالك اولدی اسباب ملکدن بر سبب ایله شرا کبی

دخی هبه کبی دخی ارث کبی ذا رحم محرمنه مالك اولدی کیم محرم منه آنی

اول حجقتلنمك حرام اولدر عتق علیه اول مملوك آزاد اولدی مالك اولانك

حصینك اوزرینه کرك اول مالك عتقنه راضی اولسون کرك اولماسون

وولاؤه دخی اول مملوکك مالی لهکه کمك اوزرینه آزاد اولدیسه انوك ایچوندر

بلکل کیم کشینك اقرباسی بش اقسام اوزرینه در برقسمی اولدر کیم رحم اولدر

محرم اولمیه یعنی خصم اولمیه لکن آنی چقتلنمك حرام اولمیه اقرباسنده

اوغلنك کبی دخی قرنداشنك اوغللری کبی نجی اولکشنی بو نلرك

مالك اولسه اتفاقی آزاد اولمزلر برقسمی دخی اولدر کیم محرم اولمه لکن رحم

اولمیه یعنی آنی چقتلنمك حرام اوله ولی آنکله خصم اولمیه رضاعی آنه کبی

کبی دخی رضاعی قرنداشلر کبی دخی رضاعی عمه کبی دخی رضاعی

خاله لر کبی دخی اناسی جماع ایتدوکی عورت کبی دخی اوغلونك نکاح

ایتدوکی عورت کبی اکرچه جماع ایتمیه بو نلرده دخی مالك اولانلر اوزرینه آزاد

اولمازلر برقسمی دخی اولدر کیم هم رحم اوله هم محرم اوله یعنی هم خصم اوله

هم آنی جهتلنک حرام اولمسی بو قسم ایکی نوع اوزرینه دربر نوعی اولدرکیم
آنلرک حصولی ولادت ایله اوله کندو اوغلنلری کبی یعنی اسناعی کبنه بسر
کنسون یاخود اتالری آنه لری کبی نقدیه بوقاروکیده کنسون آنلر مالکلرینک
اوزرینه آزاد اولدیلر اتفاقی ایکنجی نوعی اولدرکیم آنلرک قرابتلری ولادت ایله
اولمیه قرنداشلر کبی دخی عمه لر کبی دخی خاله لر کبی آنلر دخی مالکلرینک اوزرینه
آزاد اولورلر بزم ائمه مزدن خلافا للشافعی لکن آنلری جهتلرنک حرامدر
اتفاقی هیچ سنی بو مذکوراتی بلسک بلورسنکه مصنفک ذو رحم محرم ایله
قید ایتدوکینک فایده سی کندن ثلث بنات شول اوچ قزلردرکیم بری بیوک بری
کوچک بری اورته یاشلودر مکر اتالری اسیر اولمش ایدی دیلدیکیم
اتالرنی صاتون آلدیلر للکبری ثلثون دینارا بیوک قز اوتوز دینار ویردی
ایدی للصغری عشرون دینارا دخی کوچک قز یکرمی فلوریسی ویردی
اما اورتانجه قز بو نسنه ویرمدی ایدی فاشتروا اباهما بالخمسین یعنی
ایکی قز التی دینار ویروب اتالرین صاتون آلدیلر اتوک لیجون بو مسئله دیناریه
دیرلر چونکه اول ایکی قز اتالرینه مالک اولدیلر اتالری آنلرک اوزرینه آزاد اولدی
آندن صکره مال قزلری ثم مات الاب آندن صکره اتالری اولدی وترک ثلثین
دخی مال ترک ایلدی فالثلثان بس اول ترکه اوتوزکی مالک ثلثانی
تقسیم اولنور بینهن اول اوچ قزلرینه اثلاثا یعنی اوچلری دخی خالص
یعنی اول ثلثان اوچ بولک قلنور هر بر بولک بر قزه ویرلور بالفرض
حصتی ایله والباقی دخی اول ثلثان باقی قلان ثلث تقسیم اولنور

بین مشتریتی الاب اول اتالرین صاتون آلان ایکی قزلرینه اخماسا
خمسلر اولر وهی حالده یعنی اول ثلثان باقی قلان مال بش بولک قلنور
تقسیم اولنور بالولاء ولا جهة لها الا الثلث اخماسه للکبری اول بشن بولکک
اوچ بولکی بیوک قزه ویرلور وخمساه للصغری دخی ایکی بولکی
کوچک قزه ویرلور اما اورتانجه قزه نسنه ویرلمز آنکچون اتاسنی صاتون
آلمدی فیجعل وتصح من خمسة واربعین دخی بو مسئله قرق بشدن تصحیح اولنور
بالجمله کیم بو مسئله نک معرفتنده طریق اولدرکیم نظر ایدرز کوره وز اول
ایکی قزک ویردکی دینارلرینه ارلرنده استقامت می وار یاخود توافقمی
یاخود مباینه می وار اکر ایکیسی ارلرنده استقامت اولورسه مسئله عصبات روسندن
قلنور نتیجه کیم اول ایکی قزک هر بریسی لیجون یکرمی دینار اولسه دخی اکر ایکیسی
ارلرنده مباینه اولورسه کلیه عصبه تقدیر اولنور اکر ایکیسی ارلرنده موافقت
اولورسه آنلرک وفقلری عصبه تقدیر اولنور هیچ سنی بو قاعده بلسک برایله
اول ایکی قزک ویردوکی اوتوز دینار ایله یکرمی دینار ارلرنده موافقه
عشریه واحده در زیرا ایکیسینک عشری ایکی در واوتوزک اوچدر ایله اولسه
التی نک عشری کیم بش در بش عصبه تقدیر اولنور فرض ایتکیم اول قزلرک
اناسی اولدی اوچ قزلره ثلثانی دخی بش عصبه نک قوتی مسئله مزده
ثلثان وار دخی ما بقی وار ایکن اولسه اصل مسئله اوچدن در ثلثان ایکی
ویردک بنات نک دوسی اوچ ایکی ایله اوچ رؤس ارلرنده مباینه وار
دخی ایکی طایفه یه کسر وار کیم بر طایفه بناتدر بر طایفه عصبه در بس اکا

عصبات در

اوچی موقوف فلکده دخی باقی مسئله برده. بر در ویردک عصبا عصبات
دوسی بشدر ایلا بشی ارسندن مباینه وار بشی دخی موقوف قلدن دنت
صکره نظر ایتدک بشی موقوفنا ٥ ارسنده کیم اوچ ایلا بشده کیم بلور
احوال اربعه‌دن ٥ ماثله وار مداخله وار موافقه وار مباینه وار
کوردک ایکیسی ارسنده مباینه وار بشی اوچ وفق حکمنده اولدی ضرب ایلدک
موقوف اولک کلیسی کیم اوچدر موقوفنانک کلیسنه کیم بشدر بس اون
اوردوق اون بش اولدی اولکه در بشی اصل مسئله‌یه اوردوق کیم اوچدر
قرق بش اولدی بس بو مسئله قرق بشدن تصحیح اولنور بو عملدن برده
اوچ نسنه ظاهر اولدی اصل مسئله‌یی بلدک اوچدر مضروبنی بلدک
اون بشدر ٥ مبلغی بلدک قرق بشدر برم تصحیح ایکی عمل دخی قالدی بری
اولدرکیم بلوه ورثه حاصل اولوب هر فریقه بری اولدرکیم بلوه ورثه حاصل اولوب
هر فریقک فردنه اولیکی [illegible] طریقی اولدرکیم بز ابتدن بناتک سهامی ایکی در ایکی
مضروبه اوردوق کیم اون بشدر اوتوز اولدی ویردک بناته دخی عصبانک
سهمی بر در اون بشه اوردوق اون بش اولدی ویردک عصباته ایکنجی
طریقی اولدرکیم بز ابتدن بناتک سهامی ایکی در وسی اوچ ایکی اوچده ثلثی
دورت نسنه طوتر بز دخی ثلثی مضروبه اوردوق مضروب اون بش ثلثان اون
بشدر اول اوچ قزکه هر بریته اون سهم ویردک دخی عصبانک سهمی بردر وسی
بردر بشده خمسی دورت نسنه طوتر بز دخی خمسی مضروبه اوردوق مضروب اون بش
خمسی اوچ هر بر عصبیه اوچ سهم ویردک آندن صکره عصبانک سهامنک

اوچ حصه‌سی کیم اون بشدر طقوز سهم درت قزه ویردک کیم اوتوز
دینار در ویردی اوچ سهم دخی انکا فرض جهتیله ویردک ایدی بس اول
قزک مجموع سهامی اون طقوز سهم اولدی دخی باقی قالان ایکی حصه‌سی کیم آلتی سهمدر
شول قزه ویردک کیم یکرمی دینار ویردی اوچ سهم دخی انکا فرض جهتیله ویرمشدک
ایدی بس اول قزک مجموع سهامی اون آلتی اولدی اون کیم دخی اون ایکی
قزه ویرمشدک ایدی مجموع سهامی قرق بش اولدی **باب الحجب** بو باب
حجبی بلدیرر چونکه مصنف فارغ اولدی اصحاب فرایضک دخی عصباتک
احوالنی بیانندن شروع ایتدی کیم تصحیح مسائل بیاننه قلدی چونکه تصحیح
مسائل موقوف اولدی حجبی بلمکه دخی خارج فرضی بلمکه دخی ایکی عدد اولان
اولان مناسبتی بلمکه بس واردی آنی تقدیم ایلدی کیم باب کیمی فصل ایلدی
تحصیلی آسان اوله تاقدن اورتی بس حجب لغتده منع معناسنه در پرده‌یه
دخی حجاب بو کلاری نظرده ٥ منع ایتدوکیچون امّا اصطلاحده ارثه اهل اولان
کشینی ارثدن منع ایتمکه دیرلر مثلا زید بکری ارثک کلیسندن یاخود بعضندن
منع ایتمککه بر حیثیت ایله کیم اکر زید دکل ایسه بکر وارث اولوردی الحجب علی
نوعین حجب ایکی نوعدر حجب نقصان بر نوعی حجب نقصاندر وهو
حجب نقصان حجب من سهم الی سهم وارثی اعلی نصیبندن منع ایدوب
ادنی نصیبه انتقال ایتمکدر وذلک لخمسة نفر بش
نفس ایچوندر [illegible] بری زوج ایچوندر بری زوجه ایچوندر امّا زوج
ایچون ایدوکی زیرا عورتک ولدی یا ولد الابن یاخود اوغلنک ولدی قالسه اول

ولدوغى نصفدن حجب ايلمز بعد البنت اما زوج ايچون ايدكى بزر ارككده
قالسه ياخود اوغلنك ولدى قالسه اولدوغى وجه ربعدن حجب ايدر
ثمنه البنت والام برى داخى آنه ايچون بزراقچى ميتك ولدى قالسه ياخود اوغلنك
ولدى قالسه ياخود ايكى قرنداشى قالسه آنلر ميتك آنه سنى ثلثدن سدسه حجب ايدر
سدسه المتوفى وبنت الابن برى دخى ميتك اوغلنك قزى ايچوندر زيرا سدس التكملة بياه
ميتك بر صلبيه قزى قالسه اوغلنك قزى اول صلبيه قز نصفى آلور اوغلنك
قزى بر اولورسه ياخود ثلثانك اكرده زياده اولورسه حجب ايدر سدسه
البنت والاخت لاب برى دخى ميتك اتا بر قرنداشى ايچوندر زيرا اگر ميتك
اتا آنه بر قز قرنداشى قالسه اتا بر قز قرنداشى نصفدن اكر بر اولورسه ياخود ثلثاندن
اكرده زياده اولورسه حجب ايدوب سدسه البنت وقد مر بيانه بتحقيق
اول حجب نقصانك بيانى كچدى صدد كتابدن و حجب حرمان دخى حجبك ايكنجى
نوعى حجب حرماندر يعنى بر وجهله منع ايتمكيدر اول ممنوع اولان كمسنه بالكليه
ارثدن محروم اولور تركه ده بر حصه الماز و الورثه فيه دخى وارثلر او حجب
حرمان حقنده فريقان ايكى بلوكدر فريق بر بلوكى لا يحجبون ارثدن
ممنوع اولمزلر بحال هيچ بر حالده البته هركز وهم ستة دخى انلر التى
نفسدر اوچى ارككدر و اوچى عورتلردر اما ارككلردندر الابن
ميتك اوغلى در زيرا دائم عصبه اولور والاب دخى ميتك اتاسيدر زيرا
دائم انوكيچون يا سدس ياخود عصبيت ياخود ايكيسى بله وار در والزوج دخى
ميتك اريسيدر دائم انوكيچون يا نصف وار در ياخود ربع وار در والبنت

دخى اولادوجه كه عورتلردندر برى ميتك قريبه سيدر انوك ايچون يا نصف
ياخود ثلثان ياخود عصبيت وار در والام برى دخى ميتك آنه سيدر زيرا
دائم انوكيچون سدس وار در ياخود ثلث كل ياخود ثلث باقى وار در والزوجة
برى دخى ميتك عورتيدر زيرا دائم آنوكيچون يا ربع ياخود ثمن وار در بتكلمكيم
مصنف ابنى تقديم ايتدى ترتيب حالده اب اوزرينه زيرا ابن ميتك جزئيدر
اب اصلدر جزء ايسه مقدمدر اصل اوزرينه دخى ابى تقديم ايتدى زوج اوزرينه
زيرا ابك قرابتى نسبيهدر زوجك قرابتى سببيدر نسبى اوزرينه مقدمدر
ترتيب بنتى في ترتيب بر حال اوزرينه قياس ايله سوكلكرا ابنه كه بو آلتى طائفه بر حجر
ايله فريق اولورلر حجب حرماندن هذا بونلر هيچ بر حالده محجوب اولمزلر حجب
حرماندن ايله جواب برابنر فيه ده كه ضمير راجعدر حجب حرمانه مضافا تقديرى
اونلر بنز ديكدر اولورلركيم ورثه ايكى بلوكدر حجب حرمانك حقنده حكم عامدر
محجوب اولنه دخى اولورلر وفريق دخى بر بلوكى وديرلر ده بريوقت
ميراث الورلر بحال بر حالده يعنى شول حالده الورلركيم اورتهده شول كيمسه كيم
وارثك قرابتى ميته اوكيمسه سببيله واصل اولمش جدكبى وارث اولور
يعنى اب اولمسه دخى ابن ابن كبى اول وارث اولور يعنى ابن صلب اولمسه
ويحجبون دخى منع اولنر ممنوع اولورلر في حال بر حالده يعنى شول حالده
محجوب اولورلركيم اوله شول كيمسه كيم وارثك قرابتى ميته انوك سببيله واصل
اولمش جدكبى محجوب اولورلر يعنى اب اولسه دخى ابن ابن كبى محجوب اولور
يعنى ابن صلب اولسه وهذا دخى ترتيب يعنى ورثه نك بر حالده وارث

اولوب برحالده محجوب اولور و بو مبنی علی اصلین ایکی اصل اوزرینه بنا اولنمشدر
احدهما اولا ایکی اصلک برنسی وهو اولا اصل اون کل من یدلی بشخص
کمسنه کیم قرابتی واصل اولوب اولشدر الی المیت اولیه بر شخص برکسی نک
واسطه سیله کیم اول مستحق ترکه یه لا یرث اول کیمسه میراث الماز مع وجود
ذلک الشخص اول کشی وار ایکن و یرث عند عدمه سوی اولاد الام
دخی میراث آلور اول شخص یوغ ایکن آنه بر قرنداشلردن غیری فانهم
بونلر اولا آنه بر قرنداشلر بونلر میراث آلورلر معها آنه ایله یعنی آنه بر قرنداشلر شلر
آنه لری واسطه سیله اولشورلر مع هذا آنه لر ایله محجوب اولمازلر بلکه میراث
آلورلر لعدم استحقاقها جمیع الترکة اول آنه جمیع ترکه یه مستحق اولمدیغیچون
زیرا آنه نک نفسی معیننده جمیع ترکه یه مستحق دکل بخلاف فنجه بر اب کندو
حصتندن اوغلی اولسه واخوانی حجب ایدر ملکه جمیعسنه مستحق اولور عصبوت
ایله والثانی ایکنجی الاقرب فالاقرب یعنی میته قرابتی کامل اولان حجب ایدر
قرابتی ناقص اولانی دخی قرابتی ناقص اولان حجب ایدر قرابتی انقص اولانی
کما ذکرنا فی العصبات نته کیم بز عصباتده ذکر ایلدک اوغلی اولادی میراثده
میتک جزئیدر آتانک اصلی جزئیدر آتانک اصلی اتاسیدیر دیو کاه تقریردک پس
مسائل حجبک تخریجی اصل اول اوزرینه مثلا میتک ابنی حجب ایدر کندو نک
اولادندن دخی میتک اتاسی حجب ایدر اجدادندن دخی جداتی کیم کندو قبیلندن
اوله لر آنه قبیلندن اولیه لر دخی قرنداشلری دخی میتک آتاسی حجب ایدر جداتی
دخی اتا انه بر قرنداشلر دخی اتا بر قرنداشلر حجب ایدر کندو نک اوغلنلرینی

سو مسئله حجب

دخی اعمام حجب ایدر اوغلانلرینی اما مسائل حجبک تخریجی ایکنجی اصل اوزرینه
مثلا میتک اوغلی حجب ایدر اتا بر اوغلنک اوغلنلرینی و دخی میتک اوغلی
صلب قزی حجب ایدر اوغلنک قزلرینی دخی میتک آناسی حجب ایدر اتا قبیلندن
اولوصدن جداتی دخی اتا آنه بر قرنداشی حجب ایدر اتا آنه بر قرنداشنک
اوغلنلرین دخی میتک اعمامی حجب ایدر اتاسنک اعمامنی دخی دده سینک
اعمامنی دخی اتا آنه بر عمه سی حجب ایدر اتا بر عملرک اوغلنلرین دخی اتا بر عمم
حجب ایدر اتا آنه بر عمنک اوغلنلرین دخی میتک اوغلی دخی قزی حجب ایدر
آنه بر قرنداشلری ار اولسونلر قز اولسونلر بونلرک جمیعسنده علت قرب
حقیقی بولنمز و یحجبونه دخی اتا آنه بر قرنداشی حجب ایدر اتا بر قرنداشلرینی دخی
دخی اتا آنه بر ایکی قرنداشی حجب ایدر اتا بر قرنداشلری دخی میتک اتاسی دخی
دده سی حجب ایدر آنه بر قرنداشلری دخی میتک اوغلی حجب ایدر اتفاقی دخی
دده سی حجب ایدر ابو حنیفه قتنده اتا آنه بر قرنداشلری دخی اتا بر قرنداشلری شلری
جمیعسنده علت قرب حکمی بولنمز وغیرده دخی بو مذکورلرک بلکه
بلکه اصل ثانی اصلی اولنور اعم در مطلقا زیرا بونلر کیم لرشود
سببیله اولر لازم دکلدر کیم آنه واسطه بولنه وار ذکر ایلدکمز بیکن
المحروم میراثدن محروم اولان کشی لا یحجب عندنا حجب ایدر بولرلی حجب
ایتمز حجب حرمان نه حجب نقصان بزم ائمه مز قتنده و عند ابن مسعود دخی ابن
مسعود قتنده یحجب والمحروم حجب ایدر حجب النقصان حجب نقصانله
حجب ایدر حجب حرمانله حجب ایتمز المحروم آنوک قتنده موصوفه ایکی صفتله

اول ايكي صنفك بري قرابتده مّيته بريدخي محروم ومّيتده پس قرابته نظر
حجب ايله حجب نقصانه محروم ومّيته نظر حجب ايله حجب حرمانه اما بزم ائمه فتنده
محرومك اهليتي ارثدن بر ايله اولمشدر كيسنه كيم اهليتي اوليه انك حكمي ميت ويدر
حكمده پس انكور اولغي يوقلغي كبي در دخي اجماع منعقد در شو يكه اوزرينه كيم
نجي ميتك ابي كافر اولسه يا خود قول اولسه جملة ميراث ويره لر
كانه كان كافر كبي والقاتل دخي موريثي ناحق بره اولدرن كبي وكذا رقيق
دخي قول كبي مختلف الدار دخي بونلر كبيدر محجوب كيشي اولسه محروم اولغي
نور كا اولسه دخي اتا بر ار قرنداشي تركانسه بزم ائمه فتنده اول محروم
ابن ميتك عورتني ربعدن ثمنه الغريكه اول عورت ربع آلور محروم ويك
وجودي عدم منزلسنده اولور اما ابن مسعود فتنده اول عورت
ثمن آلور ربع آلماز زيرا ابن حقيقة موجود در لكن ابن مسعود فتنده اول
ابن محروم ميتك قرنداشن عصوبتدن حجب ايتمز نته كيم بزم ائمه فتنده حجب
ايتمز والمحجوب دخي ميراثدن ممنوع اولانكشي محجوب وارث اولك
كشي حجب ايله حجب حرمانه اولسون حجب نقصانه اولسون بالاتفاق همه
بزم ائمه فتنده هم ابن مسعود فتنده يعني كيم محروم ايله محجوب ارالرنده
فرق اولديكيم محروم ارث اهليتندن مسلوب در پس انوك وجودي عدم
منزلسنده در خلافه محجوب كبي زيرا المحجوب اهليتي باقيدر كيمي وارث عارض
سبيله ناهل اولمشدر كيم اول عارض كيدرسه اولدي وارث بولنقدر
كالاثنين ايكي قرنداشي كبي من الاخوة والاخوات ميتك ار قرنداشيله

قز قرنداشلرندن فصاعداً يعني اول قرنداشلر ايكي ويا زياده اولورو عمي
حالدن يعني برابردر حكمده كرك اول قرنداشلر ايكي اولسون كرك ايكيدن زياده
اولسون من اي جهة كانا يعني هر جهتدن كركر اولسون اول ايكي قرنداش
يعني كركسه انا انه بر اولسون كركسه آنه بر اولسون لا يرثان مع الاب
اول ايكي قرنداش ميتك اناسي وجوديله محجوب اولوب ميراث الماز لار
نته كيم يوقاروده بيان ايتدكو لكن يحجبان الام يعني اول ايكي محجوب
قرنداشلر ام حجب نقصانله حجب ايدرلر من الثلث الى السدس ثلث كلدن
منع ايدروب سدسه التورلر بيلكل كيم مصنف حجب نقصانك مثالن ذكر
ايتدي حجب حرمانك مثالن ذكر ايتمدي اعتماد ايدروب حجر انكر اولالنه
ذكر ايتدي وكنه انوك مثالي بودر يعني بر كشي اولسه اناسنك انه سن قوي
اناسي حيوتن ايكن دخي آنه سنك آنه سنك آنه سن قوسه اناسنك آنه سي حجب
ايدر آنه سنك آنه سنك آنه سن مع هذا اناسنك آنه سي محجوبدر اناسي
وجوديله اما ابن مسعود فتنده محجوب حجب ايدر زيرا انوك فتندن جونكه
محروم حجب ايدنه محجوب كيم محروم اولديده بالطريق اولي حجب ايده اما بزم
ائمه فتندن حجب ايدر زيرا اهليت ارث جونكه محجوبدن باقيدر پس محروم
ممتاز در ايله اولسه حكمده دخي ممتاز قالدي حقق نوفو ايو
باب مخارج الفروض بو باب اول التي بابدركيم كتاب الله ده
مذكور در آنلرك ظاهر اولور جقلق محللري بلدر سر اعلم بان
الفروض المذكورة بيستي لعل آلتي فرض كيم قرآنده مذكور در نوعان

ایکی نوعدر مصنف مذکور دیو کلامندن احتراز ایتدی شول فروضدن کیم قرآنده
مذکور دکلدر بلکه اجماع ایله ثابتدر سبع کبی تسع کبی کیم کلیسردر باب عولده
بیلکل کیم معنی اولدر التی فروضی بو مقامده ایکی نوع قلدی تا کیم بنا قلمغه
ایکی نوعک اوزرینه شویله اوچ اختلاط کیم بیانی کلیسردر الاول نوع اول
النصف نصفدر والربع دخی ربعدر والثمن دخی ثمندر والثانی نوع
ثانی الثلثان ثلثاندر والثلث دخی ثلثدر والسدس دخی سدسدر
علی التضعیف تضعیف طریقی اوزرینه والتنصیف دخی تنصیف
طریقی اوزرینه بیلکل کیم تضعیف ایله تنصیف نوع اولده هم بحسب الذات (مطلب در)
هم بحسب المخرجدر اما نوع ثانیده بحسب الذاتدر لیکن بحسب المخرج دکلدر
اما تضعیف بحسب الذات نوع اولده شویله کیم ایدرز واحد ثمانیه نک ثمنیدر
یعنی اول ثمنی تضعیف ایدرسک ایکی اولور ایکی ثمانیه نک
ربعیدر یعنی ایکی تضعیف اتسه وز درت اولور درت ثمانیه نک نصفیدر
یعنی دردی بر تضعیف اتسه وز ثمانیه اولور اما تنصیف بحسب
الذات نوع اولده شویله کیم ایدرز درت ثمانیه نک نصفیدر یعنی دردی
تنصیف ایدرسک بر نصفی کیده وز ایکی قالور ایکی ثمانیه نک ربعیدر یعنی ایکی
دخی تنصیف اتسه وز بر قالور بر ثمانیه نک ثمنیدر ابتدا اولسه ثمن ثمانیه نک
نصفنک نصفنک نصفیدر شویله کیم ثمانیه ثمنک ضعفنک ضعفنک ضعفیدر
شمدیه دک ذکر اولنان تضعیف و تنصیف بحسب الذاتدر اما تضعیف
بحسب المخرج شویله کیم ایدرز نصفک اقل مخرجی ایکیدر یعنی ایکی تضعیف اتسه وز

درت اولور درت اقل مخرجک ربعیدر یعنی دردی تضعیف اتسه وز
سکز اولور سکز اقل مخرجی ثمندر اما تنصیف بحسب المخرج شویله کیم ایدرز سکزک
نصفی دردر درت اقل مخرج ربعدر یعنی دردی تنصیف اتسه وز ایکی قالور
ایکی اقل مخرج نصفدر شمدیه دک ذکر ایتدوکمز تضعیف و تنصیف بحسب الذات
دخی بحسب المخرجدر نوع اولده اما تضعیف بحسب الذات نوع ثانیده
شویله کیم ایدرز بر التینک سدسیدر یعنی بری تضعیف اتسه وز ایکی اولور
ایکی التینک ثلثیدر یعنی ایکی تضعیف اتسه وز درت اولور درت التینک
ثلثاندر اما تنصیف بحسب الذات نوع ثانیده شویله کیم ایدرز التینک ثلثانی
درتدر یعنی دردی تنصیف اتسه وز ایکی قالور ایکی التینک ثلثیدر یعنی ایکی
تنصیف اتسه وز بر قالور بر التینک سدسیدر شمدیه دک ذکر ایتدوکمز تضعیف
و تنصیف بحسب الذاتدر نوع ثانیده اما تضعیف و تنصیف بحسب
المخرج نوع ثانیده ممکن دکلدر اصلا زیرا تضعیف و تنصیف بحسب المخرج
اگر نوع ثانیده جایز اولسه لازم کلوردی کیم ثلثانک مخرجی ثلثک مخرجنک
ضعفی اوله شویله کیم نوع اولده ربعک مخرجی نصفک مخرجنک ضعفیدر
لکن ثلثانک مخرجی ثلثک مخرجنک ضعفی اولمق باطلدر زیرا انلرک ایکیسنک
مخرجی بردر کیم اولدر اوچدر یعنی سن بو مذکوراتی بیلسک بیلورسنکه معنی علی
التضعیف و التنصیف دیدیکی بحسب الذاتدر و بحسب المخرج دکلدر فاذا
جاء یس یعنی کلسه فی المسائل فرائض مسئله لرینه من هذه الفروض
بو التی فرضدن کیم بر آنفا ایکی نوع قلدی احاد احاد بر بر کلسه یعنی هر مسئله ده

بو آلتی فرضدن بری کلسه مثلا یالکوز نصف کلسه یاخود یالکوز ثمن کلسه مخرجی
کل فرضی پس هر فرضک مخرجی سمیّهٔ اول فرضک آدینه نسبت ایدیلیر یعنی هر فرضک
مخرجی مشارکدر اول فرضه اسمده الّا النصف لکن نصف دخی بعضا ضعفک
مخرجی نصفه سمی دکلدر فانه بنسبته اولان نصف من اثنین در اثنیدن خارج
اولمشدر اثنین ایله نصف اسمده مشارک دکلدر بو قدر اسمدن پس شول فرضک
مثالی کیم مخرجی مشارک کندو اسمده کالربع ربع کبی زیرا ربعه
اول ربع اربعه دن خارجدر مثلا مسئله ده یالکوز ربع اولسه مخرجی
سمی سیدر کیم اول اربعه در والثمن دخی ثمن کبی کیم ثمانیه اولدیغی ثمانیه دن
خارجدر پس اگر مسئله ده یالکوز ثمن اولسه آنوک مخرجی سمی سیدر کیم و
ثمانیه در والثلث دخی ثلث کبی کیم ثلاثه اول ثلث ثلاثه دن خارجدر وار بونلرک
اوزرینه قیاس ایله ثلثانی دخی سن بو سؤال اگر ایدرسک سن سکا فلم مخرجی
ستّه در پس سدس سنه وجهله سمیدر یعنی مشارکدر اسمده جواب بز ایدرز
ستّه اصلده سدس ایدی مشارکدر ظاهر ایدی لکن وار دیلر اکنجی سینی تایه قلب
ایتدیلر آندن صکره دالی تایه دوندردی تای تایه ادغام ایتدیلر تخفیف دن
اتوری ستّه دیدیلر سؤال اگر ایدرسک احاده دیمک بر بر دیمک اولور ایکن
اولسه نه لازم ایدی مصنف احاده تکرار ایتدی مع معناسنده تکرار بولندقدن
صکره پس نه کیم مثنی دخی ثلاثه تکرار ایتدی حیث احاده تکرار ایتدی سه کفایت
ایدردی جواب بز ایدرز که ایلدیر کی در بن جونکه احاد لفظی مفرد اولدی
مصنف اکر مجرد معناسنک تکرارینه اعتماد ایتدی پس لفظی دخی تکرار

قلدی

قلدی معناسنک تکرارینه مطابقت قصد ایدوبن اما مثنی ده دخی بونلر
لفظن تکرار ایتدی حیث احاده ده کی تکراره اعتماد ایدوبن و اذا جاء
دخی یعنی کلسه فرایض مسئله لرنده بو آلتی فرضدن متفق ایکی ایکی کلسه یعنی
هر مسئله ده بو آلتی فرضدن ایکی ایکی کلسه نصف ایله ربع کبی و ثلاث یاخود
اوچ اوچ کلسه یعنی هر مسئله ده اوچ اوچ فرض کلسه نصف ربع ثمن
کبی و هما حال بو اولسه کیم اول کلن ایکی فرض یاخود اوچ فرض من نوع واحد
بر نوعدن اولسه یعنی نوع اولدن اولسه نصف ربع ثمن کبی یاخود نوع
ثانیدن اولسه ثلثان کبی ثلث کبی سدس کبی بو کلام مصنف احترازدر
ایندی مسائل اختلاطدن کیم بونک آخرده بیان اولسه در فکل عدد پس اول
مسائلده حکم بودر که هر عدد کیم یکون مخرجا بجزء اول عدد مخرج اولور
بر جزءه وذلک العدد دخی اول عدد ایضا اول جزءه مخرج اولور و کذلک
یکون مخرجا ایدر اولور اول عدد لضعف ذلک الجزء اول جزءک ضعفنه
ولاضعافه دخی اول جزءک ضعفلرینه کالستّة آلتی کبی نوع ثانی ده
دخی اول ستّه مخرج للسدس مخرجدر سدسه کیم بردر ولضعفه دخی
اولسه سدسک ضعفنک مخرجیدر یعنی ثلثه مخرجدر کیم ایکی در ولضعف
ضعفه دخی اول سدسک ضعفنک ضعفنه مخرجدر یعنی ثلثانه مخرجدر کیم
دردر دخی ثمانیه کبی نوع اولدن زیرا والثمانیه مخرجدر ثمنه کیم بردر دخی
مخرجدر ثمنک ضعفنه کیم ربعدر دخی مخرجدر ربعک ضعفنه کیم نصفدر
غرض بو بیاندن اولدر کیم تحت جمع اولسه فرضلر صرف نوع اولدن یاخود

یعنی اول سدسک ضعفنه مخرجدر

صنف نوع ثانیدن اکثر اولنور اول فرضلر کر ادنی سنك مخرجنه پس اول
مخرج اول فرضلرك جمیعسنه مخرج اولور مثلا اتنك ضعفی که ربعدر انك
مخرجی که اربعه در اول اربعه متداخله در ثمنك مخرجنه که ثمانیه در مخرجی
جزءك ثمنی ضعفك مخرجی متداخلی اولسه اول جزءك مخرجنده اول جزءك
ضعفنك مخرجی طرح اولنور متداخلدر او تری پس هر جزءك مخرجی اول
جزءك ضعفنده دخی مخرج قلنور واذا اختلط النصف في نوع دخی نصف
قارشسه من الاول نوع اولدر بكل الثاني نوع ثانی نکرکلرنه مثلا بر مسئله ده
هم نصف هم ثلثان هم ثلث هم سدس اولسه او بعضه باخوذ اول
نصف نوع ثانی نك بعضیسنه قارشسه مثلا بر مسئله ده نصفله
ثلثان اولسه یا خود نصفله ثلث اولسه یا خود نصفله سدس اولسه
فهو بیس اوله فت اولمسئله نك مخرجی ستة دن آلتیدندر اما مخرج
آلتیدن اولدوغی نوع اولدر نصف نوع ثانی نك بعضنه قارشیجق
زیرا نصفك مخرجی اثناندر دخی ثلثان ایله ثلثك مخرجی ثلثه در ایکی اوچ
ضرب اتسه وز آلتی اولور دخی انجلیق دخی نصف سدس مختلط اولسه زیرا
نصفك مخرجی اثناندر سدسك مخرجی سته در ایکی ایله آلتی آرالرنده موافقه
نصفیه وار در پس ضرب اتسوز آلتی ده ایکی نك نصفی که بر در آلتی اولور
اما مخرج آلتیدن اولدوغی نوع اولدر نصف نوع ثانی نك کلیسنه قارشیجق
زیرا نصفك مخرجی اثناندر ثلثانله ثلثك مخرجی سدسك مخرجنده داخلدر
سدسك مخرجی سته در ایکی ایله آلتی آرالرنده موافقه نصفیه وار در پس ایکی

جند

ضرب اتسوز آلتنك نصفنه که اوچدر آلتی اولور واذا اختلط الربع
دخی فی نوع اولدر ربع قارشسه بكل الثاني نوع ثانی نك کلیسنه مثلا
بر مسئله ده هم ربع هم ثلثان هم ثلث هم سدس اولسه او بعضه
یا خود اول ربع نوع ثانی نك بعضنه قارشسه مثلا بر مسئله ده ربع
ایله ثلثان اولسه یا خود ربع ایله ثلث اولسه یا خود ربع ایله سدس اولسه
فهو بیس اوله فت اول مسئله نك مخرجی من اثني عشر اون ایکیدندر اما
مخرج اون ایکیدن اولدوغی نوع اولدر ربع نوع ثانینك بعضنه قارشیجق
زیرا نوع ثانیدن ثلثان ایله ثلثك مخرجی ثلثه در ربعك مخرجی اربعه در اوچی
درده ضرب اتسوز اون ایکی اولور اما مخرج اون ایکیدن اولدوغی نوع اولدر
ربع نوع ثانی نك کلیسنه قارشیجق زیرا سدسك مخرجی سته در ثلثان
ثلث ایله مخرجی سدسك مخرجنده داخلدر ربعك مخرجی اربعه در آلتی ایله
درت آرالرنده موافقه نصفیه وار در بری ضرب اتسوز آلتنك نصفنی
درده اون ایکی اولور واذا اختلط الثمن دخی فی نوع اولدر
ثمن قارشسه بكل الثاني نوع ثانی نك کلیسنه مثلا بر مسئله ده هم ثمن
هم ثلثان هم ثلث هم سدس اولسه او بعضه یا خود اول ثمن نوع
ثانی نك بعضنه قارشسه مثلا بر مسئله ده ثمن ایله ثلثان اولسه یا خود
ثمن ایله ثلث اولسه یا خود ثمن ایله سدس اولسه فهو بیس اول
وقت اول مسئله نك مخرجی من اربعة وعشرين یکرمی درتدن اولور اما
مخرج یکرمی درتدن اولدوغی نوع اولدر ثمن نوع ثانی نك بعضیسنه

قرنداشی زیرا انلرک مخرجی ثمانیه در نوع ثانیدن ثلثدر ثلثانک مخرجی ثلثه در
اوچی سکزه ضرب ایدیجک یکرمی درت اولور اما مخرج یکرمی درتدن اولدوغی
نوع اولدن ثمن نوع ثانی ایله کلیسه قاریسی برادری ایله مخرجی ثمانیه در سکز
مخرجی سته در دخی ثلث ثلثانک مخرجی سه در سکز مخرجنده داخل در سکز ایله
آلتی ارا‌سنده موافقت نصفیه واردر مخرجی ضرب اتسون آلتینک نصفی سکزه
یکرمی درت اولور مخرجی بو نوعده اولی بلسک بیکل کیم اختلاط ثمنی کل
نوع ثانی ده متصور اولماز زیرا ثمن ایله ثلث بر مسئله ده جمع اولماز
زیرا ثمنی میتک عورتی آلور ایکن میتک ولدی قالسه میتک ولدیله جمیع
براحد ثلث آلمزلر زیرا ثلث آنلرک فرضی در شول شرط ایله کیم میتک ولدی
قالیه زیرا آنلر بر قرنداشلر میتک ولدیله ساقط اولورلر پس معلوم اولدیکم
ثمن ایله ثلث بر مسئله ده جمع اولماز جمهور ائمه قتنده اما ابن مسعود قتنده
جمع اولور شول مسئله ده کیم بر کیشی اولدی عورتنی دخی آنا بر ایکی قرنداش
دخی کافر اوغلنی قودی ابن مسعود قتنده کافر ابن عورتی ربعدن ثمنه حجب
ایدر عمر الله دخی کافر ابن اولاد امی ساقط اتمز نیتکیم باب حجبده بیان اتدک
ابن مسعود قتنده محروم حجب نقصان ایله حجب حرمان اتمز دیدک
ایله اولسه ابن مسعود قتنده بو مسئله ده ثمن ایله ثلث جمع اولسه
دخی بلکل کیم صور اختلاط عقل مقتضاسنجه آلتی بری صورتده در درت صورت مطلب
نوع اولک بعضیسی بعضیسنه قرشمقدن ظاهر اولور درت صورت
نوع ثانینک بعضیسی بعضیسنه قارشمقدن ظاهر اولدی ایکی صورت دخی

نوع

نوع اولدن نصف نوع ثانی ایله کلیسه قارشمقدن ظاهر اولور ایکی صورت
دخی نوع اولدن ربع نوع ثانینک کلیسنه یاخود بعضیسنه قرشمقدن ظاهر
اولور ایکی صورت دخی نوع اولدن ثمن نوع ثانی ایله کلیسنه یاخود بعضیسنه
قرشمقدن ظاهر اولور ایکی صورت دخی نوع اولدن کلیسی نوع ثانی ایله کلیسنه
یاخود بعضیسنه قارشمقدن ظاهر اولور ایکی صورت دخی نصفله ربع نوع
ثانی ایله کلیسنه یاخود بعضیسنه قارشمقدن ظاهر اولور ایکی صورت دخی نصفله
ثمن نوع ثانی ایله کلیسنه یاخود بعضیسنه قرشمقدن ظاهر اولور ایکی صورت
دخی ربع ایله ثمن نوع ثانینک کلیسنه یاخود بعضیسنه قارشمقدن ظاهر اولور
[illegible] دخی التی بری صورت اولدی اون صورت ساقط اولدی سکز باقی قالدی نظیرن بو
پس یکرمی ایکی صورتدن باقی قالدی اما صورتلر کیم ساقط اولدیلر بری بو صورتدر
کیم آنده ربع ایله ثمن اوله زیرا ثمن میتک عورتی آلیجق میتک عورتی قالیجق دخی
آکر عورت آلیجق اولورسه ربع میتک ولدی قالمایجق دخی ربعی آلیجق عورت که
ولدی قالیجق پس ربع ایله ثمنک اجتماعی ممکن اولماز بریدی دخی ثمن ایله ثلثک
اجتماعی ممکن اولماز جمهور ائمه قتنده خلافا ابن مسعود که نتکیم بیان قلندی
بری دخی نصفله ربع دخی ثلثانده جمع اولماز زیرا نصفله ثلثان جمع اولمز
الا زوج ایله ایکی اخت ایچون جمع اولور پس ربع بولنماز نصفله ثلثان قتنده
زیرا ربع یا عورت ایچوندر شول شرط ایله کیم ایرنک ولدی قالیه دخی عورت وجودی
یوقسه ار قالدوغی وقت یاخود ربع ار ایچوندر مجی عورتک ولدی قالسه مع هذا
نفس مرده ار ایچون نصف قالدیر پس معلوم اولدیکم نصفله ربع جمع اولمز

برّی دخی نصفله ثمنی دخی ثلثان جمع اولمیزلر زیرا نصفله ثلثان جمع اولماز
الّا زوج ایله اخت لابوین جمع اولور دخی ثمن وجودی بوقدر زیرا زوجک وجودی
فسدن برابر ثانی زوجیه مخصوصدر پس بو سببدن اوتوری نوع اولک بعضیسی
بعضیسیله مختلط اولمغده ایکی صورت دخی ساقط اولدی دخی ثمن نوع
ثانینک کلیسنه یاخود بعضیسنه مختلط اولمقده درت صورت دخی ساقط
اولدی دخی نوع اول نوع ثانینک کلیسنه یاخود بعضیسنه مختلط اولدقده
ایکی صورت دخی ساقط اولدی دخی نصفله ربع نوع ثانینک کلیسنه
یاخود بعضیسنه مختلط اولمقدن ایکی صورت دخی ساقط اولدی دخی
ربعله ثمن نوع ثانینک کلیسنه یاخود بعضیسنه مختلط اولمقدن ایکی صورت
ساقط اولدی پس بو مجموع ساقط اولان صورتلر اون طقوز اولدی دخی انلر
بلیندکیم بر مسئلهده فرضلر تعیین ایله اولماز **باب العول** بو بابده عول
احکامی بیلدیرر عول لغتده دوه ایشرکی قوبر وغنی قالدرمغه دیرلر
اما شرعده اولدرکیم مصنف رحمه الله آنی بیان ایتدی ایتدی العول ان
یزاد علی المخرج عول اولدرکیم زیاده اولنه فرضلرک مخرجی اوزرینه مخرجنک
اول مخرجک جزءلرندن اذا ضاق عن فرض یعنی اول مخرج وفا ایتمیوب طار
اولسه ورثهنک سهاملرندن مراد مخرجدن شول عدددرکیم صاحب فرایضک
سهملری آندن خارج اوله بیلهکیم اکر مسئلهده بولنسه عول اولدرکیم آنده
زیاده اولنه مخرج اوزرینه اول مخرجک اجزالری مثللرندن اوتوری اولنور زیرا
عول مخرجک اجزالرندن زیاده اولنماز دایم برابرلر اجزاء مخرجدن شول

کسرلر کیم خارج اولور مخرجدن سدس کبی دخی ثلث کبی دخی غیریسی کبی
بلکه وقت اولورکه اول اجزانک فرددن زیاده اولنور مثلا شول مسئلهکیم
آنده ربع دخی ثلثان دخی سدس وار یعنی اون ایکی درر اون ایکیدن اولوجه
عول اولنسه اون ایکی اوزرینه اون آلتی سدسی زیاده اولنمازکیم ایکیده
بلکه اول سدسک بر فردی زیاده اولنورکیم بر فرد دیمکدرکیم ایکی اجزاء اعلیه
منا اولنه جزؤ دخی جزؤکه جزونه اعلم بلکه ان مجموع المخارج یدیدر
مخرجلرک جمیعسیکیم آنلردن سهام خارج اوله سبعة یدیدر بلکهکیم مخارج
فروض حقیقتده طقوزدر التی مخرج التی فرض ایچوندر حالت انفراده
اوچ مخرج دخی اوچ فرض ایچوندر حالت اختلاطده ایکی اولرکیم صکره
مخارج فروض ایکیسی مخصوصدر التی فرض ایکی برابر فرضلر ایکی حالی وار
بر حالت انفراددر بر حالت اختلاطدر حالت انفرادده فرضلرک بشی مخرجه
محتاجدر برابر بو التیدن ایکیسیکیم ثلث ایله ثلثاندر اولکی بنک مخرجی
بردرکیم اوچدر اما حالت اختلاطده اول التی فرض ایکی مخرجه دخی
محتاجدر برابر اول ایکی فرضک اختلاطیکیم معتبردر بر بعضدن خالی دکلدر
اما هر نوعک فرضلری اول ایکی نوعدن بریسنه کندو نوعنه مختلط اولمه اول وقت
اولدرکی مخرجدن زیاده مخرجه احتیاج اولنماز زیرا یقاریده بیان ایتدک
ایتدک هر عددکیم بر جزؤه مخرج اولسه اول عدد مخرج اولور اول جزءکه
ضعفنه دخی ضعف ضعفنه دیک یاخود نوع اولک فرض نوع ثانی
کلیسنه یاخود بعضیسنه مختلط اوله پس بو قسمده صرفی اوچ درلو

اختلاط ايله حاصل اولورايسه نصف مختلطا ولسه نوع ثاني نك كلبسي باخودي
بعضيسي بو اختلاطدن بيك اوبيشي مخرجدن زياده مخرج احتياج اولنماز زيرا
بيك بو قسمك مخرجي ستة درسدسك مخرجي ستةدر اولدرنچلي باخودي ربع مختلط
اولسه نوع ثاني نك كلبسي باخود بعضيسي اوقت اوبيشدن زياده
مخرجه احتياج اولديغي كبي اون ايكي ويا خود ثمن مختلط اولسه نوع ثانينك
كلبسي باخود بعضيسي اوقت بيك اوبيشدن زياده مخرجه احتياج اولمز
كيم اوكيمي درت دخي نتركيم بو مقاروجه بيان قلدق ايكي اولسه مجموع مخارج
يدي اولكه اربعة منها اولديكي مخرجدن يدي لا تعول عول اولنماز
الاثنان ايكي عول اولنماز زيرا عول شول بر نقصدر اولكه كيم فرايض
جمع اولندقچه اجزاء مخرج افزون زياده اوله وقتا كيم مخرج اثنان
اولسه البتة مسئلهده اكي نصف اولور باخود بر نصف ومابقي اولور
بر مسئلهده اوچ نصف بولنماز كيم عوله محتاج اولنه والثلثة دخي اوچ
عول اولنماز زيرا انلرده ثلث ايله ثلثان نك مخرجيدر پس بر مسئلهده ايكي ثلثان
دخي ثلث ثلثان ايله جمع اولنماز تاكيم عوله احتياج اولنه والاربعة
دخي درت عول اولنماز زيرا اربعه ربعك مخرجيدر پس اربعهده ربع
ايله نصفدن زياده بولنماز تاكيم عوله احتياج اولنه والثمانية دخي سكز
عول اولنماز زيرا اغا ثمنك مخرجيدر پس ثمانيهده ثمن ايله نصفدن زياده
بولنماز تاكيم عوله احتياج اولنه وثلثة دخي اوچ مخرج منها اولديكي
مخرجدن تعول ستعول اولنور الستة التي تعول عول اولنور الي عشرة

اونه دك وتر ٣ ثلث اولان عدده عول اولنور انلرده زيادة عول اولنماز زيرا
عول اجزاء مخرجدن مخرج افزون زياده ايمكدر مثلا التينك اجزاسي ودرت
بركه سدس بري ثلث بري ثلثان بري نصفدر پس دخي درت التي به ضم اولنسه
اون اولور انوكيچون ديركيم التينك عولي اون اوزرينه زياده اولنماز اما
هم وتر هم شفعه عول اولنور زيرا التينك اجزاسنك بعضي وتردر
بعضي شفعدر كيم التينك عولي هم وتر ايله هم شفع ايله اولور ايله او
التي وقت اولوركيم يدي به عول اولنور مثلي برعورت اولسه ايرندن قوجه
دخي انا انه بر باخود انا بر ايكي قرنداشي قو مسئلهمزده نصف دخي
ثلثان وارده پس اصل مسئله التيدر نه يدي به عول اولنور التينك نصفي اوچ
ويردك زوجنه ثلثاني درت ويردك ايكي قرنداشنه دخي وقتا اولوركيم
سكزه عول اولنور مثلي برعورت اولسه زوجي قوسه دخي انا انه بر باخود
انا بر ايكي قرنداشني قوسه دخي انه بر قرنداشني قو مسئلهمزده نصف دخي
ثلثان دخي سدس وارده اصل مسئله التيدر درسكزه عول اولنور التينك
نصفي اوچ ويردك زوجنه ثلثاني درت ويردك ايكي قرنداشنه سدسني بر
ويردك انه بر قرنداشنه دخي وقت اولوركيم طقوزه عول اولنور مثلي برعورت
اولسه زوجي قوسه دخي انا انه بر باخود انا بر قرنداشني دخي انه بر ايكي
قرنداشني دخي انه سني قو مسئلهمزده ايكي نصف دخي ثلث دخي سدس وارده
پس مسئله التيدر درطقوزه عول اولنور التينك نصفي اوچ ويردك زوجه
بر نصف دخي اوچ ويردك انا انه بر باخود انا بر قرنداشنه ثلث ايكي ويردك

آنه بر ایکی قرنداشنه دخی سدسنی بروب بردکه آنه سنه دخی وقتا اولورکم اون عول
اولنور ایچون برعورت اولسه زوجن دخی اما آنه بر ایکی قرنداشن دخی آنه
ایکی قرنداشی قوی دخی آنه سن قوی مسئله‌ده نصف دخی ثلثان دخی ثلث دخی
سدس وار ایسه اصل مسئله آلتیدن اونه عول اولنور آلتنك نصفی اوچ ویردك
زوجه ثلثانی درت ویردك اما آنه بر یاخود اتا بر ایکی قز قرنداشلرینه ثلث ویردك
آنه بر ایکی قرنداشلرینه سدس ویردك آنه سنه واثنی عشر دخی اون ایکی نعول
عول اولنور الی سبعة عشر اون یدیه دك ویره آنلر اولا عدده عول
اولنور لا شفعا جفتا ولا عددا عول اولنماز ایلر اولسه اون ایکی
وقتا اولورکم اون اوچه عول اولنور ایچون برعورت اولسه زوجه دخی قوی
دخی ایکی قزه دخی آنه سن قوی مسئله‌ده ربع دخی ثلثان دخی سدس وار
ایسه اصل مسئله اون ایکیدن اون اوچه عول اولنور اون ایکینك ربعی
اوچ ویردك زوجه ثلثانی سکز ویردك ایکی قزه سدس ایکی ویردك آنه
دخی وقتا اولورکم اون بشه عول اولنور ایچون برکشی اولسه عورتن دخی اتا
آنه بر یاخود اتا بر ایکی قز قرنداشن دخی آنه بر ایکی قرنداشن قوی مسئله‌ده
ربع دخی ثلثان دخی ثلث وار ایسه اصل مسئله اون ایکیدن اون بشه
عول اولنور اون ایکینك ربعی اوچ ویردك عورته ثلثانی سکز ویردك اتا
آنه بر یاخود اتا بر قز قرنداشلرینه ثلث درت ویردك آنه بر قرنداشلرینه دخی
وقتا اولورکم اون یدیه عول اولنور ایچون برکشی اولسه عورتن دخی
اتا آنه بر یاخود اتا بر ایکی قز قرنداشن قوی دخی آنه بر ایکی قرنداشن دخی قوسه

قوی مسئله‌ده

قوسه مسئله‌ده ربع دخی ثلثان دخی ثلث دخی سدس وار ایسه اصل
مسئله اون ایکیدن اون یدیه عول اولنور اون ایکینك ربعی اوچ
ویردك عورتنه ثلثانی سکز ویردك اتا آنه بر یاخود اتا بر قز قرنداشلرینه ثلثنی
درت ویردك آنه بر قرنداشلرینه سدس ایکی ویردك آنه سنه اما اون یدیه عول
اولنور زیاده یه عول اولنماز دوغنك وجهی اولدیکم عول اجزانی زیاده ایتدکده
مخرج اولورینه ایلر اولسه اون ایکینك اجزاسی بشدر بری نصف بری
ربع بری ثلثان بری ثلث بری سدس دره دخی بشنی اون ایکی برضم اتسك
اون یدی اولور آنوکچون کیم زیاده یه عول اولنماز اما تکرار عدده عول
اولور جفت عدده عول اولنمدوغنك حکمتی برکه مسئله اون آلتیدن اولدوغنك
سببی نوع ثانیده ربع توشدوغنده ربع ویردر ایکنجی اونك عولی دایم
وترلوکله سؤال اگر ایدرسك نیچون اون ایکینك اجزاسنه اعتبار اولنمدی
تاکیم اولرلیکی هم وتره هم شفعه عول اولایدی نیته کیم آلتنك اجزاسنه
اعتبار اولندی جواب بز ابدرز اون ایکی مخرجی اصلی دکلدر بلکی بر
مخرجدر کیم اکا انتقال اولندی بو مسئله‌لرده نوع ثانیده ربع مختلط اولدوغیچون
ربع مخرجی وتردر ایسه اونوك عولی دایم وتر اولدی خلافنجه آلتینك
زیرا اول مخرج اصلیه ایسه آنوك اجزاسی معتبردر وتر اولسون شفع
اولسون فی اربعة وعشرون دخی یکرمی درت نعول عول اولنور
الی سبعة وعشرین یکرمی یدی یه عول اولنور ایچون عولا واحدا
برکره المسئلة المنبریة مسئله منبریه ایچون وهی دخی اول

مسئلهٔ منبریه امرأة وبنتان وابوان اولدیکم بر آر اولدی عورتنی
قویدی دخی ایکی قزنی دخی اتاسی آناسنی قودی مسئله مرده ثمن دخی ثلثان
دخی ایکی سدس وار ایسه اصل مسئله یکرمی درتدندر یکرمی یدیه عول اولنور
یکرمی درتدکی ثمنی اوچ ویردک عورتنه ثلثانی اون آلتی ویردک قزلرینه ایکی
سدسی سکز ویردک اتاسنه آناسنه بو مسئله یه منبریه دیرلر زیرا علی رضی الله عنه
کوفه ده منبر اوزرنده وعظ ایدرکن برکشی بو مسئله یی انلردن صوردی علی دخی
اکا جواب ویردی ثمنکم بیان قلدوغمز کبی ایتدی عورتک بو مسئله ده ثمنی انکلان
دیدی علی ایتدی اول عورتک ثمنی تسع اولدی دیدی اصحاب علینک علمنه عجزه
کمالنه دخی حساب ایتدیکنه مهارتنه تحسین ایتدیلر اما علینک ثمنی تسع اولدی
دیدوکنک وجهی بودر زیرا عورتک ثمنی اوچ سهمدر یکرمی درتدن یکرمی یدی یه
عول اولنسه بینه اوچ سهم اولور یکرمی یدینک بری اولسه عورتک ثمنی
تسع اولور زیرا یکرمی درتدکی ثمنی کیم اوچدر یکرمی یدینک تسعی دخی اوچدر زیرا
یکرمی یدی طقوزکره اوچدر ولا یزاد دخی یکرمی درتدکی عول یکرمی یدیدن زیاده اولماز
علی هذا یکرمی یدی اوزرینه الا عند ابن مسعود رضی الله عنه ابن مسعود قتنده
زیاده اولور زیرا عنده یکرمی سکز اولور ابن مسعود قتنده تعول یکرمی
درت عول اولور الی احد وثلثین اوتوز بره عول اولور بیلکیم اوتوز بره
فرعدن شود خلافکیم بو قاعده ده جمهور خلاف اولدیکیم محروم مرتدی
ائمه قتنده حجب ایتمز اصلا نه حجب حرمان نه حجب نقصان لکن ابن مسعود
قتنده حجب نقصان حجب ایدر یسی بکرکشی اولسه عورتنی قویسه دخی اتا آنا

مسئلهٔ منبریه
زوجه بنت بنت
اب ام
عول ۲۷

بزیا

بر ایکی قز قرنداشنی دخی آنه بر ایکی قرنداشنی دخی آناسنی دخی ابو عمرو تو
مسئله نک اصلی بزم ائمه قتنده اون ایکی دندر زیرا بو نوع اولندن ربعی مختلط
اولمشدر نوع ثانینک کلیسیدر اون یدی یه عول اولنور اون ایکینک ربعی
اوچ ویردک عورتنه ثلثانی سکز ویردک انا انه بر قرنداشلرینه ثلث درتی
ویردک آنه بر قرنداشلرینه سدس ایکی ویردک آناسنه اما ابن مسعود قتنده
عورت ابن محروم که محجوب ایدر حجب نقصان الاربعه وعشرینه وارمشدر ایکی اوسه
بو مسئله نک اصلی یکرمی درتدندر زیرا نوع اولندن ثمن مختلط اولمشدر نوع
ثانینک کلیسیدر اوتوز بره عول اولنور یکرمی درتدکی ثمنی اوچ ویردک
عورتنه ثلثانی اون آلتی ویردک انا انه بر قرنداشلرینه ثلث سکز ویردک
آنه بر قرنداشلرینه سدس درت ویردک آناسنه بیلکیم بو ذکر ایتدوکمز عول
اصللرده کیم علما آنی کتابلرندن ذکر ایتدیلر ایکی واجب در بیلکیم یکرمی
درت وقت اولور کیم یکرمی طقوزه عول اولور بیلکه اوتوز اوچه دخی عول
اولور جمهور ائمه قتنده دخی ابن مسعود قتنده نته کیم اوتوز بره عول
اولور اوتوز بره دخی عول اولور اما یکرمی طقوزه عول اولدوغی حنفی
مشکل اولسه ایدی قوری دخی عورتنی دخی ایکی قزنی دخی اتاسی قو
ارینه ربع واردر عورتنه ثمن ایکی قزینه ثلثان اتاسنه سدس واردر یس
بو مسئله نک اصلی یکرمی درتدندر یکرمی طقوزه عول اولور اما اوتوز اوچه
عول اولدوغی بو مسئله ده آنه سن اتاسیله قویه اول وقت اوتوز
اوچه عول اولور زیرا سدس دخی زیاده اولدی اما اوتوز یدیه عول

پس بو مسئله نادر الوقوعدر

اولور دخی فی حتی مشکل اولسه آرن دخی عددین دخی ثنا آنه بر ایکی قز
قرنداشی دخی آنه بر ایکی قرنداشی دخی آنه سی دخی محروم اوغلی قوسنه بر بسعود
قتندن انه ربع عددینه ثمن ثنا آنه بر ایکی قز قرنداشنه ثلثان آنه بر قرنداشلر بینه
ثلث آنه سنه سدس وارد ههسی بومسئله نک اصلی یکرمی درتدن ویرادی توزیدن
عول اولنور لکن حتی مشکل اکثر احکامده قواعده مخالف اولدوغیچون ذکری
بونلر کبی مسئله نادر الوقوع اولدوغیچون مصنف رحمه الله اعتبار ایتمیوب ذکر ایتمدی

فصل فی معرفة التماثل والتداخل والتوافق والتباین بو فصل

اصلکه معرفتنده در بین العددین ایکی عدد آراسنده بیلکل کیم مصنف
بو مقامده فصل وضع ایتدی باب وضع ایتمدی اشارت ایدر بونکه بو مقامده
ذکر اولنان قواعد علم فرایضده باب کلمه بلکه تصحیح فرایضده بونلرک فی الجمله
دخلی اولدوغیچون ذکر ایتدی تماثل العددین ایکی عدد بر بریله تماثل اولمق
مشابه اولمقدر کون احدهما مساویا للآخر ایکی عدد بر برینه مساوی
اولوب مقدارده برابر اولمقدر اجزا ایله یعنی اعتبار ایله مثلا ثلثه ثلثه یه ویدر
دخی اربعه اربعه یه مساویدر دخی خمسه خمسه یه مساویدر بونلرک آراسنده تماثل
وارد ر و تداخل العددین المختلفین دخی ایکی عدد کیم بری برینه مخالف اوله
او ایکی عدد آراسنده تداخل اولمقدر ان یعد اقلهما الاکثر اول ایکی عددک
اقلی اکثرینی عد ایتمکدر ای یفنیه یعنی اول ایکی عددک آزی چوغنی فانی قلمقدر
او جمله طقوز کبی فی طقوزدن اوچ کره اوچ طرح ایدوب کیدیجک طقوز
نسنه قالماز او نقول یا خود بزا بعد ایدرز تداخل عددکی تعریفنده ان یکون

اکثر العددین منقسما علی الاقل اولدر کیم ایکی عددک اکثری تقسیم اولنه
او عددک اقلی اوزرینه قسمة صحیحة صحیح قسمت ایله کیم آنده کسر واقع اولمیه مثلا
طقوزی اوچ اوزرینه اوچ اوچ تقسیم ایتسوک قسمت صحیح اولور
آنده کسر اولماز او نقول یا خود بز ایدرز تداخل عددک تعریفنده ان
تزید اولدر کیم بز زیاده ایدرز علی الاقل اول ایکی عددک اقلی اوزرینه
مثله اول اقلک مثلنی او جمله آلتی کبی فی اوچ اوزرینه اوچ دخی زیاده ایتسوز
آلتی یه مساوی اولور او امثاله یا خود اول اقلک امثالنی زیاده ایتسوز فیساوی
الاکثر تا اول عدد اقل عددی اکثره برابر اولنجه او جمله طقوز کبی فی اوچ اوزرینه
امثالنی زیاده ایتسون یعنی ایکی کره اوچ زیاده ایتسه طقوزه مساوی اولور
او نقول یا خود ایدرز تداخل عددک تعریفنده ان یکون الاقل جزء الاکثر
اولدر کیم عددک اقلی اکثرینک جزئی اوله مثل ثلثة و تسعة اوچ ایله طقوز
کبی اوچ طقوزک جزء مفردیدر زیرا اوچ طقوزک ثلثیدر بو مصنفک
مثل ثلثة و تسعة دیدوکی بو تعریفات ثلثه یه دخی مثالدر اما جزئی بر عدد
ایله قید اشترک آخر ایدر بو جزئیده ایله اولسه البته طقوز آراسنده
تداخل یوقدر بلکه موافقه ثلثه واردر زیرا آلتی طقوزک جزء مفردی دکلدر
فی سنن بومنوالله انی بلسک بیلکل کیم تداخلک شرطی اولدر کیم عددک اقلی
زوج اولوب اکثری فرد اولمیه دخی عددک اقلی عددک اکثرینک نصفی اوزرینه
زیاده اولمیه شویله کیم اکر عدد لغتده ضایعفه دیرلر بسی آنن نزاعلم
واردر کیم مصنف رحمه الله آنی تفسیر ایتدی ای یفنیه دیدی جواب بز ایدرز

عددی ایکی قسمه بری اولدیکیم عددکی اقلی اکثره فانی قلم نته کیم بلکه بر عدد خی
اولدیکیم فانی قلبه حد ایله طفره کبی بیش درت طفوه عدد ایدر لکن فانی قلم ایله
اولسه مصنف ذی بیغیفد دیدی اول قسمده اضوار افکیچون واحد عددی مصنف
مختلفین ایله قید ایلدی بیانه واقع قلوبن دیرا ایکی عدد بری برینه مخالف یعنی
مختلف اولمیجق ارالرنده تماثل اولور تداخل اولمان اما توافقده داخی تباین ده
عددی مختلفین ایله تقید اغنی اکتفا ایدر و بو تداخلده کی قید ایله سؤال اکثر
ابده سکی تداخل تفاعل بابندندر کیم او باب جانبینکدر اشتراکیچون فعلده ایله اولسه
نته کیم اقل عددی اکثرده داخل اولور کرکیم اکثر داخی اقلده داخل اولمی تا کیم تد
معناسی بولنه جواب بز ایدرز تداخلده کی فعل کیم او دخولیه اقل طرفنده حقیقتدر
اکثر طرفنده مجازدر یعنی او دخولی قبول ایتمکده نته کیم طبیب مریضی معالجه
ایلدی دیسک او معالجه طبیب طرفنده حقیقتدر مریض طرفنده مجازدر یعنی
او معالجه یی قبول ایتدی دیمکدر ایله اولسه تداخلده جانبیندن فعل بولنمق اولور
فی الجمله سؤال اکر ایدرسک مصنف تداخلی بیچون عدد ایله قید ایتمدی مع هذا ایکی
عددک اقلی اکثرینه داخل اولمق کرکدر او اقل اکثری عد ایتمز کرکدر انحو جواب
بز ایدرز مصنفک مرادی بو تداخلدن اصطلاحیدر لغوی دکلدر ایله اولسه اصطلاحده
تداخل اولدیکیم عددی اقل اکثرینه داخل اولدقدن صکره او اقل اکثره عدد
ایلیه و توافق العددین داخی ایکی عدد بری برینه موافق اولمقدر اوله که لا
یعدا قلهما الاکثر اولدیکیم آنده عدد کی اقلی اکثره عدد ایدر فانی قلبه
طرح ایدر کیدر مک سببیله اکثرده اقلک مثلی یا خود امثالی و لکن بعدها

لکن عدد ایدر و بر فانی قلم او ایکی عددکه هم اقلن هم اکثره عدد ثالث
سعد دکیم بو ایکی عددکه عدید یعنه کالثمانیة مع العشرین سکز ایله یکرمی کبی
تحقیق سکز یکرمی یی عد ایدر فانی قلمز زیرا یکرمیدن ایکی کره سکز کیدیجک درت باقی
قالور بعدها اربعه لکن سکز ایله یکرمی یی عد ایدر فانی قلور عددی ثالث کیم
درتدر زیرا یکرمیدن درت درت کیدیجک بش کره تسنه قالمز فهما یسو و سکز
ایله یکرمی متوافقان بالربع بری برینه ربع ایله متوافقلردر بیس سکز ایله یکرمی
الینن موافقة ربعیه و اردر لان العدد العاد زیرا اشول عددکیم فانی قلمجید
سکز ایله یکرمی کیم اول درتدر مخرج جزء الوفق او درت مخرجیدر شول جزء
کیم موافقه ایله یکرمی و الینن او جزء ده در کیم او جزء ده ربعدر بیز آنکلین و ه
ایله درت الینن موافقه نصفیه واردر زیرا شول عدد ثالث کیم اوه ایکی عددی
فانی قلور او عدد ایکی در کیم او نصفک مخرجیدر سؤال اکر ایدرسک نصف مخرجکیم
اثنانه عد ایدر سکز ایله یکرمی یی ایله او بیچون سکز ایله یکرمی یی متوافقان بالنصف
قلمیه جواب ایدرز معتبر اولان اکثر عددیدر کیم عدد ایدر سکز ایله یکرمی یی تا کیم جزء
وفق اقل اولور حساب آسان اوله زیرا ربع شئ اقلدر نصفندن داخی آساندر
حساب نته کیم کورمزمیسن کیم اوه ایکی ایله اون سکز الینن هم موافقه نصفیه
واردر هم موافقه بالثلث وار هم موافقه بالسدس واردر لکن اعتبار موافقه
بالسدسه در حساب آسان او بیچون و تباین العددین داخی ایکی عددک بری برینه
مباینه اولمقدر ان لا یعد العددین معا اولدیکیم ایکی عددکی ایکی کره
بعنی هم اقلی هم اکثره ایدر و بر فانی قلبه عدد ثالث بر عدد در کیم بو ایکی

اوما یحق باه
بالنصف
بقیه ایکی عدد ...

عددکی غیریدر کالتسعة مع العشرة طقوزایله اون کبی زیرا هیچ بر عدد یوقدر کیم
طقوزایله اونی عد ایلیه بو فانی فلم تکن واحد عاد ویرور واحددن غیری عدد دکلدر
اهل حساب قتنده نیته کیم بیانی ایرو یه ده ان شاء الله تعالی گله اولسه طقوزایله اون
ارسنده مباینه واردر وطریق معرفة التوافق والتباین بین العددین بودر دخی
ایکی مقدار ارسنده توافقی واریا خود تباینی وارایدوکنی بیلمک کیم طریقی بودر کیم مصنف
مقداری اختیار ایتدی عدد اوزرینه یعنی بین المقدارین دیدی بین العددین
دیمدی منا ول او یچون سوق تباینه کیم بین العددین دکلدر اوج ایله ارسنده
تباین کبی ان تنقص اولدی کیم اکسلده رز الاکثر عددک اکثرینی بمقدار الاقل
عددک اقلک مقداریله من الجانبین ایکی طرفندن یعنی هم اکثر طرفندن هم اقل
طرفندن مرارا دفعة دفعة حتی اتفقا اول اکثر له اقل متفق اولونجه بر
اولنجه فی قیمة واحدة بر حدده کیم کسر او کیم عدی اولسون واحد
کبی کر کرا بسه عدی اولسون واحددن زیاده کبی فان اتفقا فی واحد اگر او ایکی مقدار
واحده متفق اولورسه فلا وفق بینهما پس اول ایکی مقدار ارسنده موافقت
یوقدر بلکه متباینلردر طقوزایله اون کبی وان اتفقا دخی اگر او ایکی مقدار
متفق اولورسه فی عدد عدده یعنی بردن زیاده اولکه صاغش ده
فهما متوافقان پس او ایکی مقدار متفقلردر فی ذلک العدد او عدده
بتحکیم مصنفک بو کلامی اشارتدر واحددن زیاده او لا عدد
اولوب واحد عدد اولمادوغنه زیرا عدد اکا دیرلر کیم ایکی حاشیه نک نصفی اوله
واحدک حاشیه نک نصفی اولماز زیرا واحدک ایکی حاشیه سی یعنی ایکی طرفی

بجو قدن
نسخه

اردنی بی فصفده اعلاسی اثنان یعنی اسفل اعلا ضم اولسه ایکی بوده او
واحدک یعنی نصف دکلدر اما اثنان عدددر نصفی حاشیه اولور یعنی
زیرا اثنانک حاشیه اسفلی واحددر حاشیه اعلاسی ثلثه در یعنی واحد ثلثه یه منضم
اولسه درت اولور اثنان دخی کی نصفی درت دخی بو ذکر ایتدوکمز قاعده وقت
اولور کیم قریب یونندن حاصل اولور نیته کیم بیانی قلدی وقت اولور کیم بعید یونندن
حاصل اولور مثلا ثلثه نک حاشیه اسفلی بعید یونندن واحددر حاشیه اعلاسی بعید یونندن
خمسه یعنی واحد خمسه یه ضم اولنسه آلتی اولور ثلثه آلتی نک نصفیدر ففی الاثنین
پس او ایکی مقدار یعنی اثنین ده متفق اولسه لر بالنصف لکن وفقیه اولور
ایکی مقدار ارسنده موافقه بالنصف اولور درت ایله آلتی کبی زیرا او ایکی مقدار
کیم درت ایله آلتیدر ایکی ایکی طرح ایتسه فنی هر مقداردن ایکی قالور بر برینه موافقه
عدده پس درت ایله آلتی ارسنده موافقه بنصفه واردر وفی الثلثة دخی
او ایکی مقدار یعنی ثلثه ده متفق اولسه لر بالثلث اول وقت او ایکی مقدار
ارسنده موافقه بالثلث اولور طقوز ایله اون ایکی کبی یعنی او ایکی مقدارده کیم طقوز
ایله اون ایکیدر اوچ اوچ طرح ایتسون هر مقدارده ثلثه قالور کیم بر برینه موافقه
عددده پس انلر طقوز ارسنده موافقه ثلثه واردر وفی الاربعة دخی
اما ایکی مقدار اربعه ده متفق اولسه لر بالربع اول وقت او ایکی مقدار
موافقه بالربع اولور سکز ایله اون ایکی کبی یعنی او ایکی مقدار کیم سکز ایله
اون ایکیدر درت درت طرح ایتسون هر مقداردن اربعه قالور کیم بر برینه
موافقه عددی پس سکز ایله اون ایکی ارسنده موافقه بربعه واردر وهکذا

عا اى فى الخمسة يتوافقان بالخمس كالعشرة والخمسة عشر وفى الستة يتوافقان بالسدس كالاثنى عشر والثمانية عشر وفى السبعة يتوافقان بالسبع كالاربعة عشر والاحدى وعشرين وفى الثمانية يتوافقان بالثمن كالستة عشر والاربعة وعشرين وفى التسعة يتوافقان بالتسع كالثمانية عشر والسبعة وعشرين وفى العشرة يتوافقان بالعشر كالعشرين والثلاثين من كاتبه رحمة الله عليهم رحمة واسعة

بو مخلص تلويحين الى العشرة اوندركمثلا اون ايله اون بش ارلرنده موافقه سى وار دردنجى اون درت ايله يكرمى بر ارلرنده موافقه سبعيه وار درت دنجى اون آلتى ايله يكرمى درت ارلرنده موافقه ثمنيه وار در دنجى اون سكز ايله يكرمى يدى ارلرنده موافقه تسعيه وار در دنجى يكرمى ايله اوتوز ارلرنده موافقه عشريه وار در وفيما وراء العشرة دنجى اون ايكى عدد كبى متفق اولسه لر اون بر زياده اولان عدده متفقان اون ايكى عدد متفق اولور بر جزء لفظاجزئيله العنى فى احد عشر يعنى اون بره متفق اولور بجزء من احد عشر لفظا جزئيله من احد عشر بركبى ايكيله اوتوز اوج يكرمى اون ايكى معدا متفق ارا اون بره دنجى اون ايكى مقدارده اون براون بر طرح انسهر اوج كرة هر بر مقداره اون بر فانى كبى بر برنه موافقدر عددده بش يكرمى ايكيله اوتوز اوج ارلرنده موافق وار در جزء من احد عشر وفى خمسة عشر دنجى ايكى مقدار متفق اولسه لر اون بشدن اون ايكى عدد متفق اولور بجزء لفظا جزئيله من خمسة عشر اون بش اوتوز ايله قرق بش كبى كيم اوكبى مقدار متفقلر در اون بشدن زيرا اون ايكى مقدارده اون بش اون بش طرح انسويا اوج كرة هر بر مقدارده اون بش قالور كيمى برى برينه موافقدر بس اوتوز وقرق بش ارلرنده موافقه وار در جزء من خمسة عشر فاعتبر هذا يس بونى وار قياس ايله قلن عدد كبى بوا صل اوزرينه كيم سكا بيان ايتدم يعنى ايكى مقدار فى يكرمى ده متفق اولسه لر متفق اولورلر بجزء من عشرين دنجى اوتوزده متفق اولورلر بجزء من ثلاثين دنجى قرقده متفق اولورلر بجزء من اربعين تا احب كثر اولنجه باب التصحيح بو باب تصحيح مسائلى بلدرر

جونكه مصنف تصحيحك مقدماتندن فارغ اولدى شروع ايتدى كيم تصحيح مسائلى بلدوره بلكل كيم تصحيح لغتده صيروون ستمانى رفع ايتمكه دبرلر معاجه سببيله اما نيز يعنده تصحيح زايل اولمقدر شول كسرلريكم واقع اولور هر فريقك روسلر سهامى ارلرنده بو ذكر اولنجه اصلكه استعمال ايتمك سببيله ايله اولسه محتاج بز محتاج اولورز فى تصحيح المسائل فرايضك مسئلرينه تصحيح ايدروكسرلرى زايل قلمقده الى سبعة اصول يدى اصله محتاج اولورز ثلثه اولرى اصلكد وفى بين السهام والرؤس وارثلرك نصيبلريله كندولر ارلرنده در برى استقامت مندد
برى موافقه در برى مباينه در بس دخى نرم او وارثلرك ذاتلرينه ذكر جزء وارد كل قبيلندن در ووار بعة دخى دورتى اصلكد در بين الرؤس والرؤس وارثلرك بعضيسيله بعضى ارلرنده در كيم برى عاثل برى مداخل برى موافقه برى مباينه در اما الثلثة اما اول اوج اصل كيم سهام ايله رؤس ارلرنده در فاحدها بس اولر اصلكد بريكيم استقامتدر ان كان سهام كل فريق اگر اولسه وراث
٥٥ هر طائفه نك نصيبلرى منقسمة عليهم منقسم اولسه كندولرينك اوزرينه بلا كسر فصور فلا حاجة الى الضرب بس اول وقتده ضربه احتياج يوقدر يعنى ضربه احتياج نوله وقت وليكم سهامدن كسر اولميه اما نولى برده كيم كسر اوليه ضربه احتياج اولماز كابوين وبنتين نتكيم بركيشى اولسه انا سى اناسى دخى ايكى قزى نولمسئله درده ايكى سدس دخى ثلثان وارد ر بس اصل مسئله التيدندر آلتنك برسدسى بر سهمدر مستقيمدر اناسنه برسدسى دخى بر سهم دخى مستقيمدر آنه سنه ثلثان درت سهم در مستقيمدر ايكى قزينه ايكيسن برقزينه

والثانی دخی اول ایکی اصلک ایکنجیسیدر که موافقه در ان یکون الکسر علی طایفة
اولدیغی کیم آنده کسر بر طایفه اوزرینه اولور ولکن بین سهامهم ورؤسهم
موافقة لکن او طایفه نک سهاملریله رؤسلری آراسنده موافقه اوله فیضرب
وفق عدد رؤسهم یعنی او وفق ضرب اولنور او طایفه نک رؤسنک عددینک
وفقی فی اصل المسئلة مسئله نک اصلنه ضرب اولنور اکر مسئله عولی اولمازسه
وعولها دخی اول طایفه نک رؤسنک عددینک وفقی مسئله نک عولنه ضرب
اولنور ان کانت عائلة اکر مسئله عول اولورسه عولی ایله مسئله نک مثالی
کابوین وعشر بنات نته کیم برکشی اولسه اناسن اتاسن دخی اون قزن قوسه
مسئله مزده ایکی سدس وار دخی ثلثان وار پس مسئله نک اصلی التیدن آتانک
برسدسی مستقیمدر اناسنک برسدسی دخی مستقیمدر آنه نک ثلثانی که درت
مستقیم دکلدر اون قزه لکن درت ایله اون اراسنده موافقه بالنصف وار در پس
بو طایفه نک نصفی که بشدر ضرب اولنور اصل مسئله یه کیم التیدر مبلغ اوتوز
اولور پس مسئله مز اوتوزدن تصحیح اولنور اوتوزک برسدسی بشدر ویردک
اتاسنه برسدسی دخی بشدر ویردک آنه نک ثلثانی کیم یکرمیدر ویردک اون قزه هر قزه
ایکیشر سهم ویردک اما عولی اولان مسئله نک مثالی زوج وابوین وست بنات
یاخود نته کیم عورت اولسه ارینه دخی اتاسن اناسن دخی التی قزن قوسه
دخی ایکی سدس دخی ثلثان وار در پس اصل مسئله اون ایکیدر اون بشه
عول اولنور اون ایکینک ربعی اوچ مستقیمدر زوجه برسدسی ایکی مستقیمدر
آتاسنه برسدسی دخی ایکی مستقیمدر آنه نک ثلثانی سکز مستقیم دکلدر التی قزه

لکن سکز ایله التی اراسنده موافقه بالنصف وار در پس بو طایفه نک نصفی کیم
اوچدر ضرب اولنور اصل مسئله نک عولنه کیم اون بشدر قرق بش سهم اولور
پس بو مسئله قرق بشدن تصحیح اولنور بیلکل کیم طریق قسمت بونلرک
آراسنده اولدیکیم هر فریقک سهامی اصل مسئله ده ضرب اولنان مضروب کیم اوچ
مبلغدر ویریله پس آتانک سهامی اون ایکیدر اوچه ضرب ایتدک
طقوز اولدی ویردک آنه دخی آتاسنک سهامی کیبی ضرب ایتدک اوچه التی
اولدی ویردک اناسنه دخی آنه سنک سهمی کیبی ضرب ایتدک اوچه التی اولدی
ویردک آنه نه دخی بناتک سهمی کیم سکزدر ضرب ایتدک اوچه یکرمی درت اولدی ویردک
التی قزه هر برقزه درت سهم ویردک والثالث دخی اوچ اصلک اوچنجیسی کیم
او مباینه در ان لا یکون بین سهامهم ورؤسهم موافقة اولدیکیم سهاملرینه
کسر کلان طایفه نک سهاملریله رؤسلری اراسنده موافقه اولمیه بلکه مباینه اوله
فیضرب پس او وفق ضرب اولنور کل عدد رؤسهم او طایفه نک رؤسنک
عددی کما سبق فی اصل المسئلة مسئله نک اصلنه کزوج وخمس اخوات
لاب نته کیم بر عورت اولسه ارینه دخی اتا آنه بر یاخود اتا بر بش قز قرنداشی
قوسه مسئله مزده نصف دخی ثلثان وار در پس مسئله نک اصلی التیدر یدیه عول
اولنور التینک نصفی اوچ مستقیمدر ارینه ثلثانی درت مستقیم دکلدر بش قزه
لکن درت ایله بش اراسنده مباینه وار در قچن سهاملری رؤسلرینه مباینه اولسه
حکم اولدیکیم ضرب اولنه بو طایفه نک رؤسنک کلیسی اصل مسئله نک عولنه کیم
یدیدر مسئله نک مبلغی اوله وکلی دخی طایفه کیم سهاملرینه کسر کلدی مسئله

بنده اصل مسئله نک عولی بر بیده بشی بده ضرب ایتدک اون بش اولدی
پس مسئله نک تصحیحی اون بشدن اولور زیرا اکر اولسه بز ابنینه اربعک نصفنی کیم
اوچدر ضرب ایتوک مضروبدن یعنی بشدن کیم او بشی اخوانک رؤسنک عددینه
او بشی اولدی ویردک ارته دخی اخوانک نصیبی کیم درتدر ضرب ایتدک بشه
بکرمی اولدی ویردک اخواته هر بیرینه درت سهم ویردک بالجمله مصنف اصل مسئله ده
ضرب اولنور دیدیکی ایکی عولی مسئله ده اسنک بنانی کتوردی اشاده ابدوز کیم عولی
مسئله ده اصل مسئله منوز اینک دعد رؤس هر بریله ضرب اولنقدن تصحیح مسئله
حاصل اولمقدن اما عولی اولمین مسئله نک بیانی بر عورت اولدکده ارته قودی دخی
جدته دخی آنا اوچ قز قرنداشی قودی مسئله مز آلتیدن نصفی اوچ ویردک
زوجنه سدس بر ویردک جدته سدسی تکت ایکی ویردک اوچ قز قرنداشینه لکن ایکی ایله
اوچ اراسنده مباینه وار پس اوچی ضرب ایتدک اصل مسئله ده اون سکز اولدی
پس بو مسئله اون سکزدن تصحیح اولنور آنده سکره ضرب اولنور هر بیرنک
سهامی اوچدن مبلغندن ویریلور واما الاربعة ای جماعة ورثة اصلکیم نکی
الارؤس استنی فاحرها پس اول درت اصلکه بریسی کیم مماثله در ان یکون
الکسر علی طائفتین او اولدیکیم آنده کسر ایکی طائفه اوزرینه اولدی او اکثر
یاخود کسر ایکی طائفه دن زیاده اوزرینه اولدی ولکن بین اعداد رؤسهم مماثله
لکن وبهنکده رؤسنک اعدادی اراسنده مباینه اولمیه بلکه مماثله اوله فالحکم
فیها پس حکم او مماثله ده ان یضرب احد الاعداد اعدادک بریسی ضرب اولنور
فی اصل المسئلة مسئله نک اصلنده مثل ست بنات وثلاث جدات وثلثة

اعمام

اعمام ستیکیم برکشی اولسه آلتی قزی دخی اوچ جدتی دخی اوچ عمی قوسه
مسئله مز ده ثلثان دخی سدس دخی باقی وار پس آلتی دن در مسئله نک اصلی آلتی نک
ثلثانی درت سهم دکلدر بناتنه کیم آلتی در لکن آلتنده درتنک ارادسنده موافقه بالنصف
وار ایلر اولسه بناتنک نصفی کیم اوچدر موقوف قالدی دخی جدات سهمی بر در رؤس
اوچدر بر اوچ مباینه پس بو اوچ دخی موقوف قالدی دخی اعمامک
سهمی بر در رؤس اوچدر بر اوچ مباینه پس بو اوچ دخی موقوف قالدی
ثمدیه دک نظر ایتدک سهاملر رؤسلرینه و اما الحفظ اولنانده کیم استقامت
موافقه در مباینه در تمیز ایتدکده نظر ایدن ثم رؤس ایله موقوفات آراسنده
لطلب الاربعة ده کیم مماثله من اخلاله در موافقه در مباینه در بسی بز ابدوز شویله
رؤس کیم موقوفلر در اوچ موضعده اوچدر رؤسلرنک بو قدیکیم اوچله اوچ
اراسنده مماثله وار پس اول وقت حکم اولدیکیم اقتصار اوچ موضعده
بریسی ضرب اولنور اصل مسئله ده یعنی تشویه مسئله نک مبلغی اولدی اول
اوچ عددن بریسی مسئله مزده اوچدر اصل مسئله آلتی در اوچ آلتنی ضرب
ایتدک اون سکز اولدی پس بو مسئله اون سکزده تصحیح اولنور ایدی اولسه
بز ایدلم بناتنک سهامی درت مضروبی اوچ در اوچ ضرب ایتدک اون
ایکی اولدی ویردک بناته هر بیرینه ایکی سهم ویردک دخی جداتنک سهمی بردر
اوچ ضرب ایتدک اوچ اولدی ویردک جداته هر بیرینه برر سهم ویردک
دخی اعمامک سهمی بر در اوچ ضرب ایتدک اوچ اولدی ویردک اعمامه هر بیرینه
بر سهم ویردک والثانی دخی واحده اصلکه التجنسی کیم مداخله در

ان یکون بعض الاعداد کی اولورکم آنلرن رؤس موقوفه‌نک بعضی اولر
سه داخلا فی البعض مندخل اولورکم بعضی عدده فالحکم فیها پس حکم
اول مسئله‌ده ان یضرب اکثر الاعداد ولدیکیم ضرب اولنه اعدادک
اکثری فی اصل المسئلة مسئله‌نک اصلنده کاربع زوجات وثلث جدات
واثنی عشر عمّاتنه کیم بو کیشی اولسه درت عورتی دخی اوچ جده‌سی دخی
اون ایکی عمّه‌سی قوپه مسئله فرده ربع دخی سدس دخی باقی وارثین اصل مسئله
اون ایکیدن اون ایکی نک ربعی اوچ درت عورتنه ویردک اوچله درت ارکل
مباینه وار در پس درتی موقوف قالدی دخی سدس ایکی اوچ جده‌سنه ویردک
اوچله ایکی اراسنده مباینه وار در پس اوچی دخی موقوف قالدی دخی باقی یدی سهم در
اون ایکی عمّه‌یه تجوز ایدر اون ایکی ایله یدی اراسنده مباینه وار در اون ایکی دخی موقوف
قالدی شمدی بو دکه نظر ایتدک سهاملرن رؤس بونلرک احوال ثلثه‌سنه نظر ایتدکدن صکره
نظر ایتم رؤس ایله رؤس اراسنده کی احوال اربعه‌یه پس جمیع رؤس کیم موقوفه‌در
بر بردن اوچه بر بردن درته بر بردن اون ایکیه اوچله درت داخلدر اون
ایکیه پس اوچله درت ارادن طرح اولنور اکثر اعدادکیم اون ایکیه ضرب اولنور
اصل مسئله بر اوده دخی اون ایکی در یوز قرق درت سهم حاصل اولور پس بو مسئله
یوز قرق درتدن تصحیح اولنور ایدی اولسه بر ایدر زوجانک سهامی اون ایکیده
اوچدر اون ایکیه ضرب ایتدک اوتوز آلتی اولدی ویردک درت عورته هر بر
عورته طقوز سهم ویردک دخی جده‌لرک سهامی اون ایکیده ایکی در اون
ایکی یه ضرب ایتدک یکرمی درت سهم اولدی ویردک اوچ جده‌یه هر برینه سکز

سهم ویردک دخی عمّاتک سهامی اون ایکیده بشدر اون ایکیه ضرب ایتدک آلتمش
درت اولدی ویردک عمّاتدن هر برینه بشر سهم ویردک والثالث دخی اول
دخی اصلکا و مجنسی کیم موافقه در ان یوافق بعض الاعداد بعضا ولکن
آنلرن بعضی عددی بعضی عدده موافق اولر فالحکم فیها پس حکم اول موافقه
مسئله‌سنده ان یضرب وفق احد الاعداد اولدیکیم آنلرن احد اعدادک
وفقی ضرب اولنه فی جمیع الثانی عدد ثانی نک جمیعسنه ثم ما بلغ آندن
صکره نه بتشوره یعنی مبلغ ضرب اولنه فی وفق الثالث عدد ثالثک وفقنه
ان وافق المبلغ الثالث اگر او مبلغ موافق اولورسه عدد ثالثه والا دخی
اگر موافق اولمزسه بلکه مباین اولورسه فالمبلغ فی الثالث پس اول مبلغ
ضرب اولنور عدد ثالثک کلیسنه ثم فی الرابع آندن صکره نه بتشوره او
مبلغ ضرب اولنور عدد رابعک کلیسنه کذلک عدد ثالثک کلیسنه یا موافق
وفقنه ضرب اولنور و غیر ثم المبلغ آندن صکره مبلغ نه بتشوره او مبلغ
ضرب اولنور فی اصل المسئلة مسئله‌نک اصلنده مبلغ نه بتشوره بو مسئله
آندن تصحیح اولنور کاربع زوجات وثمانی عشرة بنتا وخمس عشرة
جدة وستة اعمام نته کیم بر آدم اولسه درت عورتی دخی اون سکز قزی دخی
اون بش جده‌سی دخی آلتی عمیسی قوپه مسئله فرده ثمن دخی ثلثان
دخی باقی وار دخی سدس دخی وار پس اصل مسئله یکرمی درتدن [illegible]
ثمنی اوچدر مستقیم دکل درت عورتنه لکن اوچله درت اراسنده مباینه وار در پس
درتی موقوف قالدی دخی بناتک سهامی اون آلتی در رؤسی اون سکزدر اون

ایله اون آلتی آراسنده موافقه نصفیده وار پس طائفه‌نك نصفی كیم طقوزدر
آنی دخی موقوف قلدق دخی جدّاتك سهامی درتدر رؤسی اون‌بشدر درت ایله
اون بش آراسنده مباینه واردر پس بو طائفه‌نك دخی كلیسین كیم اون‌بشدر موقوف
قلدق آنجق اعمامك سهمی بردر رؤسی آلتیدر بر ایله آلتی آراسنده مباینه واردر پس
بو طائفه‌نك دخی كلیسین موقوف قلدق شمدی دك نظر ایتدك سهاملری رؤس آراسنده
اوچ حالتمز صكره نظر ایدرز رؤس ایله رؤس آراسنده درت حال پس نظر ایدرز
كل رؤس موقوفات مرتّب موضعه كیم بری درتدر بری آلتیدر بری طقوزدر
بری اون‌بشدر درت ایله آلتی آراسنده موافقه نصفده واردر ایله اولسه درتك
نصفی كیم ایكیدر آلتیه ضرب ایتدك اون ایكی اولدی دخی اون ایكی ایله طقوز آراسنده
موافقه ثلثده واردر ایله اولسه اون ایكی ضرب ایتدك طقوزك ثلثنه كیم اوچدر
اوتوز آلتی اولدی دخی اوتوز آلتی ایله اون بش آراسنده موافقه ثلثده واردر
پس اوتوز آلتی‌یه ضرب ایتدك اون بشك ثلثنه كیم بشدر یوز سكسن اولدی آندن
صكره یوز سكسنی ضرب ایتدك اصل مسئله‌یه كیم یكرمی درتدر درت بیك اوچیوز
یكرمی اولدی پس بو مسئله‌نك تصحیحی درت بیك اوچ یوز یكرمیدر بز ایمدی
ایكی عمل دخی قالدی بری اولدر كیم بلورز هر حالدن اولور هر فریقه بری اولدر كیم بلورز
هر حالدن اولور هر فردینه قرده اما اولكیسنی بز ایدرز زوجات ایچون یكرمی درتدن
اوچ سهم واریدی یوز سكسنه ضرب ایتدك بش یوز قرق اولدی ویردك هر بیرینه
دخی بناتك یكرمی درتدن اون آلتی سهمی واریدی یوز سكسنه ضرب ایتدك ایكی بیك
یوز سكسن اولدی ویردك بناته دخی جدّات ایچون یكرمی درتدن درت سهم وار ایدی

وفق ٩ ١٥ ، ٤ ٣ ٥ ، ١٢ ٥ ٦٠
بالنصف ١٢ ٣ ، ٤ ٦ ٩ ، ٢ ٣ ، وفق ١٥ ٣ ٥ ١٨٠

یوز

یوز سكسنه ضرب ایتدك یدی یوز یكرمی اولدی ویردك جدّاته دخی اعمام ایچون یكرمی
درتدن بر سهم واریدی یوز سكسنه ضرب ایتدك یوز سكسن اولدی ویردك
اعمامه اما الكنجسی زوجاتك سهامی اوچ رؤسی درتدر اوچ درده ثلثه
ارباع رؤسه نسبت دوتر دیرز دخی آنكله هر بیرینه ثلثه ارباع مضروبه ویردك
مضروب بیز یوز سكسن آنك ثلثه ارباعی یوز اوتوز بشدر پس هر بیرینه یوز اوتوز بش
سهم ویردك دخی بناتك سهامی اون آلتی رؤسی اون طقوز اون آلتی اون طقوزه
ثمانیه اتساع رؤسه نسبت دوتر دیرز اون سكزی طقوزه تسع فرض ایدرك
اون آلتی سكز تسع اولور دیرز دخی آنوك هر بیرینه ثمانیه اتساع مضروبه ویردك
مضروب بیز یوز سكسن آنوك ثمانیه اتساعی یوز آلتمش پس هر فرقه یوز آلتمش سهم
ویردك دخی جدّاتك سهامی درتدر رؤسی اون بشدر درتدن اون بشه اربعه اخماس
ثلث نسبت دوتر دیرز اون بشك ثلثی بشدر اربعه اخماسی درتدر دیرز دخی
آنوك هر بیرینه اربعه اخماس ثلث مضروبه ویردك مضروب بیز یوز سكسن آنوك ثلثی
آلتمش اربعه اخماسی قرق سكز پس هر جده بیر قرق سكز سهم ویردك دخی
عصباتك سهمی بردر رؤسی آلتیدر بر آلتیه سدس رؤس نسبت دوتر دیرز دخی آنك هر بیرینه
سدس مضروبه ویردك مضروب بیز یوز سكسن آنوك سدسی اوتوزدر هر بر عصبیه
اوتوز سهم ویردك والرابع دخی اولدر اصلك خرد جنسی كیم قبادر
ان یكون الاعداد متباینة او لا ولیه كیم آنلر علی بری بری بیرینه مباین
اولیه لا یوافق بعضها بعضا شویله كیم او عددلرك بعضیسی بعضینه موافق
اولمیه فالحكم فیها پس حكم اول مباینده ان یضرب احد الاعداد اوله كیم

ودكلمسينه بيانه

آنلر اعدادك بربيسى ضرب اولنه فى جميع الثانى عدد ثانى نك دوكلمسندن
ثم مابلغ آندن صكره بونه ينشوده لر او مبلغ ضرب اولنه فى جميع الثالث عدد
ثالثك جميعندن ثم مابلغ آندن صكره بونه ينشوده مبلغ ضرب اولنه فى جميع
الرابع عدد رابعك جميعندن ثم ما اجتمع آندن صكره مبلغ اخيركم مجموع
حاصلدر ضرب اولنه فى اصل المسئلة مسئله نك اصلنده مبلغ بونه يتشدى
بو مسئله آندن تصحيح اولنه كما اذا ترك زوجتين و ست جدات و عشر بنات و سبعة
اعمام نيته كيم برار اولسه ايكى عورتين داخى التى جده سى دخى اون قزه
داخى يدى عمسى قوه مسئله مزده يمنى دخى سدسن دخى ثلثان دخى باقى ولد
پس اصلى يكرمى درت در يكرمى درت كه يعنى اوج مستقيم دكلدر ايكى عورتنه
لكن ايكيلر اوج اراسنده مباينه وارددر پس ايكى موقوف قلدى دخى يكرمى درت
سدسى وردر مستقيم دكلدر آلتى جده يه لكن التى ايله درت اراسنده موافقت
نصفيه واردر پس آلتى نك نصفى كيم اوچدر آنى موقوف قلدى دخى يكرمى
درتك ثلثانى اون آلتى در مستقيم دكلدر اون قزه لكن اون ايله اون آلتى
اراسنده موافقت نصفيه واردر پس اونك نصفى كيم بشدر داخى آنى موقوف
قلدى دخى اعمامك سهمى بر در مستقيم دكلدر اعمامه لكن بر ايله يدى اراسنده مباينه
واردر پس يدى يى دخى موقوف قلدى شمدى بر دكن نظر ايتدك سهامله رؤس
اراسنده كه اوچ حالده شمدى بونلر صكره نظر ايدرز بو رؤسلره دوكى اراسنده كه درت حالده
پس رؤس موقفات درت موضعده بيكم ايكى دخى دخى اوچ دخى بش دخى
يدى ايكيله اوج اراسنده مباينه واردر پس ايكى يى اوچه ضرب ايتدك آلتى اولدى

دخى آلتيله بش اراسنده مباينه واردر پس آلتى يى بشه ضرب ايتدك اوتوز اولدى
دخى اوتوز ايله يدى اراسنده مباينه واردر پس اوتوزى يدى يه ضرب ايتدك
ايكيوز اون اولدى دخى ايكى يوز اونى ضرب ايتدك اصل مسئله به كيم يكرمى درتدر
بش بيك قرق اولدى پس بو مسئله بش بيك قرقدن تصحيح اولنور نيته كيم بيلدى
ايكى عمل داخى قالدى برى كم اولدر كيم بيله وارثه حاصل اولور هر فريقك حصه سى برى
دخى اولدر كيم بيله وارثه حاصل اولور هر فريقك فردينه اما اولكيسى اولدر ايكى عورتك
اصل مسئله ده اوج سهم وار ايدى ايكى يوز اونه ضرب ايتدك آلتيوز اوتوز
اولدى وير دك ايكى عورته دخى جده لرك اصل مسئله ده درت سهمى وار ايدى
ايكيوز اونه ضرب ايتدك سكز يوز قرق اولدى ويردك جده لره دخى بناتك
اصل مسئله ده اون آلتى سهمى وار ايدى ضرب ايتدك ايكى يوز اونه اوچ بيك اوچ
يوز آلتمش اولدى ويردك بناته دخى اعمامك اصل مسئله ده بر سهمى وار ايدى
يوز اونه ضرب ايتدك يوز اون اولدى ويردك اعمامه اما ايكنجيسى اولدر ايكى
عورتك سهامى اوچ رؤسى ايكى اوچ ايكى به ثلثه امثال نصفيه نسبتدر دوكى
مراد نصفدر ايكينك نصفيدر بز دخى آنوك هر بيرينه ثلثة امثال نصف
مضروب ويردك مضروب كه نصفى يوز بشدر هر عورته اوچيوز اون
بش سهم ويردك دخى جده لرك سهامى حصه لرى رؤسى آلتى در حدت آلتى به ثلثان
رؤس نسبتدر دوكى بز دخى آنوك هر بيرينه ثلثان مضروب ويردك مضروب ايكى
يوز اون ثلثانى يوز قرق بشدر هر جده يه بر يوز قرقر كيم ويردك دخى
بناتك سهامى اون آلتى رؤسى اوندر اون آلتينك اونه نسبتى بر اون در

هر فريقه ٣

بردنجی اونکی اون بخشندن آلتی بخشنی ویرر بردنجی اولورکه هر برینه بر مضروب
بردنجی مضروب بکر اون بخشندن آلتی بخشنی ویردک مضروب ایکی اوتوز اولدی
دخی مضروب بکر اون بخشندن آلتی بخشنی تو بکره آلتی درت یوز هر فرقه اوچیوز
اوتوز آلتی سهم ویردک دخی اعمامک سهمی برده درت دکر یدیله برینه
سبع ثوس نسبتی وتر برد اولدی اولورکه هر برینه سبع مضروب ویردک
مضروب ایکی یوز اولدی اولورکه سبعی اوتوز درت بس بر عمی به اوتوز سهم ویردک
فصل واذا اردت فحی بن دلسک ان تعرف بلکک دلسک
نصیب کل فریق ورثه‌دن هر فریقک نصیبنی بنات دخی جدات دخی زوجات
دخی اعمام کبی من التصحیح مسئله‌نک تصحیحندن نقد اولدی فاضرب بس
سن ضرب ایله ماکان لکل فریق من اصل المسئلة سهامنی تصحیح نسنه کیم یعنی
اولنمشدر هر فریقه تعیین اصل مسئله‌ده آنی ضرب ایله فیما ضربته فی اصل المسئلة
شونکه نسنه‌ده ضرب ایلدکیم سن آنی اصل مسئله‌ده ضرب ایلدک یعنی مضروب ویر
ضرب ایلدنا کیم مبلغ بنه بشوعه آو مبلغ او سهم فریقک نصیبی اولان تصحیحدن مثلا
ماثله مسئله سندن کیم یوقاروده ذکر ایتدک او مسئله اولدیکیم بردکشی اولوب آلتی قزی
دخی اوچ جده‌سی دخی اوچ عمسی قودی مسئله مزده ثلثان دخی سدس
دخی ما بقی وارث اصطلاحنده فخی بن دلسک کیم بناتک فریقنک نصیبنی اندن در
بلسن تصحیحدن کیم اون کز درو وارد وبناتک سهاملری کیم اصل مسئله‌دن کیم درت
سهم مضروب ایله مضروب کیم اوچیوز تا مبلغ کیم اون اکیله و کر بنات فریقنک
نصیبی اولدی بس مضروب و فنادلو کیم سهملرنده کسر کلی طایفه‌لرک اعداد کی

تخفیه در ٣

مثلا

کلیسی اولوب دخی وفق اولورکیم انک وفقی اولورکیلیسی اولماز دخی کسر
بر طائفه اولسه انجق دخی وفق اولورکیم بعضی اعدادک بعضسنه ضربندن
حاصل اولانک مجموعی اولوب دخی کسر ایکی طائفه اوزرینه اولسه یاخود ایکی
طائفه‌دن اکثر اوزرینه اولسه بنه آنکلین ویر دخی بلمک دیلسک تصحیحدن
جدات فریقنک نصیبی مقداری دیر بس ضرب آنلرک نصیبی کیم بر سهم در مضروب در
کیم اوچدر بس حاصل اولان اوچ سهملری جدات فریقنک نصیبی اولور اعمام
فریقنک نصیبنی دخی بلمک دیلسک بعینه دیرز واذا اردت دخی فحی دیلسک
سن ان تعرف بلمک دیلسک نصیب کل واحد جمله فردک نصیبنی من آحاد
ذلک الفریق او فریقک فرد فردنه دیر حونکه نهایت مقصود تصحیحدن هر فریقک
نصیبنک معرفتی اولدی مصنف اولورکه موقتنده اوچ طریق ذکر ایتدی
دیرکه اکثر طریقه فایده ویرر علی کسان قلمقدن اولکی طریق فاقسم بس سن
تقسیم ایله ماکان لکل فریق من اصل المسئلة اصل مسئله‌دن هر فریق
ایچون حاصل اولان سهام علی عدده اول سهم او فریقک رؤسی عددی
اوزرینه ثم اضرب الخارج فی المضروب آندن صکره قسمتدن خارج اولانی
ضرب ایله مضروب بدن فالحاصل نصیب کل واحد بس حاصل اولور هر
بر فردک نصیبندن من آحاد الفریق او فریقک افرادندن مثلا مسئله
مماثله‌ده بناتک سهاملری درتدر رؤسلری دخی تقسیم ایتسون دردی
آلتی اوزرینه ثلثان خارج اولور زیرا حصه سهم او ایکی ثلث دخی ایکی
اوزرینه تقسیم ایتسون هر برینه ثلثان دور دخی ثلثانی ضرب ایتسون

ایله ضرب

مطلب واذا اردت

مثلا

مضروبلری کیم ایکی اوچدر اوچ ثلثا خارج اولور اوچ ثلثا ایکی سهمدر پس بناتک
فریقنک هر فردینک نصیبی تصحیحدن کیمی اوچ سکز ایکی سهم اولور دخی جدک
سهمی بر در سدس اوچ جدک دخی بری اوچ اوزرینه تقسیم ایتسوز ثلث چهار
دخی ثلث ثلثه ده ضبط ایتسوز اوچ ثلث چهار اوچ ثلث بر سهمدر پس هر جده
نصیبی تصحیحدن بر سهم اولور اعمام دخی ایجلیدر وجه آخر ایلکنجی طریقه وارد
نصیبنک معرفتنده وهو دخی اول وجه آخر ان تقسیم المضروب ویلدیکم
مضروبی سن تقسیم ایدرسن علی ای فریق شئت قنغی فریقک رؤسنک
عددی اوزرینه دلرسک ثم اضرب الخارج آنی ضرب ایدرسک او قسمتدن خارج اولان
عددی ضربه ایت فی نصیب الفریق الذی شول فریقک نصیبنده پس
ایت کیم قسمت علیهم المضروب سن مضروبی انلر اوزرینه تقسیم ایتدک
فالحاصل نصیب کل واحد پس حاصل اولور بو ضربدن نصیبی هر فردک
من آحاد ذلک الفریق اول فریقک فردلرندن بیلکل که مصنف [illegible]
انشاء اخبارا و بیلدکلری یلفظ اخبار انشاء او بلنده [illegible] ابو یحیی
انشاء اخبار اوزرینه عطف ایتدی ثم اضرب الخارج دیدی مثلا دخی مضروب
تقسیم اولنسه کیم اوچدر مسئله مانحنده بنات فریقنک رؤسنک عددی
اوزرینه کیم آلتی در خارج او قسمتدن آلتی کرم نصف اولور دخی نصفی
هر بری ضبط اولنه بنات فریقنک نصیبنده کیم اولر [illegible] مبلغ
اول ضربدن نصف اولور [illegible] نصف ایکی سهمدر پس بناتک هر فردینک
نصیبی ایکی سهم اولور تصحیحدن ایجلیدر اگر مضروب کیم اوچدر تقسیم اولنسه

جدانکر

جداتک فریقنک رؤسنک عددی اوزرینه کیم اولدخی اوچدر یا خود اعمامک
فریقنک رؤسنک عددی اوزرینه کیم اولدخی اوچدر بر سهم چهار اوچ بر سهمی
او ایکی فریقنک هر برینک نصیبندن ضرب ایتسک کیم بر در بر سهم حاصل اولور
پس جداتنز دخی اعمامدن هر فردک نصیبی بر سهم اولور وجه آخر دخی طریق
هر فردک نصیبنک معرفتنده طریق النسبة طریق نسبتدر وهو اوضح
دخی اول طریق روشنرقدر بوقاروده کچن ایکی طریقدن زیرا بو طریقده
احتیاج یوقدر ضربه دخی تقسیمه ایکی ولکن طریق خلافنده وهو دخی اول
طریق اوضح ان تنسبه سهام کل فریق اولیدرکیم نسبت ایدرسن هر فریقک
سهامن اصل المسئلة اصل مسئلهدن الی عدد رؤسهم اول فریقک
رؤسنک عددینه منفردا یالکوز اولدخی حالده او فریقک عددینک
نسبتی مثلا مسئله مانحنده نصیب بناتی بر کره نسبت ایدرسک دخی
نصیب جداتی بر کره نسبت ایدرسک دخی نصیب اعمامی بر کره نسبت ایدرسک
بو اوچ نصیبی بر کره نسبت ایدرسک ثم تعطی آنی ضبط ایدرک ویررسک بمثل
تلک النسبة او نسبت مثلی من المضروب مضروبدن لکل واحد
هر بر فرد یجوز من آحاد ذلک الفریق او فریقک فردلرندن تعلق مبلغ
ویررسک او نسبتدن خارج اولانک مثلی مضروبدر قیاسی ایدرسک مثلا
نسبت ایتسوز او آلتی بناتک نصیبی کیم درتدر او بناتک رؤسنه
کیم آلتیدر ثلثا چهار دخی اکر کیم هر بری مضروبک ثلثانی ویرور
کیم ایکی سهمدر بندن آنجلیدر نسبت ایتسوز جداتک نصیبی کیم برسهمدر

وجه آخر باب

مبلغندن [illegible]

دخی اعمامك نصیبی نه اولدی دیرسه‌ك دیرز اسلر یعنی کیم اوج‌دن ثلث
دوش چقار یعنی انلرك هر برینه ثلث نصفی ویرورز کیم بر سهم در

فصل فی قسمة الترکة بین الورثة والغرماء بو فصل ترکه‌نك کیم فارغ
اوله دینیدن کیفیتی قسمتن بلدردی ورثه‌لری ارالرنده دخی ترکه‌نك فارغ اولمیه
دینیدن کیفیتی قسمتنی بلدرر غرمالری ارالرنده یعنی المولی الی آخره یعنی مصنفك
والغرماء دیدوکنده واو اشتراك ایچون دکلدر زیرا او قسمت متصور اولماز
بو ایکی طائفه ارالرنده زیرا اگر ترکه جمیع دیونه وفا ایدرسه غرمالرنده قسمت
ممکن اولماز بلکه هر بری حقی تمام ویریلور اگر وفا ایتمز ایسه ورثه ارالرنده
قسمت ممکن اولماز پس فی والغرماء ده کی واو او معناسنه در سؤال اگر
ایتسه‌ك مصنف نیچون تأخیر ایتدی بو مقامه غرماء ورثه‌دن مع هذا
غرما مقدمدر شول حقوقدن کیم متعلقدر ترکه‌یه نیته کیم بو فارده بلدك
جواب بز ایدرز ایلدرکه دیدیسك لکن بو مقامه غرمایی تأخیر ایتدی اشارت
ایدوبن که اصل دفتره برآندن بو نیز پس یعنی قسمت طلب اتسه
ورثه ارالرنده لازمدر کیم نظر ایده‌سن تصحیح ایله ترکه ارالرنده اگر اکثرلری ارالرنده
استقامت اولورسه خوشی اگر استقامت اولمازسه او اکثرلری ارالرنده وفق
طلب ایلیه اگر ارالرنده وفق اولورسه مباین اولورسه فاضرب سهام کل وارث
من التصحیح پس ضرب ایله هر وارثك سهاملرینی تصحیحدن فی جمیع الترکة
ترکه‌نك جمیعنه ثم اقسم المبلغ اندن صکره مبلغ بو نیزدن سونره تقسیم ایله
علی التصحیح تصحیح اوزرینه اذا کان بین التصحیح والترکة مباینة

یعنی

مطلب در دیناریه

یعنی تصحیح ایله ترکه ارالرنده مباینت اولسه مثلا مسئله مذکوره‌ده یعنی ترکه
اون یدی دینار اولسه او وقت تصحیح ایله ترکه ارالرنده مباینت اولوردی زیرا
تصحیح اوتوز سکزدر اون ایکیسی بناتك ایچوندر اوچی دخی جداتك ایچوندر
اوچی دخی اعمامك ایچوندر کیم بو فارده بیان ایتدك پس هر بنتك نصیبی
اوتوز سکزدن ایکی سهمدر اون یدیدن ضرب اولنور مبلغ اوتوز درت
سهم اولور یعنی اوتوز درتی تقسیم ایتسك اوتوز سکزه اوزرینه بر سهم چقار
دخی بر سهمك سکز تسع چقار زیرا اوتوز درتدن اوتوز ایکی اوزرینه تقسیم ایتسك
ایکی سهم چقاردی چونکه اوتوز سکزه اوزرینه تقسیم ایتدك هر ایکی سهمدن بر
تسع اکسك چقدی ایمدی اولسه ایکی قزدن هر برینه ایکی دیناردن تسع
اکسك ویریلور پس اولسی ایکی قز اون بر دینار دخی ثلث دینار ویریلور
دخی ضرب اولنه اون یدیدن هر جده‌نك سهمی کیم بردر دخی هر عمك
سهمی کیم اولدی بردر اون یدی اولور یعنی اون یدی تقسیم اولنسه اوتوز سکز
اوزرینه بر سهمدن یارم تسع اکسك چقار زیرا اون یدیسی کرم یارم تسع بر
سهمدن یارم تسع اکسك اولور پس اوچ جده‌نك دخی اوچ عمك هر برینه بر دیناردن
یارم تسع اکسك چقار دیرلر پس مجموع سهام جداتك اعمامك التی دیناردن
التی کره یارم تسع اکسك ویریلور اوچ التی یارم تسع اوچ تسع اولور
اوچ تسع ثلث دینار اولور یعنی التی دیناردن ثلث دینار اکسك ضم اولنور
اون بر دینار دخی ثلث دیناره مجموعی اون یدی دینار اولور واذا کان
بینهما موافقة دخی یعنی تصحیح ایله ترکه ارالرنده موافقت اولسه فاضرب

سهام کل وارث من التصحیح پس جمیع وارثلرک سهاملرینی تصحیحدن ضرب ایلدکدن صکره
فی وفق الترکة ترکه نک وفقنده ثم اقسم المبلغ آندن صکره مبلغ بر نسخه‌ده
او مبلغی تقسیم ایله علی وفق التصحیح تصحیحک وفقی اوزرینه فالخارج پس
خارج اولورسه نصیب ذلک الوارث اول وارثک نصیبیدر دیمکدر فی الوجهین
ایکی وجهده یعنی مباینه صورتنده دخی موافقه صورتنده دخی لکن مباینه
صورتنی تمام ایتدک اما موافقه صورتنده مثلا مسئله مزده اون ایکی
دینار اولسه او وقت تصحیح ایله ترکه ارالرنده موافقه بالنصف اولور
پس ضرب اولنور هر فرقه‌نک ایکی سهمی ترکه‌نک نصفنده که التی در اون ایکی
اولور اولادن آلتی تقسیم اولنور تصحیحک نصفی اوزرینه که طقوزدر
ایله اولسه بر سهم دخی بر تسع چارکدر اگر ترکه‌ی طقوز اوزرینه
تقسیم ایتسک بر سهمدن بر تسع آلسک جیقدیغی جوزدن آلتی طقوزدن
اوزرینه تقسیم ایدرک ایکی سهمدن ایکی تسع آلسک چیقدیغی ایله اولسه
برقزه بر سهم دخی بر تسع ویرلور پس آلتی قزلرجون اون دینار دخی بر
دینارک ثلثانی ویرلور دخی ضرب اولنور سکزده هر برجده نک سهمی که
دخی هر بر عمک سهمی که اولادن آلتی در سکز اولور دخی اولسکز تقسیم
اولنور طقوز اوزرینه تا که سکز تسع چارک پس جده‌لرک هر بری جدات دخی
اعمامک جمیعسنه آلتی دینار دن آلتی تسع آلسک ویرلور تحوجی بشی دینار
دخی ثلث دینار اولور تحقیق بونی صح ایتسونلر اون دیناره تحوجی اون
آلتی دینار اولور هذا بو غیری بردکی بیان ایتدیکمز لمعرفة نصیب

هذا انتصف ترکة ثمن ... دینار ... مسئلة
نشاء و هی ... ثلث دینار

کل

کل فرد هر فریقک فردینک نصیبینی بلمکک طریقی بیلدیرر اما المعرفة نصیب
کل فریق اما ورثه‌دن هر فریقک نصیبینی بلمکک طریقی اولدر که نظر ایدرسن
اصل مسئله‌یه و ترکه ارالرنده اگر کسر ایسه ارالرنده استقامت اولمزسه خوش اگر
استقامت اولمازسه بکلر موافقه اولورسه فاضرب ما کان لکل فریق من اصل
المسئلة پس ضرب ایله اصل مسئله‌دن هر فریقه حاصل اولان سهاملری فی وفق
الترکة ترکه نک وفقنده ثم اقسم المبلغ آندن صکره مبلغ بر نسخه‌ده اول
مبلغی تقسیم ایله علی وفق المسئلة اصل مسئله نک وفقی اوزرینه خارج اولور
او فریقک نصیبی اولور تصحیحدن ان کان بین الترکة والمسئلة موافقة
اگر ترکه ایله اصل مسئله ارالرنده موافقه اولورسه مثلا مسئله مماثله نک اصلی
آلتیدر دخی ترکه یی سکزدن فرض ایتسونلر او وقت اصل مسئله ایله ترکه
ارالرنده موافقه بالنصف اولور پس بنات فریقنک نصیبنک کلیسی که
اصل مسئله‌دن درت سهمدر ضرب اولنور ترکه نک وفقنده نصفنده که
اولادن دخی درتدر اون آلتی سهم حاصل اولور آندن صکره اون آلتی سهم تقسیم
اولنور اصل مسئله نک وفقی اوزرینه که اوچدر ایله اولسه بنات فریقی جمیعا
بش سهم خارج اولور بزه اوندن بش اوچ اوزرینه تقسیم ایتسه‌ک هر بری
بش سهم چارکدر جوز آلتی تقسیم ایدرک بش سهم دخی ثلث سهم
جیقدی پس بنات فریقنک نصیبی بش سهم دخی ثلث سهم اولور دخی بو
اصل اوزرینه استخراج اولنور جدات دخی اعمامک نصیبلری هر بر
جداتک نصیبی بر دخی اعمامک نصیبی جمیعا التیدر دخی بری

دینن ضرب اتسوز تركه نك وفقی حدت اولور بو حدت تقسیم اولنور
اوج اوزرینه كیم او مسئله نك وفقیدر اولوقت جدات فریقی اعمام فریقنك
هر بریسی ایچون بر سهم دخی ثلث سهم اولور زیرا جدلرنك نصیبی سدس ایدی
سدس بر سهمدر انك تعدادی سكزدن بر سهم دخی ثلث سهم اولور اعمام دخی
انجلیندر پس تصحیح اولا نصیبلر بشی سهمدر بنات ایچون دخی ایكی سهم
بری جدات ایچون ترکه دخی اعمام ایچون مجموعی یدی سهم اولور دخی كسرلو
نصیبلر ثلثلر بنات فریقنده دخی ثلثانی بر ثلث جدات فریقنده بر ثلث
داخی اعمامك فریقنده مجموعی بر سهم اولور دخی مجموع سهامی جمیع انسكز
سكز سهم اولور وان كان بینهما مباینة دخی اكر اصل مسئله ایله تركه
اراسنده مباینه اولسه فاضرب سهام كل فریق پس ضرب ایله اصل مسئله
هر فریق ایچون حاصل اولان سهامی فی كل التركة تركه نك جمیعنده ثم اقسم
الحاصل اندن صكره حاصل اولوری اوحاصلی تقسیم ایله علی جمیع المسئلة
اصل مسئله نك جمیعسی اوزرینه فالخارج نصیب ذلك الفریق پس خارج
نه اولورسه او فریقنك نصیبی اولور فی الوجهین ایكی وجهده یعنی
موافقه صورتنده دخی مباینه صورتنده موافقه نك صورتی بیان ایتدك اما
مباینه نك صورتی مثلا ایچی تركه مثلا صورتنده یدی اولسه اصل مسئله كیم
التیدر انوكله تركه اراسنده مباینه اولور ایچی ایله اولسه حكم اولدیكیم بنات
فریقنك نصیبی كیم درتدر ضرب اولنور تركه نك كلیسنده كیم یدیدر حاصل
اولور اوضرب بكرمی سكز ایچی یكرمی سكزی تقسیم اتسوز اصل مسئله نك

اوزرینه كیم التیدر خارج بنات ایچون درت سهم دخی ایكی ثلث سهم اولور زیرا
یكرمی سكزی یدی اوزرینه تقسیم اتسوز درت سهم چهاردی ایچی ایكی اوزرینه
تقسیم اتسوز درت سهم چهاردی زیرا ایكی كره تلثان درت سهم اولور
پس بنات فریقنك نصیبی تركه دن درت سهم دخی ایكی ثلث اولور دخی بو
اصل اوزرینه استخراج اولنور جدلرنك دخی اعمامك نصیبلری زیرا جدلرنك
نصیبی بردر داخی اعمامك نصیبی بردر ایچی بریدن ضرب اتسعه یدی
اولور ایچی یدی التی اوزرینه تقسیم اتسوز خارج تركه دن بر سهم داخی
سدس سهم اولور پس اوخارجکم بر سهم داخی سدس سهمدر جدات فریقنك
نصیبیدر اعمام فریقی دخی انجلیندر پس تصحیح اولا نصیبلر درت سهم درت بنات
ایچوندر دخی ایكی سهم بری جدات ایچون بری اعمام ایچون داخی كسرلو نصیبلر
ثلثا ثلثدر بنات ایچون دخی سدسدر بر سدس جدات ایچون بر سدس اعمام ایچون
بری برینه ضم اتسعه بر سهم اولور پس انكرك مجموع نصیبلر یدی سهم
اولور سؤال اكر ایتسك لایق اولدیكی مصنفه كیم هر فریقك نصیبنك معرفتی
تقدیم ایدیدی هر فریقك فردینك نصیبنك معرفتی اوزرینه كیم تصحیح مسئله
ایله قلنور زیرا احق تفصیل اولدیكیم اجمالدن صكره اولا جواب بو ایدرز
ایلدركه دیرسن كی مصنف بو مقامده هر فردك نصیبنك معرفتی تقدیم
ایتدی اشارت ایدر زیرا بو فنك مقصودی اقصا فردك نصیبنك معرفتیدر
داخی چونكیم هر فردك نصیبنك معرفتی مشتمل اولدی هر فردك فریقنك
نصیبنك معرفتینی ایله اولسه هر فردك نصیبنك معرفتی ادراك اولنور اصل

دخی ایكی ثلث
سهم چهاردی
انهی

لان الثلث مثل
السدسین وبینهما
منه

سؤال

جواب

فرد فریق

پس مصنف اصطلاح تقدیم ایتدیکی وقتلکیم بو ذکر اولنان قواعد سنک خاطرکده
برکشی بکلکیم قچن ترکه ده کسر اولسه صحیح اولاسه ایر بسط اولنور اول
کسر مخرجی آلنسه صکره نظر اولنور اول بسطنه صکره حاصل اولان عدد ایله تصحیح
اراسنده ایکی حالکیم بری موافقت و بری مباینه در مثلا مسئله معلومه ده
ترکه سکز دینار داخی نصف دینار اولسه بسط ایدیجک اون یدی نصف
اولور او وقت تصحیح ایله ترکه اراسنده مباینه ظاهر اولور پس مباینه
طریقی ایله تصحیح اولنور قچن ترکه بش دینار دخی ثلث دینار اولسه بسط ایدیجک
اون التی ثلث اولور او وقت تصحیح ایله ترکه اراسنده موافقت ظاهر اولور
پس موافقت طریقیله تصحیح اولنور بو ذکر ایتدوکمز اصلا هر فریقک نصیبنک
معرفتی ایچوندر اما هر فریقک نصیبنک معرفتی قچن ترکه اوچ دینار اولسه
داخی نصف دینار اولسه بسط ایتدوکمزدن صکره یدی نصف حاصل اولور او
وقت تصحیح ایله ترکه اراسنده مباینه ظاهر اولور پس مباینه طریقی ایله عمل
اولنور قچن ترکه ایکی دینار دخی ایکی ثلث دینار اولسه بسط ایتدکمزدن صکره سکز
ثلث حاصل اولور او وقت موافقت ظاهر اولور پس موافقت طریقیله عمل
اولنور و اما فی قضاء الدیون دخی طریق معرفت قسمت قضاء دیونک
یعنی بورج اودمکک قچن ترکه وفا ایتمسه مجموع دیونه قریب کل غریم بمنزله سو
وقت هر ملونک ایچی بمنزله سهام کل وارث هر وارثک سهامی منزله
فی العمل عمل حقنده یعنی هر وارثک سهامی تصحیح دن ضرب ایلدکده ترکه
کلیندیکی یا خود وفقندن و مجموع الدیون دخی مبلغی دنلر سکا جمیع

مجموع دیونه

التصحیح

التصحیح مسئله نک تصحیح منزله سنده در پس او وقت حکم اولندیکیم ضرب
اولنه هر غریمک دینی ترکه نک و وفقندن یا خود کلیسندن مبلغ بینه نسبتی اسه
تقسیم اولنه دیونک وفقی اوزرینه یا خود کلیسی اوزرینه بو تقسیمدن خارج اولان
او غریمک نصیبی اولور تصحیحک مثلا فرض ایتسوز میتک ایکی غریمی وار
هر غریمه اوچ بیک دینار بورجی وار اما غریمک داخی وار بیرینه ایکی
بیک دینار بورجی وار مجموع دیون اون بیک دینار اولور قچن ترکه
یکرمی دینار اولسه او وقت جمیع دیون ایله ترکه اراسنده موافقت نصفیله اولور
پس او وقت ضرب اولنور هر غریمک دینی ترکه نک نصفنده مبلغ بینه نسبتی
اد مبلغ تقسیم اولنور تصحیحک نصفی اوزرینه خارج اولان او غریمک
نصیبی اولور مثلا ایکی غریمکیم هر برینک میت اوزرینه اوچ بیک دیناری
وار ایدی او ایکی غریمک هر برینک نصیبی وحدی در پس اوچ ضرب ایتدک
کلی ترکه نک نصفنده کیم اوندر اوتوز اولدی اندن صکره اوتوزی تقسیم ایتدک
نصف تصحیح اوزرینه کیم طقوزدر پس خارج بو ایکی غریمک هر برینه اوچ کامل
دخی اوچ تسع اولدی دیرز او اوتوز تسع اوچ سهم داخی اوچ تسعدر پس
بو ایکی غریمک نصیبی التی سهم داخی التی تسع دیدکیم و التی تسع ایکی
ثلث در دخی اولکی غریمکیم هر برینک میت اوزرینه ایکی بیک دیناری
وار ایدی او اولکی غریمک هر برینک نصیبی ایکیدر پس ایکی ضرب ایتدک
ترکه نک نصفنده کیم اوندر یکرمی اولدی اندن صکره یکرمی تقسیم ایتدک
نصف تصحیح اوزرینه کیم طقوزدر خارج هر بر غریمه ایکی سهم داخی

ایکی تسع اولدی زیرا ایکی تسع ایکی سهم دخی ایکی تسعدر پس اول التی
عن یک سهملری اون ایکی سهم دخی اون ایکی تسعدر اول اون ایکی تسع
بر سهم دخی اوچ تسع در اول اوچ تسع ثلث سهمدر پس بو آلتی غریمک
سهملرینک مجموعی اون اوچ سهم دخی ثلث سهمدر مع هذا بو مقاروده ذکر
اولنان ایکی جزیله آلتی سهم دخی ثلثا سهم ویرمش ایدک پس بو ایکی طائفه
سهملرینک جمیعسی یگرمی سهم اولدی بو ذکر ایتدوکمز شول وقتدهدر که
ترکه یگرمی دینار اوله قچن اون طقوز دینار اولسه اول وقت جمیع دیوان ایله
ترکه آرالرنده مباینه اولور پس اول ایکی غریم که هر برینک میتده اوزرنده اوچ بیک
دیناری واردر هر برینک نصیبی کیم اوچ حصه اولنه ترکهدن کلسینه
کیم اون طقوزدر مبلغ التی یوزی اولور آنن نصفی التی یوزی تقسیم اولنور
نصیبی کیلتی اوزرینه کیم اون یدیده خارج اوچ سهم دخی سدس سهم اولور
زیرا التی یوزی اگر اون طقوز اوزرینه تقسیم اولنسه اوچ سهم خارج اولور
چونکه اون سکز اوزرینه تقسیم اولنسه خارج اوچ سهم دخی سدس سهم
اولدی زیرا اوچ سهم اون سکزده سدس اولور اول ایکی غریمک هر برینک
نصیبی اوچ سهم دخی سدس سهم اولور ایکی اولسه بو ایکی غریمک نصیبلری
آلتی سهم دخی ایکی سدس سهم اولور آنن ضعفی ضرب اولنور اول اوچ غریمک
هر برینک نصیبی کیم ایکی بیک ترکهدن کلسنده کیم اون طقوزدر مبلغی اوتوز
سکز اولور آننی سکزه اوتوز سکز تقسیم اولنور نصیبی کلتی اوزرینه
کیم اون سکزدر خارج ایکی سهم دخی بر تسع اولور زیرا اوتوز سکز اون

طقوز اوزرینه تقسیم اولنسه ایکی سهم خارج اولوردی چونکه اون سکزه
تقسیم اولنسه خارج ایکی سهم دخی بر تسع اولدی زیرا ایکی سهم اون سکزده
تسع اولور پس بو آلتی غریمک هر برینه ایکی سهم دخی بر تسع ویرلور پس
بو آلتی غریمک سهملرینک مجموعی اون ایکی سهم دخی آلتی تسع اولور اول
آلتی تسع ایکی ثلث سهمدر مع هذا بو مقاروده ذکر اولنان ایکی غریمه آلتی
سهم دخی ایکی سدس ویرمش ایدک ایکی سدس بر ثلث اولور اول ثلثی ثلثانه
ضم ایدیجک بر سهم اولور پس عرضدن اول ایکی طائفهنک مجموع نصیبلری
اون طقوز سهم اولور **فصل فی التخارج** بو فصل تخارج حکم احکامندهدر
تخارج لغتده خروجدن مأخوذدر اصطلاحده وارثلرک بعضی بعضیسنی
ترکهدن بر معین نسنه اوزرینه صلح ایدوب آرادن چقارمغه دیرلر
نتکیم عبد الرحمن بن عوف رضی الله عنه درت عورتی بر بینه طلاق ویردی اول
عورتلرک عدتی تمام اولمدن عبد الرحمن اولدی عثمان رضی الله عنه طلاق فار
ایله حکم ایدوب اول عورتلره ربع ثمنی بولدردی واردیلر اول عورتلرک حصهسنی
سکسن اوچ بیک درهمه بدر وایتده سکسن اوچ بیک دیناره صلح ایدوب
ارادن چقاردیلر پس بونک جوازی اوزرینه اجماع منعقد اولدی
ومن صالح علی شیء من الترکة دخی وارثلردن هر کیم که کندو حصهسنی
ترکهدن بر معین نسنه اوزرینه صلح ایدوب چقسه اول وقت پس مسئلهیی
تصحیح ایلدکدن کرکدر چونکه کبی فاطرح سهامه یعنی اول کمسنهنک
سهامن طرح ایدوب براقه من التصحیح مسئلهنک تصحیحندن نتم

اقسام اتدن صكره تقسيم ايله باقی التركه تركه نك طرحی ایتدوكی سهاممدن
باقيسن علی سهام الباقين فلان وارثك سهامی اوزرینه کزوج وام
وعم كبی كیم بر عورت اولسه ارن دخی آنه سن دخی عمیسن قوسه زوجه
نصف دخی ثلث کل دخی باقی وار اصلا دخی صحيحی البتدن بنه فصالح
الزوجه پس قوجه سنك اری حصه سنه صلح ایتدی علی ما فی ذمته من المهر
شول اوزره صلح ایتدی کیم کندو کراوزرینده قالسندر کاینه فی خرجی
دخی اولا حقدن من البين وارث اولمندن پس اوقونه اول
ارکسهامی كيم اوجدر آنلندن طرح اولنور فيقسم پس تقسيم اولنور باقی
التركه تركه نك طرح ایتدوکی سهاممدن باقی فلان کیم اوجدر بين الام
٢٨ والعم منتك آنه سیله عمیسی اراسنده اثلاثا ثلثلر اولور دخی حالده بفذه سهما
ادن ام ایله عمك سهاملکی مقدار بحنر آنك سهمی آلندن ایکی در عمك سهمی بر در
پس ترکه دخی اوچ سهم اوزرینه تقسیم اولنور سهمان للام ایکی سهم
آنه سی ایچون ویریلور فرض جهتله و سهم العم دخی بر سهمی عمیسی ایچون ویریلور
عصبه جهتیله **باب الرد** بو بابده رد ذکر اولنور بلور رد لغتده
صرف معناسنه در وهو دخی اولدر فقهاء اصطلاحنده ضد العول
عولك ضدیدر یعنی خلافیدر بر اولنفی اوچ قسم اوزرینه در اما مساوی
مخرجنه که فریضه عادله دیرلر یا خود زاید مخرجی اوزرینه اکر فریضه
عائله دیرلر یا خود ناقصدر مخرجندن اکر فریضه رد دیرلر بوده
ایله انتقاص ضدیدر اجتماعلری جایزدر دکلدر لکن ارتفاعلری جایزدر

دين ٣

دخی اشیا معلوم اولدی قندن صکره ضدیله معلوم اولور امثالیله آنو کیبی
مصنف رده ضدیله تعریف ایلدی ما فرض عن فرض ذوی الفروض
مالدن شول نسنه دیر کیم ذوی الفروضك فرضلرندن زیاده کلدی ولا مستحق
له حال بودرکه اول زیاده کلن مالی مستحق کمسه یوقدر عصباتدن نسبی
اولسون سببی اولسون برد علی ذوی الفروض اول زیاده کلن مال
رد اولنور اول ذوی الفروض اوزرینه یعنی بنه آنلره ویریلور بقدر حقوقهم
اول ذوی الفروضك هر برینك سهملری مقداری نجه الا علی الزوجین
لکن زوج ایله زوجه اوزرینه رد اولنماز مع هذا انلرده ذوی الفروض در
زیرا رد میتله خصملقدن اوتوری ایدی زوجینك خصملغی یوقدر وهو
دخی اول ذکر ایتدوکمز قول عامة الصحابه رضوان الله تعالی علیهم
اجمعین اکثر اصحابك قولیدر وبه اخذ بو قولی قبول ایتدی اصحابنا
بزم امامکز کیم ابو حنیفه در دخی ابو یوسفدر دخی محمد در رحمهم الله تعالی
وقال زید بن ثابت دخی اصحابدن زید بن ثابت ایتدی الفاضل
لبیت المال اول ذوی الفروضك فرضلرندن زیاده کلن مال ذوی الفروض
رد اولنماز بلکه بیت المال ایچوندر دیدی وبه اخذ دخی زید بن ثابت
قولی ایله عمل ایتدی مالك والشافعی امام مالك ایله امام شافعی ایله ولسه
طرفینی دیر بو امامکرك مجتهدی وار ایدر دخی مناقضه لری وار ایدر دخی
معارضه لری وار ایدر لکن بز آنی ترك ایتدك اختصاردن اوتوری
ثم مسائل الباب آندن صکره رد بابنك مسئله لری اقسام اربعه

لانعدام الرحم في حقهما شنب

در

حدت قسمت بر برابر اکیلنز حالی دکلدر کوره کیم مسئله مزده من لا یرد علیه اولیه
یاخود اوله بو ایکی تقدیر اوزرینه من یرد علیه بر جنس اولور یاخود بر جنسدن
زیاده اوله احدها اولدر که قسمک اولکیسی ان یکون فی المسئلة جنس
واحد اولدر کیم مسئله ده بر جنس اوله ممن یرد علیه شول وارثلردن
کیم آنلرکه اوزرینه اصحاب فروضک سهاملرندن باقی قلان مالی رد ایتمک جایزدر
عند عدم من لا یرد علیه من لا یرد علیه لرک عدمی قتنده یعنی فجی بر مسئله ده
من یرد علیه بر جنس اولسه داخی من لا یرد علیه اولمسه فاجعل المسئلة پس
اول مسئله نک اصلنی قل من عدد رؤسهم من یرد علیه لرک رؤسلری عددندن
قل کما اذا ترک بنتین نته کیم بر کشی اولسه ایکی قزن قوسه مسئله مزده ثلثان
وار پس اصلی اوچدندر ثلثان ایکیدر ایکی قزه اوزرینه چون من یرد علیه
بو مسئله ده جنس واحددر داخی من لا یرد علیه بوقدر ایلا اولسه مسئله لرن
رؤسلرندن قلورز رؤسلری ایکی در مسئله لرده داخی ایکی دن قلورز یعنی
مالی ایکی بولوک قلورز نصفی بر قزه نصفی بر قزه ویرورز او اختین
یاخود بر کشی اولسه ایکی قز قرنداشی قوسه مسئله مزده ثلثان وار در او
جدتین یاخود بر کشی اولسه ایکی جده سن قوسه مسئله مزده سدس وار
فاجعل المسئلة من اثنین پس بو اوچ صورتلرده مسئلی ایکیدن قیل
نته کیم صورت اولی ده بیان ایتدک والثانی دخی اولدر که قسمک
ایکنجیسی اذا اجتمع فی المسئلة جنسان فجی بر مسئله ده ایکی جنس جمع
اولسه او ثلثة اجناس یاخود اوچ جنس جمع اولسه ممن یرد علیه

جنس واحد

شول

شول وارثلردن کیم آنلرکه اوزرینه رد ایتمک جایزدر عند عدم من لا یرد
علیه من لا یرد علیه لرک عدمی قتنده فاجعل المسئلة پس او مسئله یی قل
من سهامهم او من یرد علیه لرک سهاملرندن قل اعنی من اثنین یعنی ایکیدن قیل اذا
کان فی المسئلة سدسان فجی مسئله ده ایکی سدس اولسه مثلا بر کشی
اولسه آنه بر قرنداشی داخی جده سن قوسه مسئله مزده ایکی سدس وار در داخی
من لا یرد علیه بوقدر داخی من یرد علیه ایکی جنسدر پس اصلی آلتیدندر لکن
ایکیدن تصحیح اولنور سهاملری ایکی اولور داخی بونلر ایکیدن برسهمی قرنداشنه و بر بولوک
برسهمی جده سنه ویریلور او من ثلثة یاخود مسئله یی اوچدن قل اذا کان ثلث وسدس
فجی مسئله ده ثلث هم سدس اولسه مثلا بر کشی اولسه آنه بر ایکی قرنداشی داخی
جده سن ترک ایتسه مسئله مزده ثلث داخی سدس وار پس اصلی آلتیدندر اوچدن
تصحیح اولنور سهاملری اوچ اولور داخی بونلر بر ثلث ایکی سدس بر در پس
مسئله اوچدن قلورز ایکی سهم ایکی قرنداشنه ویرورز بر سهمی جده سنه ویرورز
او من اربعة یاخود مسئله یی درتدن قل اذا کان نصف و سدس فجی
مسئله مزده نصف ایله سدس اولسه مثلا بر کشی اولسه آناآنه بر قز قرنداشی داخی
جده سن قوسه مسئله مزده نصفه هم سدس وار پس اصلی آلتیدندر درتدن تصحیح
ایدرز زیرا نصف اوچ سدس اولور درت بولوک قز قرنداشنه بر بولوکی جده سنه ویرورز
او من خمسة یاخود بشدن قل اذا کان ثلثان و سدس فجی مسئله ده
ثلثان ایله سدس اولسه مثلا بر کشی اولسه آناآنه بر ایکی قز قرنداشی داخی جده سنی
قوسه مسئله مزده ثلثان داخی سدس وار پس اصل مسئله آلتیدندر آلتی یرسدسی

بر سهم جدن ایچون ثلثانی دیرت سهم قز قرنداشلری ایچون پس مسئله بشدن قلور ذوجی بلوکی قز قرنداشلرینه ویرورز بر بلوکی جده سنه ویرورز او نصف وسدس ساین یاخود مسئلهده نصف ایکی سدس اولسه مثلا بر اولسه اناآنه بر قز قرنداشی دخی آنه بر بر قرنداشی دخی جده سی قوم مسئلهمزده نصف دخی ایکی سدس وار پس اصلی آلتیدنده نصفی اوچ اناآنه بر قز قرنداشنه ایچوندر بر سدسی بر دخی آنه بر قرنداشی ایچوندر بر سدسی دخی بر جده سی ایچوندر بش اولدی پس بشدن تصحیح ایدر ویرورز انصف اوچ سدسی اوچ بلوکی اناآنه بر قز قرنداشنه ویرورز بر بلوکی آنه بر قرنداشنه ویرورز بر بلوکی جده سنه ویرورز او نصف وثلث یاخود مسئلهمزده نصف ایله ثلث اولسه مثلا بر کشی اولسه اناآنه بر قز قرنداشی دخی آنه بر ایکی قرنداشی قومسه مسئلهمزده نصف دخی ثلث وار پس اصلی آلتیدر نصفی اوچ اناآنه بر قرنداشنه ثلثی ایکی آنه بر قرنداشنه بش اولدی پس مسئلهیی بشدن تصحیح اولنور اوچ بلوکی اناآنه بر قز قرنداشنه ویرورز ایکی بلوکی آنه بر ایکی قرنداشنه ویرورز بو ایکی صورتک جمیعنده بو سهمه قسمت اولنور زیرا اول اردها اکر اصحاب فرایضه تقسیم سهملری ویرسوز او سهملردن باقی قلان مالی آنلرک ... رد وجیلر دخی تقسیم ایتمکه محتاج اولورز پس ... ملکه ... مقدار نجه بر ابر تقسیم ایدرک طریقی آسان اولور ... قصد ایدرز والثالث دخی اولدرکه قسمک اوچنجیسی اولدر که یکون مع الاول من لا یرد علیه مسئلهده من یرد علیه جنس واحد اولدقدن صکره آنوکلم من لا یرد علیه اولم یعنی زوجه یاخود زوجه اولور

اعطى فرض من لا یرد علیه اذ وقف ویر من لا یرد علیه نک نصیبینی اقل مخارجه اول من یعنی علیه نک نصیبینک مخرجلرینک اقلندن آندن صکره من لا یرد علیه نک فرضندن باقی قلانی تقسیم ایت من یرد علیه نک رؤسنک عددی اوزرینه فان استقام الباقی علی عدد رؤس من یرد علیه فیها اکر من لا یرد علیه نک فرضندن باقی قلان من یرد علیه نک رؤسنک عددی اوزرینه مستقیم کلورسه خوش زیرا اولوقتده موتتره ضربه احتیاج اولورزکه زوج وثلث بنات ترکیم بر عورت اولسه اردن دخی اوچ قزن قوم مسئلهمزده ربع دخی ثلثان وار در پس اصلی اوندر ایکی دندن ربع اوچ ... ایچون ثلثان کی در قزلرینه بر سهم باقی قالدی بلکه مسئله رد یه دیردی مسئلهده من لا یرد علیه اردینکم زوجه در دخی من یرد علیه جنس واحدی پس اول وقت حکم اولدیکیم مسئلهدن ایکی مسئله قلم و نسبت ایکم من لا یرد علیه مسئلهسی من یرد علیه مسئلهسن آیریه دخی من لا یرد علیه مسئلهسی من لا یرد علیه نک فرضنک مخرجینک اقلندن قلوبز آنوک اقل مخرجی دردتدر مسئلهسی دخی دردتدن قلورنر دخی من یرد علیه مسئلهسی رؤسنک عددندن قلوبز آنلرک رؤسلری اوچدر پس مسئلهلردن دخی اوچدن قلوبز آندن صکره من لا یرد علیه نک اقل مخرجی فرضی ویرورز او بر سهمی ماندن صکره ینظر ایضا من یرد علیه مسئلهسنک تقسیمه من لا یرد علیه مسئلهسنک فرضندن باقی قلان سهام اوزرینه اوچ حالده کیم استقامتدر دخی موافقه در دخی مباینه ایله اولسه من لا یرد علیه فرضنک مخرجندن باقی قلان سهام اوچ جملهدن دخی من یرد علیه مسئلهسنک رؤسی دخی اینجکی ... اوچ اوچدر مستقیم در ضربه احتیاج قوم

وان لم يستقم دخى اكر من لا يرد عليهك فرضندن باقى قلان ثلاث سهام من يرد عليهم نك
رؤسنك عددى اوزرينه مستقيم اولمسه بلكه ايكيسى ارالرنده موافقه اولسه ضرب
وفق رؤسهم پس ضرب ايله من يرد عليه مسئله سنك رؤسنك وفقنى آن
وافق رؤسهم اكر من يرد عليه مسئله سنك رؤسى موافق اولورسه ايا باقى
من لا يرد عليه مسئله سنك فرضنك مخرجندن باقى قلان سهام فى مخرج فرض
من لا يرد عليه من لا يرد عليه فرضنك مخرجنك كلسنده ضرب ايله پس مبلغ بر نشغه سير
بو ايكى مسئله نك تصحيحى آندن اولور كه زوج وست بنات نته كيم بر عورت اولسه
آندن دخى التى قزى قومسه مسئله مزده ربع دخى ثلثان وار پس اصلى اون ايكيدن
ربع اوچ ايرنه ثلثان سكز التى قزه برر سهم قالدى باقى بلكه مسئله مزده رد
دخى اولمسه مسئله ده من يرد عليه وار رد دخى من يرد عليه جنس واحد پس بو مسئله
آكى مسئله قلنوب دخى من لا يرد عليهك فرضى كيم بر سهمدر بر يلو ربع اقل مخرجى كيم
درت آندن صكره من لا يرد عليه مخرجندن باقى قلان كيم اوچدر آنى كلام من يرد عليه
رؤسنك عددى ارالرنده كيم آلتيدر موافقت ثلثله وار پس آلتينك ثلثى كيم ايكيدر در
ضرب اولنور من لا يرد عليه مخرجنك كلسنده كيم درتدر سكز اولور پس بو ايكى مسئله
سكزدن تصحيح اولنور آندن صكره ضرب اولنور هركشينك نصيبى كيم آنى ايكى
من لا يرد عليه مسئله سندن نصيبى وار ايدى من يرد عليه مسئله سنك ثلثنده ضرب اولنور كيم
ايكيدر حاصل نه اولور ... اكثر وير بلور دخى ضرب اولنور هركشينك نصيبى كيم ايكيدر
من يرد عليه مسئله سندن نصيبى وار ايدى من لا يرد عليه مسئله سنك فرضندن باقى
باقى قلانك ثلثنده كيم بر سهمدر حاصل اولور اكثر وير بلور پس مسئله من يرد عليهم ده

زوج

زوج ليجوز بر سهم وار ايدى من يرد عليه مسئله سنك ثلثنده ضرب اتدك ايكى كيم
ايكى در ايكى اولدى وير دكر زوجه دخى من يرد عليه مسئله سنده بنات ايچون آلتى سهم
وار ايدى شوكه تقدير اوزرينه كيم مسئله نك رؤسلرينه اولدم من لا يرد عليه مسئله سنك
فرضندن باقى قلانك ثلثنه ضرب اتدك كيم بردر آلتى اولدى بناته وير دكنو
ثمين بر دك ذكر ايتدوكمز عمل رديه شمدن صكره نظر ايدرز سهاملرى رؤسلرى ارالرنده كه
اوچ حالدر كيم استقامت موافقت دخى مباينة در زوجك سهامى ايكى رأسى بر ايكى
بر مستقيم در ضربه احتياج يوقدر دخى بناتك سهامى آلتى رؤسى دخى آلتى پس آرالرنده
نك آلتى مستقيم ضربه احتياج يوقدر والا دخى اكر اوچ اولسه بعض من يرد عليهم
فرضندن باقى قلان سهاملر من يرد عليه مسئله سنك عددى ارالرنده موافقة اولماز
ايسه بلكه مباينه اولورسه فاضرب كل رؤسهم پس من يرد عليه مسئله سنك رؤسنى
كلسنه ضرب ايله فى مخرج فرض من لا يرد عليه من لا يرد عليه نك فرضنك مخرجنك
كلسنده فالمبلغ تصحيح المسئلة پس مبلغ بر نشغه بو ايكى مسئله نك
تصحيحى آندن اولور كه زوج وخمس بنات نته كيم بر عورت اولسه ايكى دخى بش
قزه قومسه مسئله مزده ربع دخى ثلثان وار اصلى اون ايكيدن درت ربع اوچ
ايرنه ثلثان سكز در قزلرنه بر سهم باقى قالدى بلكه مسئله رديه در دخى مسئله
من لا يرد عليه ولمسه دخى من يرد عليه بر جنسدر پس من لا يرد عليهك نصيبى ربع
كيم بر سهمدر فرضنك مخرجنك اقلندن كيم درتدر آندن صكره من لا يرد عليه
فرضندن باقى قلان كيم اوچدر آنى كلام من يرد عليه نك رؤسنك عددى
ارالرنده كيم بشدر مباينة وار در پس وقته ضرب اولنور من يرد عليه

مسئله‌سنک عددی کیم بشدر من لا یرد علیه فرضنک مخرجیدر کیم دردر بو کره
سهم حاصل اولور آندن صکره ضرب اولنور من یرد علیه‌نک سنک عددی کیم بشدر
من لا یرد علیه فرضنک مخرجندن باقی قلانک کلیسی اوزرینه کیم اوچدر اون بش
اولور بنات ایچون اندن برینه اوچ سهم ویریلور دخی من لا یرد علیه‌نک فرضی کیم
بر سهمدر ضرب اولنور من یرد علیه‌نک عددینک کلیسینه کیم بشدر بش
سهم حاصل اولور بش سهم انکا ویریلور والرابع دخی اولدر فرضیسک
دخی خمسی ان یکون مع الثانی من لا یرد علیه اولدیکیم مسئله‌ده من یرد علیه
ایکی جنسدن اوله‌لر فقد صکره من لا یرد علیه اوله فاقسم بو تقسیم ایله ما بقی من
مخرج فرض من لا یرد علیه من لا یرد علیه فرضنک مخرجندن باقی قلانی مسئله
من یرد علیه فریضه علیه مسئله‌سی اوزرینه تقسیم ایله فان استقام فبها یعنی کیم
مستقیم اولورسه خوش وهذا دخی [illegible] من لا یرد علیه فرضندن باقی
قلانی من یرد علیه مسئله‌سی اوزرینه مستقیم اولور فی صورة واحدة بر صورتده
بیش اولوبدر وهی [illegible] والتقامت صورتی ان یکون للزوجات الربع
اولدیکیم وجها ایچون ربع اولر کز زوجه و اربع جدات و ست اخوات
لام [illegible] کیم بر اولسر [illegible] دخی [illegible] برکه [illegible]
مسئله‌مزده ربع دخی سدس دخی ثلث واربعی اصلی اون ایکیدر ربع
اوچ [illegible] سدس ایکیدر جداتنه ثلث دردر [illegible] اوچ
باقی قلان [illegible] بلکه مسئله‌ده [illegible] من لا یرد علیه [illegible]
یرد علیه بر جنسدن [illegible] برجنسدن ایله اولسه ایکی مسئله

ایکی مسئله قلورز دخی من یرد علیه مسئله‌سی فرضنک مخرجینک اقلندن
قلورز کیم دردر دخی من یرد علیه مسئله‌سی سهاملرندن قلورز کیم اوچدر
زیرا انلرک ایچون نصف و ایکی دخی ثلث و ایکی اوچ سدس اولور مسئله‌ دخی
اوچدن قلورز آندن صکره من لا یرد علیه‌نک فرضی کیم بر سهمدر و بر وزر اقل
مخرجی کیم دردر آندن صکره نظر ایدرز من لا یرد علیه فرضنک مخرجندن باقی
قلان اوچدر کیم اوچدر من یرد علیه مسئله‌سی اراسنده کیم اولدخی اوچدر کورورز
کیم استقامت وار ایمش اول مسئله بو مسئله اوچدن تصحیح اولنور دخی من لا یرد
علیه مسئله‌سیله اکتفا ایدرز کیم دردر اوده که بر سهمی زوجه ایچون
لکن بر سهم نصف جدت ایچون مستقیم دکلدر بلکه ایکیسی اراسنده مباینه وار
موقوف قلورز دخی دردن ایکی سهمی ایکی قرنداش ایچون مستقیم دکلدر
بلکه ایکیسی اراسنده موافقه نصفیه وار درت ایکی نصفی کیم ایکیدر موقوف
قلورز [illegible] نظر ایدرز کیم سهاملری اراسنده [illegible] نظر ایدرز
ایکیسی اراسنده [illegible] مباینه وار [illegible] ضرب
ایدرز [illegible] اون ایکی اولور آندن صکره اون ایکییی ضرب ایدرز اصل مسئله‌مزه
کیم دردر قرق سکز اولور بس و مسئله قرق سکزدن تصحیح اولنور
اولسه ایدرز زوجه ایچون بر سهم واردر ایکی ضرب ایتدک اون ایکی اولور اون ایکی
اولدی ویردک زوجه‌یه دخی جدات ایچون بر سهم واردر ضرب ایتدک اون
ایکی اون ایکی اولدی ویردک جداتنه هر برینه اوچ سهم ویردک دخی
اخوات ایچون ایکی سهم واردر ضرب ایتدک اون ایکی یکرمی درت اولدی

ویردک احوانه هر بیرینه درت سهم ویردک وان لم یستقم دخی اکر من لا یرد
علیه فرضنک مخرجندن باقی قالان مستقیم اولمازایسه من یرد علیه مسئله‌سنی
اوزرینه بلکه اکیسی آرالرنده مباینه اولورسه فاضرب جمیع مسئلة من یرد علیه من یرد
علیه مسئله‌سنک جمیعنی ضرب ایله فی مخرج فرض من لا یرد علیه من لا یرد علیه فرضنک
مخرجنک کلیسنده فالمبلغ پس مبلغ بر مقدار اولور مخرج فروض الفریقین
من لا یرد علیه وفریق من یرد علیه فریقنک فرضلرینک مخرجیدر کما فی اربع زوجات
وتسع بنات وست جدات بونلر کیم بر آراده اولسه درت عورتن دخی طقوز
قزه دخی آلتی جده‌یه قوی مسئله‌ن ثمن دخی ثلثان دخی سدس واربع اصلی
یکرمی درتدندر چونکه ثمن اوچدر درت عورتلر ایچون ثلثان اون التیدر قزلر ایچون
سدس درتدر جده‌لر ایچون باقی بر سهم قالدی بلکه کیم مسئله من یرد دردر دخی اول
مسئله‌ده من لا یرد علیه واردر دخی من یرد علیه جنسی واحده اکثردر برابر
بنات جنسنده‌در دخی جده‌لر جنسندن پس مسئله‌یی اکی مسئله قیلورز ایکن صکره
بر ایدرز برنجی ثمن مسئله‌سی کیم سکزدن ثمنی بردر ویردک زوجاته ایچون پس باقی قالدی
دخی من یرد علیه مسئله‌سی بشدر ... درتده ثلثان درتده بنات ایچون سدس
بر دخی جده‌لر ایچون ... بشی اولور مسئله ... آرالرنده مباینه واردر ایکی ...
ایدرز من لا یرد علیه ... مخرجنک کلیسنده کیم سکزدر ... اولور پس بو کیفیتیله
فضله ... اولور ... اضرب سهام من لا یرد علیه ... صکره ضرب
ایله من لا یرد علیه ... فی مسئلة من یرد علیه من یرد علیه مسئله‌سندن
نصیبی من یرد علیه مسئله‌سندن وسهام من یرد علیه دخی من یرد علیهما

علیه

ضرب ایله فیما بقی من مخرج فرض من لا یرد علیه من لا یرد علیه فرضنک مخرجندن
باقی قالان سهملرده یعنی ضرب ایله زوجاتنک سهمی کیم بردر من یرد علیه مسئله‌سنه
کیم بشدر مبلغ بش اولور ویرورز زوجاته دخی بناتنک سهامی کیم درتدر ضرب
ایله من لا یرد علیهمک فرضندن یعنی فرضنک مخرجندن باقی قالان سهاملرکیم یدیدر
یکرمی سکز اولور ویر بناته دخی جده‌لرک سهمی کیم بردر ضرب ایله یدی‌یه یدی اولور
ویر جده‌لره وان انکسر علی البعض دخی اکر سهاملری کسر کلورسه بعض ذوی ورثه
اوزرینه نته کیم بو مسئله‌ده کسر کلدی فصحح المسئلة مسئله‌یی تصحیح ایت کسوری
زائل قلورز بالاصول المذکوره بو فارده بیان اولنان اصولکی استعمال ایتمکله
شویله کیم نظر ایدرز ... رؤس ایله رؤس موقوفات آرالرنده درت حاله ایله اولسه
بو مسئله‌ده کیم مخرجی فریقین ... سهمی درت عورت ایچوندر بشلر
درت آرالرنده مباینه واردر پس ... موقوف قلدوق دخی یکرمی سکز سهم کیم طقوز
بنت ایچوندر بو ایکیسی آرالرنده مباینه واردر پس طقوزی دخی موقوف قلدوق
دخی یدی سهم کیم آلتی جده‌لر ایچوندر ایکیسی آرالرنده مباینه واردر پس آلتی دخی
موقوف قلدوق ... دکر نظر ایتدک ... رؤس آرالرنده اوچ حالتین ...
نظر ایدرز رؤس ایله رؤس موقوفات آرالرنده درت حالتن ... رؤس کیم موقوفه
اوچ موضعدن بو یرده درت ... طقوز ... جده ...
آلتی آرالرنده موافقه نصیفه واردر پس درت ضرب اولنور آلتینک نصفنه
کیم اوچدر اون ایکی اولور اون ایکی ایله طقوز آرالرنده موافقه ثلثیه واردر
پس طقوزک ثلثی کیم اوچدر ضرب اولنور اون ایکی‌یه اوتوز آلتی اولور

در

در موقوفه در بیانه

دخی اوتوز التی ضرب اولنور بو ایکی بو بیکک مخرجی کیم قرق بیکدر بتون ورثه
سهم اولور پس بو عملدن صکره معلوم اولورکه مسئله‌نک اصلی قرقدن در مضروب
اوتوز آلتیده تصحیح بیک درتیوز قرقدن اولسه زاید درز زوجه‌نک قرقدن
بش سهم واردی اوتوز آلتیده ضرب ایتدک بیک سکسن اولدی ویردک زوجه‌یه
هر برینه قرق بش سهم ویردک دخی بناته التیوز قرقدن ایکی یوز سکسن سهم واردی
اوتوز آلتیده ضرب ایتدک بیک سکز اولدی ویردک بناته هر برینه یوز اون ایکی
سهم ویردک دخی جداته التیوز قرقدن بر سهم واردی اوتوز آلتیده
ضرب ایتدک ایکی یوز التی اولدی ویردک جداته هر برینه قرق ایکی سهم ویردک

باب مقاسمة الجد بو باب مقاسمه جدی بیلدورر مقاسمه قسمتدن مفاعله در
مشارکت تقاضا ایدر قسمتده بلکه کیم رسول الله صلعم اصحابی اراسنده اختلاف
جدک حالنده واقع اولدی غلبه هیچ بر حالده واقع اولمادی حتی ابو عبیده رضی
ایتدی بن عمردن رض یتمش مسئله حفظ ایتدم جدک حالنده کیم اونلرک
بعضی بعضنه مخالفدر دیدی دخی علی رضی الله عنه ایتدی نقدن مشکل مسئله کیم
وار ایسه بنم صورک لکن جدک مسئله‌سی بنم صورمکدن بر ایدک قال
بکر ابو بکر الصدیق ومن تابعه من الصحابة رضی الله تعالی عنهم ابو بکر دخی بو
تابع اولانلر اصحابدن ایتدیلر بنو الاعیان وبنو العلات اتا آنه بر قرنداشلر
دخی اتا بر قرنداشلر لا یرثون مع الجد جد وار ایکن انلر میراث یمزلر
دیدیلر وهذا قول ابی حنیفه دخی جد وار ایکن اتا آنه بر قرنداشلر باخوة
اتا بر قرنداشلر میراث المازلر ابو حنیفه قولنده و بر نقی دخی فتوی

ابو ح قولیله در وقال الذین زید بن ثابت دخی اصحابندن زید بن ثابت ایتدی
یرثون مع الجد اتا آنه بر قرنداشلر اتا بر قرنداشلر جد ایله میراث آلورلر دیدی
وهو قولهما دخی اتا آنه بر قرنداشلر اتا بر قرنداشلر جد وار ایکن میراث
الورلر امام ابو یوسف ایله امام محمد قولیدر وهو قول مالک والشافعی دخی اول
زید بن ثابت قولی امام مالک ایله امام شافعی قولیدر بلکه کیم بو بابه مقاسمه
جد دیدکلری بو امامکری تخریجی اوزرینه صحیحدر ابو ح قولی اوزرینه صحیح دکلدر
زیرا ابو ح قتنده بنو الاعیان بنو العلات دخی جد ایله ساقط اولورلر اولسه انلرک
ایلرنده مقاسمه بولنمز حکایت اولنور کیم بر کون عمر رضی بیتک ترکه‌سنی قرنداشلریله
جده تقسیم ایتدی بر کمسه‌یه بعینه اول صورتده مالی جده ویردی قرنداشلرینه
ویرمدی پس عمره دیدیلر اوزاننده بر کون بر دورلو حکم ایلدک بر کون بر
دورلو حکم ایلدک دیدیلر عمر ایتدی اول حکمده حق ایدی بو حکمده حقدر دیدی
زیرا عمر اجتهاد ایله حکم ایتمش ایدی ایله اولسه عمر رض اصحابی جمع ایتدی
تا کیم جدک حقنده بر حکم اختیار ایدهلر اول حکم اوزرینه اجماع منعقد اوله
پس تمثیل ایلدیلر جدی هر بری بر نسنه‌یه تشبیه ایدوب آنونکله جدک حالی کشف
ایتمک استدیلر اول علی ایتدی براغاجه بکزر کیم آنونک بر بداغی اوله اول
بر بداغدن اوته ایکی بداغی اولسه قنجی کوکی بداغک بره یاقندر کی
بداغله دخی اصلده نسبت ایتسکوز قنغیسی یقین اولور دیدی بو سوزدن
علینک مقصودی بنو الاعیان ایله بنو العلات ترجیح ایتمک ایدی زیرا دیک
اولور بجیه کیم اقل اصلده دخی ایکی نوعی ایلیننده وسط بو قدر بلکه

ایکی بدایع

واسطه ایله اغاجك اصلی اراسنده واردر کیم او واسطه اولکی بوناغه یه انجلیه
مثللر قرینلری اراسنده واسطه یوقدر بلکه مستقلا ده دده ایله اراسنده واردر کیم او
واسطه اتاسیدر ایله اولسه کرکدر کیم انلر جد اوزرینه ترجیح اولنلر لکن اصحاب
جواب ویروب ایتدیلر ایکیسی برابردر یعنی نته کیم او طرفده قرابت ایله
ترجیح ایتدکز دخی بو طرفده جزئیت ایله ترجیح ایدرز دیدیلر آندن صکره ابن مسعود
رضی الله عنه ایتدی جدك مثلی شول دره یه بکزر کیم او دره دن بر دره دخی
بدا اولا آندن صکره دخی دره دن ایکی دره دخی بر اولنلر بعضی او صکره ایکی دره یه
برن یاننده بری دره بر دخی اصل دره یه نسبت ایتسکو بعضیسی قربی اولور دیدی
انوك دخی بو سوزنده مقصودی بنو الاعیان بنو العلات جد اوزرینه ترجیح ایتمکدر
ابن اصحابکز دخی جواب ویروب ایتدیلر ایکیسی برابردر نته کیم بیان قلندی بو اولا لفرع
ایکی سقف یاردیکی او ورتیرم برعظیم بکا دو تعبر بو نکرکر اوزرینه حمله ایتدیکی
اصحاب انوك هیبتندن مغلوب قاجیدیلر عمر ایتدی حق تعالی بیلدیکم بو کلام
بو کمز ایردی کنوکیدیلم آندن صکره عمر ایتدی اکر حق تعالینك علومی جمیعه دره
دکی قویسه جدك حکمی بر وجه ایله آشکاره قیلم کیم عجوز قرمخشلر دخی انوك حالنی
بلوب حکم ایدرلردیدی نقل ایتدیلر ایله عمر او حفصه تشبیه کوندی جمعه کوننه
یتشمدی دخی عمر اوزرنه ایکی اشارت ایتدی سیز طانون اولکیم بنم جدی حقندره
معلوم سعنم بو قدردر ایکونه تبر یتشور سز انوکله عمل ایدك دیدی وعند زید
ابن ثابت دخی زید بن ثابت فتنده الجد واحد جد ایجون مع بنو الاعیان
والعلات اتا آنه بر دخی اتا بر قرینلری ایله بله قاسمی شول شرط ایله کیم ترك

ایله

ایله صاحب فرض کیمسه قالمیه افضل الامرین ایکی امرك افضلی واردر من
المقاسمة مقاسمه دن ومن ثلث جمیع المال دخی کلی مالك ثلثندن زیرا جدهم
صاحب اولمغه برادرهم عصبه اولمغه برابر بنیغی قنبضنه جهت ایسه جد حقنده اوقاف
ویریلور دخی جدك نصیبی دو کیم قارنداشلر ایجون ثلثندن اکسك اولماز زیرا جدك
نسبتی جهتده بر ایکی نسبتی کیسه ام تیم کیم ایکی نصیبی اکسك اولماز امك نصیبنك
ضعفندن ولدلر اولمجق کرکدر کیم جدك نصیبی جهتده نکر نصیبنك ضعفندن
اکسك اولمیه اما ذو سهم قارنداشلر ایجون جدك نصیبی سدسدن اولمازیسی اصحابدن کیم
جدك نصیبی سدسدن اکسك اولمیه وتفسیر المقاسمة دخی مقاسمه جدك
بیانی ان یجعل الجد فی القسمة اولدر کیم یتشکل جدی قسمتده قلیه کاحد
الاخوة مثلك اتا آنه بر قرینداشلردن بریسی کبی قلنه زیرا جد بر نظرده اب
کبیدر بر نظرده اخ کبیدر پس جد ایجون ایکی مشابهت حقلی وبریلدی
ابه مشابه اولدیغیجون اولادامی حجب ایله آخر مشابه اولدیغیجون آندر کیم
بریسی کبی قلنور پس نقسیم اولنور جد ایله اخوات اراسنده للذکر
مثل حظ الانثیین وبنو العلات دخی اتا بر قرینداشلر بر خلوه فی
القسمة قسمتده داخل اولورلر مع بنی الاعیان اتا آنه بر قرینداشلر ایله
بله اضرارا بالجد جد ایجون ضرر قصد ایدوب نصیبی اکسلتمکه
واذا اخذ الجد نصیبه پس جد نصیبنی آلسه فبنو العلات پس اتا بر
قرینداشلر یخرجون من البین ورثه اراسندن چقارلر خائبین محروم
اولدقلری حالده بغیر شیء ترکه دن نسنه آلمقسزن زیرا ابن مسعود

فتنده بنو العلات جد ایله وارث اولورلر بنو الاعیان ایله اولمایجق پس بنو
الاعیان ایله اولسه‌لر بنو العلات بنو الاعیان سببیله ساقط اولورلر والباقی
لبنی الاعیان دخی جد نصیبنی آلدقدن صکره باقی قلان ما بنو الاعیان ایچوندر
الا اذا کانت من بنی الاعیان اخت واحدة مکر کیم آنلر کرایله انا آنه بر قرنداش شکردر
بر قز قرنداش اولسه کیم اخذت فرضها نصف الکل اول قز قرنداشک
نصیبنی آلمش اوله کیم او نصیب نصف کل مالدر بعد نصیب الجد جدک نصیبنی
آلدقدن صکره فان بقی شیء پس جد ایله اخت نصیبلرین آلدقدن صکره
اگر ترکه‌ده نسنه باقی قالورسه فلبنی العلات اول باقی قلان بنو العلات ایچوندر
زیرا انا آنه بر قز قرنداشلر دخی بر اولسه‌لر آنوک فرضی نصفدر دخی او اخت بنو
العلات ایچون اغرز مادامکه بنت سببیله عصبه اولمیه یاخود بنت ابن سببیله چونکه
او اخت ترکه‌نک نصفنی آلدی نصفدن زیاده حق قلمدی ایله اولسه اول
زیاده بنو العلاته ویریلور والا دخی ترکه‌ده نسنه باقی قالمز ایسه فلا شیء لهم
پس بنو العلات ایچون ترکه‌ده نسنه یوقدر اما جد ایچون افضل امرین اولور بنو
العلات ایچون ترکه‌ده نسنه قالور وعکرمیتا لجد واخت لاب وام واخت
لاب نتر کیم بر کشی اولسه جد دخی انا آنه بر قز قرنداش دخی اتا بر ایکی قز قرنداش شاش
قوب فبقی للاختین لاب پس باقی اتا بر ایکی قز قرنداشی ایچوندر عشر المال
ترکه‌نک اونده برجزئی بر بخشی وتصح دخی بو مسئله تصحیح اولنور عشرندن
یکرمیده بلکه کیم بو مسئله‌ده جد ایچون افضل الامرین واردر کیم او مقاسمه‌در
زیرا اگر مقاسمه اعتبار اتسه جد ایچون ایکی سهم کلوردی زیرا بو ترکه‌نک دردی

معناده

معناده بشده بری جد ایکی اخت مثلی اسنده‌در پس سهملری دخی بولوردی
تقلیلوردی جد ایچون بشده ایکی سهم ویریلور اگر ثلث جمیع مال اعتبار اتسونر
کیم بش سهمده جد ایچون بر سهم دخی بر سهمک ثلثانی ویریلور پس جد ایچون مقاسمه
خیرلودر ثلث جمیع مالدن ایله اولسه بشده ایکی سهمی جدک ویرورلر دخی
نصف کلی کیم ایکی بچوق سهمدر انا آنه بر قز قرنداشلرینه دخی نصف سهمی اتا بر ایکی
قز قرنداشلرینه ویرورلر هر برینه ربع سهم اولور ایله اولسه کسر کلور نصفک مخرجی جزوه
والمخرج ربعک مخرجی نصفک مخرجی ربعک مخرجنه داخلدر پس اکتفا اولنور
ربعک مخرجنه ربعک مخرجنک اقلی درتدر اصل مسئله مرده بشدر انده دردی
بشده ضرب ایتدک یکرمی اولدی پس بو مسئله یکرمیدن تصحیح اولنور ایله او
بر ایدر جد ایچون بشده ایکی سهم وار ایدی درتده ضرب ایتدک سکز سهم اولدی
ویردک جده دخی انا آنه بر قز قرنداشنه بشده ایکی بچوق سهم وار ایدی درتده
ضرب ایتدک اون سهم اولدی ویردک او بر قز قرنداشه دخی اتا بر ایکی قز
قرنداشی ایچون بشده نصف سهم وار ایدی درتده ضرب ایتدک ایکی سهم اولدی
ویردک او ایکی قز قرنداشلرینه هر برینه بر سهم ویردک بو ایکی سهم یکرمینک عشریدر
ولو کانت فی هذه المسئلة اخت لاب دخی اگر بو ذکر ایتدوکمز مسئله‌ده
اتا بر ایکی قز قرنداش یرینه کیم جد ایچون اضر واحد قالمیبق لها شیء
پس او اتا بر قز قرنداشه ترکه‌ده نسنه باقی قالماز مثلا بر کشی اولسه جده
دخی انا آنه بر قز قرنداشی دخی اتا بر قز قرنداش ترک اتسه جد ایچون بو مسئله‌ده
افضل امرین واحددر دخی جد ایچون اضر واحد اگر بو مسئله‌ده کیم سهام مکرر

بلکه بر قز قرنداش اولسه صح

روسلرندن مقاسمه یه اعتبار ایتسون جد ایچون ایکی سهم اولور زیرا بونلرک
رؤسلری معناده درتدر زیرا جدکی اخت منزله سنده در دخی انا آبرلر
قرنداشی ایچون نصف کل وار در کیم اول ایکی سهمدن ایدی اولسه انابر قرنداشلرنک
ترکه ده نسنه قلماز اما بو مسئله ده اضرار جد اولور دیو عکسی ماننی زیرا اکر
مسئله ده اختلاب اولسه اول مسئله اوچدن اولوردی کوکی و وقت سهمنا
طریقنجه جد اوچ سهمک ثلثانی آلوردی چونکه مسئله ده اختلاب اولدی
مسئله نک اصلی درتدر اولدکی مقاسمه طریقنجه جد درت سهمک ایکیسنی آلدیکیم
نصف کل در شکی یوقدر کیم ثلثا زیاده در نصفدن بو مسئله ده اختلاب
اولمعه ضرر ایلدی جد ایچون واذا اختلط بهم ذو سهم دخی قچن فرض صاحب
فرض بنو الاعیان دخی بنو العلات ایله کیم مراد صاحب فرضدن بر نقیامه
آلان طایفه در بری بنت در بری ابن بنت در بری یعنی بنتین بنت در بری زوجه در
بری زوج در بری ام در بری جده در فللجد ههنا پس وار در جد ایچون
بو اختلاط مسئله سنده افضل الامور الثلاثة اوج امردن قنغیسی خیر ایسه جد
حقنده جد ایچون اول وار در بعد اوج امردن مقاسمه دخی ثلث ما بقی دخی
سدس کل در بعد فرض ذی السهم سهم ایتی سهم الآقوه صکره زیرا اصحاب فرض
متقدمدر استحقاقده اما المقاسمة اما اول صورتکیم مقاسمه خیر در جد ایچون
کزوج وجد واخ نته کیم برعصبه اولسه اره داخی جد دخی انا آنابر
یاخود انابر قرنداشی قوسه مسئله مزده نصف دخی ما بقی وار در پس اصلی ایکیدر
ایکینک نصفی بر در ویردک زوجه باقی بر سهم قالدی ایله اولسه جد ایچون اولار

سهمک
بیانه

بری عن
ابن بنت در
بیانه

باقی

باقی قلانن اوج امرک افضلی وار در کیم اول مقاسمه در زیرا اکر مقاسمه یه
اعتبار ایتسون جد ایچون نصف سهم اولور زیرا انلرک رأسی ایکیدر بری جد
بری اخ در اکر ثلث ما بقی یه اعتبار ایتسون جد ایچون ثلث سهم اولور اکر جمیع
مالک کیم ایکیدر سدسینه اعتبار ایتسون جد ایچون بنه ثلث سهم اولور زیرا ایکی سهمک
سدسی بر سهمک ثلثی اولور ایمدی اولسه معلوم اولدیکیم مقاسمه خیر در جد ایچون
پس باقی قلان بر سهمک نصفنی جده ویرورز نصفنی قرنداشنه ویرورز ایکی
اولسه کسر کلور نصفک مخرجی اوزرینه نصفک مخرجنک اقلی ایکیدر اصل مسئله
داخی ایکیدر اکر ایکیده ضرب ایتدیکن درت اولدی پس بو مسئله درتدن تصحیح
اولنور ایلا اولسنه ابتدا زوجک بر سهمی وار ایدی ایکیده ضرب ایتدک ایکی اولدی
ویردک زوجه دخی جدک نصف سهمی وار ایدی ایکیده ضرب ایتدک بر سهم اولدی
ویردک جده دخی قرنداشنک نصف سهمی وار ایدی ایکیده ضرب ایتدک بر سهم اولدی
ویردک قرنداشنه واما ثلث ما بقی دخی اول صورتده کیم آنده ثلث ما بقی یعنی ذو سهمک
فرضندن باقی قلانک ثلثی خیر در جد ایچون کجد وجدة وام واخوین
نته کیم بر کشی اولسه جد دخی جده دخی انا آنابر یاخود انابر قرنداشلری دخی
ایکی اوغل قرنداشی قوسه مسئله مزده سدس وار در جده ایچون دخی ما بقی وار در پس ایکی
آلتونده سدس بر در ویردک جده سینه باقی بش قالدی اول بشک ثلثی جد ایچون اوج
امرک افضلی ولدی اکر مقاسمه یه اعتبار ایتسون جد ایچون بر سهم دخی بر
سهمک اوج سبعی اولور زیرا انلرک رأسلری یدیدر زیرا جد چونکه ایکی
آلتیدن ایدی ایدن چیقدی جد دخی اخت دخی اضعف فالکلم چوق جهتدن اکی

عوضة منزلة سندن آنلر تقدیرده یدی راسی اولوبلر دخی بشک یدی یه نسبتی سبع
نسبتی کبیدر دخی جد ایکی قزقرنداش برینه دوردر پس جد ایچون اون سبع واردر
زیرا بشی تقسیم اولنور یدی یه اوزرینه یعنی اون بشی سهمدن هر سهم یدی سبع قلنور
مجموعی اون بش سبع اولور او سبعلر اسلر بنکا اوزرینه تقسیم اولنورکم
یدیسی هر برینه بش سبع ویریلور پس جد ایچون اون سبع اولور اول اون
سبع برسهم دخی اوچ سبعدر دخی اگر ثلث ما بقی یه اعتبار اتسه‌ک جد ایچون
او باقی قلان بش سهمدن برسهم دخی برسهمک ثلثانی ویریلور زیرا کی سهم اون بش
ثلثی اولور اون بشک ثلثی بش ثلث اولور بش ثلث برسهم دخی ایکی ثلث اولور
دخی سدس جمیع ماله اعتبار اتسوز جد ایچون اول التیده برسهم ویریلور پس معلوم
اولدی ثلث ما بقی کیم اول برسهم دخی برسهمک ثلثانی در او خیرلودر جد ایچون
ایله اولسه اوچ سهم دخی ثلث سهم باقی قالدی پس ثلثک مخرجی اوزرینه کسر کلدی
ثلثک مخرجی اقلی اوچدر اصل مسئله التیدر بنه اوچ التی‌ده ضرب ایتدک
اون سکز اولدی پس بو مسئله‌نک تصحیحی اون سکزدن ایله اولسه جدنک
التیدن برسهمی وار ایدی اوچده ضرب ایتدک اوچ سهم اولدی ویردک
جده ثلثا دخی جدنک التیدن برسهم دخی برسهمک ایکی ثلثی وار ایدی اوچده
ضرب ایتدک بش سهم اولدی ویردک جده دخی ایکی ارکک قرنداشلر برقرنداش
التیده اوچ سهم دخی ثلث سهم وار ایدی ضرب ایتدک اوچده اون سهم
اولدی پس اول اون سهمی انلرکه ارلرینه عصبه طریقی اوزرینه للذکر مثل
حظ الانثیین تقسیم ایتدک سکزنی ایکی ارقرنداشلرینه ویردک ایکیسی قرنداش

جدی

ویردکلر واما سدس الجمیع دخی شول صورتده‌کم آنده سدس جمیع مال خیرلودر
جد ایچون کجد وجدة وبنت واخوین نته‌کم برکشی اولسه جده دخی جد
داخی قزی دخی اناسی بر اخوه انابر ایکی ارقرنداشی قویسه مسئله‌ده سدس دخی
نصف دخی ما بقی وار لیسکلة التیدن بنه سدسی بر ویردک جده سته نصف اوچ ویر
قزینه باقی ایکی قالدی پس جد ایچون او باقی قلان ایکی سهمدن اوچده اولرکا فضلی
واردر اگر مقاسمه یه اعتبار اتسوز حال بوده کیم مقاسمه اهلکند دخی اوچده
بری جد دیرکیسی ایکی ارقرنداشلرینه اول ایکی سهمدن برسهمک ثلثانی اولور اگر
ثلث ما بقی یه اعتبار اتسهز بنه جد ایچون برسهمک ثلثانی ولو اما اگر سدس جمیع
اعتبار اتسوز جد ایچون بنه بر سهم اولور پس معلوم اولدیکم جد ایچون سدس
جمیع مال خیرلودر پس اول ایکی سهمدن برسهمی جده دیروز برسهمی ایکی قر
قرنداشه ویریرز ایله اولسه نصفک مخرجی اوزرینه کسر کلدی نصفک مخرجینک
اقلی ایکیدر ضرب ایتدک اصل مسئله‌ده کیم التیدر اون ایکی اولدی پس مسئله
اون ایکیدن تصحیح اولنور آنوزنکیه بز ایدرز جدنک اصل مسئله‌ده
برسهمی وار ایدی ایکیده ضرب ایتدک ایکی اولدی ویردک جده دخی قزک
اوچ سهمی وار ایدی ایکیده ضرب ایتدک التی اولدی ویردک قزینه داخی
جدنک برسهمی وار ایدی ایکی‌ده ضرب ایتدک ایکی اولدی ویردک جدینه
دخی ایکی قرنداشک برسهمی وار ایدی ایکیه ضرب ایتدک ایکی اولدی
ویردک ایکی قرنداشلرینه هر برینه برسهم ویردک ولوکان ثلث الباقی خیرا
للجد دخی اگر ثلث باقی خیر اولسه جد ایچون نته‌کم ثلث باقی خیرلو اولا

صورتن بیان ایتدکی ولیس للباقی ثلث صحیح عاجز اولمسه کیم صاحب فرض
نصیبندن باقی قالان ترکه نک صحیح ثلثی اولمسه مخرجکیم او بیان ایتدوکمز صورتده
جدن نصیبندن صکره بش سهم باقی قالدی ایدی کیم آنوک ثلث صحیحی یوقدر فاضرب
مخرج الثلث یعنی اوچ وقت ثلثک مخرجن ضرب ایله ناکیم اول اوچدر فی اصل المسئله
مسئله نک اصلنده کیم آلتیدر مخرجکیم بر اوچ مسئله نک بیاننده ضرب ایتدکده
اون سکز اولور مسئله اول مبلغدن تصحیح ایتدکه پس بو تقریرده معلوم
اولدیکیم مصنفک ولو کان ثلث الباقی خیرا للجد دیدوکی آنکچون مثالدر بیانک
تتمه سندندر دیدیکی آتی اوچنجی مثالدر صکره ذکر ایتدیکی ناکیم امور ثلاثه نک آنده
نظمی بو نظمه ایلیدر فاعرضه بیان ایتکله دخی بیلکل کیم مصنفک حکم قیدیدر
ولیس للباقی ثلث صحیح دیدیکی زیرا اکر صاحب فرضک نصیبندن باقی قالانک
ثلثی صحیح اولسه اول وقت اول باقی نک مخرجنک ضربنه احتیاج اولمازدی بیلکل
سن انک مثل کیم کلنکده و مسئله نک عددی ضرب اولنور تاکه بر کیمسنه اولسه عورتی
ادیجی جدی دخی انا بر اوچ قرنداشی قومش مسئله مزده ربع دخی مابقی وار
نسلی صلی درت ترتنده ربع بر سهمی ویردکدن صکره باقی قالانک ثلثی دخی بر سهمدر
ویردکدن صکره بر اولمش لو در مقاسمه ده دخی سدس جمیع مالک ایکی سهمم
قالدی اوچ قرنداشه ایله اولسه اول اوچی ضرب ایتدکده اصل مسئله ده کیم درتدر
اون ایکی اولدی پس بو مسئله اون ایکیده تصحیح اولنور آندن صکره زاید درت
عورتک بر سهمی وار ایدی اوچ ضرب ایتدکده اوچ اولدی ویردکدن صکره دخی
جدک بر سهمی وار ایدی ضرب ایتدکده اوچ اولدی ویردکدن صکره دخی

اوچ قرنداشک ایکی سهمی وار ایدی اوچ ضرب ایتدکده آلتی اولدی ویرک
اوچ قرنداشه هر برینه ایکی سهم ویردک دخی بیلکل کیم مصنفک فان ترک
جدا و زوجا و بنتا و اما و اختا دیدوکی بر مثال دخی در بو جمیع مالک
خیر لو اولو غنم جدکیچون سدس اکر عورت اولسه جدن دخی ارث دخی
قزن دخی آنه سی دخی انا آنه بر بابادن انا بر قرنداشی قومش مسئله مز درتدن
دخی نصفه دخی سدس دخی مابقی وار بس مسئله اون ایکیدن ربع اوچ ویرد
زوجه نصف آلتی ویردک قزینه سدس ایکی ویردک آنه سنه بر سهم باقی قالدی
ایله اولسه اول بر سهمده جدکیچون احمد ثلاثه نک افضلی وارد در فالسدس خیر
للجد یعنی سدس جمیع ما بقی در جدکیچون زیرا اکر مقاسمه به اعتبار اتسون
بو دیدیکیم جد ایله اخت کلی اوچده بر اجب ایکی قز قرنداشدر
ایله اولسه جدکیچون اول باقی قالان بر سهمک ثلثنی ویررز اکر ثلث ما بقی یه اعتبار
اتسون جدکیچون اول باقی قالان بر سهمک ثلثنی ویرورز اکر جمیع مالک سدسنه اعتبار
اتسعه جدکیچون ایکی سهم ویررز معلوم اولدی کیم سدس جمیع مال خیر در جدکیچون
مقاسمه دن دخی ثلث ما بقی دن وتعول المسئلة الی ثلاثة عشر دخی
بو مسئله اون ایکیدن اون اوچه عول ایدر تاکیم جدکیچون ایکی سهم حاصل اوله
ولا شیء للاخت دخی قز قرنداشه نسنه ویرمزلر زیرا اول عصبه در جدک
قتیله قالدی دخی اول قز قرنداش ایتوری مسئله عول اولمز زیرا قز قرنداش
صاحب فرض وکذلک مسئله اکدریه نک خلافیدر زیرا آنده بنت یوقدر ایله
اولسه اول اخت عصبه اولمازدی بلکه صاحب فرض اولوردی ایدی اوچ
تولدی

مسئلهٔ عول اولور واعلم دخی بلسن ان زید بن ثابت رضه بیلسنکی زید بن
ثابت لا یجعل الاخت لاب وام او لاب قلمز اتا انه بر قرنداشلری یاخود اتا بر
قرنداشلری صاحبهٔ فرض صاحبهٔ فرض ایلمز بلکه عصبه قلور مع الجد جد ایله برابر
زیرا مسئلهٔ جدکی انوک قتنده میتک ار قرنداشلری کبی در نیجه کیم قرنداشلری ار قرنداش
ایله عصبه اولورلر او قز قرنداشلری جد ایله دخی عصبه اولورلر الا فی المسئلة الاکدریة
لکن مسئلهٔ اکدریه ده دکل یعنی اولسه زید بو مسئلهٔ اکدریه ده میتک قز قرنداشنی
جد ایله صاحبهٔ فرض قلور عصبه قلمازلر نیچه اولور بس اول امرده اختی صاحبهٔ
فرض قلور محروم اولمامق ایچون یقین دخی آخر امرده عصبه قلور اختک نصیبی
اوزرینه زیاده اولمقدن قاچمق ایچون اما محروم اولمقدن محل زیرا ابن ثابت قتنده
اخت جد ایله محروم اولماز مانع منع انتفی بو مسئلهده مانع یوقدر پس مانع
اولور وغی بو رده محروم قلور نیجه کیم شمدیکی بو مسئلهده اخت محروم اولدیکی
بنت مانع اولدوغیچون اما اخت نصیبنی جد نصیبی اوزرینه زیاده اولمقدن
قچدوکی زیرا انوک قتنده اخ کبی در نیجه کیم اختک نصیبی اخک نصیبی اوزرینه
زیاده اولماز انجیلین اختک نصیبی جدک نصیبی اوزرینه زیاده اولمز کرک
اکر ایدرسک نیچون جد اخ کبی اولسه زید بن ثابت اصل اوزرینه بو مسئلهٔ اکدریه ده
آنه یه سدس ویرمدی جد اخت قالیجی مع هذا الجد ایله اخت قالیجی کبی ایدیلر
سدس ویرلوردی نیچون بر ایدرز قرآن آنه نک فرضی ثلثدن سدسه واریلوکی
وقتدیر کیم اولوره ایکی اخوة اسم صادق اوله نیتکیم قرآن عظیمده تصریح اولنمشدر
وان کان له اخوة فلامه السدس دینلمشدر جد ایله اخته اخوة اسم صادقدر

دکلدر

دکلدر وهی دخی مسئلهٔ اکدریه زوج وام وجد واخت لاب وام او لاب
یعنی بر عورت زوجی اولسه آنه سی دخی آنه سی دخی جدی دخی انا اته بر یاخود اتا
بر قز قرنداشی قوسه مسئله نک اصلی التیدر نه للزوج النصف التی نک نصفی زوج
ایچوندر وللام الثلث دخی التینک ثلثی کیم ایکیدر آنه ایچوندر وللجد السدس
دخی التینک سدسی جد ایچوندر وللاخت النصف دخی التی نک نصفی
دخی اوچدر اخت ایچوندر پس التی طقوزه عول اولور کیم یضم الجد نصیبه
الی نصف الاخت یعنی جد نصیبی کیم بر سهمدر ضم ایدوب قاتشدررلر الی نصیب
الاخت اختک نصیبنه ضم ایدرکیم اوچ سهمدر شول علتدن اوتوری کیم ذکر
اتدک پس مجموعی درت سهم اولور فیقتسمان پس جد ایله اخت او
درت سهمی اولشورلر للذکر مثل حظ الانثیین جدک نصیبی ایکی اخت
نصیبی کبی اولدوغی حالده لان المقاسمة خیر للجد زیرا مقاسمه
خیرودر جد ایچون واصلها من ستة بو مسئله نک اصلی التیدر فرض اولنور وتعول
الی تسعة دخی طقوزه عول اولور نیجه کیم بیانی ایتدک وتصح من سبعة
وعشرین دخی یکرمی یدیدن تصحیح اولنور ایله اولسه قسمت اختلالی جد
ارالرنده صحیح دکلدر زیرا سهملری درتدر درت ثلث ایکی اوچدر زیرا جد ایکی
اخت منزله سنده در دخی ایله اوچ ارالرنده مباینه واردر پس اوچ ضرب اولنور
مسئله نک عولی کیم طقوزدر یکرمی یدی اولور پس بو مسئله نک تصحیحی یکرمی
یدیدن اولور ایله اولسه زیرا بو زوج ایچون اصل مسئلهدن کیم التیدر اوچ
سهم وار ایدی ضرب ایتدک مضروب کیم اوچدر طقوز اولدی ویردک زوجه

آلتیدن دره
بیانه

دخی آنه سی ایچون ایکی سهم وار ایدی ضرب ایتدک اوچ اولدی ویردک آنه سنه
دخی جد ایله قز قرنداش ایچون دخی سهم وار ایدی ضرب ایتدک اوچدن ایکی
اولدی اون اکیلدک ثلثانی کیم سکزدر جدنه ویردک ثلثی کیم درتدر اختنه
ویردک پس تکمیل اولدی زید بن ثابت بو مسئله ده اختی جد ایله صاحب فرض قلوب
بنت اولماد وغیجون تسمیت اکدریه بو مسئله یه اکدریه دینلدی لانها کدرت
بو مسئله واقعة امرأة بر عورتک واقعه سیدر یعنی بو مسئله اوکه واقع اولدی
اهل اسلامدن بر عورته واقع اولدی و کان من بنی اکدر یعنی اکدر قبیله سندن ایدی
اکدریه دیدیلر ولو کان مکان الاخت اخ دخی اگر مسئله اکدریه ده اخت
یرینه بر اخ اولسه او اختان باخوین ایکی اخت اولسه فلا عول پس اول
وقت مسئله ده عول اولماز ولا اکدریه دخی و مسئله اکدریه اولماز زیرا
اخت معامله اخ اولسه عول اولماز زیرا او وقت سدس جدکدر
پس باقی سدس جد ایچون در و عصبه در کیم اخوه در ترکه دن نسنه قالماز دخی عصبه
ایتوردی مسئله عول اولنماز اما اکدریه اولاد دخی زیرا اخ صاحب فرض
دکلدر بلکه عصبه در پس تکمیل اولدی زید بن کیم آنی صاحب فرض قلمایله اولسه
ناچار اولور اخی محروم وقتله نتیجه کیم بو مقدارده کجن مسئله ده بیانه فلان
مسئله اکدریه نک خلافنجه زیرا تمکنه زید بن اختی اکدریه ده صاحب فرض قلدی
دخی هیچ بر اخت بر ایکی اخت کبی اولمسه عول اولماز زیرا او وقت آنک حقی ثلثدر
سدس وار ایله اولسه زوج ایله امک نصیبلرینی ویردکدن صکره ایکی سهم باقی
قالور او ایکی سهمک بر سهمی جد ایچون و بری اوککه معامله اعتبار ایله کرسندن

کل اعتبار یله زیرا او جنو درتلنی باقیدن کیم او باقی ثلث ایکی سهمدر
ایکی ثلث در بر سهم دخی اول ایکی اخته ویریلور دخی او وقت مسئله نک
مخرجی اولور وقت ضیق اولمازنا کیم عوله احتیاج اولنمه اما اکدریه اولمسه دوغی
زیرا ضرورت یوقدر و ایکی اختی صاحب فرض قلمغه تسمیه و ایکی اختی
صاحب فرض قلمایجق دخی ترکه ده محروم اولمازلر زیرا اول زوج ایله
امک نصیبلرندن باقی ثلث ایکی سهمدر بر سهمی جد آلیجق بر سهمی اول ایکی اخته
ویریلور لکن بر سهم اول کیسنه مستقیم اولمادیکنه نصفک مخرجی اولور ایکی نیه
کسر کلور پس اول ایکی اصل مسئله ده ضرب ایدرز کیم آلتی در اون ایکی
اولور دخی بو مسئله اون ایکیدن تصحیح ایدرز ایکی اولسه زوجکه
اوچ سهمی وار ایدی ایکیه ضرب ایتدک آلتی اولدی ویردک زوجنه
دخی آنه سنک بر سهمی وار ایدی ایکیه ضرب ایتدک ایکی اولدی ویردک آنه سنه
دخی جد ایله ایکی اختک ایکی سهمی وار ایدی ایکیه ضرب ایتدک درت اولدی
ویردک آندن ایکیسن جده ویردک ایکیسن اخته ویردک دخی بحمل کیم اخت یرینه
هم اخ هم اخت اولسه او وقت ینه عول اولنماز زیرا انلر عصبه در دخی
اکدریه اولماز زیرا او وقت بر سهم باقی قالور او کیسنه لکن کسر کلور تاکیم
مخرجی اولور زیرا ضرب ایدرز اصل مسئله ده کیم آلتی در اون سکز
اولور پس بو مسئله اون سکزدن تصحیح اولنور اولسه ضرب ایدرز هر
برینک نصیبی مضروب کیم اولنمسون ... ترکه
نمدی بیان ایتدک باب المناسخة بو باب مناسخه نک احکامی بیان ایدر

مناسخه لغتده نسخ دندر نسخ نقل معناسنه وردخی تبدیل معناسنه در
اما اصطلاحده مناسخه وارثک سهامی منتقل اولمقدر ترکه نک قسمتی ایتمزدن
اول اوله وارثک وارثنه اولکی وارثدن اولدوغی ایچون نسخ بویه مناسبتی دیرلر انک
وجهی ظاهر اولدی اما معنای علمیه صیغه سنی کلدوکی زیرا مناسخه جایز در کیم ترکه نک
حقیقة اولر اول بر جا بنزر مجاز اولراق نسخی قبول ایتکی معناسنی نیته کیم مذکور ده
بیان ایتدک ولو صار بعض الانصباء اگر اولسه ورثه نک نصیبلرینک
بعضی میراث اولسه قبل القسمة ترکه نک قسمتی ایتمزدن اولکی
یعنی بو وارثک نصیبی ترکه دن افراز اولنمازدن اول وارث اولسه اول
نصیب او وارثک وارثنه قالسه کزوج وبنت وام نیته کیم بر عورت اولدی
ارث دخی قزی قودی اولدرکی عوضی ارث زیرا فمات الزوج قبل القسمة
عن امرأة وابوین دیسه کرک اول بنت اولازدن اولسه بنت دیمکه ترک
ایدی مکر کیم اول بنتی محروم فرض ایده وز دخی انی قودی مسئله مزده ربع
دخی نصف دخی سدس وارسی اصلی اون ایکیدنور ربع اوچ و بر دخی جنس
نصف التی ویردک قزینه سدس ایکی ویردک انه سنه باقی برسهم قالدی بلدک
مسئله ردیه ورد دخی او مسئله ده من لا یرد علیه وارد رکیم او زوجدر
دخی من یرد علیه ایکی جنس در بر جنسی بنت دیکر جنسی امدر پس مسئله ر ایکی
مسئله تلدوغ نیته کیم رد بابنده بیان قلندی ابتدا اولسه من لا یرد علیه مسئله سی
درتدندر بر ربعک مخرجنک اقلی درتدر دخی من یرد علیه مسئله سی التیدندر
بیناء من یرد علیه نک اولدوغی مسئله سی سهاملرندن قلنوب کیم درتده بر ایرا

ربع

ربع مختلط اولمایجق انلرک مسئله لری التیدن اولور التینک نصفی اوچدر
سدسی بر در مجموعی دردر اولور مسئله لرده دانجی درتدن قلورز دخی من لا یرد
علیه فرضنک مخرجندن باقی قلدی کیم اوچدر انوکلم من لا یرد علیه مسئله سی
ارا سنی کیم درتدر مباین وارد پس ضرب اولنور من لا یرد علیه مسئله سنک
کلیسی کیم درتدر من یرد علیه فرضنک مخرجنک کلیسنه کیم اوندخی درتدر
اون التی اولور دخی بو مسئله اون التیدن تصحیح اولنور ایله اولسه بر ابتدا
زوج ایچون من لا یرد علیه مسئله سنی بر سهم وار ایدی درده ضرب ایتدک
درت اولدی ویردک زوجنه دخی بنت ایچون من یرد علیه مسئله سنی اوچ
سهم وار ایدی ضرب ایتدک من لا یرد علیه فرضنک مخرجندن باقی قلان سهامنه کیم
اوندخی اوچدر طقوز اولدی ویردک بنت ایچون دخی او مسئله ده ام
ایچون بر سهم وار ایدی ضرب ایتدک اوچه اوچ سهم اولدی ویردک
امنه بو مجموع سهام اون التی اولدی درت سهم زوجه طقوز سهم
قزینه اوچ سهم انه سنه فمات الزوج پس اول عورتک اری اولدی
اول حالده کیم عورتنک ترکه سنده انک ایچون درت سهم وار ایدی قبل القسمة
عورتنک ترکه سی قسمت اولنمزدن اولکیدر عن امرأة وابوین عورتنک
دخی اتاسی انه سنی قودی مسئله مزده ربع دخی ثلث ما بقی دخی ما بقی
وار پس انوک اصلی دخی تصحیحی درتدندر ربعی بر ویردک عورتنه دخی
ثلث ما بقی بر ویردک انه سنه دخی ما بقی ایکی ویردک اتاسنه پس اول کیجی
اولن زوج ایچون حاصل اولان درت سهم اول زوجک وارثلرینه منقسمدر

بو رسمده تقسیم اولنور تصحیحدر وکذلك ابنی وکرك عمل قسمتده برقوشمه دیك
صکره نظر ایدرز سهاملری دوسی اراسنده کی احواللتلاثه دکیم استقامت دخی موافقه در
دخی مباینه در نظر ایدرك کوردك عورتنك سهمی بردر بر رتلو دخی برده مستقیم در
عورتنه دخی آنه سنك سهمی بردر مستقیم در آنه سنه دخی اتاسنك سهمی اکی در مستقیمدر
اتاسنه اندن صکره نظر ایدرك تصحیح ثانی الی کیم در تبدر تصحیح اولور زوجه
ویرلان سهام ایلدی کیم اولدخی در تبدر احوال ثلاثه دکیم استقامتدر دخی
موافقه در دخی مباینه در کوردك اکیسی ایلنو استقامت وار ایسه ضربه محتاج
اولمدی ثم مات البنت اندن صکره کور اولدی عورتنك قریبی اولدی ترکه سی
قسمت اتمزدن اولکی عن ابنین وبنت وجدن اکی اوغلی دخی قزی
دخی جدن سی قودی بو جدن شوکسلم درکیم مسئله اولیده اولدی عورتنك
آنه سیدر ایدی اولسه بو اولدی قزکه جدن بیدر اولور مسئله مرده سدس دخی
ما بقی وار ایسه اصلی دخی تصحیحی التیدنه سدسی بر ویردك جدن ما بقی بش قالدی
ویردك عصبات کیم اکی اوغل بر قز در للذکر مثل حظ الانثیین تقدیر دك
ذکر ایتدوکمز عمل قسمتدر تیدر صکره نظر ایدرم سهاملری دوسی ایلنده کی
احواله کوردك جدن سهمی بر دوسی دخی بر در بر بره مستقیم در دخی
عصبات سهامی بشدر دوسی دخی بشدر بر اکی ابن جده قزلرنه نه در
آنلرك ایلنده دخی استقامت وار ضربه احتیاج یوقدر اندن صکره نظر
ایتدك اول اولدی قزك مسئله اولیده حاصل اولان سهامیله کیم طقوزدر مسئله
تصحیحی ایلندی کیم التیدر کوردك موافقه ثلثیله وار ایله اولسه حکم اولدی کیم

ضرب اولنه تصحیح ثانی نك ثلثی تصحیح اولك کلسنه تا کیم مبلغ بیندر شویه
بو اکی مسئله آندن تصحیح اولنور بس تصحیح ثانی نك کلسی التیدر ثلثی
اکیدر دخی تصحیح اولك کلسی اون التی در اکی اون التی یه ضرب ایتدك
اوتوز اکی اولدی بس بو مسئله نك تصحیحی اوتوز اکیدنده آندن صکره ضرب
اولنور شول کسه نك نصیبی کیم اولك ایچون تصحیح اولدی نصیبی وار ایدی
تصحیح ثانینك ثلثنه نه حاصل اولورسه اکا ویریلور دخی ضرب اولنور
شول کسه نك نصیبی کیم اونك ایچون نصیبی وار ایدی تصحیح ثانی دن
بیندر اول کسه نك تصحیح اولدی حاصل اولان سهامنك ثلثنه ضرب اولنور بیندر
حاصل اولورسه اکا ویریلور مثلا تصحیح اولدی کیم اون التیدر شول عورتنك کیم
بونلنك جدن بیدر یعنی آنه سنك آنه سیدر اونك ایچون اوچ سهم وار ایدی
ضرب ایتدك تصحیح ثانی نك ثلثنه کیم اکیدر التی سهم اولدی ویردك آنه سنه
دخی زوج ایچون اونك نصیبندن درت سهم وار ایدی اکیه ضرب ایتدك اکی
اولدی ویردك زوجه دخی اتنك بر سهمی وار ایدی ضرب ایتدك اکی یه
اکی اولدی ویردك امنه دخی اتاسنك اکی سهمی وار ایدی ضرب ایتدك اکیه
درت اولدی ویردك اتاسنه دخی تصحیح ثانیده کیم التیدر جدنك بر
سهمی وار ایدی ضرب ایتدك بونك تصحیح اولدن حاصل اولان طقوز
سهمنك ثلثنه کیم اوچدر اوچ سهم اولدی ویردك جدنه بس بو جدنك
شول جدن سیدر کیم اکا التی سهم ویرمشدی ایکی میت اولدی طرفندن زیرا اول
آنه سیدر اوچ سهم ویریلدی اوتوز ایکیدن آنك سهم ... اوچ دخی

ویردک پس مجموع سهام طقوز اولدی دخی ایکی اوغل بر قز ایچون تصحیح ثانیده
کیم آلتمش بش سهم وار ایدی ضرب ایتدک اوچ اون بشی اولدی ویردک
آنلره اکی ابنه اون ایکی سهم ویردک بر قزه اوچ سهم ویردک مجموع سهام اوتوز
اکی اولدی طقوز سهم جده ایچون ایکی سهم زوجه ایچون ایکی سهم دخی ابن ایچون
اون بش سهم عصبه لکی ایچون ثم ماتت الجدة آنی تصحیح ایلدک اوتوز سکز
جده کیم آنوک مجموع سهامی طقوز اولمش ایدی عن زوج واخوین
آندن دخی ایکی قرنداشی قودی پس بو بابده اموات حرتبه وارثلر
طقوزدر مسئله مزده نصف دخی مابقی واریس اصلی ایکیدر تصحیحی درت
اکی نک نصفی بر ویردک اره مابقی دخی بر ویردک قرنداشلری متعدد اولدقلری
ایچون کسر عدد منکسره نظر ایدوب سهاملری رؤسلرینک اوچ
حالی زوجه نک سهمی بردر رؤسی دخی بردر اکثر ایشلرینک استقامت ولکن درت کشی
اولدی ایکی قرنداشک سهمی بردر رؤسلری ایکیدر بر ایله ایکی رؤسلرینک مباینه ولهذا ایکی
اولسه ضرب ایدوب اوتوز اکی اصل مسئله کیم اولدی ایکیدر حدت اولور فی مسئله
درتدر تصحیح اولنور ایله اولسه بز ایدرز زوجه نک بر سهمی وار ایدی اکی یه ضرب
ایتدک ایکی اولدی ویردک زوجه یه دخی ایکی قرنداشلرینک سهمی وار ایدی
اکی یه ضرب ایتدک ایکی اولدی ویردک ایکی قرنداشلرینه هر برینه بر سهم ویردک
آندن صکره نظر ایدوب تصحیح ثانیه جده نک الندن ما نصیب [illegible] اوچ حالی کیم
استقامتدن داخی موافقتدر دخی مباینه در تصحیح ثانی نک کلیسی درت اولدی
جده نک الندنکی سهام طقوزدر درت ایله طقوز ایکیلرینک مباینه واحد

اول

اول وقت حکم اولنور کیم تصحیح ثانی نک کلیسی ضرب اولنه تصحیح اولک
کلیسنه مبلغ یوز سکسن اولور بو ایکی مسئله آندن تصحیح اولنه ایله اولسه بز
ایدرز تصحیح ثانینک کلیسی درتدر تصحیح اولک کلیسی اوتوز ایکی در درت
اوتوز ایکیه ضرب ایتدک یوز یکرمی سکز اولدی پس بو بابده ذکر اولنان مسئله لر
کلیسی یوز یکرمی سکزدن تصحیح اولنور ایله اولسه بز ایدرز هر کیم کیم انوک ایچون
نصیبی وار ایدی تصحیح اولده کیم اوتوز ایکی در آنوک نصیبی ضرب اولنور
تصحیح ثانی نک کلیسنه کیم درتدر نتیجه حاصل اولدی آکا ویریلور دخی هر کیمسه کیم
آنوک ایچون نصیبی وار ایدی تصحیح ثانیدن آنوک نصیبی ضرب اولنور تصحیح اولک
حاصل اولان سهاملرک کلیسنه مبلغ یوز سکسن اولور آکا ویریلور مثلا زوجه نک
تصحیح اولدن ایکی سهمی وار ایدی تصحیح ثانی نک کلیسنه ضرب ایتدک کیم درتدر
سکز سهم اولدی ویردک زوجه یه دخی آنوک ایکی سهمی وار ایدی درده ضرب
ایتدک سکز سهم اولدی ویردک آنه سنه دخی اناسنک درت سهمی وار ایدی
درده ضرب ایتدک اون آلتی سهمی اولدی ویردک اناسنه مجموع سهام اوتوز
اکی اولدی آندن صکره ایکنجی مسئله ده اول ایکی ابنک هر برینک آلتی سهم وار ایدی
درده ضرب ایتدک یکرمی درت اولدی هر برینه یکرمی درت سهم ویردک دخی
بنتک اوچ سهمی وار ایدی درده ضرب ایتدک اون ایکی سهم اولدی ویردک
اول بنته پس مجموع سهام بو مقامده آلتمش آلتی اولدی ایجی آلتمش اوتوز ایکی بر
ضم اولنسه طقسان اکی اولور آندن صکره شول تصحیح کیم بزه تحت اولنده
اول تصحیح دیکیم زوجه ایچون ایکی سهم وار ایدی آکا اول طقوز ضرب ایتدک

اولنه

اولنان

کیم اولور جن اللذی در تصحیح اولدی اوسکز اولدی ویردک زوجه دخی
قرندلرنه تعصیب ایکی سهم وارایدی آنی دخی طقوزه ضرب ایتدک اون سکز اولدی طقوز
سهمی برینه ویردک طقوز سهمی برینه ویردک ایکنجی برینه بر ضرب ایتسون بونه یکی
سکز اولور الاصل فیه اصل بو باب مناسخه ده اولدرکیم ان تصحیح مسئلة
المیت الاول اول اولنک مسئله‌سی تصحیح ایده‌سن اول اولدوغی کیم اولور
ایرن دخی قرنده دلخی آنلرن فوذی نته کیم برآکنی تصحیح ایلیک و تعطی سهام
کل وارث دخی هر بر وارثک نصیبلرینی ویره سن نته کیم بونلرک نصیبلرن
ویردکم تصحیح مسئلة المیت الثانی آندن صکره تصحیح ایده سن ایکنجی میتنک
مسئله‌سنی مراد میت ثانینک زوجه موتیدر دخی بنتک موتیدر دخی جدک
موتیدر یسی بو اوچ میت ثانیده میت اوله نسبت بیز الشفعة و ان مات
ثالث اول رابع دیسه کرکدر و تنظر دخی نظر ایده سن کوره سن بین ما فی
یده من التصحیح الاول و بین التصحیح الثانی او سمتنه ثانینک میت اولکک
تصحیحندن حاصل اولان الندکی سهاملر کیم درتدر میت ثانینک تصحیحی ایله
مراد اول میت اولدوغی موت مراد اولنک تصحیحی اون آلتیدنه دخی مراد میت ثانینک
مسئله موت زوجیدر آنوک تصحیحی مدتنه در فی ثلثة احوال اوچ حالدر کیم استقا
دخی موافقه در دخی مباینه در فان استقام ما فی یده اگر مستقیم اولورسه
میت ثانینک الیندکی سهام تصحیح اولنرکیم اون آلتی در علی التصحیح الثانی
تصحیح ثانی اونیدر فلا حاجة الی الضرب یعنی اول وقت ضربه احتیاج یوقدر
نته کیم بلدک تصحیح اولنور زوجه الینده سهم وارایدی اوچ دخی اوزوجکه

مسئله‌سنک تصحیحی در تومرد دیت دخی درده مستقیم در یسن بو مقامده ذکر
اولنان اصل نظیر در شول اصلکیم باب تصحیحده ذکر اولندی یعنی میت
اولک تصحیحی بو مقامده فریق مقسوم کیبی در یعنی باب تصحیحده دخی
میت ثانینک الندکی سهام بو مقامده اصل مثلیدر دخی اصل ولی سهاملری منزلنده در
باب تصحیحده پس هر فریقک سهاملری دخی منقسم اولسه رؤسی اوزرینه کسرسز نته کیم باب
تصحیحده ضربه احتیاج اولمازایدی بونده دخی احتیاج یوقدر و ان لم یستقم
دخی اگر میت ثانینک الندکی سهام تصحیح اولدن حاصل اولدیغی تصحیح ثانی اوزرینه
مستقیم اولمازایسه نته کیم بلدک بنتک الندکی سهام کیم طقوزدر تصحیح اولدی کیم
اون آلتیدر دخی اولورنت مسئله‌سنک اصلیدر دخی تصحیحی آلتیدر نه طقوز سهم
آلتی اوزرینه مستقیم دکلدر فانظر یعنی نظر ایله ان کان بینهما موافقة اگر
تصحیح ثانی ایله کیم آلتیدر میت ثانینک الندکی سهام ارتین کیم حاصل اولدی
تصحیح اولدن کیم اون تصحیحدن اون آلتیدر موافقه اولورسه نته کیم بنت مسئله‌سنده
طقوز ایله آلتی ارسنده موافقه ثلثیه واردر فاضرب پس ضرب ایله وفق التصحیح
الثانی تصحیح ثانینک کیم آلتیدر دخی وفقنی کیم ایکیدر فی التصحیح الاول
تصحیح اولک کلیسنه کیم اون آلتیدر تا کیم نه شیء اولورسه بو ایکی مسئله‌نک مبلغی
اولنه کیم بیان ایتدکلرو مبلغ کیم اوتوز ایکیدر و ان کان بینهما مباینة اگر
تصحیح ثالث ایله میت ثانینک تصحیح اولدن حاصل اولان سهام ارتین
مباینه اولورسه نته کیم بلدک جنتک مسئله‌سنده جنتک الندکی سهام کیم طقوزدر اولادک
سهام تصحیح اولدن حاصل اولدی کیم اوتوز ایکی درت و طقوزیله تصحیح ثانی

ارالنده کیم درتدر مباینه وار در فاضرب کل التصحیح الثانی فی التصحیح
الاول پس اون التی ضرب ایله تصحیح ثانینک کلیسی کیم درتدر تصحیح اولک
کلیسنه کیم اوتوز ایکیدر فالمبلغ پس مبلغ کیم یوز یکرمی سکزدر مخرج المسئلتین
موافقه دخی مباینه مسئله لرینک مجموعه سنه کیم بیان ایتدک فسهام ورثة المیت
الاول پس اول اولکی وارثلرینک سهملری تصحیح اولدن کیم اوتوز ایکی در
تضرب فی المضروب ضرب اولنور مضروبه اعنی فی التصحیح الثانی یعنی تصحیح
ثانینک کلیسنه کیم درتدر اکرکیسه ارالرنده مباینه اولورسه او فی وفقه یاخود
تصحیح ثانینک وفقنه کیم ایکیدر اکرکیسه ارالرنده موافقه اولورسه وسهام ورثة
المیت الثانی تضرب دخی ایکنجی میتک کیم جده در انلرک سهاملری تصحیح اولدن
کیم درتدر او سهام ضرب اولنور فی کل ما فی یده میت ثانینک الندهکی سهاملرک
کلیسنده کیم بلکه زوج ایچوندر بیری ایکی سهم وار ایدی ضرب اولندی میت
ثانینک الندهکی سهاملرینه کیم طقوزدر اون سکز اولدی دخی اخونک سهاملری کیم
ایکیدر ضرب اولندی طقوزه اون سکز اولدی او فی وفقه یاخود وفقنه کیم
بنت مسئله سنده بیان ایتدک اکر سوال ایدرسک مصنف بو مقامده نیچون مثالی تعلیم
ایتدی بیان اولنان قاعده اوزرینه مع هذا عادت بویکن اوزرینه جاریدر کیم اول
قاعده فهم ایده ولنه آندن نصکره مثال ذکر ایلر نیچون بونده ایلمدی مخصوص اصلی بو
مقاله نظر ایتدکده بعض نصیبی قسمت ایتدکده اولکی میراث اولدیغی ایچون مصنفِ
اول مثالی ذکر ایتدی آندن صکره قاعده بیان ایدر او مثالده واقع اولان
خفائی زائل ایتدی فان مات ثالث او رابع دخی اکر اولورسه ترکه یی قسمت

ابتدن اولکی ورثه ده اوچنجی نحوی یاخود دردنجی نحوی فاجعل المبلغ
یعنی شول مبلغی کیم حاصل اولدی تصحیح اولدن دخی تصحیح ثانیده مقام
الاولی مسئله اولی اوزرینه یعنی یرینه والثالثة دخی قل اوچنجی مسئله یی مقام
الثانیة ایکنجی مسئله نک یرینه فی العمل عمل حقنده یعنی اوکی مسئله ایله ایکنجی
ثانینک مخرجلری بر اولدیغی ایچون ایکی مسئله اولی حکمنده اولدی ایکیسی اوتوز لازمدر کیم
اوچنجی مسئله ایکنجی مسئله حکمنده اولدی ثم الرابعة آندن صکره دردنجی مسئله یی قل
والخامسة دخی بشنجی مسئله یی قل کذلک ذکر ایتدیکمز کبی الی غیر النهایة
بی نهایه اولنجه یعنی مسئله ثالث ایله اشلسک مسئله ثانی ایله اشلدیککی
عملی اوزره مسئله نک مخرجی بر اولور بیس تنها اولی دخی مسئله ثانیه دکی
مسئله ثالثه مسئله اولی حکمنده اولور مخرجلری بر اولدیغی ایچون مسئله رابعه
مسئله ثانیه حکمنده قلنور آندن صکره بشنجی مسئله رابعه ایله اشلرسک مسئله ثالثه
ایله اشلدیککی عملی مخرجنک یعنی مجموعنک مخرجی بر اولور بیس مسئله اولی دخی
مسئله ثانیه دخی مسئله ثالثه دخی مسئله رابعه مسئله اولی حکمنده اولور مسئله
خامسه مسئله ثانیه حکمنده قلنور بو کیفیت ایله اشلنور بی نهایه اولنجه باب توریث
ذوی الارحام بو باب ذوی الارحامک میراثلرینک احکامی بیلدیرر ذو رحم
لغتده اصلی اوکلنه دیرلر ذو الرحم دخی ذو رحم اصطلاحده هو
کل قریب اول هر خصم در کیم لیس بذی سهم اوته خصم صاحب فرض دکلدر
ولا عصبة دخی عصبه دکلدر بلکه کیم ذو رحم کیم مطلق خصمه دیرلر لغتده
آنوک یخشنده اوچ در تو خصم وار در بر خصم اولدر کیم ذو سهم اولور بر خصم

نک

ابتدن و نحو نامه اوزرنه نسخه

اشلدیککی عملی مجموعنک مخرجی بر اولور

دخی اولدیکم عصبه اولر رحم دخی اولدیکم نه و کیم نه عصبه اولر چونکم
مصنف اوایکی خصمک احکامن بیان ایتدی شروع ایتدی اوچنجی خصمک
احکامن بیان قوله کان عامة الصحابة رضی الله تعالی عنهم صحابه نک چوغی
اصحاب رسولک اولدیلر که اعتقاد ایدر اولدیلر توریث ذوی الارحام
ذوی الارحامک وارث اولمقلغنه وبه قال اصحابنا رحمهم الله دخی بو مذهبله
حکم ایتدی بزم اصحابمز که آنلر اصحاب حنیفه در یعنی آنلر ایتدیلر که ذوی الارحام
ویرمک حقدر لوده بیت المالکه یعنی بیت المال ویرمکدن ذیرا بیت المال جمیع مسلمانلر
ایچوندر دخی آنلرک قرابتی میتدر و جهلر دیرکیم اوا اسلام جهتی در اما ذوی الارحامک
قرابتی میتدن هم نسبله هم اسلامله در پس ذوی الارحامک توریثی اولی در بدلر
وقال زید بن ثابت رضی الله عنه دخی زید بن ثابت ایتدی لا میراث لذوی الارحام
ذوی الارحامه یوقدر ترکه دن نصیب بو قدر دیدی ویوضع المال فی بیت المال
دخی ترکه بیت المال قونلور دیدی وبه اخذ مالک والشافعی رحمهما الله تعالی
دخی بو مذهبله حکم ایتدی مالک دخی شافعی دخی بو مذهبک دلیللری بودر که
استحقاق ثابت اولماز الا کتاب ایله یا خود سنت ایله ثابت اولور ایکی
و لیس کتاب الله ده دخی سنت رسولده توریث ذوی الارحامه نص دیمشلر
دیدی آنلر که جواب ایله بزم ائمه مز بیان حق سبحانه و تعالی و اولو الارحام بعضهم اولی
ببعض دیدوکنه اشارت وار توریث ذوی الارحام اولی اولمقلغنه بیت
المالدن دیدیلر و ذوو الارحام اصنافدر یعنی ذوو الارحام درت صنفدر
الاول اولکی صنف ینتمی الی المیت اول صنفدر که آنلر میته منسوب اولورلر

وهم دخی اول میته منسوب اولانلردر طائفه در که اولکی اناث اعقاب دیلر
اولاد البنات میتک قزینک اوغلانلریدر آنلر اولسونلر قز اولسونلر
واولاد بنات الابن دخی میتک اوغلنک قزینک اوغلانلریدر آنلر اولسونلر
قز اولسونلر والصنف الثانی دخی ایکنجی صنف ینتمی الیهم المیت اول صنفدر
کیم میت آنلره منسوب اولور الاجداد الساقطون میتک ساقط اولان دده لریدر که
آنلر ساقطلردر فرضدن دخی تعصیبدن والجدات الساقطات دخی میتک
ساقط جده لریدر کیم آنلر ساقطلردر فرضدن دخی اول جد اول جدات اما
انا طرفندن اولورلر یا خود آنا طرفندن اولورلر پس بو صنف دخی درت طائفه
والصنف الثالث دخی اوچنجی صنف ینتمی اول صنف منسوب اولورلر
الی ابوی المیت میتک اتاسنه آناسنه وهم دخی اوندن طائفه در
اولاد الاخوات میتک قز قرنداشلرینک اوغلانلریدر که اتا آنه بر قرنداش
اولسونلر که اتابر اولسونلر که آنه بر اولسونلر گرک اوغلانلری ارکک اولسون
گرک مونث اولسون مجموعی ایکی طائفه اولدی وبنات الاخوة دخی میتک
ار قرداشلرینک قزلریدر که اتا آنه بر قرداشی اولسونلر که اتابر اولسون
گرک آنه بر اولسون اوچ طائفه دخی بوندن حاصل اولدی وبنو الاخوة لام
ولدی ایدی بوار قرنداشلرینک ار اوغلانلریدر اما آنه بر ار قرنداشلرینک قزلری
ذوی الارحام ایدوکی مصنفک وبنو الاخوة دیدوکندن معلوم اولدی
بر طائفه دخی بوندن حاصل اولدی پس بو صنفک طوقوزینک مجموعی اولدی
اول و الصنف الرابع دخی دردنجی صنف ینتمی الی جدی المیت اول

اول صنفدر کیم میتک ایکی جدینک بریته منسوب اوله یاخود جد صحیحه منسوبه
اوله کیم آنا سنک اتاسیه یاخود جد فاسده منسوب اوله کیم اناسنک اتاسی
او جدتیه یاخود میتک ایکی جدتی سنک بریته منسوب اوله کیم او میتک انا سنک
آنا سیه یاخود آنا سنک آنا سیه ایله اولسه مصنفک او جدتیه دیدوکنده
او منع حلولیجوندر و او معنا ده کللرینه نتر کیم بعض شراح ایله اصلرین لروالا
یالکوز ابویه دخی یالکوز امیانه مثال اولمازیدی بو صنف دخی اون
طائفه در وهم العمات دخی آنلر میتک اتاسنک قز قرنداشلریدر کرک اتا آنه
بر اولسون کرک آتا بر اولسون کرک آنه بر اولسون والاعمام لام دخی میتک
اتاسنک آنه بر قرنداشلریدر والاخوال دخی میتک آنه سنک ارکک قرنداشلری
اتا آنه بر اولسون یاخود اتا بر اولسون یاخود آنه بر اولسون والخالات
دخی میتک آنه سنک قز قرنداشلریدر اتا آنه بر اولسون یاخود اتا بر اولسون یاخود آنه بر اولسون
بس بو صنفک دخی طوائفنک مجموعی اون اولدی بجی بن بونی بیلسک
یا حکیم کیم صنف ثالثدن صنف رابعدن هر طائفه کیم مضاف اتم ایله قید ایتمدک
آنوک حکمی عصبه در دخی هر طائفه کیم مضافدر آنا ایله قید ایتمدک او مطلقا
ذوی الارحامدن در کرکسه اتا طرفندن اولسون کرک آنا طرفندن اولسون فهولاء
هن قد ذکرنا ایدوکمز یکرمی سکز طائفه و کل من یدلی بهم دخی شول کمسنه لر کیم
میته منسوب اولور اول یکرمی سکز طائفه نک بریسی واسطه سیله من ذوی
الارحام آنلرک کلیسی ذوی الارحامدندر روی ابو سلیمان ابو سلیمان روایت
ایتدی عن محمد بن الحسن امام محمد بن حسندن امام محمد روایت ایتدی

عن ابی

عن ابی حنیفه رحمه الله ابو حنیفه دن کیم ابو حنیفه ایتدی ان اقرب
الاصناف بر بیستی بو درت صنفک میته غایت یقینی میراث المغنی
الصنف الثانی صنف ثانیدر کیم آنلر اجدادن ساقطه دخی جدات
ساقطه در وان علوا اگرچه او صنف ثانی اجداد عالی دخی جدات عالیه
اولسه ثم الاول آندن صکره صنف اولدر کیم آنلر اولاد بناتدر دخی اولاد
بنات ابندر وان سفلوا اگرچه او صنف اولک اولادی سافل دخی اسافل
ثم الثالث آندن صکره صنف ثالثدر کیم آنلر اولاد اخواتدر دخی بنات اخوه
دخی بنو اخوه در لام وان نزلوا اگرچه او صنف ثالث درجه ده نازل اولسه
دخی اولادلری ثم الرابع آندن صکره صنف رابعدر کیم آنلر اعمامدر لام دخی
عماتدر دخی اخوالدر دخی خالاتدر وان بعدوا اگرچه او صنف رابع
عمومتده خؤولتده اراق دخی اولسه بس بو درت صنفک دلیلی ظاهردر
زیرا جد کیم میتک آنا سنک آتاسیدر او جدک قوتی اولاد بناتدن زیاده دکی کیم
ام امدر اول جدک درجه سندن صاحب فرضدر اما انثی کیم بنت بنت ابن بنت
درجه سنده صاحب فرض دکلدر بلکه ذوی الارحامدندر و روی ابو یوسف
دخی ابو یوسف روایت ایتدی والحسن بن زیاد دخی حسن بن زیاد دخی روایت
ایتدی عن ابی حنیفه ابو حنیفه دن و ابن سماعه دخی ابن سماعه روایت ایتدی
عن محمد امام محمددن امام محمد روایت ایتدی عن ابی حنیفه ابو حنیفه دن کیم
ابو حنیفه ایتدی ان اقرب الاصناف بو درتدن اوتنه صنفک اقربی الصنف
الاول صنف اولدر ثم الثانی آندن صکره صنف ثانیدر ثم الثالث

آننده‌کی صنف ثالثنه ثم الرابع آنندن صکره صنف رابعه کلور ترتیب عصبات
شول عصبه ترتیبی اوزرینه کیم باب عصباتده کچدی وهو المأخوذ دخی
بو روایت ایله اولنمشدر فتوی انکوزرینه وفی قولهما دخی ابو یوسف ایله امام محمد قتنده
الصنف الثالث صنف ثالث مقدم علی اجداد الاب مقدم در جد اولدیغی
کیم اوجد صنف ثانیدندر میتک آنه سنک اناسی لان عندهما بر اوبکی امام
قتنده کل واحد منهم صنف ثانیدر صنف ثالثنه هر بریسی اولی در فرعنه
فرعی اولیدر مثلا آنه سنک اناسی اولسه آنه نک قرنداشی کیم اول
خاله در لغی قرنداشندن کیم آنه خاله در کیم آنک میتک آنه سنک اناسنک قز قرنداشی
بنه اجلی صنف ثالثده میتک قرنداشنک اوغلی اولیدر قز قرنداشنک
اوغلنک اوغلندن میته اقرب اولدوغیچون وفرعه دخی اول صنف ثانیله
صنف ثالثنده هر بریسنک فرعی وان سفل اکرچه اول فرع فرع سافل دخی
اولورسه اول کیم میتک ترکه سندن میراث الماغه یقیندر اصلنه اول فرعک
اصلندن مثلا میتک اختنک اوغلنک اوغلی اولسه میتک آنه سنک آناسندن
زیرا صنف ثالث میتک آنه سنک جزئیدر اما صنف ثانی میتک آنه سنک اصلیدر
شکی یوقدر کیم کشینک جزئی اقربدر اصلندن دخی میتک آنه سنک ار قرنداشی
کیم خاله دخی قز قرنداشیدر کیم خاله در کیم آنک میتک آنه سنک آتاسنک فرعیدر
آنک اولسه میتک آنه سنک اتاسندن دخی آنندن کچدی ولکن بو اولی
اولدی فرعلک اصلی در بو صورتده کبی که در کما در **فصل فی الصنف الاول**
بو فصل صنف اولک بیانندهدر اولیهم بالمیراث بو صنفک اولی میراث

الخال والخالة — الام — الاخ — الاب — الاخت

مطلب
صنف اول

مالی الحقه اقربهم الی المیت اولدر کیم آتوکز میته قزی بیلاده اولدیغی
لبنت البنت میتک قزی قزی کبی اولی اکر قز اولی درجه بنت
بنت الابن اوغلنک قزنک قزندن وان استووا فی الدرجة دخی
اکر بو صنفک اصلی درجه‌ده میته مساوی اولسه لو فیه اولو الوارث
اولی پس صاحب فرض اولی کشینک ولدی اولیدر ذوی الارحام
ولدندن کبنت بنت الابن میتک اوغلنک قزینک قزی کبی اولی اول
قزدن اولیدر جز ابن بنت البنت میتک قزنک قزینک اوغلندن زیرا میتک
اوغلنک قزینک قزی صاحب فرض قزیدر اما میتک قزینک اوغلی ذوی
الارحام ولدیدر وان استوت درجاتهم دخی اکر بو صنفک اصلنک
درجه‌لری بر برینه برابر اولسه وان لم یکن فیهم ولد وارث حال بو
اولسه کیم آنلرک اراسنده صاحب فرض ولدی اولمسه میتک قزینک قزینک
قزی کبی دخی میتک قزینک اوغلنک قزی کبی او کان کلهم ولد وارث یاخود
او طائفه نک جمیعسی وارث ولدی اولسه قادت ولدی اوغلنک کلهم میر
او الحسد میتک قزینک قزی کبی دخی میتک قزینک اوغلی کبی عند ابی یوسف
ابو یوسف قتنده والحسن بن زیاد دخی حسن بن زیاد قتنده وهو روایة
عن ابی حنیفه حال بو ورکه بو سوز روایتدر ابو حنیفه دن یعتبر ابدان
الفروع فروعک بونلرینه اعتبار اولنور اصولنه اعتبار اولنماز ویقسم
المال علیهم دخی مال او ابدان فروع اوزرینه تقسیم اولنور اکرکه کورکه
ابوتنی مساوی اولورلرسه برابر تقسیم اولنور الکبری مذکر

بری مؤنث اولورسه للذکر مثل حظ الانثیین قلنور سواء اتفقت
صفة الاصول فی الذکورة والانوثة برابر صکره اصولک صفتی مؤنث
مذکر اولمقده بربرینه متفق اولسون شویله کیم اصولک کلیسی مذکر اولسون
یاخود مؤنث اولسون واختلفت یاخود اصولک صفتی بربرینه مخالف
اولسون شویله کیم بعضیسی مذکر بعضیسی مؤنث اولسون ومحمد
دخی امام محمد فروع ایدر اتفاق صفتلرنده اختلاف صفتی ایلنده اصولی اعتبار
یعتبر ابدان الفروع فروعک ابدانی اعتبار ایلر ان اتفقت صفة الاصول
اگر اصولک صفتی ذکورتده دخی انوثتده متفق اولورسه موافقا لهما
ابو یوسف ایله حسن زیاده موافقت ایدوب ویعتبر الاصول دخی اصولی
اعتبار ایلر ابدان فروعی اعتبار ایتز ان اختلفت صفاتهم اگر اصولک
ذکورتده صفتلری بربرینه مخالف اولورسه ویعطی الفروع دخی فروعه
ویرر میراث الاصول اصولک میراثن مخالفا لهما ابو یوسف ایله حسن
زیاده مخالف ایدوب کما اذا ترکت ابن بنت وبنت بنت نتیجه کیم بر کشی
اولسه قزینک اوغلی دخی اتا بو قزینک قزی قوسه عندهما ابو یوسف ایله
حسن زیاد قتنده المال بینهما مال اول ابن ایله بنت اراسنده تقسیم اولنور
للذکر مثل حظ الانثیین ابن ایچون ایکی ثلث نصیبی وریلور کی حالده
باعتبار الابدان فروعک بدنلری اعتبار ایلر وعند محمد دخی محمد قتنده
کذلک بو ذکر اتدوکمز کبی تقسیم اولنور لان صفة الاصول متفقة
زیرا بو مسئله ده اصولک صفتی ذکورتده دخی انوثتده متفق در زیرا

ان اختلفت
بیانه

وهو البطن الاول
لان فیه وقعت
[illegible]

یعنی عندی
قزینک
منه

الکبیسی

الکبیسی دخی مونث بو صورتکبی میت ولو ترک
دخی اگر ترک ایلسه بنت ابن بنت بنت بنت وابن بنت
بنت یعنی بر کشی اولسه قزینک ابن بنت اوغلنک قزینک قزی
دخی قزینک قزینک اوغلی قوسه عندهما ابو یوسف ایله حسن زیاد قتنده
المال بین الفروع مال فروع اراسنده تقسیم اولنور اثلاثا ثلث ثلثان
اولور وغی حالده باعتبار الابدان فروعک بدنلری اعتبار ایلر ثلثاه للذکر
مالک ثلثانی ارکک ایچون وریلور وثلثه للانثی دخی ثلث قزه وریلور وعند محمد
دخی محمد قتنده المال بین الاصول مال تقسیم اولنور اصولک اراسنده اعنی
فی البطن الثانی یعنی بطن ثانی ده کیم او میتک قزینک اوغلی وبر دخی قزینک
قزیدر اثلاثا ثلث ثلثان اولور وغی حالده ذکورتده انوثتده صفتلری مختلف
اولدوغندن اوتری ثلثاه لبنت ابن البنت مالک ثلثانی میتک قزینک
اوغلنک قزی ایچوندر نصیب ابیها کیم او ثلثان بو قزک اتاسنک نصیبیدر
وثلثه دخی او مالک ثلثی لابن بنت البنت میتک قزینک قزینک اوغلی ایچوندر
نصیب امه کیم او ثلث اول ابنک اناسنک نصیبیدر پس محمد بو مسئله ده ابو انی
فروعه اعتبار ایتمیوب اصولک صفتی ذکورتده دخی انوثتده مختلف اولدوغی
بو صورتکبی میت وکذلک دخی ایضا بیوق حتی
بو قادر دخی مسئله ده بنت بنت مالی اصولی اوزرینه ثلث ثلثان
طریقی اوزرینه ابن بنت تقسیم ایدر وکیم تبعه ما تقسم والنور
فروعی اوزرینه بنت ابن عند محمد امام محمد قتنده اذا کان

فی اولاد البنات بطون مختلفة یعنی بناتک اولادندن بطون مختلفه اولسه
یقسم المال بال تقسیم اولنور البتّه بطنده دخی اصل اوزرینه اولکی اصل بودر که
اما ابن بسطاً اولنور یا خود بنت اختصار اولنور اگر احتیاج اولورسه ایکنجی
اصل اولدر که ماعدا احماس اوزرینه تقسیم اولنور علی اول بطن اختلف فی
الاصول اول بطنده واقع اولان طرفی اوزرینه تقسیم اولنور کیم آندن اختلاف
واقع اولان ذکورلر دخی اونلر ثم یجعل الذکور طایفة آندن صکره ایکنجی
اصل بودر کیم ذکورلر بر طایفه قلنور والاناث طایفة دخی اناث بر طایفه
قلنور بعد القسمة مالی قسمت ایتدکدن صکره شول بطنده کیم آندن ذکورلر
دخی اونلر اختلاف واقع اولمشدر فما اصاب للذکور بس شول سهملر کیم
قسمت سببیله ذکوره یتشدی بطن اولده یجمع اولنور سهملر جمیع اولنور
ویقسم علی اعلی الخلاف الذی وقع فی اولادهم اعلا اختلاف طرفی اوزرینه
کیم واقع اولدی بطن اولده آندن صکره بر دخی تقسیم اولنور آندن صکره بر دخی
تقسیم اولنور تا دکنجه یا خود موقوف قالنجه یعنی ایکی طایفه بر کسو کالسه وکذلک
ما اصاب للاناث دخی شول سهملر کیم اوجده قسمت سببیله اناثه یتشدی
بطن اولده جمع اولنور سهملر جمیع اولنور ویقسم دخی تقسیم اولنور اوغلانلری
ارلنور علی اعلی الخلاف الذی وقع فی اولادهن اول اناثک بطن ثالثنده
اولانلر ارلنور تقسیم اولنور اعلی خلاف طرفی اوزرینه کیم واقع اولدی
بطن اولده دخی اگر اختصار ایدن ممکن اولورسه برابر اختصار ایده
شویله کیم ایکی بنتی بر ابن فرض ایدرز اگر اختصار ایلمز ممکن اولمزسه سهامی

یعنی ایکی بنت فرض اولنور منه

یعنی ایکی بنت بر ابن فرض اولنور منه

اختصار

اختصار ایدرز شویله کیم بر ابنی بسط ایدرز ایکی ابن بنت فرض ایدرز بنیی
ایله بنات جمیع اولوب مسئله ده آندن صکره تحقیقا ایله تقدیرات نسبت ایدرز
مجموع رؤسکه عددلرنه اوکی طایفه بحیز هر بر نسبت حاصل اولوره اونسبت
ابحیز اقل مخرجی طلب ایدرز کیم آنی اونسبت بولنز دخی او مخرج بنات
تحقیقیه نک دخی بنات تقدیریه نک عدد رؤسنک مجموع سهامی قلورز هکذا
یعمل بو دیدوکمز بی ایشلنور یعنی نتر کیم اصول ویرلمش سهملر تقسیم اولنور
اولاد ابراسنه بطن ثالثده اعلا اختلاف اوزرینه کیم واقع اولدی انجلیجی اشلنور
بطن رابعده دخی بطن خامسده الی ان ینتهی تا اول اعلا منتهی اولنجه
بطن سادسه وارنجه بهذه الصورة ایشبو صورت ایله والله اعلم واحکم
بو صورتک جدولنه نسخه ضبط ایلمک لازمدر اصل المسئلة من خمسة والتصحیح من ستین

ابن ابن بنت بنت بنت بنت بنت بنت بنت بنت
بنت بنت بنت بنت بنت بنت بنت بنت بنت بنت بنت
بنت بنت بنت بنت بنت بنت ابن ابن بنت بنت ابن
بنت بنت ابن ابن ابن بنت بنت ابن بنت بنت بنت
بنت بنت ابن بنت ابن بنت بنت بنت بنت ابن بنت
بنت ابن بنت ابن بنت بنت ابن بنت بنت بنت بنت بنت
١٠ ٢ ٣ ٤ ٦ ٢ ٦ ٣ ٩ ٤ ٨ ١٢

پس بو مسئله ده ابو یوسف ایله حسن بن زیاد قتنده بینه ابدان فروعه اعتبار

اولنور دخی مال تقسیم اولنور ذوی الارحامکر بطن اجنبیده کی اون ایکی شخص
اوزرینه کیم طقوز بنت در اوچی ابن در دخی بو مسئله اون بشدن تصحیح اولنور
زیرا هر ابن ایکی بنت منزله سنده در پس مجموعی اون بش بنت اولور هر بر بنته
بر سهم ویریلور هر ابنه ایکی سهم ویریلور اما محمد قتنده ما تقسیم اولنور بطن
اولده اخماس اوزرینه یعنی بشی بولوک قلنور اوچ خمسی بناته ویریلور ایکی خمسی
بنونه ویریلور بطن اولده اول بطن دیرکیم آنده اوچ ابن دخی طقوز بنت
واردر دخی او بطنده اختصار ایلمک ممکن دکلدر زیرا بناتک عددی تکدر
جفت دکلدر پس اول وقت بنونک عددی بسط اولنور سهامی اختصار ایتمک
ایله اولسه بناتک رؤسنک عددی اون بش اولور اول اون بش بنتک طقوزی
تحقیقیدر یعنی حقیقتده بنتدر التیسی تقدیریدر یعنی حقیقتده ابن در
لکن بر ابنی بنت ایدوب دوزدخی مراد اختصار سهامدر اولدیکیم
تحقیقیا دخی تقدیریا اوبنت نسبت اولنه آندن صکره طلب اولنه شول
مخرج اقلی کیم آنده اول ایکی نسبت بولنه پس بنات تحقیقیه کیم طقوزدر اون بشه
نسبتی اون بشک ثلثه اخماسیدر زیرا هر بشدن اوچ ربعی اولسه تحقیقیاتدن
اون بشدن طقوزی اولور تحقیقیاتدن دخی بنات تقدیریه کیم آلتیدر
آنوک نسبتی اون بشک خمسی دوس نسبتده زیرا هر بشدن ایکی ربعی اولسه تقدیریاتدن
اون بشدن آلتیسی اولور تقدیریاتدن ایله اولسه اقل مخرج کیم آنده اول ایکی نسبت
بولنه بعضهم ثلثه اخماس بولنه هم خمسان بولنه او مخرج خمسه در پس بو مسئله خمسه
دن اولنه بنتک سهامی ثلثه اولور هم بنتک اوچی بنات تحقیقیه یه ویریلور دکی

کیم طقوز بنت در ایکیسی بنات تقدیریه یه ویریلور کیم آلتیدر آندن صکره اول بطن
اولنک اوچ ابنک نصیبی کیم ایکی سهمدر بطن ثالثده اولان ذکرکیم آنده زید وار
دخی فاطمه ایله عائشه واردر تقسیم ایتدک اون ایکی سهمی زید ایله فاطمه دخی
عائشه اراسنده انصافلو بن زیرا اختصار ممکن دکلدر ایله اولسه آنلری ایکی ابن
فرض ایتدک کیم بریسی تحقیقیدر بریسی تقدیریدر اول ایکی سهمک بری بر ابنه
ویردک بری برابنه ویردک آندن صکره اول ذکر زیدک نصیبی کیم بر سهمدر
اول بطنک قزینک قزینه کیم بطن اجنبیده در کیم انوکادی زینب در دخی
اول ذکر فاطمه ایله عائشه نک نصیبی کیم بر سهمدر بکر ایله خدیجه یه کیم بطن خامس
اول سهمی تقسیم ایتدک بکر ایله خدیجه اراسنده ثلثا ثلثان قلوب زیرا بسط
ایدوب ایکی قز منزله سنده قلوب ممکندر ایله اولسه بر سهم اوچ رؤسه
مستقیم دکلدر پس بو اوچی موقوف قلدق آندن صکره اول ذکر بطن اولک
طقوز بنتک نصیبی کیم اوچ سهمدر بطن ثالثده کی اوچ ابن ایله آلتی
بنت اوزرینه پس تقسیم ایتدک مجموعی اون ایکیدر زیرا اختصار ایلدن دخی
اختصار سهام ایکیسی ایله ممکندر لکن اوچ سهم بو ایکی طائفه یه مستقیم
دکلدر پس بو ایکی موقوف قلدق زیرا بنات ابنک اختصار ایتدک ایله
اولسه ابن ایکی اولدی اوچی ابن تحقیقیه اولدی اوچی ابن تقدیریه اولدی حکم
اوچ ایله آلتی اراسنده موافقت بثلثه اولدی آلتینک ثلثی کیم ایکیدر موقوف
قلدق آندن صکره نظر ایتدک کوردک ایکی موضعده موقوف اسدر وار بر موضعده
اوچ رؤس وار دخی بر موضعده ایکی رؤس وار ایمدی الاشه حکم اولنه کیم احدهما

تحقیقی در بیانه

مسئله

آخر ضرب ایدرز نه حاصل اولورسه اصل مسئله ضرب ایدرز مبلغ بینه نشئت
تصحیح اولور پس آلتی اوچه ضرب ایتدک آلتی اون سکز داخی آلتی یه اصل مسئله ضرب
ایتدک یکرمی بش مبلغ اوتوز اولدی پس بو مسئله اوتوزدن تصحیح ایتدک
ایله اونکسره بطن اخیرده زینبک بر سهمی وار ایدی ضرب ایتدک مضروبی کیم آلتیدر
آلتی اولدی ویردک زینبه دخی بکر ایله خدیجه نک بطن خامسده بر سهمی وار ایدی
ضرب ایتدک آلتیدن آلتی اولدی اول آلتی یی تقسیم ایتدک بکر ایله خدیجه ایلرنن للذکر
مثل حظ الانثیین درت سهمنی بکره ویردک ایکی سهمنی خدیجه یه ویردک آندن
صکره ایندک بکرک نصیبی کیم درت سهمدر بطن اخیرده فرزندی کیم آدی
سلیمه در دخی ایندک خدیجه نک نصیبی کیم ایکی سهمدر بطن اخیرده فرزندی کیم
آدی حلیمه در آندن صکره ضرب ایتدک اول اوچ سهمی کیم کسر کلشی ایدی بطن ثالثده کی ورثة سهم
اوچ ابن ایله آلتی بنت او زرینه دخی برآنه اکله موقوف قلمشدک اول اوچ سهمی
ضرب ایتدک مضروبی کیم آلتیدر اون سکز اولدی پس تقسیم ایتدک اول ایکی طائفه
او زرینه طقوزن اوچ ابنه ویردک طقوزن دخی آلتی بنته ویردک آندن صکره
ایندک بو اوچ ابنک نصیبی کیم طقوز سهمدر عمر ایله حفصه یه دخی حسینه کیم
بطن رابعده در دخی تقسیم ایتدک آنلر ایلرنن انقسام قبول ایتدی زیرا اختصار
ابدالی ممکن دکلدر اختصار اولنسه ایکی ابن منزله سنده اولور کیم بری تحقیقده
بری تقدیر ... طقوز سهم بو ایکی ابن مستقیم دکلدر پس ایکی موقوف
قلدی آندن صکره ایندک بطن ثالثده کیم آلتی بنتک نصیبی کیم طقوز سهمدر بطن
رابعکی اوچ ابن ایله اوچ بنت او زرینه دخی تقسیم ایتدک آنلر ایلرندن

بطن ثالثده کی آلتی بنتک نصیبی کیم طقوز

ثلثان

ثلثان ثلوبن آلتی سهمی اوچ ابنه ویردک اوچ سهمی بنته ویردک آندن صکره
ایندک بو اوچ ابنک نصیبی کیم آلتی سهمدر بطن خامسده کی خالد دخی مکرمه
داخی شریفه یه دخی آنلرک ایلرنن انقسام اولوزرینه تقسیم ایتدک زیرا اختصار
ابدالی ممکن دکلدر اولسه ایکی ابن منزله سنده اولورلر پس بو اوچ سهمی بر ابنه
ویردک کیم تحقیقیده دخی اوچ سهمی بر ابنه ویردک کیم تقدیرده آندن صکره
ایندک خالدک نصیبی کیم اوچ سهمدر بطن اخیرده فرزندی کیم آدی صالحه در
دخی ایندک مکرمه ایله شریفه نک نصیبی کیم اوچ سهمدر مکرمه نک بطن اخیرده کی فرزندی
کیم آدی صابره در داخی شریفه نک اوغلنه کیم آدی بشیردر ایکی سهمنی بشیره ویردک برینی
صابره یه ویردک آندن صکره ایندک بطن رابعده کی اوچ قزک نصیبی کیم اوچ سهمدر
بطن خامسده کی محمود ایله صفیه دخی سیتره او زرینه آنلرک ایلرنن تقسیم
ایتدک زیرا اختصار ابدال ممکن دکلدر اوچ کیم اکثر مستقیم دکلدر پس بو ارکه
موقوف قلدی آندن صکره شول رؤس کیم موقوف قالدی ایکی دفعه ایکی موضعده در
هر بر موضعده ایکی رؤس در آنلرک ایلرنن مماثل واحد قلدی رؤس رؤس
موقوفات ایلرنن مماثل اولسه حکم اولدر کیم احد رؤس کلیسنی ضرب ایدرز
مسئله نک تصحیحنده کلیسنده نه حاصل اولورسه مسئله نک تصحیحی آندن اولور
احد رؤس کلیسی ایکیدر داخی مسئله نک تصحیحی اوتوزدر ایکی یه اوتوزی ضرب
ایتدک آلتمش اولدی پس بو مسئله نک تصحیحی آلتمشدندر ایله اونکسره زاید ایدر بو
بطن اخیرده کی زینبک آلتی سهمی وار ایدی ضرب ایتدک مضروبی کیم ایکیدر
ایکی اولدی ویردک زینبه دخی سکینه نک درت سهمی وار ایدی ضرب ایتدک

اكيدن سكز اولدي ويردك سليمه يه دخى جليمه نك ايكي سهمي وار ايدي ضرب ايتدك
ايكي يه درت اولدي ويردك جليمه يه دخى بطن رابعدن عمرو ايله حفصه نك دخى حصه لرى
طقوز سهمي وار ايدي دردى سهمي اوزرينه كسر كلدي و كيفجر موقوف قلشدك اول طقوزي
ضرب ايتدك ايكي يه اون سكز اولدي ويردك انكله طقوز سهمي عمروه ويردك دخى
طقوز سهمي ايتدك بطن اخيرده كي عمروك فرزندكي فرزنه كيم آدى زليخادر دخى طقوز
سهم حفصه ايله حسينه يه ويردك دخى اول طقوز سهمي اندن كه حفصه نك فرزندكي فرزنكم
آدى مسلمه در دخى حسنه نك فرزندكي اوغلنه كيم آدى شعبه در اوكي ارالرنده تقسيم
ايتدك للذكر مثل حظ الانثيين آلتى سهمي شعبه يه ويردك اوج سهمي مسلمه يه ويردك
دخى صابره نك يكرمى سهم وار ايدي اكم ضرب ايتدك ايكي اولدى ويردك صادره يه
دخى صابره نك اوج سهمي وار ايدي ايكي يه ضرب ايتدك آلتى اولدى ويردك صابره
دخى بشرك ايكي سهمي وار ايدي اكم ضرب ايتدك درت اولدى ويردك بشره دخى
بطن خامسدن محمود ايله صفيه دخى سكز سهم ليجوز اوج سهم وار ايدي ايكيه مستقيم
اولمادي وعنجوز ايكي يه موقوف قلمش ايدك اول اوج سهمي ايكي يه ضرب ايتدك آلتى اولدى
تقسيم ايتدك اول اوج راسك ارالرنده انصافا اوزرينه اوج سهمي محموده ويردك
آندن صكره انلودك بطن اخيرده كي فرزنه كيم آدى صفيه در دخى اوج سهمي صفيه
ايله ستيره يه ويردك آندن صكره اندندك بطن اخيرده كي احمد ايله مريم ارالرنده ثلثان ثلث
اوزرينه تقسيم ايتدك ثلثاني كيم ايكيدر احمده ويردك كه صفيه نك اوغلى در ثلثي كيم
بردر مريمه ويردك كه ستيره نك فرزنديدر دخى سن بونك كبي بلسك بلكل اكثر بو مسئله نك
تصحيحنه بو شكل اوج جانبندن دخى استخراج اتمك ممكن در نكى تركه ايتدك

تركى دلرم بيان عسيردر او لو نخ محمد وكذلك محمد دخى اغلبين محمد يعنى بتر كيم
اصولي اعتبار ايله ايلدن فروعه اعتبار ايتمز بلكي اصولك صفاتى مختلف اولسه
اغلبين محمد بو مسئله ده بر اصل دخى اعتبار ايله اولى اصل اوليدركيم تأخذ
الصفة صفت آلنه يعنى ذكوريت دخى انوثيت اعتبار ايله من الاصل
فروعك اصلندن حالة القسمة قسمت حالنده والعدد دخى عدد اعتبار ايدر
من الفروع فرعلردن يعنى اصولك ذكوريت دخى انوثيت صفتى بتر ليبرا لوركر
اوزرينه متعدد قلور بلكي فروعي متعدد اولسه كما اذا ترك ابني بنت
بنت بنت وبنت ابن بنت بنت وبنتي بنت ابن بنت بنتر كم بر كشى اولسه فرزنيكه
فرزنيكه فرزنيكه ايكى اوغلى قويه دخى فرزنيك فرزنيك اوغلنك قزن قويه دخى فرزنيك
اوغلنك فرزنيك ايكى قزن قويه بهذه الصورة ترك بو صورتله كه بيان قلندك
عند ابي يوسف ابو يوسف قتنده المال
بنت بنت بنت يقسم بالنقيم اولور بين الفروع فروعه
بنت بنت ابن اراسنده اسباعا سبعلرا ولوريني حالدر
بنت ابن بنت مال يدي بلوك قلنور باعتبار ابدانهم اول
الابنين بنت بنتين بطن اخيرده كي فروعك بدنلري اعتبار
ايله زيرا بطن اخيرده فروع ايكى ابندر دخى اوج بنتدر بلكي او ايكي ابن نسطا
انسعنده نصيب بنت ا والمجموع سبعه ياسه بر بنت اولوركيم اوبيعى نسبتك
اوجى تحقيقيده ... نقد بر ايله اولسه بو كبي ارالرنده سابعا فاولون
بو مسئله نك اصلى انكر كر ... ونود دخى مالي يدي سهمه قلنور حين تبع

متیتک قزینک قزینک اکی اوغلنه وبرلور بر سبع قزینک قزینک اوغلنک
قزینه وبرلور اکی سبع قزینک اوغلنک قزینک ایکی قزینه وبرلور وعند محمد
دخی جمله فرضنده تقسیم المال تقسیم اولنور علی اعلی الخلاف ذکورتلری اولنلر
خلاف واقع اولان بطنلرک اعلاسی اوزرینه تقسیم اولنور اعنی فی البطن الثانی
یعنی بطن ثانیده تقسیم اولنور کیم آنده ایکی بنت بر ابن واردر اسباعا سبعلر
اولدوغی حالده باعتبار عدد الفروع فی الاصول بطن اخیرده کی فروعک (باعتبار عدد الفروع)
عددینی اعتبار ایتملر اصولده کیم بطن ثانیده در اربعة اسباعه اولدیکنک
درت سبعی لبنت بنت ابن البنت میتک قزینک اوغلنک قزینک ایکی قزی ایچون در
نصیب جدهما اولدیکی درت سبعی ایکی قزکه جدلری نصیبیدر کیم آنلرک ایکی قزک
آتالری ایچون برا او اجدلر عند عددی اعتبار ایله ایکی ابنیه وثلثة اسباعه دخی
او بنتک اوچ سبعی وهو نصیب البنتین خالی بولندی کیم آنلر اوچ سبع بطن ثانیده کی
ایکی قزک نصیبیدر زیرا ایکی قز فرع اعتباریله اوچ قز منزله سنده در تقسیم اولنور
اوچ سبع تقسیم اولنور علی ولدیهما اولا ایکی قزک اوغلی قزی اوزرینه
اعنی فی البطن الثالث یعنی بطن ثالثده انصافا نصفلر اولدوغی حالده
یعنی او بنت فرع اعتباریله ایکی بنت منزله سنده در نصفهما آنلرک اوچ سبعنک نصفی
لبنت ابن بنت البنت میتک قزینک قزینک اوغلنک قزی ایچوندر کیم آنلرک ایکی جده سی (اول بطن اخیرده بیان)
نصیب ابیهما اولان نصف آتاسنک نصیبیدر والنصف الاخر دخی نصف
لابنی بنت بنت البنت میتک قزینک قزینک ایکی اوغلی ایچوندر کیم اول بطن
اخیرده نصیب امهما اولان نصفدر اول ایکی انالرینک نصیبیدر کیم اول

بطن ثالثده در وتصحیح دخی بو مسئله تصحیح اولنور ثمانیة وعشرین
یکرمی سکزدن زیرا محمد اعتبار ایله قسمتده فروعک عددینه اصولده بش بطن (اعتبار عند محمد)
ثانیده کی ابن تقدیرنده ایکی ابندر زیرا آنوک فروعی بطن اخیرده ایکی بنت در دخی
بطن ثانیده کی بنت تقدیرنده ایکی بنتدر زیرا آنوک فروعی بطن اخیرده ایکی
ابندر اما بنت وسطی حالی اوزرینه در زیرا آنوک فروعی بر در کانه او بطنده ایکی
ابن اوچ بنت جمع اولدی ایله الحصر اختصار ایدلر عکس اولنماسی بسط اولنور
یدی بنت اوزرینه کیم بنتدی تقدیریه در اوچی تحقیقیه در درت دخی سهاما (سلرضا)
قلنور دخی مال تقسیم اولنور بطن ثانیده کی ایکی بنت ایله ابنک اوزرینه درت
سبعی او ابنه وبرلور کیم تقدیرده ایکی ابندر دخی ایکی سبع بطن ثانیده کی
او بنته وبرلور کیم تقدیرده او ایکی بنتدر دخی بر سبع بطن ثانینک وسطنده کی
بنته وبرلور او کحالی اوزرینه در آندن صکره انلرینک اوچ سهمی کیم حاصل
اولدی بطن ثانیده کی ایکی ابنه بطن ثالثده ایندیرلر کیم آنلر مذکورلردر اولاد
بنت ایکی بنت تقدیرنده اولمغنه فروعک عددینه اعتبار ایدرلر دخی آنلر
مذکورلر اولان ابن ایکی بنت در بسط اعتباریله ایکی اولسه بو طایفه نکدر دوسی
درتدر ایکیسی بنت تحقیقیه در ایکیسی بنت تقدیریه در دخی اوچ سهم درته دالینی اوزره
مستقیم دکلدر پس او درته کیم عدد رؤسدر ضرب اولنور یدی کیم مسئله نک
اصلیدر تا کیم مبلغ یکرمی سکز اولنسه پس بو مسئله یکرمی سکزدن تصحیح اولنور آندن
صکره ضرب اولنور مضروب کیم درتدر هر کسنه نک نصیبی کیم انلر ایچوندر
نصیبی وار ایدی آنلر حاصل اولور کاویرلور یکرمی سکزدن پس اول ابن کیم

بطن ثانیده فروع اعتباریله اوتوز ایکی سهم وارایکی دیرتین ضرب ایتدکده
اون آلتی اولدی ویردک نوله ایکی ابنه کیم بطن اخیرده در دخی ثانیده ایکی بنت
لیکن اوچ سهم وارایکیه منقسم اولمز اکی دیرتین ضرب ایتدک در آلتی اولدی پس آنی تقسیم ایتدک
انصافلو بن بطن ثالثده کی بنت ایله ابن اوزرینه آلتیسن ابنه ویردک آلتیسن بنته ویردک
زیرا اول بنت فروع اعتباریله ایکی بنت منزله سنده در آنلرده صکره اینه دکل ایکی نصیباتی
اخیرده کی اوغلانلر آلیسن ایکی ابنه ویردک آلتیسن بر بنته ویردک وقول محمد دخی
محمد بن حسن قولی اشهر الروایتیدر بو ایکی روایتک مشهور نیکندر عن ابی حنیفه
فی جمیع ذوی الارحام ذوی الارحام مسئله لرینک جمیعنده پس فتوی امام محمد
قولی اوزرینه در **فصل** بو فصل صنف اولک بحثنده در علما اوناج
بنده عالملریدر یعنی ابو حنیفه دخی انوک اصحابی یعتبرون الجهات وارثک جهتلرینی
اعتبار ایدرلر فی التوریث میراث ویرمکده عن ابی یوسف لکن ابو یوسف
یعتبر الجهات وارثلرک جهتلرینی اعتبار ایدر فی ابدان الفروع فروعک ابدانی
اوزرینه اول ابدانده ومحمد دخی محمد یعتبر الجهات وارثلرک جهتلرینی اعتبار ایدر
فی الاصول فروعک اصوللرینده پس مالی تقسیم ایلر اول بطن اوزرینه کیم صنفلری
مختلف اولدی دخی اصوللرینک صفتی اخذ ایده فروعک عددی اخذ ایده دخی آنلردن صکره
ذکوری بر طائفه قلوب اناثی بر طائفه قلوب نتیجه کیم بیانی کلدی کما اذا ترک بنتی بنت بنت
بنته کیم بر کیسه اولسه قزینک قزینک ایکی قزین قوی وعکسی ایکی قزین کیم اول ایکی قزین
ایضا سنک قزینک قزینک ایکی قزینی اول قزینک بنت ابن بنت اول سنک
قزینک اوغلینک ایکی قزی اولسه وابن بنت بنت دخی اولسه قزینک قزینک اوغلی

قوی وهذه دخی بو صورتی صورتها اولدی که ایتدوکم مسئله نک صورتیدر
مثلا بویلدر اوچ قزی وار ایکیسی بر سی ار

بنت	بنت	بنت
بنت	ابن	بنت
بنتان		ابن

اوغلان طرفینی باقی قزلاری ایکی قزک هر بیریسی
بر قز طرفینی آنلردن صکره اول اوغلان آنده سنک
قرنداشنک قزی جهتلری ایکی اولدی کندن
ایکی قز طرفیدی بو ایکی قزک قرابتی زیرا ایکی جهتله در زیرا اول ایکی قزک
اناسنک آنه سنک اناسیدر بنت آغلیدر زیرا اول ایکی قزک آنه سنک آنه سنک اناسیدر
آنلردن صکره اول بر قزینک قزی بر اره جهتلری ایکی اولدی کندن بر اوغلانک
طرفیدی بو اوغلانک نسبی بر جهتله در زیرا اوغلانک آنه سنک آنه سنک
اناسیدر بطن اولده کی دخی بطن ثانیده کی اوغلانلر اولسه جهتلری
بطن ثالثده ایکی قزلر اوغلانلر فالسه آنلردن صکره زیرا اولسه کیم جمیعی
عند ابی یوسف ابو یوسف قتنده المال بینهم مال تقسیم اولنور بطن اخیرده
ایکی بنت ایله بر ابن اوزرینه اثلاثا ثلث ثلث اولدی دخی خلاف یعنی
اول مال تقسیم اولنور آنلرک اوزرینه آلتی سهم اوزرینه زیرا آنلرینک عددی بحر
صار کانه ترک اربع بنات وابنا کانه که اول ذرینک فروعک جانبینده
وفرع بنت بر ابن ترک ایتمش دیه اول ایکی بنتک قرابتی ایکی جهتله اولدی
وفرع بنت منزله سنده در دخی اول ابن بسط ایده دخی آلتی ثلثی اعلا اولدی
ثلثانه اول آلتی نک ثلثانی کیم ورثه ده ایکی بنتیدر قرابتی ایکی جهتله اولدی
ایکی بنت لیکن بنت ثلثنده ابن دخی اول آلتی نک ثلثی کیم ایکیدر اول قرابتی

برجهتده اولا ابن العجوزدر وعند محمد دخی محمد قتنده یقسم المال اثلاثا تقسیم
اولنور بینهم بطن ثانیده کی ایکی ابن دخی اوچ بنت اراسنده فروعاری اعتباریله
علی ثمانیة وعشرین سهما یکرمی سکز سهم اوزرینه تقسیم اولنور پس محمد اولا
مالی تقسیم ایلر بطن ثانیده کی ایکی ابن ایله اوچ بنت اراسنده یدی اوزره ابن فروعی
اعتباریله ایکی ابن کبیدر دخی بنت اول بنت کیم اول ابنک عددلریله کیم اوبنت اول
ابنک جانبنه کرنده اولدخی فروع اعتباریله ایکی بنت کبیدر دخی اولکی ابن کیم
بری تحقیقده بری تقدیرده بر ابن بسط اولنسه دخی بطن ثانیده بری بنت
اولنور پس مسئله یدیدن اولور دخی سبعی بطن ثانیده ابن العجوزه ویرورز
اوچ سبعی ایکی بنت العجوزه ویرورز اندن صکره اوسهامی بطن اخیره اندرورز
اول بطن ده کی ایکی بنت ایله برابر اراسنده تقسیم ایدرز اوابن تقدیرده ایکی
بنتدر پس بطن اخیرده کی درت بنت اولور جدد ایله بری اراسنده
مباینت وار ایدی اولسه درتی ضرب ایدرز یدیدن یکرمی سکز اولور پس یوکی
یکرمی سکزدن تصحیح اولنور اندن صکره ضرب اولنور مضروب کیم مسئله دندن
کمسنه نک نصیبی کیم اولدی سهمدن ابن العجوز نصیبی درت ایدی نه حاصل اولور
یکرمی سکزده اکا ویرلور ایله اولسه برابر ایدرز ابن العجوز بطن ثانیده درت
سهم وار ایدی درده ضرب ایتدک اون التی اولدی ویردک ابنه دخی
بطن ثانیده اول ابنک ایکی جانبنده ایکی بنت العجوز اوچ سهم وار ایدی ایکی
درده ضرب ایتدک اون ایکی اولدی ویردک اول ایکی بنته هر بر بنته التی
سهم ویردک ایمدی اولسه للبنتین اثنان وعشرون سهما اول بطن

اخیرده

اخیرده ایکی بنت العجوز کیم انوک قرابتی زیاده ایکی جهتدندر یکرمی ایکی سهم ویرلور
ستة عشر سهما من قبل ابیهما اون التی سهم اوایکی قزک اتالری جهتندن
ویرلور وستة اسهم من قبل امهما دخی التی سهم انالری جهتندن ویرلور کیم اول
ابنک وجه بنتدر وستة اسهم للابن دخی التی سهم ابن العجوزه ویرلور والله اعلم

فصل فی الصنف الثانی بوفصل ذوی الارحامدن صنف ثانینک
بیاننده درکیم انلر اجداد ساقطه وجدات ساقطه در اولهم بالمیراث بو
صنفک اولیسی میراث المغه اقربهم الی المیت اولاندر کیم میته قریب اولمزایکی
جهتدن کان اولسه اقربیته فنعی جهتدن ایکی اولسون یعنی برابر در کرکه انه جهتندن
اولسون مثلا میتک انه سنک اتاسی اقدم میتک اتاسنک اتاسندن بوصورتده کیم
میت — کرک اتا جهتندن اولسون مثلا میتک اتاسنک انه سنک
ام اب — اتاسی اولیدر میتک انه سنک اتاسنک انه سنک اتاسندن
اب اوس ام بوصورتده کبی مثلا میت — بوایکی صورتده اوزرینه
قیاس ایله اب باقی صورتلری اب ام وعند الاستواء
فی القرابة دخی بوصنفک قرابتلری ام اب قریبه بعدده
برابر اولورو دخی برده کیم انده اب اوس ام قرابتیله ترجیح میتسر
اولمیه فنی کان بوکی بولورتن پسی شول کیمسه کیم اب قرابتی میته وارث
سببیله واصل اولورفه ایسه اولی پس اول اولیدر میراث المغه اولوار
غیره ویرلمز عند ابی سهل الفرضی ابو سهل فرضی قتنده وابی فضل
الخفاف دخی ابو فضل خفاف قتنده وعلی بن عیسی البصری دخی علی

ایکی

ابن عیسی قتنده کیم بصره شهرلرنده مثلا میتک آنه سنک آنه سنک اتاسی اولیدیر
میتک آنه سنک اتاسنک اتاسنده پس آنه نک آنه سنک اتاسی و ایکی آنه سنک اتاسنک اتاسی
میراث بزدیرا آنه نک آنه سی جده صحیحه آنه نک اتاسی جد فاسد ولدلری ایچلیدر
بو صورتده کبی میت ام اب ولا تفصیل که دخی وارث سببیله واصل اولنه ترجیح
بوقدر عند ام اب ام اب ابی سلیمان الجرجانی ابو سلیمان جرجانی قتنده
وابی علی البستی دخی ابو علی بستی قتنده بلکه مال اول ایکی
جنک ارلرنده اثلاث اوزرینه تقسیم اولنور پس ثلثان آنه اتاسنک اتاسنه ویریلور
ثلث آنه اتاسنک اتاسنه ویریلور بونلرک اعتباریله بو ایکی قسمده امام قتنده شول بطن
اوله ورکیم آنده اختلاف واقع آنلردن صکره نقل اولنور هر برینک نصیبی اصلنده وان
استوت منازلهم دخی اگر اجداد ساقطلرک دخی جدات ساقطانک درجه لری
مساوی اولسه ولیس فیهم من یدلی بوارث کیم اولمیه آنلرک ارلرنده هر برینک بوارث
شول کیمسه کیم کندوی میته وارث واسطه سیله واصل ایلر اوکان کلهم یدلی بوارث
یاخود آنلرک کلیسی میته وارث واسطه سیله واصل اولسه لر واتفقت صفة من یدلون
بهم اولسه کیم اول واسطه لرک صفتی ذکورتده دخی انوثتده بری برینه موافق
اولسه مثلا کلیسی ذکور واسطه لر ایله واصل اولسه لر یاخود اناث واسطه لر ایله واصل
اولسه لر واتحدت قراباتهم دخی آنلرک قرابتی بری برینه متحد اولسه شویله کیم
کلیسی اتا طرفندن اولسه لر یاخود آنه طرفندن اولسه لر فالقسمة بینهم علی ابدانهم
آنلرک بونلری اعتباری اوزرینه اولور للذکر مثل حظ الانثیین بو طریق
اوزره دخی ایله دخی بلکه وارث اولنلر واسطه سیله واصل

اولادنك

اولادنک مثالی بوصورتده میت ام اب دخی وارثلر اولانلر واسطه سیله
واصل اولانلرک مثالی اب ام اب ام بوصورتده که ذکر اولنور میت
پس مال اول ایکینک ام اب اوزرینه برابر تقسیم ام اب ام اب
اولنور بلکه کبی بو صورتده وجود بولنده نسبت دیرا برشخصک
ایکی آنه سی اولمازلر کیم وجوده فرض ایدوز یاخود ایکینی بالنسبه دعوی
ایده وان اختلفت اگر مختلف اولورسه صفة من یدلون بهم شول کیمسه لرک
صفتی کیم میته وارثلر آنلرک واسطه سیله واصل اولورلر یعنی بعضی انثی جهتده مساوی
اولسه لر دخی آنلرک ارلرنده وارث واسطه سیله واصل اولنورکسه اولسه یاخود کلیسی وارث
واسطه سیله واصل اولسه لر دخی قرابتلرینک جهتی متحد اولسه لکن اول واسطه
صفتی مختلف اولسه شویله کیم بعضیسی بعضی بطونده ذکور اولسه بعضی اناث
اولسه یقسم المال تقسیم اولنور علی اول بطن اختلف قتنده بطنده
اصولک صفتلری مختلف اولدیسه اول بطن ایچنده اول بطن ده کی قسمت
اوزرینه تقسیم اولنور کما فی الصنف الاول نته کیم صنف اولک بیانی اینک کی
آنلردن صکره انتقال ایله هر برینک نصیبی بطنلرکیم اول بطنلر آنلرک واسطه لریله
واصل اولور میته صورتی بو مجلس میت پس مال تقسیم
اولنور بطن ثانیده میتک آنه سنک اب ام اناسیله آنه سنک
آنه سی ارلرنده ثلثان اوزرینه ثلثان اب اب آنه باباسنه ویرور
ثلثی آنه آنه سنه ویرور آنلردن صکره ایندوه ورر ام هر برینک نصیبی
کندی بطننه وان اختلفت قراباتهم دخی اگر آنلرک قرابتلری مختلف اولسه

الاختلاف الذی وقع اولا فی هذا البطن منه

یعنی جهتی درجه‌ده مساوی اولسه‌لر دخی آنلر میته وارث واسطه‌ایله واصل اولمه‌لر
یاخود کلیسی وارث واسطه‌لر ایله واصل اولسه‌لر لکن جهتی قرابتلری مختلف اولسه
شویله‌کیم برینک قرابتی اب طرفندن اولسه برینک ام طرفندن اولسه کرک اولده کرک
ذکورتدن آنوثتدن صفتلری مختلف اولسون کرک مختلف اولسون بو صورتده‌کیبی

فالثلثان لقرابة الاب یعنی مالک ثلثانی اتاسی جهتلری
ابجوندر [ام قرابة الام ام ام جدة اب] بطن اخیره‌ده کیم اولو ثلثان متیک اتاسی جهتیدر
والثلث لقرابة الام دخی مالک ثلثی اناسی جهتیدر
ابجوندر [ام اب اب ام اب ٢ ام ٢] بطن اخیره‌ده کیم اولو ثلث متیک آناسنک
نصیبیدر ثم ما اصاب کل فریق یقسم بینهم آندن صکره تقسیم اولنور هر فریقه
ویریلن نصیب بطن اخیره‌ده کی ابدان اوزرینه کما لو اتحدت قرابتهم یعنی کیم قرابتلری
متحد اولیجق تقسیم اولنور ایسه نیجه کیم میت اتاسنک آنه سی ترک ایلدیکی مالک ثلث
ثلثان اوزرینه تقسیم اولنوردی بو مقامده دخی ایله قلنور پس قرابتی ابک
بطن اخیره‌ده کی امه ایکی سهم ویریلور اول بطنده کی ابه بیجه‌ده سهم ویریلور
دخی قرابتی امک بطن اخیره‌ده کی امه ویریلور آنده دخی ابه بیجه ایکی سهم ویریلور

فصل في الصنف الثالث بو فصل ذوی الارحامک صنف ثالثی
بیانندهدر کیم آنلر قرنداشی اوغلانلریدر مطلقا دخی ار قرنداشی قزلریدر
مطلقا دخی آنه بر قرنداشی اوغلانلریدر الحكم فيهم حکم بو صنف ثالثک
كالحكم في الصنف الاول صنف اول ارثنده کی حکم گبیدر یعنی اولیهم
بالمیراث یعنی بو صنفک اولیسی میراث اقربهم الى الميت اولدیکیم

اقربهم

اتوك میته قرنی زیاده اوله مثلا متینک قز قرنداشنک قزی اولسه قرنداشنک
قزینک قزندن [اخت اخ] وان استووا في القرب دخی اگر بونلر
قرابتده مساوی [بنت اولی] [بنت] اولسه‌لر حالا بو اولسه‌لر کیم بعضی عصبه‌نک
ولدی اولسه بعضی ذوی [بنت] الارحام ولدی اولسه فولد العصبة اولى
بالمیراث پس عصبه‌نک ولدی اولیدر میراث آلمغه ذوی الارحام ولد
کبنت ابن الاخ متیک ار قرنداشنک اوغلنک قزی کبی وابن بنت الاخت دخی
متینک قز قرنداشنک قزینک اوغلی کبی کلاهما لاب وام مساوی اولدقلری
حالده کرک ایکیسی ار قرنداشی ایله قز قرنداشی آتا آنه بر قرنداشی اولسونلر او لاب
یاخود آتا بر قرنداشی اولسونلر او احدهما لاب وام یاخود اول ایکی قر
بریسی آتا آنه بر قرنداشی اولسون والآخر لاب دخی بریسی آتا بر قرنداشی
اولسون المال كله لبنت ابن الاخ مالک کلیسی متینک ار قرنداشنک اوغلنک
قزینکدر لانها ولد العصبة زیرا اول عصبه‌نک ولدیدر [صورته]
ولو كان لام دخی اگر متینک ار قرنداشنک اوغلنک [اخ ابن بنت] [اخت بنت ابن]
قزی دخی قز قرنداشنک قزینک اوغلی ایکیسی دخی [بنت ذوی اول]
متینک آنه بر قرنداشنک ولدلری اولسه‌لر فالمال بینهما بالتقسیم اولنور
ایکیسنک ارالرینده للذكر مثل حظ الانثيين مذکر اولیجق ایکی مؤنث نصیبی کبی
نصیب ویریلدوکی حالده عند ابي يوسف ابو يوسف قتنده باعتبار
الابدان ابدانک اعتباریله زیرا ابو یوسف ابدان اعتباریله مذکری مؤنث
اوزرینه تفضیل ایدر وعند محمد دخی محمد قتنده انصافا نصفلر

ندن
نداشک

اولدوغی حالده تقسیم اولنوردی مذکر مونث اوزرینه تفضیل اولنارق
باعتبار الاصول اصول اعتباریله تقسیم ایدرز دیرکه آنلر قرنداشلرک
ذکوری دخی اناثی قسمده دخی استحقاقده برابر درلر دیرکم باب فرضده
بیان ایتدک بو صورتده کبی وان استووا فی القرب

میت
اخ لام اخت لام
ابن بنت

دخی فی بو صنفک اهلی برابر اولدیلر یعنی
اولمقده ولیس فیهم ولد عصبة حال بولسه
ابن بنت

انلرک ارلری عصبه وغلانی اولسه مثلا بو ذکر ایتدوکمز صورتده کبی
او کان کلهم اولاد العصبة

میت
اخت لاب وام اخت لاب اخت لام
ابن بنت ابن بنت ابن بنت

یاخود آنلرک کلیسی عصبه اوغلانلری
اولسه بو صورتده کبی او بعضهم اولاد

میت
اخ لاب وام اخ لاب
بنت بنت بنت

کم بطونکا بیر یا زلیدی العصبات وبعضهم
اولاد اصحاب الفرایض یاخود انلرک بعضی عصبه اوغلانلری اولسه بعضی اصحاب
فرایض اوغلانلری اولسه بو صورتده کبی

میت
اخ لاب وام اخ لاب اخ لام
بنت بنت بنت

فابو یوسف یس ابو یوسف یعتبر
الاقوی اقوی یی اعتبار ایدر بو اوچ صورتده یعنی مالی اول آنه بر
قرنداشی ولدینه ویرر اوسه آنا بر قرنداشی ولدینه ویررلر اولمسه
بر قرنداشی ولدینه ویرر ومحمد دخی امام محمد یقسم المال مالی تقسیم
ایلر اقلا علی الاخوة والاخوات ار قرنداشلره قز قرنداشلر اوزرینه
مع اعتبار عدد الفروع فروعک صاییسی اعتباریله والجهات دخی فروعک

عنده یاخود ترکه دن نه ویریلیرسه یقسم محمد تقسیم ایدر محمد بنی فروع اعمام
اولدقلرینک فروعلری ارلرینه کما فی الصنف الاول نتهکیم صنف اولک
شکل ثانیسنده دخی شکل ثالثنده کچدی آنده صکره مصنف مثال ذکر ایتدی که
بعضی اولاد عصبه ولدی اولور بعضی اولاد صاحب فرض ولدی
اولدوغندن ایتدی کثلاث اخوة متفرقین انا آنه بر قرنداش ار قرنداشک
دخی آنه بر قرنداشلک اوچ قزی کبی وثلاث بنین وثلث بنات لاخوات
متفرقات دخی انا آنه بر قز قرنداشک دخی اتا بر قز قرنداشک دخی انه بر قز
قرنداشک اوچ اوغلی کبی دخی اوچ قزی کبی که بو صورتده بیان قلندی

میت
اخ واخت لاب وام اخ واخت لاب اخ واخت لام
بنت ابن وبنت بنت ابن وبنت بنت ابن وبنت
٣ ٢ ١ ٣ ٢ ١ ١١ ١ ١

عند ابی یوسف ابو یوسف قتنده یقسم المال مالی تقسیم اولنور بنی فروع
بنی الاعیان انا آنه بر قرنداشک دخی قز قرنداشک اوغلانلری ارلرینه
للذکر مثل حظ الانثیین ثم بین فروع بنی العلات آندن صکره اگر آنلر موجود
اولمسه لر اول مال اتا بر قرنداشک دخی قز قرنداشک اوغلانلری ارلرینه
تقسیم اولنور للذکر مثل حظ الانثیین ثم بین فروع بنی الاخیاف
آندن صکره اگر انلر موجود اولمسه لر اول مال آنه بر قرنداشک دخی قز قرنداشک
اوغلانلری ارلرینه تقسیم اولنور پس اقوی وار ایکن اضعف نصیب
ویرلمز للذکر مثل حظ الانثیین مذکره ایکی مونث نصیبی ویرلدوکی

اولی

آنده

قرنداشی

حالده اربا عادت ربع تلمذ مجی حالده باعتبار الابدان اولسه اوغلانلرک بدنلری
اعتباریله زیرا ابن ایکی بنت منزله‌سنده قدر بجک کیم روایت شاذه ده اندر ابو یوسفدن
آنده بر قرنداشک اوغلانلری اوکلنی للذکر مثل حظ الانثیین تقسیم اولنور محمده کیم
انا آنه بر یاخود انا بر قرنداشلرک اوغلانلری اوکلنی ایله تقسیم اولنور اما ظاهر
روایتده ابو یوسفدن برابر تقسیم اولنور زیرا بو طائفه‌نک فقط دل داخی
استحقاقده ذکوری داخی اناثی برابردر وعند محمد داخی محمد قتنده تقسیم
ثلث المال اقوی اضعفی حجب ایتز بیگه مالک ثلثی تقسیم اولنور بنی فروع بنی
الاخیاف آنه بر قرنداشنکه داخی قز قرنداشلر اوغلانلری اوکلنی علی السویه
مذکر ایله مؤنثک سهامی برابر اولور داخی حالده اثلاثا او ثلثی اوچ ثلث
قلدوغی حالده لاستواء اصولهم فی القسمة اول فروعک اصولی
مساوی اولدیغیچون قسمتده داخی استحقاقده زیرا بونلرک اصولی صاحب فرضدر
عصبه اوزرینه مقدمدر داخی بونلرک فرضلری ثلثدر پحق محمد قتنده هر اصلده
هر اصلده فرعنک عددینی اعتبار اولنور اول واخت مقدرده ایکی اخت منزله‌سنده اولور
پس ایکی بر قرنداشک کذاوسی اوچ اولور ایکی اولسه او ثلث اوچ بولوک قلنور
اخ لام داخی اخت لام ایکلنی ثلث ثلثانه قلنور تقسیم اولنور ثلث کیم اخ
ایچونده قزینه ویریلور داخی ثلثان کیم اخت ایچوندر اوغلانلرینه ویریلور نصف
اوغلنه ویریلور نصف قزینه ویریلور والباقی داخی مالک باقیسی کیم ثلثانه بنی
بنی الاعیان انا آنه بر قرنداشلری ایله قز قرنداشلری ایکلنی تقسیم اولنور انصافا
مالی نصف قلدوغی حالده باعتبار عدد الفروع فروعک عددی اعتباریله

فی الاصول اصولده ایله اولسه او اخت مقدرده ایکی اخت منزله‌سنده
اولور اول مال للذکر مثل حظ الانثیین تقسیم اولنور نصفه لبنت الاخ
نصیب ابیها مالک نصفی میتک ار قرنداشنک قزینه ویریلور کیم اول نصف اول
قزک اتاسنک نصیبیدر والنصف الاخر بین ولدی الاخت بر نصف داخی
میتک قز قرنداشنک اوغلانلرینه ویریلور کیم اول نصف آنلرک نصیبیدر
للذکر مثل حظ الانثیین مذکر ایچون ایکی مؤنث نصیبی کبی نصیب ویریلور کیم
حالده باعتبار الابدان بدنلری اعتباریله زیرا اول اخت عصبه‌سی ار قرنداشی
ایله ایله اولسه اخ لاب داخی اخت لاب محجوب اولور لاخ لاب وام سبیله
وتصح داخی بو مسئله تصحیح اولنور من تسعة طقوزدن زیرا مسئله مرده
ثلث داخی باقی وار ایسه اصلی اوچدن در اوچک ثلثی بنو الاخیاف ایچوندر
لکن بنو الاخیافه مستقیم دکلدر لکن فروعنک عددی اعتباریله آنلر کفر
فریقی اوچ رئسی اولور ایله اولسه اوچ ایله اوچ ایکلنی مماثلدر واحده پس احد
عددی کیم اوچدر ضرب اولنور اصل مسئله ده کیم اول داخی اوچدر طقوز
اولدی پس بو مسئله طقوزدن تصحیح اولنور ایله اولسه بزاید ر آنه بر کی
قرنداشک نصیبی کیم بردر ضرب اولنور اوچدن اوچ اولدر ویریلور
اوغلانلرینه هر برینه بر سهم ویریلور روایتده بوده اوزرینه داخی اتا بر
ایکی قرنداشک نصیبی کیم ایکیدر ضرب اولنور اوچدن آلتی اولور اوغلانلرینه
ویریلور اوچ سهم آنا قرنداشی قزینه ویریلور اوچ سهم داخی قز قرنداشی اوغلانلرینه (بلدرینم)
ویریلور للذکر مثل حظ الانثیین اکر انا آنه بر قرنداشی اوغلانلری ایکیسی

اما بر قرنداشی اوغلنلری اراسنده بولدکه تقسیم اولنور دخی اکر بو مسئله ده بر
بنت ابن فرض اتسه مجموع مال انا آنه بر آر قرنداشلرینک اوغلی اولور و بعد بر اول
عصبه در ولو ترك ثلث بنات ابنی اخوة متفرقین دخی فحینئذ کشی وارسه انا
آنه بر آر قرنداشنک اوغلنک قزندن فرض دخی انا بر آر قرنداشنک اوغلنک
قزنه فرض دخی آنه بر آر قرنداشنک اوغلنک قزنه فرض بر جهت کبی مثلا

اخ لاب وام	اخ لاب	اخ لام
ابن	ابن	ابن
بنت	بنت	بنت

انا الکل مالک کلیسی لبنت ابن الاخ لاب وام انا آنه بر قرنداشک اوغلنک قزی اجویند بالاتفاق ابو یوسف ایله
محمد قتنده لانها ولد العصبة زیرا او عصبه قزیدر خلافا فحینئذ فریعه
ثالثنک زیرا او ذوی الارحامدر ولو بلده وکذا دخی و اوقدر اب و منیک انا آنه
بر آر قرنداشنک اوغلنک قزی نجوز ایضا عصبه قزیدر اولد و اوغلنین
شك قوة القرابة قوة قرابت وار دینور زیرا بینک هم انا هم آنه جهتندن قرنداش
اوغلنک قزیدر خلافا فحینئذ فریعه ثالثنک زیرا او دخی اکرچه عصبه قزیدر لکن
قوت قرابتی یوقدر بلکه کیم قچی بر کیشی اولسه انا آنه بر قرنداشنک قزی دخی
انا بر قرنداشنک قزی دخی آنه بر قرنداشنک قزندن قوتلیدر ابو یوسف قتنده
مالک کلیسی انا آنه بر قرنداشی قزینکدر اکر اوچ اولسه انا بر قرنداشی قزینکده اولور
اولسه آنه بر قرنداشی قزینکدر اما محمد قتنده خمس مال آنه بر قرنداشی
قزینکدر خمسی دخی انا بر قرنداشی قزینکدر اوچ خمسی انا آنه بر قرنداشی
قزینکدر زیرا ابو فروعک اصلنده لری بوندرکه تقسیم ایتمک فرضی حیثیله

هم ترجیحه وبرالنر که مسئله لری بیان ایلنرک اولنور دخی بو مسئله ده بر نصف
ایکی سن جمیع اولور که نصف انا آنه بر قرنداش قزینک فرضیدر بر سدس
انا بر قرنداشی قزینک فرضیدر بر سدس دخی آنه بر قرنداشنک فرضیدر بسی اصلی الستة
تصحیحی بشدن بو دره دور اسئله بیاندر

فصل فی الصنف الرابع

بو فصل ذوی الارحامک دردنجی صنفنک بیانندر دیدکم انلر آنه بر عملردر
ابنوع دخی عملردر مطلقا دخی اخوالدر دخی خالاتدر مطلقا الحکم
٥٥ فیهم حکم بو صنفدن اثر ستاده بودر اذا انفرد واحد منهم یعنی بو طایفه
بر کسی بالکوفة فالسر استحق المال کله مالک کلیسی انک حقیدر اولور لعدم المزاحم
جمیع مالی مستحق اولمغه مانع بولنمادوغی جهتله کیم اولسه مانع او لوبینه اقرب
سبیله سوال اکر ایدرسک بو حکم کیم استحقاق جمیع مالده یعنی کیم بو صنفده
بولنور سایر اصنافده دخی بولنور دیوار حمه سبیله حال اولاد ارث
معنی ده عصوبت سبیله حالا اولاد ارث کبی در بینه عصبه بولنمدوسه
بجه کیم جمیع مالی اخذ ایدر ذوی الارحام دخی ایکیلی در ایکه اولسه سببی
ندر کیم مصنف اول حکمی بو صنفه تخصیص ایلدی جواب بز ابو زر استحقاق
جمیع مال سایر اصنافده بولنور کرک مزاحم اولسون کرک فرینه کبی کرک او
اما بو صنفده اولان استحقاق البته مضافدر عدم مزاحم جهتندن در
انفکاکا بولنمادوغی ایچون زیرا بو صنفک جمیعسنک جهتنده قرابت
ایکی جهتده بولنور چونکه بو صنفده اولان استحقاق بولنمدی الا حال
انفراده بولندی آنی ایچون کبی بو صنفه تخصیص ایلدی تا که استحقاق

جمیع نامذکورلر اولادهر صنفده وان اجتمعوا دخی اگر بو صنفده جمع اوله
بر طایفه یاخود ایکی طایفه یاخود دخی زیاده وکان حیز قرابتهم متحدا
حال بو اولسه کیم انلرک قرابتلرینک حیزی قوتده بر اولسه یعنی جمیعنک قرابتی
عمومت جهتندن اولسه کالعمات میتک اتاسنک قزقرنداشلری گبی والاخوال
والخالات دخی میتک آناسنک ارقرنداشلری وکیمه دخی قزقرنداشلری گبی
فالاقوی منهم پس بونلرک قنغیسی قوتده زیاده ایسه اولی بالاجماع اول
اولی در میراث المعه مجموع ائمه قتنده اعنی من کان لاب وام یعنی شول
کمسنه کیم انوک قرابتی میتک اتاسیله یاخود آناسیله هم اتا جهتندن هم آنا جهتندن
اولی اولیکر کنه ممن کان لاب شول کیمسنه‌دن کیم انوک قرابتی همان اتا
جهتندن در یعنی کیم عصوبتدن بو بر ایسه ای ومن کان لاب دخی شول
کیمسه کیم انوک قرابتی اتا جهتندن در اولی اولیکر کنه ممن کان لام شول
کمسنه‌دن کیم انوک قرابتی آنا جهتندندر ذکورا کانوا او اناثا گرک
انلر مذکر اولسونلر گرک مؤنث اولسونلر پس اتا آنا بر عمه اولی در اتا بر
عمه‌دن دخی اتا بر عمه اولی در آنا بر عمه‌دن دخی آنا بر عمه‌دن دخی اتا
آنا بر خال یاخود خاله اولی در اتا بر خال یاخود خاله‌دن دخی اتا بر خال یا
خاله اولی در آنا بر خال یاخود خاله‌دن مثلا بو صورتلر گبی مذکورلر

عمة لاب وام	عمة لاب	عمة لام	خال لاب وام	خال لاب	خال لام
اولی منهما	اولی منها	محجوب	اولی منهما	اولی منها	محجوب

خالة لاب وام	خالة لاب	خالة لام
اولی منهما	اولی منها	محجوب

وان کانوا ذکورا واناثا دخی اگر بو طایفه

بو مسئله‌ده بعضی مذکر بعضی مؤنث اولسه وان استوت قرابتهم حال
بو اولسه کیم آنلرک قرابتلری برابر اولسه قوتده یعنی جمیعنک قرابتی اتا آنا طرفندن
یاخود اتا طرفندن یاخود آنا طرفندن اولسه فللذکر مثل حظ الانثیین پس
مذکر ایچون ایکی مؤنث نصیبی گبی واردر کیم عم وعمه میتک اتاسنک ارقرنداشی
قزقرنداشلری گبی کلاهما لام اولدقلرندن کیم آنلر آنه بر قرنداشی اولدقلری اگر اتا
آنه بر قرنداشی اولسه‌لر یاخود اتا بر قرنداشی اولسه‌لر … مالک کلیسی عم ایچون در
زیرا اول عصبه‌در او خال وخاله یاخود میتک آناسنک ارقرنداشی قزقرنداشلری
گبی لاب وام اولدقلرندن کیم آنلر اتا آنه بر قرنداشی اولدلر او لاب یاخود اتا
بر قرنداشی اولدلر او لام یاخود آنه بر قرنداشی اولدلر مثلا بو صورتلر گبی

میت		میت		میت	
عم لام	عمة لام	خال لاب وام	خالة لاب وام	خال لاب	خالة لاب
٢	١	٢	١	٢	١

میت	
خال لام	خالة لام
٢	١

وان کان حیز قرابتهم مختلفا دخی اگر انلرک
جهت قرابتلری مختلف اولسه یعنی بعضینک قرابتی عمومت جهتندن اوله
بعضینک خاله‌لک جهتندن اولسه فلا اعتبار لقوة القرابة پس اول
وقت اعتبار یوقدر قوت قرابته بلکه اعتبار حیز قرابته‌در زیرا آنلره
ویریلور اصیللرینک میراثی در چونکه انلرک اصوللرینک بعضی بعضنی حجب ایتمز
فیعطی دخی آنلر جلیندن کعمة لاب وام میتک اتاسنک اتا آنه بر قز
قرنداشی گبی وخالة لام دخی میتک آناسنک آنه بر قرنداشی گبی وعمة لام
دخی میتک اتاسنک آنه بر قز قرنداشی گبی بو صورتلر گبی

میت		میت	
عمة لاب وام	خالة لاب	خالة لاب وام	عمة لام
٢	١	٢	١

فالثلثان لقرابة الاب پس مالک

ثلثانی قرابت اب ایچوندر یعنی عم ایچوندر زیرا اعمام ایله عمات منتسب اب ولهذا بیله
واصل اولورلر پس آنلر اب یرینه دورلر وهو نصیب الاب دخی اول ثلثان
اب نصیبیدر والثلث لقرابة الام دخی مالک ثلثی قرابت ام ایچوندر کیم اول خاله
دخی خاله در زیرا اخوال ایله خالات منتسب ام واسطه سیله واصل اولورلر پس
آنلر ام یرینه دورلر وهو نصیب الام دخی اول ثلث ام نصیبیدر پس نیچه
کیم اول میت اناسی آنادن ترک اتسه مالک ثلثی آنه فرض جهتیله ویریلور ثلثانی
اناسنه عصبه جهتیله ویریلور آنلر کبی آنه دن اولانلر دخی ایله قلنور ثم ما
اصاب کل فریق آنلردن صکره ثلثی نصیبیکیم هر بر فریقه ویریلدی بینلرنده تقسیم
اولور فریقک افرادی ارهسنده تقسیم اولنور کما لو اتحدت حیز قرابتهم یعنی کیم قرابت
حیزی متحد اولیجق تقسیم اولنوردی نیته کیم صنف ثانیده کچدیکی دخی بو نکرده
برسی یالکوز اولسه مالک ثلثانه مستحق اولورلر اگر قرابت ابجهتدن
اولورلر دخی بونلر بر مسئلهده مجتمع اولسهلر تفضیلی اقوی ایله اولور
بوصورت کبی میت پس مال
عم لام عمه لام خال لابوین خاله لابوین
تقسیم اولنور ثلث ثلثانی اوزرینه ثلثانی عم ایله عمه به ویریلور للذکر مثل
حظ الانثیین دخی بو مسئله طقوزدن تصحیح اولنور زیرا ثلثک مخرجی
اوچ اولور کسر کلدیکیم کیم اوچ مخرج ثلثه در پس ثلثه ضربدر وهو اصل مسئله در کیم
اولور دخی ثلثه در مبلغ ایسه طقوز اولور دخی سن بو حکمی بلسک میتک اعماماتنک
دخی عماتنک دخی اخوالنده دخی خالاتنک وار بو حکم قیاس ایله میتک اتاسنک
اعمامی دخی اخوالی دخی دده سنک اعمامی دخی اخوالی نقل بوقادوکیده

فصل في اولادهم بو فصل صنف رابعک اولادنک بیاننده در
الحكم فيهم حکم صنف رابعک اولادنک كالحكم في الصنف الاول صنف اولک
حکمی کبی در اعنی اولیهم بالميراث یعنی انلرک اولیسی میراثه اقربهم
الى الميت اولیسی کیم میته انلرک قربی زیاده اولور ای جهة كان قنغی جهتدن
اولورسه اولسون مثلا بنت خاله اولیه در بنت بنت خاله دن زیرا اقربدر درجه ده
دخی بنت خاله اولی در بنت بنت خاله دن دخی بنت خاله اولیدر بنت بنت
عمه دن دخی بنت خال اولی در بنت بنت عمه دن زیرا اولا بونلر اقرب در کی

عمه	خاله	خاله	خاله	خال	خال
بنت	بنت	بنت	بنت	بنت	بنت
بنت	اولی در بونلردن	بنت	دخی اولی در بونلردن	بنت	[illegible]

فان استووا في القرب دخی اگر بونلر درجه ده خال عم
بنت بنت مساوی اولسه لر وكان حيز قرابتهم متحدا اول
بنت بو اولسه کیم حیز قرابتلری بر اولسه یعنی انلرک قرابتلری عمومت جهتیله
اولسه یا خود خؤولت جهتیله اولسه دخی آنلرک ارهسنده عصبه اولوری اولسه یعنی
كان له قوة القرابة پس شول کیمسه کیم آنک قرابتی قوی اوله یعنی هم اتا طرفندن
هم آنه طرفندن اولور جهتی اولی بالاجماع پس اولی مجموع ائمه قتنده یعنی اتا
آنه بر اولانکک ولدی اولیدر اتا بر اولانکک ولدندن دخی اتا بر اولانکک ولدی
اولیدر آنه بر اولانکک ولدندن بو صورتلرکبی
عمه لاب وام عمه لاب عمه لام
خاله لاب وام خاله لاب خاله لام
دیرا بوقادوده بیان ایتدککه

عصباتڭ وارث اولماسی

بونلرك وارث اولماسنده کی ترتیب عصباتدن اقوی اضعفه اوزرینه مقدم
مقدم اولدوغی بونلرده دخی اجرا اولنور انسب والاقرب دخی اکر
بونلر مساوی اولسه‌لر قربدن یعنی درجه‌ده والقرابة دخی قوتدن یعنی اکر بونلر
انا آنه بر اولسه‌لر یاخود اتا بر اولسه‌لر یاخود آنه بر اولسه‌لر وجهی قرابتده
متحد حال بو اولسه کیم آنلرك جهة قرابتلری بر اولسه یعنی ایکیسنك دخی قرابتی
عملو جهتندن اولسه یاخود خاله‌لری جهتندن اولسه حال بو اولسه کیم آنلرڭ
عصبه ولدی اولسه فولد العصبة اولی یعنی عصبه ولدی اولی در
کبنت العم مثلا انا بر قرنداشنك قزی کبی وابن العمة دخی مثلا اتاسنك
قزقرنداشنك اوغلی کبی کلاهما لاب وام اول حالده کیم اول بنت انا آنه بر
عمی قزی اوله دخی اول ابن انا آنه بر عمه اوغلی اوله او لاب یاخود اول
بنت اتا بر عمی قزی اوله دخی اول ابن اتا بر عمه اوغلی اوله المال کله لبنت
العم مال کلیسی بنت عمکدر بو بنت برادر بنت عصبه ولدیدر پس اولی در
ذوی الارحام ولدلرندن بو ایکی صورت کبی که بیان اولندی

عم لاب وام — عمة لاب وام
بنت — ابن

وان کان احدهما

عم لاب — عمة لاب
بنت — ابن

لاب وام والآخر لاب دخی اکر آنلرڭ قرابتلری مساوی
اولسه مثلا بریسی انا آنه بر اولسه بریسی اتا بر اولسه حال بو اولسه کیم حیز قرابتلری
بر اولسه فالکل لمن کان له قوة القرابة مالك کلیسی قرابتی قوی اولانکدر
یعنی اتا آنه بر اولانڭ ایچوندر فی ظاهر الروایة ظاهر روایتده ابو حنیفه دن
بس اعتبار بوقدر ولد عصبه مثلا بو عمه‌لر لو دنان صورتلر کبی که بو جهه

عم لاب وام — عم لاب
ابن اول — بنت

زیرا بونلرڭ یعنی ایکنڭ قوة قرابتی وارده قیاسا
علی الخالة لاب بابا بر خالته‌یه قیاس ایدوب مع
کونها ولد ذی رحم بونکله کیم اول خالة ذو رحم ولدیدر آنوك اتاسی
متیکه آنه‌سنڭ اتاسیدر کیم اول جد فاسد در حالا اولی ولد خالة اولدیه
لقوة القرابة قرابتی قوی اولدوغیچون من خالة لام متیك آنه‌سنڭ آنه بر قز
قرنداشندن مع کونها ولد الوارث بونکله کیم اول خالة وارث ولدیدر زیرا
آنوك آنه‌سی متیك آنه‌سنڭ آنه‌سیدر کیم اول جده صحیحه در لکن اول ترجیح اولان
لان الترجیح لمعنی فیه زیرا ترجیح بر معنیدن اوتوریکم اول معنی آنوك
ذاتنده اوله وهو قوة القرابة دخی اول معنی قوت قرابتدر یعنی آتا طرفندن
حضم اولمغه اولی در ترجیح اولی در من الترجیح لمعنی فی غیره شول
ترجیحدن کیم لکن ترجیح آنوك ذاتنده دکلدر بلکه غیرندن در وهو
الادلاء بالوارث دخی اول ترجیح که غیرده در میته اول کشی وارثه
واسطه‌سیله واصل اولمقدر سؤال اکر ایرسه‌ك مصنفڭ قیاسی صحیح دکلدر
زیرا ترجیح بر معنیدن دکلدر کیم اول ترجیح ابن عمه‌نڭ ذاتنده اوله
بلکه غیرندن در زیرا اقوی قرابت کیم عبارتدر انا آنه بر اولمقدر اول قوت
قرابت ابن عمه‌نڭ ذاتنده دکلدر بلکه آنه‌سنده در جواب بر ایدرز اکر قرابت
دیرسن لکن اول قوت قرابته سرایت ایتمشدر آنه‌سندن اوغلنه یعنی کیم قوت
قرابت سرایت ایتمشدر انا آنه بر عمی‌نڭ قزینه حتی اولی در انا بر عمه‌نڭ
قزینه اکر قوت قرابت سرایت ایتمسه مالا والا ذکر کالانثی برابر تقسیم اولنوردی

زیرا اول ایکی قرنداشی کبی عصبه ولدی اولمقدم وقال بعضهم دخی بعض علما
ایتدیلر شویله ایدر کیم اتا آنه بر عمته اوغلیله اتا بر عمی قزی اولسه یعنی جمیع اولسه
المال کله مالک کلیسی لبنت العم لاب اتا بر عمنک قزی ایچوندر لانها ولد العصبة
زیرا اول قز عصبه ولدیدر دیدی وان استووا فی القرب اگر قربده آنلر
بری برینه مساوی اولسه لر ولکن اختلفت حیز قرابتهم لکن آنلرک قرابتنک
جهتی مختلف اولسه شویله کیم بعضیسنک قرابتی عمیلک جهتندن اولسه بعضیسنک
قرابتی خاله لق جهتندن اولسه لا اعتبار لقوة القرابة اول وقت قوت
قرابته اعتبار یوقدر ولا لولد العصبة دخی عصبه ولدی اولمغه اعتبار
یوقدر فی ظاهر الروایة ظاهر روایتده قیاساً علی عمة لاب وام میتک
اتاسنک اتا آنه بر قرنداشی اوزرینه قیاس ایدوبن مع کونها ذات القرابتین
بو حالکیم اول عمه نک قرابتی هم اتا جهتندن هم آنا جهتندندر وولد الوارث
من الجهتین دخی اول عمه هم اتادن هم آنادن وارث ولدی ایکن یعنی
اول عمه لیستبار ولی اولدی دکلدر میراث آلمقدن الخالة لاب میتک آناسنک
اتا بر قرنداشندن مع هذا اول ذو رحم ولدیدر مثلا بو صورتده کبی
لکن الثلثان لکن مالک ثلثانی یعنی ایکی ثلثی

عمة لاب وام	خالة لاب
بنت	بنت

بقرابة الاب اتاسنک قرابتی سببیله واصل
اولدیلر ایچوندر ویعتبر فیهم دخی اعتبار اولنور قرابتی اب ایله واصل اولانلر
اراسنده قوة القرابة قوت قرابت اعتبار اولنور کیم اول اعتبارده اتا آنه بر
اولمقدر ثم ولد العصبة آندنصکره عصبه ولدی اولمغه اعتبار اولنور

والثلث

والثلث دخی مالک ثلثی لمن یدلی بقرابة الام قرابتی ام سببیله واصل اولان
ایچوندر ویعتبر فیهم قوة القرابة دخی اعتبار اولنور قرابتی ام سببیله واصل
اولانلر اراسنده قوت قرابت بالکلیه کیم مصنفک قرابتی ام سببیله واصل اولنلر
ولد عصبه اولمغی ذکر ایتمدی زیرا ولد عصبه اولمق قرابتی امده معتبر دکلدر بو صورتده کبی

عند ابی یوسف ابو یوسف
قتنده ما اصاب کل فریق هر
فریقه ویریلن نصیب یقسم علی

عم لاب	عمة لاب	خال لاب	خالة لاب
بنت	ابن	ابن	بنت ابن
ثلثان	ثلثان	ثلثان	ثلثان
٤٣٢	٤٢٨	٢٢٥	٣١٥

ابدانهم فروعهم اول فریقک فروعی عند ابی یوسف اوزرینه تقسیم اولنور مع اعتبار
عدد الجهات فی الفروع جهاتنک عددی اعتباریله فروعک عددینه کیم اول
اولدر ابو یوسف اصلی درایله اولسه ابو یوسف قتنده بو مسئله نک اصلی اوچدر
اوندن ایکیدن تصحیح اولنور زیرا اوچک ثلثانی قرابتی ابی فروعک عددی
ابدانی اوزرینه تقسیم اولنور کیم آنلر بطن اخیرده ایکی ابن در دخی جهات
اعتباریله درت قزدر دخی اختصار اتسون مجموعی درت ابن اولور ایکی
ایله درت آرهلرنده موافقت نصفیه واردر پس دردک نصفی کیم ایکیدر موافق
قلنور دخی اول اوچک ثلثی تقسیم اولنور قرابت ام که فروعنک بطن اخیرده
ابدانی اوزرینه کیم آنلر دخی درت ابن در کیم قرابتی ابن ایله ایکی کره
درت اوزرینه کسر طوشدی و درت دخی موافق قلنور اقلو ادفعه موقوف
اولان ایکی ثانی دفعه ده موقوف اولان درته داخلدر ایلا اولسه درت ضرب
ایلسه اصل مسئله یه کیم اوچدر اون ایکیدن تصحیح اولنور آندنصکره ضرب

کی

ایدر مضروب کیم درتدر شول کسرک نصیبی کیم آنونکیچون اصل مسئله دن
نصیبی وار ابدی مبلغ بنه تبشور الثا ویرورز و عند محمد دخی محمد قتنده
بقسم المال نقسیم اولنور علی اول بطن اختلف غیر اختلاف اولنمغی بطنده
واقع اولدیسه لکن بطن ثانی تقسیم اوزره تقسیم اولنور مع اعتبار عدد
الفروع بو نجلکم فروعک عددی معتبر اولی و الجهات دخی قرابتنک جهتلری
معتبر اولی فی الاصول اول فروعک اصوللرنه کما فی الصنف الاول نیته کیم
بو اصل محمدک اصلیدر صنف اولدن پس محمد قتنده اوتوزلتنان تقسیم اولنور
اجماعی اوزره اصوللرنه یعنی درت عم دخی ایکی عمه آرالرنده فروعک عددینه
دخی جهاتنه اعتبار ایدوب اصوللرنه پس ایکی سهم مستقیم دکلدر درت عم اوزرینه
کیم اوت بش عمکدردی عین فروعک عددی اعتبار ایله اصوللرنه تنصیفی ایکی
عمه در کیم اختصار ایدن سبیله درت عمی منزله سنده در اکبلر ابتشی آرالرنده مباینه
واردر پس بو مقامده بش موقوف قلنور انده صکره اوباقی قلان ثلثه تقسیم
اولنور اصوللرنه کیم اوتاصول ایکی خال دخی درت خاله در فرعلرنک عددی دخی
جهاتی اعتبار ایله انده صکره اختصار اولنور بو آلتینک ایراثی ایله الحسر ...
خالدن حال اولور کیم آنلرکه ایکی تقسیمده کیمی تقدیرنده بو خالکرک ... اولدی
نسبت ایتدوز نصف اولور دخی اخذ اولنور حرجی نسبتی کیم آنده خالک
نصفیدر پس اوتوز خال ایکی قلنور ایله اولسه سهامی کسر ... اولدی دیرایکیم
ایکه مستقیم اولمادی بلکه آلکی آرالرنده مباینه اولدی پس اوت دخی موقوف قلنور
دخی دوکل ... موقوفاتدر کیم ... موضعکه ... درتلرن ... بش آکی

آرالرنده مباینه قلدر پس ایکی بشده ضرب ایتدک اون اولدی آنی صکره
اوتوز اصل مسئله ده ضرب ایتدک کیم اوچدر اوتوز اولدی ... اوتوزک
یکرمی سهمی قرابت ایچون تقسیم اولنور بش عمی آرالرنده اجماعی اوزرینه یعنی اون یکرمی
سهم بش بولوک قلنور ... یکرمی سهمی عمه ایچون قلنور اوبش عمه نک اوغلی یعنی
ایکی قزینه ویریلور دخی اون آلتی سهم عمی ایچون قلنور اول عمک قزینک ایکی اوغلونه
دخی ایکی قزینه ویریلور کیم بر اوغل منزله سنده در ایکی ... ایکی ابنه بسط ... آنسوز
دخی اوایکی بنتی الکاظم ابتسوز آلتی بنت اولدی پس اون آلتی سهم آلتی بنته قرار
تقسیم اولنمسز کسر ... لکن آلتی ایله اون آلتی آرالرنده موافقة بنصف واردر
پس آلتی نک نصفی موقوف قلنور کاوچدر دخی اولاد قوزک اون ایکی قزلری
ایچوندر بش سهم خال ایچون قلوب ویرورز اوخالک اوغلونک ایکی قزینه بشنی
دخی خاله ایچون قلوب ویرورز اول خاله نک اوغلونه کیم اوایکی ابن منزله سنده در
فروعک اعتباریله دخی ویرورز اوخاله نک ... قزینه کیم ... فروع
اعتباریله ایکی قز منزله سنده در ... قزلرک بربری اختصاص اتسوز ...
اوچ ابن اولور بش سهم اوچ رأس اوزرینه مستقیم اولماز بلکه آرالرنده مباینه
فنتان اولور پس اوچ دخی بو مقامده موقوف قلنور ایله اولسه ... موقوف
کیم بر موضعده اوچدر بر موضعده دخی اوچدر اوچ ایله اوچ آرالرنده مماثله
واردر ایله اولسه اوایکی موضعک اوچلری بر طرح ایدوب بو ضرب
ایتدک اوتوزه طقسان اولدی پس بو مسئله طقساندن تصحیح اولنور آندن صکره
ایکی اوغلی بنا ایدرز عمه نک اوغلنک ایکی قزی ایچون قرق سهم ... ضرب ایتدک اون

وبردکه اول ایکیسنه هر برینه التی سهم ویردك عم طرفندن دخی ایکی ابن ایله ایکی بنت
ایچون اون آلتی سهم وار ایدی ضرب ایتدك اوچ فرقه سکز اولدی اول قرق سکزك
اوتوز ایکیسی اول ایکی ابنه ویردك اون آلتیسنی اول ایکی قزینه ویردك بونلر اولدیلر
اول ایکی قز عم طرفندن اون ایکی سهم هر برینه التیشر ایکیسی اول ایکی قزك مجموع نصیبی
یکرمی سکز سهم اولدی دخی میتك خاله‌سنك اوغلو ایله ایکی قزی ایچون بش سهم وار
ایدی اوچه ضرب ایتدك اون بش اولدی ویردك اول ایکی قزه خال طرفندن دخی
خاله‌نك بر اوغلی بر قزی ایچون بش سهم وار ایدی اوچه ضرب ایتدك اون بش
اولدی آنی اون بشك ثلثانی کیم اون سهمدر ایچون قلوب ایکی اوغلونه ویردك کیم
بش سهمدر برینه ویردك بش سهمی بر برینه ویردك دخی اول اون بشك ثلثی کیم بش
خاله ایچون قلوب اول خاله‌نك قزینك ایکی قزینه ویردك بونلر اولدیلر خال طرفندن
اول ایکی قزه اون بش سهم ویرمش اولدك بشی و ایکی قزك مجموع نصیبی یکرمی سهم اولدی
اون سهمی بر قزه ویردك اون سهمی بر قزه ویردك تم پس انقطعت فرضیه انتقال
ایله هذا الحکم بو حکم کیم بز آنی بیان قلدق میتك آنا عمیلرینك عمومتندن دخی
خاله‌لرینك خؤلتندن دخی آنلرك اولادندن الی جهة عمومة ابویه وخؤلتهما اما
میتك آتاسنك آناسنك عمیلرینك عمومتندن دخی خاله‌لرینك خؤلتندن انتقال ایله بو صورتده
ثم الی اولادهم آندن صکره

اب ام
عم خال عم خال

آنلرك اولادینه انتقال ایله بعینه
بو ذکر اولنان حکم انلرده دخی لعینه اولور بیلکل که بو شرح و بیان و عیان
و نمایان قلدوغمز تفصیلا صورتی کیم ضبطی اهم و تمامنی درینه تکرار بیان اولنور

ثم الی جهة عمومة ابوی ابویه وخؤلتهم

اب ام
عم خال عم خال
بنت بنت بنت بنت
۴ ۲ ۲ ۱

آندن صکره میتك آتاسنك آناسنك اوته
آتاسنك آناسنك عمیلرینك جهت عمومتندن
دخی خاله‌لرینك جهت خؤلتندن انتقال ایله صورتی

اب ام
ثم الی اولادهم آندن صکره آنلرك اولادینه انتقال
اب ام اب ام
ایله مثلا بو عیان اولنان صورت کبی ۸
عم خال عم خال عم خال عم خال
۴ ۴ ۴ ۴ ۲ ۲ ۲ ۱

اب ام
اب ام اب ام
عم خال عم خال عم خال عم خال
بنت بنت بنت بنت بنت بنت بنت بنت
۸ ۴ ۴ ۳ ۴ ۲ ۲ ۱

کما فی العصبات نته کیم عصباتده بو ترتیبه انتقال ایله ایدی شویله کیم اعمام
میتدن حکم انتقال ایلدی میتك آتاسنك اعمامنه آندن صکره دخی میتك اعمامنك آندن
صکره آنلرك اولادینه زیرا ذوی الارحامك میراثه مستحق اولورلغی عصوبت
معناسنك ملاحظه‌سیله درلر زیرا بونلرك ایچون سهام مقدرلر اولمدیغندن کیم عصباتده
اولدیغی کبی چونکه عصباتده حکم بو ترتیبه انتقال ایله اولور دخی بونلرکه ذوی الارحامك
دخی کذلك حکم بو ترتیبه انتقال ایله **فصل فی الخنثی** بو فصل خنثی بیان احکامنده
بلکه بیلکل کیم مصنف چونکه بیان ایتدی شول احکامی کیم مخصوص ایدی مصادقه
کیم ترتیب اوزرنده حصه کتابده ذوی الارحامدن اما ذوی الارحامدن آشاغه ذکر
اولنان مصادرکیم مولای موالاتیدی معرفته دخی حصه سیوه آنلری بیان ایتدی

اكتفا ايدوب فقهيده كي ذكرنه ايلي اولسه ثمين نقدر صكره مشغول اولان بحر
احكامك بياننده كيم فرضي كشي آلتنده مشتعل اولميازاو احكامك جمله سنده برسي
خنثى در خنثى اكه ديركه آنده هم ار آلتي اوله هم عورت آلتي اوله يسي ايوك
حالي موقوفده بوله اكر ذكرندن ايشرسه اول خنثى اردر اكر فرجندن ايشرسه
عورتدر زيرا حضرت پيغمبر عليه السلام بويردي كه قنغي آلتندن ايشرسه انكله [illegible] ميراث
ويريلور دين پس اكر ذكرندن ايشرسه ار ميراثي ويريلور اكر فرجندن ايشرسه
عورت ميراثي ويريلور اكر ايكيسندن بله ايشرسه اول [illegible] عضودن چقار
انكا اعتبار اولنور اكر ايكيسندن برابر چقارسه اكا خنثى مشكل ديرلر ابو حنيفه
قتنده حالي معلوم اولمادوغي ايچون للخنثى المشكل خنثى مشكل ايچون اقل النصيبين
ذكورت نصيبنك دخي انوثت نصيبنك اقلي واردر اعني اسوء الحالين
يعني بو ايكي حالدن تنغيصي فرض اولنسه خنثى ايچون اول [illegible] واردر يعني
اكر خنثى مذكر تصور اولنجق اول نصيبه مستحق اولسه مذكر تصور اولنجق اكر
مؤنث تصور اولنجق اول نصيبه مستحق اولسه مؤنث تصور اولنور دخي اكر
اول خنثى مذكر تصور اولنجق نصيبه مستحق اولسه مذكر تصور اولنجق اكر مؤنث
تصور اولنجق مستحق اولسه مؤنث تصور اولنور عند ابي حنيفة امام
اعظم ابو حنيفه حضرتلري قتنده واصحابه دخي ابو حنيفه اصحابي قتنده كيم مراد اصحابدن
ابو يوسفدر انوك ايكي قولنك اولكيسنده دخي محمد در وهو دخي ابو حنيفه نكدر
بو قولي قول عامة الصحابة رضي الله عنهم اصحابكر [illegible] قولنده وعليه
الفتوى كه دخي فتوى بو قول اوزرينه در بلكه كيم مصنفك اقل نصيبي اسوء

حالين ايله تفسيري ايتدي تا كه متناول اولسون صورتي كيم آنده خنثى عورت اولدوغي
تقديرجه وارث اولميه داخي اول وقت ار تقديرا اولنه مثلا بو صورت كيبي
مسئله قچن بر عورت اولسه اره
زوج واخت لاب وام وخنثى لاب دخي انا آنه بر قز قرنداشي داخي
آتا بر قرنداشي قويه كيم اول خنثى يي انثى تقدير ايتسون مسئله آلتيدن اولور
يديه عول اولنور زيرا نوع اولده نصف نوع ثانيده سدس مختلط اولسه
زيرا آتا بر قز قرنداشي ايچون سدس واردر قچن انا آنه بر قز قرنداشي ايله قالسه ايله اولسه
آلتنك نصفي اوچدر ويريلور نصفي قرنداشه ويريلور برسهم دخي خنثى يه ويريلور
اكر اول خنثى يي مذكر تقدير ايتسون اول خنثى ايچون نسنه ويريلمز زيرا آلتنك نصفي
زوج آلور نصفي اخت آلور خنثى ايچون نسنه باقي قالمز دخي اول خنثى عصبه اولور
عصبه دن اول تور كه مسئله عول اولنماز پس بو صورتده خنثى ايچون اقل نصيبين
ولكن بلكه اسوء حالين اولدوغي انوك ايچون مصنف اقل نصيبيني اسوء حالين
ايله تفسير ايتدي تا كيم بو صورتده داخي متناول اولا دخي خنثى ايچون اقل
نصيبي اولدوغنك مثالي كما اذا ترك ابنا وبنتا وخنثى ايچون كيم بر كشي اولسه
اوغلي دخي قزي دخي خنثى ولدي قوه للخنثى نصيب بنت خنثى ايچون
قز نصيبي واردر يعني ابن سهمنك نصفي واردر لانه متيقن زيرا نصف
متيقندر زيرا اكر اول خنثى يي انثى تقدير ايتسون انوك نصيبي نصف سهم
اولور اكر اوغل اولسه بر سهمدر نصف سهم واردر ايله اولسه اقل كيم نصف سهمدر
انوك ايچون متيقندر يعني اكثر حالده وعند الشعبي دخي شعبي قتنده

اوله

متعين

وهو دخی شعبینك قولی قول ابن عباس رضی الله عنهما ابن عباس قولینه کیم
ایتدی للخنثی واردر خنثی ایچون بو صورتده نصف النصیبین ابن نصیبی ایله
بنت نصیبنك نصفی واردر بالمنازعة منازعه طریقی ایله دیدی زیرا اول خنثی نصف
سهم تیقن وجهیله آلور فضلهسنده ورثه ایله منازعه ایدر مذکره بونده سهم
آلوردی دیو ورثه انکار ایدرلر پس اول خنثی منازعه وجهیله بنت نصیبنك
ینه نصفنی آلور واختلفا دخی ابو یوسف ایله محمد اختلاف ایتدیلر فی تخریج
قول الشعبی شعبینك قولنك تخریجنده قال ابو یوسف ابو یوسف ایتدی که
شعبینك مرادی بودر کیم بونه ایدر للابن سهم ابن ایچون بر سهم واردر وللبنت
نصف سهم دخی بنت ایچون نصف سهم واردر وللخنثی ثلاثة ارباع سهم دخی
خنثی ایچون بر سهمك اوچ ربعی واردر لان الخنثی یستحق سهما اذا کان ذکرا
زیرا خنثی کامل سهم مستحق اولور تحقیق مذکر اولسه ونصف سهم ان کان
انثی دخی نصف سهمه مستحق اولور تحقیق مؤنث اولسه وهذا متیقن دخی
نصف سهم متیقندر فاخذ نصف النصیبین پس اول خنثی ایکی نصیبك
کیم بری ار نصیبیدر بری قز نصیبیدر اول ایکی نصیبك نصفنی الور کیم بر
سهمك اوچ ربعیدر او النصف المتیقن یاخود اول خنثی نصف سهم الدیکم
او متیقندر وربع نصف النصف المنازع فیه شول نصفك نصفیله کیم او
اول نصفده تنازع ایدرلر قضا ایس اولدی اول خنثی ایچون ثلاثة ارباع
سهم بر سهمك اوچ ربعی اولدی مجموع الانصباء اول وارثلرك نصیبلری
مجموعی سهمان وربع سهم ایکی سهم ودخی بر سهمك ربعیدر پس خنثنك بر خنثیدر

برسهم ابن ایچون نصف سهم بنت ایچون ثلاثة ارباع سهم خنثی ایچون مجموع ایکی
سهم دخی ربع سهم اولور لاتنر زیرا ابو یوسف یعتبر السهام سهام اعتبار
ایلر والعول دخی عوله اعتبار ایدر پس بو مسئله عولی اولور زیرا اینده تخریج
کیم بر سهمده مالك اصلی قلور اتندن صکره آنوکا اوزره زیاده ایدر بنت نصیبی
ایله خنثی نصیبنی کیم نصف سهمدر دخی بر سهم اوچ ربعیدر پس اول بر
سهم ایکی سهمه دخی ربع سهمه عول ایدر وتصح من تسعة دخی بو مسئله تصحیح
تصحیح اولنور زیرا بو مسئلهنك تخریجنده ابو یوسفك ایکی طریقی واردر اوکی
طریقنده ایدرز بو مسئلهده مجموع سهام کیم ایکی سهم دخی ربع سهمدر کسر کلدی
ربعك مخرجنده پس ضرب اولنور ایکی سهم دخی ربع کیم ربعك مخرجندهدر کیم
اربعه در طقوز سهم اولور ایله اولسنز ایدرز ابنك بر سهمی وار ایدی دردن
ضرب ایتدك دردت سهم اولدی ویردك ابنه دخی بنتك نصف سهمی وار ایدی
دردن ضرب ایتدك ایکی سهم اولدی ویردك بنته دخی خنثینك اوچ ربعی
وار ایدی دردن ضرب ایتدك اوچ سهم اولدی زیرا دردك اوچ ربعی اوچ
سهم اولور ویردك خنثیه او نقول یاخود بو ایدرز ابو یوسفك ایکنجی طریقنده
للابن سهمان ابن ایچون ایکی سهم واردر وللبنت سهم دخی بنت ایچون بر
سهم واردر وللخنثی دخی خنثی ایچون نصف النصیبین ابن نصیبی ایله
بنت نصیبنك نصفی واردر وهو دخی اول نصف نصیبین سهم ونصف
سهم بر سهمدر دخی نصف سهمدر پس مجموع نصیبلر دردت سهم دخی نصف
سهم اولور پس اول ایکی سهم کیم ابن نصیبیدر مالك اصلی قلور عول اولور

دخی بر سهمك اوچ ربعیدر نسخه

درت سهم دخی نصف سهمیدر بو مسئله‌لر مقوله‌دن تصحیح اولنمز زیرا کسر اولور
نصفک مخرجندن پس او سهام ضرب اولندقدن صکره مخرجندن کیم اثنانه طقوز
اولور ایکی اولسه بزا یدرز ابنک ایکی سهمی واراید ایکی ضرب ایتدک درت سهم
اولدی وبردی ابنه دخی بنتک بر سهمی واراید ایکی ضرب ایتدک ایکی سهم اولدی
وبردک بنته دخی خنثی نک بر سهمی ونصف سهمی واراید ایکیده ضرب ایتدک
اوچ سهم اولدی وبردک خنثی‌یه وقال محمد دخی محمد ابندی شعبینک مرادی
اولدر کیم یاخذ الخنثی خمسی المال مالک ایکی خمسی کیم اون بش سهمدن
ایکی سهمدر فی هذه المسئلة تنبیه بو مسئله‌ده کیم خنثی هم ارقرنو تنبلرهم قرقرنوا شلیم
قالدی ان کان ذکرا اگر او خنثی ار اولورسه زیرا او وقت مسئله بشدن اولور
تقدیرده عصبانک روسی بش اولور عنیچون زیرا او وقت اولادی ایکی ابن ایله
بر بنت اولور مالک بر خمسی بنت ایچون ویریلور درت خمسی ایکی ابن ایچون ویریلور
عصبتی طریقیله للذکر مثل حظ الانثیین وربع المال دخی خنثی مالک
ربعی اولور ان کان انثی اگر خنثی انثی اولورسه زیرا او وقت اولادی بر ابن
ایکی بنت اولور دخی مسئله درتدن اولور زیرا تقدیرده رئوس اولور
ایکی سهم ابن ایچون ویریلور ایکی سهم ایکی بنت ایچون ویریلور اما خنثی مذکر
یاخود مؤنث معلوم اولمسه فیاخذ نصف النصیبین بس او وقت
خنثی ایکی خمس ایله ربعک نصفنی الور وذلك دخی او ایکی نصف نصیبین
خمس و یمن خمس ایله ثمن باعتبار الحالات اوج حال اعتبار ایلکیم بریسی ابن
اولمق بریسی خنثی مشکل اولمقدر بس کر منکر اولورسه انک سهمی

وخ نصف
بابا

بش اولور زیرا هر بر ابن ایکی بنت منزله‌سنده‌در اگر اولسه سهامی دکردن
قلنور دخی خنثی نک نصیبی ایکی خمس اولور بس بو ایکی خمسک نصفنی الور کیم بر خمسدر
اما اگر خنثی انثی اولورسه انک روسی درت اولور سهام دخی درتدن اولور دخی
خنثی نک نصیبی ربع اولور بس بو ربعک نصفنی الور کیم ثمندر وتصحیح دخی بو
مسئله تصحیح اولنور من اربعین قرقدن وهو دخی اودر قرق المجتمع شول اصلدر
کیم جمع اولنشدر من ضرب احدی المسئلتین الی مسئله‌نک بری برینه ضربا ایلکدن
وهی الاربعة دخی او ضرب اولندا دردندر کیم انوثت مسئله‌سیدر فی الاخری
مسئله اخری‌ده وهی الخمسة دخی او بشدر کیم ذکورت مسئله‌سیدر بکری اولور دخی
ثم فی الحالتین اندن صکره او بکری ضرب اولنور ذکورت حالنده دخی انوثت
حالنده ایکی قرق اولور فمن کان له شیء من الاربعة شول کیمسه کیم انوثت
نصیبی واردر او درتدن مضروب فی الخمسة بس او نصیب ضرب اولنور
بشده ومن کان له شیء من الخمسة دخی شول کیمسه کیم انوثیچون نصیبی واردر
بشدن مضروب فی الاربعة بس او نصیب ضرب اولنور درتده زیرا حکم
بونکبی مسئله‌ده اولدر کیم نظر اولنه ذکورت مسئله‌سیله انوثت مسئله‌سی
اوچ حالده کیم استقامته دخی موافقته دخی مباینه‌در اگر ایکیسی اراسنده موافقه
اولورسه ضرب اولنه برینک وفقی آخرک کلیسنده دخی اگر مباینه اولورسه
ضرب اولنه برینک کلیسی آخرک کلیسنده اندن صکره من حال اولورسه ضرب اولنه
ذکورت حالنده دخی انوثت حالنده اندن صکره ضرب اولنه انوثت مسئله‌سی
وفقنده اگر ایکیسی اراسنده موافقه اولورسه یاخود کلیسنده اگر ایکیسی اراسنده مباینه

بیان حکم

اولمادیسه شویله کیم انکر نصیبی که انوکیچون نصیب واراییدی ذکوریت مسئله سندن
منکسر حال اولورسه اکا ویریلور دخی ضرب اولنه ذکوریت مسئله سنکی وفقنه اکر ایکیسی
ارالرنده موافقة اولورسه یا خود کلیسنده اکر ایکیسی ارالرنده مباینه اولورسه شویله کیم انکر
نصیبی کیم انوکیچون نصیب وار ایدی انوثت مسئله سندن منکسر حال اولورسه اکا ویریله
ایکی اولسه ایدی زیرا ابن ایچون ذکورت مسئله سنده ایکی سهم وار ایدی درتده ضرب
ایتدککده سکز اولدی ویردک ابنه دخی بنت ایچون بر سهم وار ایدی ضرب ایتدکده درتده
درت اولدی ویردک بنته دخی خنثی ایچون ایکی سهم وار ایدی ضرب ایتدکده درتده
سکز سهم اولدی ویردک خنثی یه آنی نصفکه ابن ایچون مسئلهء انوثتدن ایکی سهم
وار ایدی بشده ضرب ایتدکده اون سهم اولدی ویردک ابنه دخی بنت ایچون بر سهم
وار ایدی بشده ضرب ایتدکده بش سهم اولدی ویردک بنته دخی خنثی ایچون
بر سهم وار ایدی ضرب ایتدکده بشده بش اولدی ویردک خنثی یه بر فصل الخنثی
ثلثة عشر سهما پس خنثی ایچون اون اوچ سهم حاصل اولدی سکزی ذکورت
مسئله سندن بشی انوثت مسئله سندن وللابن ثمانیة عشر دخی ابن ایچون
اون سکز سهم حاصل اولدی سکزی ذکورت مسئله سندن اونی انوثت مسئله سندن
وللبنت تسعة دخی بنت ایچون طقوز سهم حاصل اولدی درت ذکورت
مسئله سندن بشی انوثت مسئله سندن پس اکر خنثی مذکر اولسه انوکیچون
فرض سهمدر اون ایکی سهم ویریلور للذکر مثل حظ الانثیین زیرا اوفق
بر ابن ایکی بنت اولور چون حال معلوم اولمدی انوکیچون اون اوچ کیم ویردک
کیم آنی اون اوچ سهمدر سکزی اون ایکی سهمک نصفیدر بش سهم اون

سهمک نصفیدر پس او خنثی نصف نصیبین آلور دخی ظاهر اولدی
قچن کیم بو حالی بلسک بلورسنکه کیم خنثی نک نصیبی ابو یوسف تخریجی اوزرینه
آلتیدر محمد تخریجی اوزرینه حاصل اولان نصیبک دیر زیرا ابو یوسفک ایکی تخریجی
اوزرینه او خنثی ثلث مالی آلور کیم او ثلث قرقدن اون ایکی سهم ثلثی
ثلث سهمدر اما محمد قتنده او خنثی قرقدن ایکی خمسک کیم اون آلتیدر دخی بر دیمک
کیم اوندن نصفنی آلور مجموعی اون اوچ اولور

فصل فی الحمل

بو فصل بوکلو قلان عورتک حملنک بیاننده در اکثر مدة الحمل حملک مدتنک
اکثری سنتان ایکی ییلدر عند ابی حنیفة ابوع قتنده وعند لیث بن
سعد دخی لیث بن سعد قتنده ثلث سنین اوچ ییلدر وعند الشافعی دخی
شافعی قتنده اربع سنین درت ییلدر زیرا روایت اولندی کیم ضحاک درت
ییل آنه قرننده اولدی حتی طوغدیغی اوکنه دیشلری بتمش کولردی انوکیچون
اکا ضحاک دیدیلر وعند الزهری دخی زهری قتنده سبع سنین یدی
ییلدر واقلها دخی مدت حملک اقلی ستة اشهر آلتی آیدر اتفاقی چونکه
بو اقوالک دلیللری ذکر اولنمدی کتب فقهیه ده اکا اعتماد ایدوب بز اولا
دلیللری ترک ایتدک ویوقف دخی موقوف قلنور ترکه ده حمل آنزیچی
قرنده دخی او عکلا ایچون عند ابی حنیفة ابوع قتنده نصیب اربعة بنین
درت اوغلان نصیبی موقوف قلنور او اربع بنات یاخود درت قز نصیبی
موقوف قلنور پس ابو حنیفة قتنده بر بطنده درت اوغلاندن زیاده
طوغمان اکر زیاده اولورسه اوندا دخی اکا حکم بنی مبنی اولمان

ایتما اکثر آرا نصیبی ام فوق نصیبنک ضعفیسی زیاده اولورسه اول موقوف اولور
مثلا اگر ورثت آرا اوغلی نصیبی زیاده ایسه حتی فوق نصیبندن نقیه کیم بر کنیه اولسه
بو کلو عورتن دخی عمیشن تعمیر لینی اکر وقت ورثت آرا اوغلی نصیبی موقوف قالنور زیرا
اولدرت آرا اوغلانک نصیبی ثمنده باقی قلان مالک کلیسینه خلافنجه درت قزکدر زیرا
آنلرک نصیبی ثمنده باقی قلان مالک ثلثانیدر اگر درت قزک نصیبی زیاده اولسه
حتی آرا اوغلی نصیبندن نقیه کیم بر آرا اولسه بو کلو عورتن دخی اناسی ذکر تمیز
قوسه اول وقت درت قز نصیبی موقوف قالنور زیرا اول وقت مسئله ایکی و دینار
اولور اولیجز قزلرک نصیبی ثلثان اولور کیم اول ثلثان اکثر ندر درت ابی نصیبنک
کیم عصبه اولور و بعضی بعنتر الورلر دخی کیم و قیل وارثلر و بریلور اقل
الانصباء نصیبلرک اقلی و یریلور اقل متیقن اولور و عجب و عند محمد دخی
محمد قتنده بو قف نصیب ثلثه بنین اوچ ابن نصیبی موقوف قالنور اولکر
بنات ایتما اکثر بالخوف اوچ بنت نصیبی موقوف قلنور فیتعنی کیم اولورسه
رواه لیث بن سعد بو قول محمد دن لیث بن سعد روایت ایتدی شول اصلح
بنی قلوبن که اقل حد کثرت اوحدر و فی روایة اخری دخی بر روایته محمدن
نصیب ابنین ایکی ابن نصیبی بالخوف ایکی بنت نصیبی موقوف قلنور فیتعنی
اکثر اولورسه زیرا بر بطندن ایکی اوغلی طوغمق چوق واقع اولور وهو
دخی اول روایت احد الروایتین ایکی روایتک بریسیدر عن ابی یوسف ابو یوسف
رواه هشام بو روایتی هشام روایت ایتدی ابو یوسفدن و روی الخصاف
دخی خصاف روایت ایتدی عن ابی یوسف ابو یوسفدن نصیب ابن واحد

بر

بر ابن نصیبی موقوف قلنلی بالخوف بر بنت نصیبی فیتعنی اکثر اولورسه
دخی بو روایت اصحدر زیرا وقوعی غالبدر و علیه الفتوی دخی فتوی بو روایت
اوزرینه در ویوخذ الکفیل دخی کفیل آلنور یعنی قاضی کفیل آلور وارثلردن
علی قول ابی یوسف ابو یوسفک بو قولی اوزرینه تا کیم اگر اعلا بردن زیاده طوغارسه
اولنه زیاده طوغنک حصه سینی وارثلر ویره لر بلکل کیم مصنف کفیل الانمی
ابو یوسفک قولنه تخصیص ایتدی زیرا ابو حنیفه قولنده کفیل الانمز یوقدر فان کان
الحمل من المیت پس اگر اول عورتک قرنندکی اوغلان میتدن حاصل اولمش اولسه
وجاءت بولد حال بو اولسه کیم اول عورت طوغورسه لتمام اکثر مدة الحمل
حملک مدتنک اکثرنی تمام[2] اولمجق وقتنده کیم اول ایکی ییلدر یا ندن حین او اقل
منها بالخوف اول اکثر مدتدن اقلده طوغرسه ولم تکن اقرت بانقضاء
العدة حال بو اولسه کیم اول عورت حیض سببیله عدتی تمام اولدی وغنه اقرار
اتمسه پس مراد حیض کونلرک الا منقضی اولدی عدتم دیو فات عدتی وکلدر
زیرا وفات عدتی معلومدر اقراره احتیاج یوقدر یرث اول حمل اناسنک
میراث آلور ویورث عنه دخی اناسنک اقرباسی اول اوغلانک میراث
آلورلر وان جاءت بولد دخی اگر اول آرا اولنی عورت طوغرسه لا کثر
من مدة الحمل حملک مدتنک اکثر تمام اولدقدن صکره بالخوف اول عورت
اقرار ایتمش اولسه عدتی تمام اولدی دیو لا یرث اول اوغلان آناسنک
میراث آلماز دخی اول آنک اقرباسی اول اوغلانک میراثن آلمازلر زیرا
اول وقت اول اوغلان اناسنک ارندن حاصل اولمش اولماز بلکه غیریدن اولور

[2] تمام اولمجق وقتنده نسخه

وان كان من غيره اكر عورتك حملى ميتك غيريدن اولسه مثلا بر كشينك اولسه
آنه سنك اناسندن حامل قومش كم اول اتا بر قرنداشى ميتك مانعى اولمیه زوجه‌سى
دخى قتل دخى غيرلرى كبى بر يرا ميتك اناسى وارث اولمیجق قرنداشلرى ساقط اولمه
اتفاقى وجاءت به بولديدى اول ولدك آنه سى طوغرسه لستة اشهر آلتى آيك
تمامنده اوفى اقل يعنى آلتى آيدن اقلده يرث اول حمل اولنى قرنداشندن
ميراث آلور وان جاءت به لاكثر من اقل مدة الحمل او اميت اولدوكى كوندن
حسابا اولنسه آلتى آى تمام اولدقدن صكره كتورسه لا يرث اول اوغلى اول
قرداشندن ميراث آلمازلر احتمال وارد يرکم اول اميت اولدوكى كون علوق
يعنى آنه سى رحمنده دوكمش اولمه زيرا اصل حوادثى من تكرار اقرب مضافى اولنور
مكركم ضرورت حال اولميه اول وقت اكثر مدتنه اضافه اولنور اثبات نسبده
اولنورى آنوك ليجونكم بو احتمال اعتبار اولنمز يعنى حمل ميتدن اولسه
فان خرج اقل الولد يعنى اكر عورتك رحمندن اوغلانك اعضاسنك اقلى
چقسه ثم مات آندن صكره اول اوغلان اولسه لا يرث اول اوغلان كيمه دن ميراث
آلمازدير اول وقت اول اوغلان آنه سندن جيقمق ايله منفصل اولمامش اولور
آنه سى قرننده اولمش كبى اولور ولو خرج الاكثر دخى اكر اوغلانك اعضاسنك
اكثرى چقسه ثم مات آندن صكره اولسه يرث اول اوغلان ميراث آلور زيرا
الاكثر قائم مقام الكل اول وقت جيقمق ايله منفصل اولمش اولور پس اول
اوغلان طوغدقدن صكره اولمش كبى اولور فان خرج مستقيما يعنى اكر اوغلان
چقاركن مستقيم اولدوغى حالده يعنى اوباشى اول كلورسه فالمعتبر صدره يعنى اول

وقت اوغلانك صدرينه اعتبار اولنور يعنى اذا خرج الصدر كله يرث
يعنى اول اوغلان ميراث آلور يعنى اول اوغلانك كوكسنك كليسى چقدقدن
صكره اولسه وان خرج منكوسا اكر اول اوغلان چقسه منكوس اولدوغى حالده
يعنى اول آياغى كلسه فالمعتبر سرته يس اول وقت معتبر اول اوغلانك كوبكيدر
يعنى اكر اوغلان دخى اولدى كوبكى ظاهر اولسه ميراث آلور والا ميراث
آلماز بالكليه كيم اوغلان مستقيم جيقمقده اعتبار صدرده اولدى زيرا اول وقت اعضا
رئيسه نك كليسى حيات ايله جيقمش اولور اما منكوس كليمك اعتبار سرته اولدى
زيرا اول وقت اوغلانك بدننك اكثرى جيقمق ايله جيقمش اولور الاصل اصل
كيم في تصحيح مسائل الحمل حمل مسئله لرينك تصحيحنده ان تصحح المسئلة اولدر
سن مسئله نى تصحيح ايده سن على تقدير يعنى ايكى تقدير اوزرينه على تقدير
ان الحمل ذكر يرى حمل مذكر اولدوغى تقدير اوزرينه تصحيح ايده سن وعلى
تقدير انه انثى يرى دخى حمل مؤنث اولدوغى تقدير اوزرينه تصحيح ايده سن
ثم انظر آندن صكره نظر ايده سن بين المسئلتين ذكورت مسئله سيله انوثت
مسئله سنك تصحيحى آرالرنده بالكليه كيم مصنف بو مقامده انثاى اجبار اوزرينه
عطف ايتمش اما انثاى اجبار تاويلنده قلوب يا خود اجبارى افتاتاويلنده
قلوب فاذا توافقا پس اكر مسئله نك تصحيحى آرالرنده موافقه اولسه فاضرب
سن ضرب ايله وفق احدهما اول ايكى مسئله نك برينك وفقنى في جميع الآخر
دخى برينك جميعنه حاصل اولورسه مسئله نك تصحيحى اولور وان تباينا دخى اكر
اول ايكى مسئله نك آرالرى مباينه اولورسه فاضرب سن ضرب ايله كل احدهما

اولا ایكی مسئله نك برینك كلیسن فی جمیع الآخر دخی برینك جمیعنده فالحاصل
بیوز حاصل اولور تصحیح المسئلة مسئله نك تصحیحیدر ثم اضرب آندن صكره
ضرب ایله حاصل اولان نه شیء شول كیمسه نك نصیبی كیم ایكیسی نصیبدر اندن
مسئلة ذكورته حمل مذكر اولورسه مسئله ده فی مسئلة انوثته حمل مؤنث اولدیغی
مسئله نك كلیسندن ضرب ایله اگر كیسر ایكیسی متباین اولورسه او فی وفقها یاخود
او مسئله نك وفقنده ضرب ایله اگر كیسر ایكیسی موافق اولورسه ومن كان له شیء
دخی ضربها ایله شول كیمسه نك نصیبی كیم انوثته نصیبدر اندن مسئلة انوثته
حمل مؤنث اولورسه مسئله ده فی مسئلة ذكورته حمل مذكر اولدیغی مسئله نك
كلیسنده او فی وفقها یاخود مسئله نك وفقنده كما فی الخنثی نته سكم خنثی مسئله
بو بحثی قلوب ثم انظر فی الحاصلین انده صكره ایكی حاصل نظر ایله من
الضرب ضربیله ایهما اقل اول ایكی حاصلك قنغیسی اقل اولورسه یعطی اول
اقل وبریلور مستحقه اولور وعنده لذلك الوارث او وارثه والفضل الذی
بینهما دخی شول زیاده كیم ذكورت نصیبی ایله انوثت نصیبی اراسنده موقوف
موقوف اولور من نصیبك لك الوارث اول وارثك نصیبندن زیرا الحق زیاده یه
مستحق اولكه وارثیده بوحر جملیده معلوم دكلدر شول زیاده موقوف
قلنور تكیم استنباه زایل اولور حملك حالی ظاهر اولنجه فاذا ظهر الحمل یعنی حملك
حالی ظاهر اولسه طوغوق ایله فان كان مستحقا للجمیع الموقوف فیها
اگر اول حمل جمیعنه موقوف قونن مالك كلیسنه او حمل مستحق اولورسه یعنی
مؤنث اولسه خنثی وان كان مستحقا للبعض دخی اگر او حمل جمیعنه موقوف

قونن مالك بعضسنه مستحق اولسه یعنی مذكر اولسه فیاخذ ذلك بسی و
حمل مستحق اولورو دخی مالی آلور والباقی مقسوم دخی او حمل آلور دخی مالك
باقیسی تقسیم اولونور بین الورثة وارثلر اراسنده فیعطی لكل واحد من الورثة
پس وبریلور ویرلردن هر بریسنه ما كان موقوفا من نصیبه الذی شول سهملر
ویریلور كیم انوك نصیبندن موقوف قونلمش ایدی كما اذا ترك بنتا وابوین
وامرأة حاملا نته كیم بر آر اولسه قزینی دخی اناسن آناسن دخی بوطلو عورتن
قوسه فالمسئلة من اربعة وعشرین پس مسئله یكرمی دردن تته علی تقدیر ان
الحمل ذكر شول تقدیر اوزرینه كیم حمل مذكر اولورسه زیرا اول وقت مسئله مرده ثمن دخی وار
دخی ایكی سدس وار دخی ما بقی وار زیرا او ابن بنت ایله عصبه وعلی تقد
ان الحمل انثی شول تقدیر اوزرینه كیم حمل انثی اولورسه من سبعة وعشرین مسئله
یكرمی یدیدن اولور زیرا اول وقت مسئله ده ثمن دخی ایكی سدس دخی ثلثان وار پس بو
مسئله اجنبیهدر مسئله سنین اصلی یكرمی دردر یكرمی یدی به عول اولور ایكه
اولسه یكرمی یدی ایله یكرمی دردر اراسنده موافقه وارد ثلث ایله فاذا ضرب وفق
احدهما فی جمیع الآخر انوثت مسئله سنك وفقی كیم طقوزدر فی جمیع الآخر
ذكورت مسئله سنك كلیسنده كیم یكرمی دردر صار مائتین وستة عشر
ایكی یوز اون آلتی اولور پس بو مسئله ایكی یوز اون آلتی دن تصحیح اولنور اندن صكره
ضرب ایله انوثت مسئله سنك ثلثنی شول كیمسه نك نصیبی كیم انوثته نصیب
وار ایدی ذكورت مسئله سنده نه حاصل اولورسه انی ویریلور دخی ضربها اولنور
ذكورت مسئله سنك ثلثنی شول كیمسه نك نصیبی كیم انوثته نصیب وار ایدی

انوثت مسئله‌سندن حاصل اولور اکا ویریلور فعلی تقدیر ذکورتده بش و
حمل مذکر اولدوغی تقدیر اوزرینه للمرأة سبعة وعشرون عورت ایچون یکرمی یدی
سهم وار ایدی کیم اول ایکی یوز اون آلتی نک ثمنیدر بس بو عورت ایچون ذکورت مسئله‌سندن
اوچ سهم وار ایدی انوثت مسئله‌سنک ثلثنی ضرب ایتدک کیم طقوزدر یکرمی یدی
اولدی پس عورت ایچون یکرمی یدی سهم ولکل واحد من الابوین دخی میتک اتاسی انسی
ایچون لکل واحد ستة وثلثون هر برسی ایچون اوتوز آلتی سهم وار ایدی کیم اول
ایکی یوز اون آلتی نک سدسیدر بونلر کم هر برسی ایچون ذکورت مسئله‌سندن درت
سهم وار ایدی طقوزده ضرب ایتدک اوتوز آلتی اولدی هر برسی ایچون بس اوتوز
آلتی سهم وار ایدی دخی عصبه‌یکی اون اوچ سهمی وار ایدی طقوزه ضرب ایتدک
یوز اون یدی سهم اولدی پس مجموع سهام ایکی یوز اون آلتی اولدی وعلی
تقدیر انوثته ذلک اولکی حملک مونث اولدوغی تقدیری اوزرینه للمرأة اربعة
وعشرون عورت ایچون یکرمی درت سهم وار ایدی زیرا عورت ایچون انوثت مسئله‌سندن
اوچ سهم وار ایدی ضرب ایتدک ذکورت مسئله‌سنک ثلثنده کیم سکزدر
یکرمی درت سهم اولدی ویردک عورته اقل متیقن اولدوغی ایچون پس موقوف
قالدی اوچ سهم عورتک ذکورت مسئله‌سنده کی نصیبندن کیم یکرمی یدیدر
ولکل واحد من الابوین دخی میتک اتاسنه وآنسنه هر برسی ایچون اوتوز
وثلثون اوتوز ایکی سهم وار ایدی زیرا انوثت مسئله‌سنده انلرک هر برسی ایچون
درت سهم وار ایدی سکزده ضرب ایتدک کیم ذکورت مسئله‌سنک
ثلثیدر اوتوز ایکی سهم اولدی پس هر برینه اوتوز ایکی سهم ویردک دخی بنت

ایچون

ایچون انوثت مسئله‌سندن اون آلتی سهم وار ایدی سکزده ضرب ایتدک یوز یکرمی
سکز اولدی مجموع سهام بنه ایکی یوز اون آلتی اولدی فیعطی للمرأة اربعة وعشرون
پس عورت ایچون یکرمی درت سهم ویریلور اقل متیقن اولدوغی ایچون ویوقف دخی
موقوف قلنور من نصیبها عورتک ذکورت مسئله‌سنده کی نصیبندن ثلثة اسهم
اوچ سهم ومن نصیب کل واحد من الابوین دخی موقوف قلنور میتک اتاسنک
آناسنک هر برسنک ذکورت مسئله‌سنده کی نصیبندن اربعة اسهم درت سهم پس معلوم
اولدی بو کیم حمل انثی قلنور مثل ابوان الا زوج حقنده زیرا اقل نصیبلری
مسئلهٔ انوثتده در دخی مذکر قلنور بنت حقنده زیرا انلرک اقل نصیبلری
ذکورت مسئله‌سنده در ویعطی للبنت دخی بنت ایچون ویریلور ثلثة عشر سهما اون
اوچ سهم ویریلور کیم (اولدر) اون اوچ سهم حمل درت ابن اولدوغی تقدیرجه بونک
اون بردی سهمک تسعی در کیم اول بنتک نصیبی مقدر ایدی اولد درت ابنی بسط
ایدیجک طقوزینه بنت والعدد لان الموقوف زیرا اصل مسئله‌دن کیم یکرمی درتدر
موقوف قولنان فی حقها او بنت حقنده کیم او بنت عصبه اولمسی کرک ایدی
حملک اکثر ظاهر اولیجق نصیبلری بعض بنین درت ابن نصیبی عند ابی
ابو حنیفه حقنده کیم بو قاروده ذکر ایتدک زیرا او حمل فی درت بنت تقدیر
اولنسه او بنتک نصیبی اون آلتی سهمک خمسی اولور او خمس اوچ سهم
دخی خمس سهمدر اما فی درت ابن تقدیر النسا اولدرت ابنک نصیبی اقل
اولور لان البنین اذا کانوا اربعة زیرا اکثر ظاهر اولسه حمل درت ابن اولسه
فنصیبها پس او بنتک نصیبی سهم واربعة اتساع سهم من اربعة وعشرین

بکرمی قدر ایکن اصل مسئله دن هر سهم دخی برسهمک درت تسعیده ینه ابن
درت تسعیده نجی بسط اتسعون سکز قتقدیر اولو اوبنت تحقیقی ایلم طقوز بنت
اولنور ایکی ذکورت مسئله سنده کی یکرمی درده باقی قلان اون ایکی سهمی طقوز
قزاولنیه تقسیم اتسعون هر قزا ایچون برسهم دخی درت تسع جعا مضروب
فی تسعة اوبرسهم دخی برسهمک درت تسعی ضرب اولنور طقوزده کیم اول
طقوز انوثت مسئله سنک ثلثی در فصار ثلثة عشر پس اون اوج سهم اولدی
یعنی ایکی برسهم دخی درت تسع مسئله انوثنک ثلثندن ضرب اتسعون اون اوج
سهم اولنور وهی لها دخی اولا اون اوج سهم اوبنت ایچون مبلغ ایکیم اول
یوز یکرمی سکزدر والباقی دخی یوز یکرمی سکز اولبنت ایچون ویریلمی اون اوج
سهمدر باقیسی موقوف موقوفدر وهو دانی اولباقی مائة وخمسة عشر سهما
یوز اون بش سهمدر فلو ولدت بنتا واحدة پس اگر اول عورت بر قز طوغرسه
اول اکثر باخود برقزدن زیاده طوغرسه جمیع الموقوفات پس اول موقوف قونن
سهمک کلیسی کیم یوز اون بشدر للبنات اولقزلر ایچوندر فرض جهتیله پس
اول کلی قز اولو اون اوج سهم کیم آکا ویرمشیدی ایکی قارشو ورور یوز اون بش
سهم مجموعی یوز یکرمی سکز سهم اولور برابر اولشو ایچون سؤال اگر ایدیه یکرمی بنت
برزدن زیاده اولسه اول کنصیبی یکر نکر ثلثی ایدیه بو مسئله ده ایچون ایکی یوز
اون ایکی نکر ثلثده ویریلمیکیم اولدیغونه دورت سهمدر جواب بونا بونر
ایلدکنیش دیرسن لکن بو مسئله ده اوبنات ایچون ویریلمیه ما عصبوب نوعهم
اوالهدا اصحابا فرایضک سهمنی زیاده قونمشی مالده جوزا جماد فرایضده حق ادا

سؤال

اولنور

لولنلری بنات ایچون اوموقوف باقی مالکی ایلر اولسه اوموقوفلره اکتفا اولنور
زیرا زیاده مالی قالدیکیم انوکلم ثلثان یکمل اولنور وان ولدت ابنا واحدا دخی
اگر اوعورت برابن طوغرسه اواکثر باخود برابندن زیاده طوغرسه فیعطی کرا
والابوین پس ویریلور میتک عورتنه دخی اناسنه آتاسنه ماکان موقوفا
من نصیبهم شول سهملر ویریلورکیم اول سهملر موقوف قونمشیدی انلرک مسئله
ذکورتده کی نصیبلرندن مثلا زوجه نصیبنده اوج سهم باقی قونمشیدی ابوینی
دخی ابواندن نصیبنک اقل متیقن اولدیغیچون انوثت مسئله سندن نصیبلری
ایدیکه چونکه اول عورت ابن طوغردی معلوم اولدیکم انلرک نصیبلری ذکورت
مسئله سنده ایمش پس انلرک نصیبلری تمام ایدیر اول موقوفلری ردایتکی ایچون
یوز یکرمی سکزدن اول موقوفلری رد ایتمشلردرکیم اون برکه سیوز اون بری
سهم باقی قالور وما بقی پس اول یوز اون بری سهم کیم ابوان ایله زوجه نصیبلرینه
باقی قالان سهملرک مبلغی در اول مبلغک اون اوج سهمی بنته ایچون ویرمشیدی
ایدک ایکی مسئله سنده یوز درت سهم قالمشیدی ایکی اول اون اوج سهمی ینه
مبلغه ضم ایدرسک یقسم بین الاولاد اول مبلغ تقسیم اولنور عصبات ایله
للذکر مثل حظ الانثیین وان ولدت میتا اگر اوعورت اولمش اوغلن طوغرسه
فیعطی للمرأة والابوین پس ویریلور میتک عورتنه دخی اناسنه آتاسنه ماکان
موقوفا من نصیبهم شول سهملر ویریلورکیم اول سهملر موقوف قونمشیدی ایدیکی
انلرک ذکورت مسئله سنک نصیبلرندن اوج سهم عورت ایچون درت سهمکیم آنلری ایچون
وللبنت دخی بنت ایچون نصیبی ویریلور فرض جهتیله الی تمام النصف

نصف تام اولنجه کیم او نصف ایکی یوز اون آلتی سهمدر یوز سکسن سهمدر زیرا
او وقت بنتک فرضی نصفدر خمسة وتسعون سهما طقسان بش سهم ویریلور
زیرا بونلر اوکدین اون اوچ سهم ویرمش ایدک مجموعی یوز سکز سهم اولدی
والباقی دخی یوز اون یدی سهمک یوز سکسن سهمی باقی قلدی للاب میتک
اتاسی ایچوندر وهو دخی او باقی قلان سهام تسعة طقوزدر فجمیع طقوزی
یوز سکزه ضم اتسون یوز اون یدی اولدی کیم او میتک عورتی نصیبی ایله
اتاسی آنه سی نصیبنک باقی قلان اوچ سهمک مبلغیدر نتیکیم یوقاروده بیان
ایتدک لانه زیرا او اب عصبة عصبه در زیرا اب ایچون میتک قزی قالیجق هم
فرض هم تعصیب وارده پس اول وقت اتاسی ایچون ایکی یوز اون التیدن
قرق بش سهم ویریلور دخی زوجه ایچون یکرمی یدی سهم ویریلور دخی بنت ایچون
یوز سکز سهم ویریلور بالجمله کیم بو ذکر اولنان حکم شول مسئلده جاری اولور کیم
آنون حمل سببیله وارثک فرضی متغیر اولمیه نتیکیم برادر اولسه بوکلو عورت
قوسه اول عورتک ثمنی ویریلور موقوف قونماز زیرا وضع حمل سببیله آنوک فرضی
متغیر اولماز دخی بالجمله کیم حمل وارث شونلرده اولسه کیم آنلر ایکی حالده دخی
ساقط اولورلر اول وقت اول وارثه میراث ویریلمز زیرا احوالک اولنده وارثک
استحقاقی بیر امر معلق دکلدر پس شک ایله میراث ویرمک جایز دکلدر
نتیکیم برادر اولسه بوکلو عورت دخی قز قرنداشی یا خود عم قوسه اول وقت قرنداشک
یا خود عمک ایچون میراث الوب یوقدر زیرا احتمالدر کیم ایکی حالده اوغلان
ساقط اولورلر. فصل فی المفقود. بو فصل مفقودک احکامنی بیلدورر

مفقود

مفقود لغتده یاوو وغایب دیرلر اما اصطلاحده شول غایبه دیرلر کیم آنوک
خبری بلنمیه دخی اولمسی دیریسی معلوم اولمیه المفقود حی فی ماله حتی لا یرث منه
احد مفقود دیریدر مالی حقنده یعنی استصحابا ایله زیرا اصل ابقاء ما کان علی ما کان در
مادامکه خلافی ظاهر اولمیه آنی کچوزدر کیمسه آنوک میراث آلماز و بو فوجه ماله
دخی مفقودک مالی موقوف قلنور یعنی ورثه لر ارسنده تقسیم اولنماز حتی یصح موته
تا اولوکی صحیح اولنجه او نقضی مدت یا خود مدتی کچنجه واختلفت الروایات
دخی روایتلر مختلف اولدی فی تلک المدة او مدت مقدارنده ففی ظاهر الروایة
پس ظاهر روایتده ابو حنیفه دن اذا لم یبق احد من اقرانه یعنی بر کیمسنه حیوتده
قالمسه او مفقودک یاشداشلرندن حکم بونلر اول وقت او مفقودک موتنه حکم
اولنور نظائرنک حالنه قیاس ایدوبن وروی الحسن بن زیاد دخی حسن بن زیاد
روایت ایتدی عن ابی حنیفة ابو حنیفه دن کیم ابو حنیفه ایتدی ان تلک المدة
بلمسی او مدت کیم آنی مفقود ایچون انتظار اولنه مائة وعشرون سنة
یوز یکرمی ییلدر یعنی ولدیغی شول کوندن حساب اولنه کیم مفقود اول کونده
طوغدی وقال محمد دخی محمد ایتدی مائة وعشر سنین اول مدت یوز اون
ییلدر دیدی وقال ابو یوسف دخی ابو یوسف ایتدی مائة وخمس سنین اول
مدت یوز بش ییلدر دیدی بالجمله کیم مصنف محمد قولنی ابو یوسف قولنی اوزرینه تقدیم
ایتدی عددک ترتیبنی رعایت ایدوبن وقال بعضهم دخی علمانک بعضی ایتدی
تسعون اول مدت طقسان ییلدر دیدی و فتوی بو قول اوزرینه در وقال بعضهم
دخی علمانک بعضی ایتدی موقوف الی اجتهاد الامام اول مدت امامک اجتهادینه

موقوف قلنديغى كبى موقوف الحكم دخى اولور مفقودك حكمى موقوف قلنه حتى خبرى
كلوب ياخود مالنده غيريسى حقنده حتى يوقف نصيبه تا كه اول مفقودك خبرى معلوم اولونه
قلنور من مال مورثه مورثنك مالندن كيم اول حالى معلوم اولدوغى اولسون زيرا
شمدى بيان ايتدك كيم اول مفقود حى در استصحاب حالا ايله لكن استصحاب حال حجت
اولمغه صالح اولمادى پس اول مفقودك نصيبى موقوف قلنور احتياطدن اوتورى
كما فى الحمل نته كيم حملك نصيبى موقوف قلندى فاذا مضت المدة يعنى اول
ائمه اختلاف ايتدوكى مدت كچسه ياخود بينه ايله مفقودك اولدوكى ثابت اولسه
فالمال يعنى پس اول مفقودك مالى ويريلور لورثته الموجودين اول مفقودك حياتنده
اولان وارثلرينه ويريلور عند الحكم بموته قاضى اول مفقودك موتنه حكم ايتدوكى
وقتده كانه كه اول مفقود اول ساعتده اولدى پس اول حكم واقع اولمازدن اوكدن
اولن وارثلر انوك تركه سندن نسنه ويريلمز وما كان موقوفا لاجله ودخى
ميراث مالندن شول مال كيم اول مفقود ايچون موقوف قونلمشيدى بيركى برد اول مالى
اولنور الى وارث مورثه الذى اول مفقودك مورثنك شول وارثلرينه كيم وقف
مالنى اول مورثنك مالندن موقوف قلندى نته كيم حمل مسئله سنده ولادتندن حيوة ايله
منفصل اولمسه انوك ايچون موقوف قونلمش مالى اكا ويريلوردى يعنى حيوة ايله
منفصل اولمسه اول موقوف قونلمش مالينه وارثلر ويريلوردى بو دخى انجلين دم
الاصل اصل في تصحيح مسائل المفقود مفقودك مسئله لرينك تصحيح ايتمكده
ان تصحح المسئلة اولديكيم مسئله يى تصحيح ايده كن على تقدير حيوته اول
مفقودك حيوتى تقديرى اوزرينه ثم تصحح انى نصكن بو مسئله يى تصحيح

ابن

ابن سن على تقدير وفاته اول مفقودك وفاتى تقديرى اوزرينه و باقى
العمل دخى مفقودك باقى على ما ذكرنا فى الحمل اول عملكه كيم بز ايتدى حمل
مسئله سنده ذكر ايتدك يعنى هيچ فرق يوقدر مفقود مسئله سنك تصحيحنك
طريقى ايله حمل مسئله سنك تصحيحنك طريقى ارالرنده الا فرق يوقدر ولدى كيم
حمل مسئله سنده ذكر ايتدك ايله انوثت حالنه نظر ايدرز مفقود مسئله سنده
حيات ايله ممات حالنه نظر ايدرز اگر حيات حالى ايله ممات حالى ارالرنده موافقت
اولورسه احدهما نك وفقى ضرب ايدرز آخره كه كلسنده اگر مباينت اولورسه احدهما
كلسن آخرك كلسنده انلر صكره ضرب ايدرز مسئلهء وفاتك وفقنده ياخود كلسنده
شول كسنه نك نصيبنى كيم انوك ايچون نصيبى اردرز مسئلهء حياتت دخى
ضرب ايدرز مسئلهء حياتك وفقنده ياخود كلسنده شول كسنه نك نصيبنى
كيم انوك ايچون نصيبى اردرز مسئلهء وفاتده دخى هر وارثه نصيبك اقلنى
ويرورز دخى زياده كلنى موقوف قلورز تا كيفيت حال معلوم اولنجه مثلا
بو صورتده كبى

واربعة اخوة لابوين احدهم مفقود — ام — زوج — يعنى بر عورت
اولسه لر دخى آنزن دخى انا آنه بر قرنداشلر قويوب اولدرك
بريسى مفقود اولسه حيوة مسئله سنك تصحيحى اون ايكيدندر زيرا بو مسئله نك
اصلى آلتيدندر نوع ثانى دن بعضيسى كيم سدس نصف ايله مختلط اولوردى عنوان
آلتينك نصفى اوچ ويردك ارنه سدس بر ويردك آنزنه قالدى ايكى سهم
اول ايكى سهم مستقيم دكلدر درت قرنداشه پس نصفك مخرجى كيم ايكى در كسرو

کلوبی ایله اولسه آقا ایکی ضرب اولنور اصل مسئله ده کیم التیدر اون ایکی اولور
اون ایکینک نصفی التی ویردکلرینه سدسی ایکی ویردک آنه سهم قالدی درت ویرلور
حیات فرضنده هر برینه برر سهم ویردک دخی وفات مسئله سنک تصحیحی اون سکز اولور
زیرا و مسئله نک اصلی التیدر لکن کسر کلوب ایکی سهم اولور اوچ قرنداشه
اوفه دیر پس انک کبی اسدن که اوچ ضرب ایدرز اصل مسئله ده کیم التیدر
اون سکز اولور اون سکزک نصفی طقوز ویردکلرینه سدسی اوچ ویردک
آنه سهم قالدی التی ویردک اوچ قرنداشه هر برینه ایکی سهم ویردک پس اون
سکز ایله اون ایکی ارالرینه موافقت بالسدس وار پس ایکیسی ضرب اولنور اون
ایکینک سدسی کیم ایکیدر آخرک کاملنه کیم اون سکزدر اوتوز التی اولور پس
بو ایکی مسئله اوتوز التیدن تصحیح اولنور لکن حیات تقدیرنده دخی وفات
تقدیرنده زوج ایچون اون سکز سهم واردر کیم اوتوز التینک نصفیدر
ولکن انا ایچون التی سهم واردر کیم اوتوز التینک سدسیدر زیرا انلرک فرضی
متغیر اولماز کرک مفقود دیری اولسون کرک اولی اولسون پس
زوج ایله ام حقنده اقل نصیبی ویرلمک متصور اولماز ایله اولسه مسئله
حیوتده اوچ قرنداشک هر بری ایچون برر سهم واردر ایکی اولیسی ضرب
ایدرز مسئله وفاتده کیم اوچ سهم اولور دخی مسئله وفاتده
اوچ قرنداشک هر بری ایچون ایکی سهم واردر ضرب ایدرز مسئله
حیاتده کیم ایکیدر التی سهم اولور لکن هر قرنداشه اوچ کیم ویرلور
اقل نصیبی اولور علیحده ایله اولسه هر برینک نصیبندن برر کیم موقوف قالور

قرنداشنه صح

الرحلة

اگر حیاتی ظاهر اولورسه آقا اوچ قرنداشک سهملرندن موقوف قوینن اوچ
سهم انلره ویریلور زیرا کیم اول وقتده قرنداشک هر برینک نصیبی اوچ سهم اولور
اگر حیاتی ظاهر اولمزسه هر قرنداشک سهملرندن موقوف قوینن سهم ایکی آنلره
ویریلور زیرا کیم اول اوچ قرنداشک هر برینک نصیبی درت سهم اولورلر

فصل فی المرتد

بو فصل مرتدک احکامی بیانندهدر اذا مات المرتد یعنی مرتد اولسه
او قتل اولنسه یاخود دار حربه لاحق اولسه توبه ایتمزدن اوکدین یاخود دار حربه
کیدرسه وقضی القاضی بلحوقه حال بو اولسه کیم قاضی اول مرتدک دار حربه کیتدکنه ودوکنه
حکم ایتسه اول مرتدک وارثلری اول مرتدک مالنه مستحق اولورلر ما اکتسبه
فی حال اسلامه پس شول مال کیم اول مرتد اسلامی حالنده قزاندی فهو لوارثه
المسلمین پس اول مال اول مرتدک وارثلرینک مسلمانلری ایچوندر و ما اکتسبه
فی حال ردته شول مال دخی کیم انی مرتد اولدوغی حالده قزاندی یوضع فی
بیت المال اول مال بیت المالده قونلور عند ابی حنیفة ابو حنیفه قتنده و عندهما
دخی امام ابو یوسف ایله امام محمد قتنده الکسبان جمیعا اول مرتد مسلمانک
ایکی قزنجی دخی مال دخی مرتد اولدقده صکره قزندوغی مال لورثته المسلمین اول
مرتدک وارثلرینک مسلمانلری ایچوندر و عند الشافعی دخی شافعی قتنده الکسبان
یوضع فی بیت المال اول مرتدک اسلامی حالنده دخی ردتی حالنده قزندوغی
مال جمیعی بیت المالده قونلور و ما اکتسبه بعد اللحوق بدار الحرب دخی شول مال
کیم انی مرتد قزندی دار الحربه کیتدکدن صکره فهو فیء بالاجماع پس اول مال
غنیمت مالیدر جمیع ائمه قتنده و کسب المرتدة جمیعا دخی مرتد عورتک

عورتك فرجنه وغى ماكك كبي كر كاسلامه حالنده قرنسوه كرك ردتي حالنده
قرنسون لعورتها المسلمين اول عورتك وارثلرينك مسلمانلرى ايچون يدر نيجه كه اول
عورت توبه ايتدين اولسه ياخود اولمسه بلا خلاف خلافسز يعنى خلاف يوقدر
بو حكمده بيزم اصحابمز اماملري بوزرلرندن واكر يرده دخى اسلام دينندن دونن
كمسنه نعوذ بالله تعالى لايرث من احد هيچ كمسندن ميراث آلماز لامن مسلم ولا من مرتد
ميراث آلور ولا من مثله مثلندن دخى نه كندو كبي مرتددن ميراث آلور نه كافر
اصليدن ميراث آلور وكذلك دخى انجلين ديده يعنى اوكرز اركسى ويرتوكلري
المرتدة اسلام دينندن دونن عورت يعنى اول دخى نه مسلماندن ميراث آلور
ونه كندو كبى مرتددن ميراث آلور ونه كافر اصليدن ميراث آلور الا اذا
ارتد اهل ناحية باجمعهم مكر كيم بر مملكتك اهلنك كليسى مرتد اولسه لر بجنسه
پس اول وقت بتوارثون اول مرتدلردن بريبرندن ميراث آلورلر
بلكه بو احكامك ادلهسى كتب فقهيهده مذكور در اكا اولسه اكا الكتفا ايتدوك
دليللرين تركه ايتدك اختصار طلب ايدوب فصل في الاسير بو فصل
كافرلرينده اسير اولانلرك احكامن بلدورر حكم الاسير كافرلرينده اسير اولان
مسلمانك حكمى كحكم سائر المسلمين في الميراث اسير اولميان مسلمانلرك حكمى
كبيدر ميراث آلمقده دخى آنك مالى ميراث اولمقده مالم يفارق دينه
مادامكه اول اسير اسلام دينندن چقمية فاذا فارق دينه پس اسلام دينندن
چقسه فحكمه پس اول اسيرك حكمى كحكم المرتد مرتد حكمى كبيدر دار الحربده
مرتد اولمغله دار اسلامده مرتد اولمق كبى وان لم يعلم ذي الى مسه

ردتي اول اسيرك مرتد اولديغى ولا حيوته دخى اسير كيدرى ايدوكى
فحكمه كحكم المفقود پس آنك حكمى مفقود حكمى كبيدر فصل في الغرقى
والحرقى والهدمى بو فصل صوده بوغولانلرك دخى اوده يانانلرك دخى
اوستنه ديوار ييقيلانلرك بياننده در اذا مات جماعة بر جماعت اولسه لر
بو سببلر الا ياخود طاعون سببلريا ياخود جنك سببله دخى اولسه لر كه
بعضى بعضينه وارث اولسه فلا يدرى ايهم مات اولا پس بلنمسه كيم بركيم
اول اولدى جعلوا انزوا كأنهم ماتوا معا اول جماعتك كليسى بر نفسده
اولمش كبي قلنورلر فمال كل واحد منهم پس انلردن هر برينك مالى لورثته الاحياء
وارثلرينك ديرى قلانلرى ايچوندر ولا يرث دخى ميراث الماز بعض
الاموات من بعض اولنلرك بعضى بعضندن وهذا هو المختار دخى بو
مذهب مختار در زيرا ابو بكر صديق رضى الله عنه قولى دخى عمر قولى دخى
زيد بن ثابت قولى دخى عليدن اكرو اينك بر سبيه رضوان الله عليهم اجمعين
زيرا اركنك ميراثى وارث ديرى اولمقدر مورثنك موتى صكنه چونكه بونلردن
هر برنك حيوتي معلوم اولدى مورثندن صكره پس ميراث مستحق اولدى زيرا اصحاب
ارث يقينى اولوز مشتبه حالده مشكل اولماز وقال على دخى على بر روايتده
ديدي وابن مسعود رضي دخى ابن مسعود ايتدي يرث بعضهم من بعض اول
جماعتك بعضى بعضندن ميراث آلور ديديلر زيرا اول وارثلرك حياتى ثابتدر
اصلده پس وارثلرك حيوتنه استدلال اولنور استصحاب حال ايله اكر اولسه
وارث ارثنه محجوب الاز مادامكه موتنه اوكورين اولدوكى معلوم و جسم

بو مسئله‌ده وارث اولدیغی اوللری معلوم دکلدر ایلر اولسه انلرک بعضی
بعضندن میراث آلور دیریلر الاعما الاشنولر مالندن میراث آلمازلر کیم ورثه میراث
آلدی کل واحد منهم اولندرده هر برسی مالک صاحبه مورثنک مالندن
کیم آنوکله مصاحبدر اول حالده زیرا اول جماعتدن هر برسی اکر آخرک میراث
آلدوغی مالندن میراث آلورسه تناقض حاصل اولور مثلا زیدک مالندن بکره میراث
ویرسونه زیدک موتی بکردن اولکیدر دیو حکم اتمش اولورز اکر دونوب اول
بکره ویردوکمز مالدن زیده میراث ویررز بکرک موتی زیددن اولکیدر دیو
حکم اتمش اولورز پس بو ایکی حکم ارالرنده تنافی اولور بحاصل کیم بو ذکر اولنان دلیلدن
جواب حاصل اولور علی ابن مسعود قولنده زیرا انده کیم تنافی حاصل اولور هر برینک
آخردن میراث آلدوغی مالدن ایجلیلی تنافی حاصل اولور میراث آلدوغی مالده
زیرا بو ایکی مالکلرک هر برسی برده مختلفدر کلده مثلا قچی زید اوغلی ایله دکزده
غرق اولسه‌لر یاخود براوده یانسه‌لر یاخود دیوار آلتنده قالسه‌لر تعیین اولدیغی
اولدوکی بلنمسه دخی اول کیسنک هر برینک اون ایکی دیناری اولسه دخی اولادی اولمسه
اوغلی اولسه دخی عورتی اولسه دخی اناسنک اوغلندن غیری بر اوغلی اولسه دخی
عورتی اولسه جمهور صحابه قولی اوزرینه زیدک ترکه‌سی دیری قلان اوغلیله عورتی ارالرنده
تقسیم اولنور غیر عورتنه وبریلور باقیسی اوغلنه وبریلور دخی زیدک اولکی اوغلنک
بود مه قلنور اکر زیدک عورتی اول اوغلنک انه‌سی اولمیه انکا دخی سدسی وبریلور
اما علی ابن مسعود قولنده زیدک ترکه‌سندن عورتنه ثمنی وبریلور باقی ترکه کیم اون
درت دینار زیدک دیری قلان اوغلیله اولکی اوغلی ارالرنده برابر تقسیم اولنور

بدکی

بدکی دیناردری اوغلنه یدیشر وبریلور یدی دینار اولکی اوغلی ایچون وبریلور
اما زیدک اوغلنک ترکه‌سندن عورتنه ثمنی وبریلور دخی اناسنه کیم زیدک عورتیدر
وبریلور اکر زیدک عورتی اول اوغلنک آناسی اولمیه انکا دخی سدس وبریلور دخی
باقی قلان مال زیدک اوغلنک اوغلنه وبریلور کرک برادر اوغلنک
اولدیغی اولسون کرک صلبی اولسون زیرا ابن عصوبتده مقدمدر ابدن
پس زید ایچون وبریلر اوغلنک ترکه‌سندن ثمن کیم اوچ سدس کیم ایکی دینار
سدسیدر کیم ... سدس ایکی دینار دخی بر دینارک ثلثاندر پس اون ایکی
سهم دخی انلره ثمنان اون التی سهم اولور زیدک وارثلری ارسنده
تقسیم اولنور اما زیدک اوغلی اوغلنک ایکی نصیبی دخی زیدک
وبریلن یدی دیناره اولکی اوغلنک وارثلرینه وبریلور
زیرا آنک نصیبی بر یر نوعنده ذکر اولنمشدر تمام اولدی
احسن ایدوبن تم الکتاب بعون الله الملک
الوهاب علی ید ... مصطفی بن ...
غفر الله و لوالدیه
آمین لسنه
اربعین
والف

ییری

حسبي الله وحده
من الكتب التي وقفها الفقير
الى الله ربه ذي المواهب
محمد المدعو بين الصدور بعارف
وكفى عبده ١٢٧٥